

T.C.

**BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
FRANSIZ DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**TÜRKİYE'DEKİ ÇEVİRİ KONULU TEZLER ÜZERİNE
BİBLİYOMETRİK VE TEMATİK BİR İNCELEME (1985-2020)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Dilek ÇALIŞKAN

BURSA

2021

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
FRANSIZ DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

TÜRKİYE'DEKİ ÇEVİRİ KONULU TEZLER ÜZERİNE
BİBLİYOMETRİK VE TEMATİK BİR İNCELEME (1985-2020)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Dilek ÇALIŞKAN

Danışman
Prof. Dr. Erdoğan KARTAL

BURSA
2021

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Dilek ÇALIŞKAN

25.06.2021

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS İNTİHAL YAZILIM RAPORU

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 03/06/2021

Tez Başlığı: *Türkiye'deki çeviri konulu tezler üzerine bibliyometrik ve tematik bir inceleme (1985-2020)*

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 217 sayfalık kısmına ilişkin, 03/06/2021 tarihinde şahsım tarafından *Turnitin* adlı intihal tespit programından (*Turnitin*)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, **tezimin benzerlik oranı %3 'tür.**

Uygulanan filtrelemeler:

1. Kaynakça hariç
2. Alıntılar hariç/dahil
3. 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'ni inceledim ve bu *Uygulama Esasları*'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Tarih ve İmza
03 Haziran 2021

Adı Soyadı: Dilek ÇALIŞKAN
Öğrenci No: 801911001
Anabilim Dalı: Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı
Programı: Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı
Statüsü: Y. Lisans Doktora

Danışman
Prof. Dr. Erdoğan KARTAL

* Turnitin programına Uludağ Üniversitesi Kütüphane web sayfasından ulaşılabilir.

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

Türkiye'deki çeviri konulu tezler üzerine bibliyometrik ve tematik bir inceleme (1985-2020)
adlı Yüksek Lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Dilek ÇALIŞKAN

Danışman
Prof. Dr. Erdoğan KARTAL

Yabancı Diller Eğitimi ABD Başkanı
Prof. Dr. Zübeyde Sinem GENÇ

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı'nda 801911001 numara ile kayıtlı Dilek ÇALIŞKAN'ın hazırladığı *Türkiye'deki çeviri konulu tezler üzerine bibliyometrik ve tematik bir inceleme (1985-2020)* konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 25/06/2021 günü 13.00-14.00 saatleri arasında yapılmış; sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının **başarılı** olduğuna **oy birliği** ile karar verilmiştir.

Üye (Sınav Komisyonu Başkanı)

Doç. Dr. Melek ALPAR
Gazi Üniversitesi

Üye

Prof. Dr. Anastasia ŞENYILDIZ
Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye (Tez Danışmanı)

Prof. Dr. Erdoğan KARTAL
Bursa Uludağ Üniversitesi

ÖNSÖZ

Öğretmen, akademisyen, evlat, eş ve anne kimliğimle öylesine parçalanmış bir durumda olsam da bu bilimsel çalışma için mevcut şartlarda elimden gelenin en iyisini yapma gayretimi asla kaybetmedim. Çünkü en başta kendime bir söz vermiştim ve sözümü tutmalıydım.

Lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi ve deneyimleriyle her zaman bana yol gösteren, tez konusu bulmamda, tezin okunup kontrol edilmesinde, tezin hazırlanması ve diğer bütün aşamalarında bilgilerini sabırla benimle paylaşan ve desteğini esirgemeyen, yaşam tecrübelerini paylaşarak çalışmamı tamamlamamda beni yüreklendiren, cesaretlendiren ve bana inanarak her zaman yanımda olan değerli hocam ve tez danışmanım Erdoğan KARTAL'a teşekkürü bir borç bilirim.

Tez jürime katılmayı kabul ederek çalışmama verdikleri akademik destek için Prof. Dr. Anastasia ŞENYILDIZ'a ve Doç. Dr. Melek ALPAR'a minnettarlıklarımı sunarım.

Bu çetin yolda bana her daim inanan, dualarını sevgilerini ve desteklerini koşulsuz sunan, her anımda olduğu gibi söz konusu bilimsel çalışma süresinde de desteklerini hiç esirgemeyen tüm aileme ve arkadaşlarıma; çalışmam boyunca yoğunluğuma sabır gösteren, her zaman olduğu gibi bu zorlu süreçte de yanımda olan sevgili eşime; hayatıma kattıkları mutluluk ve enerjileriyle Rabbim' in bana en güzel hediyeleri olan kızım ve oğluma sonsuz teşekkür ederim.

Benim melek annem, çalışmamı sana ithaf ediyorum.

Nurlar içinde uyu.

ÖZET

Yazar	Dilek ÇALIŞKAN
Üniversite	Bursa Uludağ Üniversitesi
Ana Bilim Dalı	Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı
Tezin Niteliği	Yüksek Lisans
Sayfa Sayısı	xv + 202 s.
Mezuniyet Tarihi	25 Haziran 2021
Tez	Türkiye’deki çeviri konulu tezler üzerine bibliyometrik ve tematik bir inceleme (1985-2020)
Danışmanı	Prof. Dr. Erdoğan KARTAL

TÜRKİYE’DEKİ ÇEVİRİ KONULU TEZLER ÜZERİNE BİBLİYOMETRİK VE TEMATİK BİR İNCELEME (1985-2020)

Bu çalışmada, 1985-2020 yılları arasında Türkiye’de gerçekleştirilen çeviri konulu lisansüstü tezlerin çeşitli parametreler çerçevesinde bibliyometrik ve tematik bir incelemesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, çalışmanın bütüncesini (korpus) oluşturmak için Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanında (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>) arşivlenen lisansüstü tezlere *Gelişmiş Tarama* seçeneğinden herhangi bir filtreleme uygulamaksızın *çeviri* anahtar kelimesiyle ulaşılmıştır. Yapılan tarama sonucunda 656’sı yüksek lisans, 157’si doktora ve 1’i sanatta yeterlilik olmak üzere toplam 814 tez araştırmanın bütüncesine dâhil edilmiştir. Bütünce kapsamındaki tezler öncelikle akademik düzey, yayın yılı, yayın dili, üniversite, enstitü, anabilim dalı, danışman, araştırma modeli ve veri toplama teknikleri gibi değişkenler açısından bibliyometrik çözümlenmeye, sonrasında ise içerdikleri konular (temalar) ve anahtar kelimeleri bakımından içerik çözümlenmesine tabi tutulmuşlardır.

Anahtar Sözcükler: Lisansüstü tezler, Çeviri, Bibliyometrik ve tematik inceleme, Türkiye

RÉSUMÉ

Auteur	Dilek ÇALIŞKAN
Université	Université Uludag de Bursa
Département	Didactique des Langues Étrangères
Section	Français Langue Etrangère (FLE)
Mémoire pour obtenir	Le grade de Maîtrise en Didactique du FLE
Nombre de page	xv + 202 p.
Date de soutenance	Le 25 juin 2021
Titre du mémoire	Une analyse bibliométrique et thématique des mémoires et thèses sur la traduction en Turquie (1985-2020)
Directeur	Prof. Dr. Erdoğan KARTAL

UNE ANALYSE BIBLIOMÉTRIQUE ET THÉMATIQUE DES MÉMOIRES ET THÈSES SUR LA TRADUCTION EN TURQUIE (1985-2020)

Ce travail vise à faire, dans le cadre de divers paramètres, une analyse bibliométrique et thématique des mémoires et thèses rédigées sur la traduction en Turquie entre les années 1985 et 2020. Conformément à cet objectif, les thèses et mémoires archivés au Centre national des thèses du Conseil de l'enseignement supérieur (HEC) (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>) ont été récupérées par le mot-clé *traduction* sans appliquer aucun filtrage de l'option *Recherche Avancée* pour constituer le corpus du travail. À la suite de la recherche avancée, un total de 814 thèses, dont 656 mémoires de maîtrise, 157 thèses de doctorat et 1 maîtrise en art, ont été inclus dans le corpus de la recherche. Les thèses du corpus ont d'abord été soumises à une analyse bibliométrique selon les variables, à savoir le niveau académique, l'année de publication, la langue de publication, l'université, l'institut, le département, le directeur de recherche, le modèle de recherche et les techniques de collecte de données. Ensuite, ils ont également été soumis à une analyse de contenu en termes de sujets (thèmes) et de mots-clés qu'ils incluent.

Mots-clés : Mémoires et thèses, Traduction, Analyse bibliométrique et thématique, Turquie

ABSTRACT

Author	Dilek ÇALIŞKAN
University	Bursa Uludag University
Department	Foreign Languages Teaching Department
Section	French as a Foreign Language (FFL)
Degree Awarded	Master of Science (MSc)
Page Number	xv + 202 p.
Degree Date	June 25, 2021
Thesis Title	A bibliometric and thematic analysis of theses and dissertations on translation studies in Turkey (1985-2020)
Supervisor	Prof. Dr. Erdoğan KARTAL

A BIBLIOMETRIC AND THEMATIC ANALYSIS OF POSTGRADUATED THESES AND DISSERTATIONS ON TRANSLATION STUDIES IN TURKEY (1985-2020)

This study aims to make, within the framework of various parameters, a bibliometric and thematic analysis of postgraduate theses and dissertation on translation written in Turkey between the years of 1985 and 2020. In accordance with this purpose, the postgraduate theses archived at the Higher Education Council (HEC) National Thesis Centre (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp>) were retrieved by the translation keyword without applying any filtering from the Advanced Scan option to create the corpus of the work. As a result of the scanning, a total of 814 theses, 656 of which are master's, 157 doctorate, and 1 proficiency in art, were included in the corpus of the research. The theses within the corpus were first subjected to bibliometric analysis in terms of variables such as academic level, publication year, publication language, university, institute, department, advisor, research model and data collection techniques. Afterwards, they were subjected to content analysis in terms of the topics (themes) and keywords they included.

Keywords: Postgraduate thesis and dissertation, Translation, Bibliometric and thematic analysis, Turkey.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
RÉSUMÉ	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
KISALTMALAR	xiv
GİRİŞ	1
BÖLÜM I: ÇEVİRİ KAVRAMI	3
1.1. Çevirinin Tanımı	3
1.1.1 Çevirinin Sözcük Anlamı	3
1.1.2. Çevirinin Genel Tanımı	4
1.1.3. Çevirinin Dil Bilimsel Yöntemlere Göre Tanımı	6
1.2. Çeviri Türleri	7
1.2.1. Sözlü Çeviri	8
1.2.1.1. Ardıl Çeviri	9
1.2.1.2. Eşzamanlı Çeviri	9
1.2.1.3. Diyalog Çevirisi	10
1.2.2. Yazılı Çeviri	10
1.2.2.1. Edebiyat Metni Çevirisi	10
1.2.2.2. Edebiyat Dışı Metin Çevirisi	11
1.3. Çeviriden Çeviribilime	12
1.3.1.Çeviri Kuramları	14
1.3.1.1. Kaynak Metin Odaklı Kuramlar	16
1.3.1.2. Erek Metin Odaklı Kuramlar	17
1.3.1.2.1. Çoğul Dizge Kuramı	18
1.3.1.2.2. Spokos Kuramı	19
1.3.1.2.3. Betimleyici Çeviri Kuramı	20
BÖLÜM II: ÇEVİRİNİN TARİHÇESİ VE TÜRKİYE SERÜVENİ	22
2.1. Çeviri Tarihçesi	22
2.1.1. Antik Çağ'da Çeviri Etkinliği	22
2.1.2. Orta Çağ'da Çeviri Etkinliği	23
2.1.3. XIII.- XVI. Yüzyılda Çeviri Etkinliği	25
2.1.4. XVII.- XVIII. Yüzyılda Çeviri Etkinliği	26
2.1.5. XIX. Yüzyılda Çeviri Etkinliği	26
2.1.6. XX. Yüzyılda Çeviri Etkinliği	27

2.2. Çevirinin Türkiye Serüveni	28
2.2.1. Eski Türk Toplumlarında Çeviri Etkinliği	28
2.2.2. Osmanlı Devleti Dönemi'nde Çeviri Etkinliği	28
2.2.3. Cumhuriyet Dönemi'nde Çeviri Etkinliği	30
2.2.3.1. Tercüme Dergisi	30
2.2.3.2. Üniversitelerde Çeviri Etkinliği	31
2.2.3. Günümüzde Çeviri Etkinliği	32
BÖLÜM III: ÇEVİRİ BÖLÜMLERİ	35
3.1. Çeviri Eğitimi Veren Üniversiteler	37
3.1.1. Devlet Üniversiteleri	37
3.1.2. Vakıf Üniversiteleri	39
3.2. Akademisyenler	41
3.3. Türkiye'de Çeviri Eğitimi Verilen Diller	42
BÖLÜM IV: YÖNTEM	44
4.1. Araştırmanın Önemi	44
4.2. Araştırmanın Amacı	45
4.3. Araştırma Deseni	46
4.4. Verilerin Toplanması ve Derlemin (Korpus) Oluşturulması	48
4.5. Araştırma Soruları	49
4.6. Verilerin Çözümlemesi	49
BÖLÜM V: BULGULAR	52
5.1. Tezlerin Akademik Düzeyine Göre Dağılımı	52
5.2. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı	52
5.3. Tezlerin Yazım Diline Göre Dağılımı	54
5.4. Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı	56
5.5. Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımı	58
5.6. Tezlerin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı	59
5.7. Tezleri Yöneten Danışmanların Akademik Unvanlarına Göre Tezlerin Dağılımı	62
5.8. Tezlerin Araştırma Modeline Göre Dağılımı	63
5.9. Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Tekniklerine Göre Dağılımı	64
5.10. Tezlerin Alan ve Alt Alanları Bakımından Konu (Tema)'lara Göre Dağılımı	66
5.10.1. Kitap ve Yazar İncelemeleri	67
5.10.1.1. Edebi Metin İncelemeleri	70
5.10.1.1.1. Şiir	70
5.10.1.1.2. Roman	72
5.10.1.1.3. Hikâye	74
5.10.1.1.5. Süreli Yayın	75
5.10.1.1.6. Çocuk Kitabı	77
5.10.1.1.7. Masal	78
5.10.1.1.8. Destan	80
5.10.1.1.9. Tiyatro Metni	80

5.10.1.1.10. Altyazı ve Dublaj	81
5.10.1.1.11. Çizgi Roman	82
5.10.1.2. Edebiyat Dışı Metin İncelemeleri	82
5.10.1.2.1. Tarih Kitabı	83
5.10.1.2.2. Dini Kitap	84
5.10.1.2.3. Teknik Metin	85
5.10.1.2.4. Bilimsel Kitap	85
5.10.1.2.5. Sözlük	86
5.10.1.2.6. Resmi Yazı	86
5.10.1.2.7. Ders Kitabı	87
5.10.1.2.8. Biyografi	88
5.10.1.2.9. Şarkı Sözü	88
5.10.1.2.10. Derleme Metin	89
5.10.1.2.11. Gezi Kitabı	89
5.10.1.2.12. Makale	89
5.10.1.2.13. Bilmece	90
5.10.1.2.14. Mektup	90
5.10.1.2.15. Rüya Tabirleri Kitabı	90
5.10.1.2.16. Deneme	90
5.10.1.3. Yazar ve Dil İncelemeleri	90
5.10.2. Disiplinlerarası Çeviri İncelemeleri	91
5.10.2.1. Eğitim- Öğretim	92
5.10.2.2. Çeviri Teknolojileri	92
5.10.2.3. Tarihsel İncelemeler	94
5.10.2.4. Mesleki Çeviri	95
5.10.2.5. Kültür Aktarımı	95
5.10.3 Teorik Çeviri İncelemeleri	96
5.10.4. Sözlü Çeviri İncelemeleri	97
5.10.5. Diğer	98
5.11. Anahtar Kelimelerin Ağırlıklı Eğilimine Göre Tezlerin Dağılımı	98
BÖLÜM VI: TARTIŞMA	102
SONUÇ ve ÖNERİLER	119
KAYNAKÇA	122
EK 1: YÖK Tez Veri Tabanındaki Çeviri Konulu Tezler (1985-2020)	140
ÖZ GEÇMİŞ	202

TABLolar LİSTESİ

Tablo		Sayfa
1.	Türkiye’de çeviri eğitimi veren devlet ve vakıf üniversitelerinin dağılımı	37
2.	2020 yılı verilerine göre Türkiye’de çeviri eğitimi veren devlet üniversiteleri	38
3.	2020 yılı verilerine göre Türkiye’de devlet üniversiteleri bünyesinde çeviri eğitimi verilen fakülteler	39
4.	2020 yılı verilerine göre Türkiye’de çeviri eğitimi veren vakıf üniversiteleri	40
5.	2020 yılı verilerine göre Türkiye’de vakıf üniversiteleri bünyesinde çeviri eğitimi verilen fakülteler	41
6.	Çeviri bölümlerinde görev yapan akademisyenler	42
7.	Üniversitelerde çeviri eğitimi verilen diller	43
8.	Bibliyometrik araştırma kapsamında kullanılan matris örneği	50
9.	Tematik araştırma kapsamında kullanılan matris örneği	51
10.	Tezlerin akademik düzeyine göre dağılımları	52
11.	Tezlerin yıllara göre dağılımları	52
12a.	Dillerin akademik düzeye göre dağılımı	54
12b.	Dillerin yıllara göre dağılımı	54
13.	Tezlerin üniversitelere göre dağılımı	56
14.	Tezlerin enstitülere göre dağılımı	59
15.	Tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı	60
16.	Tezleri yöneten danışmanların akademik unvanlarına göre tezlerin dağılımı	62
17.	Tezlerin araştırma modeline göre dağılımı	63
18.	Tezlerin veri toplama tekniklerine göre dağılımı	64
19.	Tezlerin tema kategorileri	66
20.	Kitap ve yazar alt alanları	67
21.	Tezlerde Türkçeye çevrilen kaynak diller	68
22.	Tezlerde Türkçeden çevrilen hedef diller	69
23.	Edebi metin incelemeleri temaları	70
24.	Tezlerde çalışılan nazım türleri	71
25.	Romanlarda incelenen yazar ve eserleri	72
26.	Hikâyelerde incelenen yazar ve eserleri	74
27.	Tezlerde incelenen süreli yayın türleri	75
28.	Tezlerde incelenen gazete ve dergi isimleri	76
29.	Çocuk kitaplarında incelenen yazar ve isimleri	77
30.	Tezlerde incelenen masal isimleri	79
31.	Destanların ait oldukları kültürler	80
32.	Tiyatro metni isimleri	80
33.	Çizgi roman türleri	82
34.	Edebiyat dışı metin incelemeleri temaları	82
35.	Tezlerde incelenen tarih konuları	83

36.	Tezlerde incelenen dinsel içerik türleri	84
37.	Tezlerde incelenen teknik metin alanları	85
38.	Tezlerde incelenen bilimsel kitapların alanları	85
39.	Tezlerde incelenen sözlük türleri	86
40.	Tezlerde incelenen resmi yazı türleri	87
41.	Tezlerde incelenen ders kitapları	87
42.	Tezlerde incelenen şarkı türleri	88
43.	İncelenen yazar ve dillere dair temalar	90
44.	Tezlerde incelenen çeviri çalışmaları alt temaları	91
45.	Tezlerde incelenen eğitim-öğretim alt temaları	92
46.	Çeviri teknolojileri alt temaları	92
47.	Makine çeviri sistemi dilleri	93
48.	Tezlerde tarihsel süreci incelenen temalar	94
49.	Mesleki çeviriye dair temalar	95
50.	Kültür aktarımına dair temalar	95
51.	Teorik incelemelere dair temalar	96
52.	Tezlerde incelenen sözlü çeviri alt alanları	97

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil		Sayfa
1.	Kelime bulutu görseli	99
2.	Tezlerde kullanılan anahtar kelime bulutu	100

KISALTMALAR

%	Yüzdellik
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
Arş. Gör.	Araştırma görevlisi
COVID 19	Yeni korona virüs hastalığı
Doç.	Doçent
Dr.	Doktor
f	Frekans
Hz.	Hazreti
İng.	İngilizce
M.Ö.	Milattan önce
M.S.	Milattan sonra
MEB	Millî eğitim bakanlığı
Öğr. Gör.	Öğretim görevlisi
ÖSYM	Öğrenci seçme ve yerleştirme merkezi
Prof.	Profesör
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TDK	Türk Dil Kurumu
TÜBESS	Türkiye belge sağlama sistemi
ULAKBİM	Ulusal akademik ağ ve bilgi merkezi
vb.	Ve benzeri
vs.	Vesaire
YKS	Yüksek öğrenim kurumları sınavı
YÖK	Yüksek öğretim kurumu
yy.	Yüzyıl

GİRİŞ

“Çeviri başarısızlık sanatıdır.”

(La traduction est l'art de l'échec / Translation is the art of failure.)

Umberto Eco

Çeviri, insanoğlunun dünyaya gelmesiyle birlikte hayatına giren bir eylemdir. İnsanoğlu doğduğu andan itibaren çevresiyle iletişime geçmektedir ve etrafında duyduğu / gördüğü her şeyi önceki bildikleriyle karşılaştırarak başka bir deyişle çevirerek öğrenmektedir. Octavia Paz'a (2008, s. 97) göre, “konuşmayı öğrenmek, çevirmeyi öğrenmektir.” Bir çocuğun annesine gerçekte bilmediği bir sözcüğün anlamını sorması, çocuğun kendisine yabancı olan bir anlatımı çeviri yoluyla anladığının bir göstergesidir. Bu nedenle Kızıltan'ın (2017, s. 71) da belirttiği gibi çevirinin insanlık tarihi kadar eski olduğu ve insanoğlu var olduğu sürece farklı dilleri konuşmaya devam ettiği takdirde de olmaya devam edeceği rahatlıkla söylenebilir. Günümüzde ise çeviri, çevirmen tarafından yapılan profesyonel bir eylemdir. Her ne kadar gelişen teknoloji çevirmene alternatif başka çeviri araçlarının üretilmesine vesile olsa da yine de çevirmenin yerini tutamamaktadır. Öyle ki Vardar'ın (1978, s. 60) da altını çizdiği gibi çeviri, insansal bir etkinliktir.

Çevirinin bu denli insan hayatının içerisinde olması ve ne kadar önemli olduğunun kavranmasıyla birlikte araştırma konusu olması çevirinin bir bilim dalına dönüşmesini sağlamıştır. Bilim devamlı gelişim ve değişim göstermektedir. Bu nedenle Kozak'ın (2000, s.16) da işaret ettiği gibi herhangi bir bilim dalında gerçekleştirilen akademik çalışmaların belirli aralıklarla incelenmesi o bilim dalında gerçekleşen değişimi ve gelişimi belirlemek açısından önemlidir. Bu çalışmada, akademik bir yazım türü olan tezlerin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma kapsamında derlenen çeviri konulu tezlerin incelenmesi iki aşamada gerçekleşmektedir: Birinci aşamada son zamanlarda mevcut durumu belirlemede

sıklıkla kullanılan bir yöntem olan bibliyometrik inceleme yöntemi, ikinci aşamada ise tezlerin içerik eğilimini belirlemek amacıyla tematik inceleme yöntemi kullanılmıştır.

Altı ana bölümden oluşan çalışmamızın ilk bölümünde, çeviri ve çeviribilim konuları teorik açıdan ele alınmıştır. Öncelikle çevirinin kelime anlamı incelenmiş, sonrasında çeşitli sözlüklerdeki çeşitli tanımlarına ve bilim insanlarının çeviri hakkında düşündüklerine değinilerek çeviri kavramı detaylı olarak açıklanmıştır. Devamında ise çeviri türlerine ve çevirinin uygulama alanlarına değinilerek çevirinin nasıl bilimsel bir süreç içerisine girdiği belirtilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde, çevirinin dünyada ve Türkiye’deki tarihsel gelişimine değinilmiştir. Çevirinin gelişimi ve değişimi, Antik Çağ’dan başlayarak sırasıyla Orta Çağ, XIII.-XVI. yüzyıl (yy.), XVII.-XVIII. yy., XIX. yy. ve XX. yy. olmak üzere toplam altı dönemde; Türkiye’deki tarihsel gelişimi ise, eski Türk toplumlarından başlayarak Osmanlıya, Osmanlıdan Cumhuriyet’e ve Cumhuriyet’ten günümüze olmak üzere toplam dört dönemde ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Böylelikle dünyada ve ülkemiz bağlamında çevirinin nasıl tarihsel bir süreçten geçerek günümüze geldiği kapsamlı olarak belirtilmiştir.

Üçüncü bölümde, günümüzde Türkiye’de aktif olarak akademik çeviri eğitimi veren ön lisans ve lisans düzeyindeki bölümlere değinilmiştir. Bu alanda eğitim veren devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı fakülteler ve yüksekokullar bünyesinde hangi ana bilim dalı ya da bölümlerde bu eğitimin verildiği tablolar aracılığıyla sunulmuştur. Devamında söz konusu bölümlerde çalışan akademisyenler ve çeviri eğitimi verilen diller üzerinde durulmuştur.

Dördüncü bölümde, çalışmanın yöntemi ayrıntılı bir şekilde açıklamıştır. Beşinci bölümde, çalışma kapsamında derlenen veriler bibliyometrik ve tematik açıdan incelenip elde edilen bulgular verilirken, altıncı ve son bölümde, söz konusu veriler yorumlanmıştır.

BÖLÜM I

ÇEVİRİ KAVRAMI

Çalışmanın bu bölümünde çeviri kavramı, çeşitli yönleriyle ele alınacaktır. Öncelikle çevirinin sözcük anlamı ve farklı bilim insanlarına göre tanımları açıklanarak sonrasında çeviri türlerine değinilecektir. Son olarak da çevirinin bilimselleşme süreci ve bu süreçte ortaya çıkan çeviri kuramlarından bahsedilecektir.

1.1. Çevirinin Tanımı

Çeviri, insanoğlunun varoluşundan bu yana başvurulan bir iletişim yöntemi olması dolayısıyla çok uzun yıllardır insan hayatının içerisinde yer almaktadır. Bu sebeple, çeviriyi ve çevirinin gelişim sürecini birçok sosyolojik ve psikolojik unsurun etkilediği bilinmektedir. Söz konusu unsurların varlığı dolayısıyla çevirinin tanımında görüş birliğine varılamadığı görülmektedir.

1.1.1. Çevirinin sözcük anlamı. *Çeviri* sözcüğünün sözlük anlamına ve diğer dillerdeki karşılığına bakıldığında birden çok anlamda kullanılan oldukça fazla karşılığının olduğu söylenebilir. Fransızca, Almanca ve İngilizcede çeviri kelimesine eş anlamlı olarak kullanılan kelimelerden bazıları şöyle sıralanabilir: Örneğin Fransızcada *Traduire*; “çevirmek” fiilinin birincil olarak kullanılmasının yanı sıra *Transcoder*; “farklı bir koda dönüştürmek”, *Déchiffrer*; “daha basit, daha anlaşılır hale getirmek”, *Décoder*; “şifresini çözmek”, *Transcrire*; “uyarlamak” gibi fiiller de “çeviri” eylemi ile eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Almancada ise *Übersetzen*; “çeviri” kelimesinin birincil olarak kullanılmasının yanı sıra *Übertragung*; “aktarma”, *Nachbildung*; “aslına benzeterek düzenleme”, *Abbildung*; “kopya etme”, *Umsetzung*; “yeniden düzenleme” kelimeleri de çeviri kelimesi ile aynı anlamda kullanılmaktadır. Bununla birlikte günümüzde evrensel bir dil olarak kabul gören İngilizcede *Translation*; “çeviri” kelimesi birincil olarak kullanılmasının yanı sıra *Reproduction*; “aslına benzetme”, *Interpretation*; “yorumlama”, *Paraphrase*;

“anlamını açıklamak” gibi isim ve fiiller de çeviri kelimesinin eş anlamlısı olarak kullanılmaktadırlar.

Çeviri kelimesi denildiğinde ilk olarak dilden dile aktarılan dilsel ögeler akla gelse de aslında çeviri sürecinde bu dilsel ögelerin yanında birçok ögenin de yer aldığı söylenebilir. Bu bağlamda Wolfram Wills (1925-2012), Otto Kade (1927-1980) ve Gert Jäger’in (1925-...) *çeviribilim*de kullandıkları kavramlar aşağıda belirtilmektedir:

Çok geniş anlamlı olan çeviri kavramı Wills’in ifadesiyle *Interlingualer Transferprozess*; “Dillerarası Aktarım Süreci” dir. Çeviri sözcüğünün sözlük ve terminolojideki karşılığına bakacak olursak; oldukça fazla karşılığının olduğunu görebiliriz. Bunlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz: *Übersetzen*; “Çeviri” kavramının yanında, *Interlingualer Transfer*; “Dillerarası iletişim” kapsamına giren *Übertragung*; “aktarma”, *Umsetzung*; “yeniden düzenleme”, *Abbildung*; “kopya etme”, *Nachbildung*; “aslına benzeterek düzenleme”, *Nachdichtung*; “benzetme”, *Neuschöpfung*; “yeniden oluşturma”, *Paraphrase / Substitution*; “yerine geçecek biçimde düzenleme veya adapte etme”, *Interpretation*; “yorumlama”, *Translation*; “çevirme”, *Reproduktion*; “aslına benzetme”. Çeviribilimde Kade ve Jäger’in kullandıkları kavramlar ise; *Umkodierung*; “analiz ederek kodlama (Substitution)”, *Neukodierung*; “Yeniden kodlama (Interpretation)”, *Umschlüsselung*; “yeni şifrelerle düzenleme” biçimindedir. (Baykan, 2005, s. 178)

Kısacası çeviri, yukarıda bahsi geçen çevirinin eş anlamlı kelimeleri ile birlikte zaman içerisinde gelişmiş ve değişmiştir. Dahası, gelecekte de insanoğlunun hızla değişen yaşamına koşut olarak daha farklı kelime ve kavramlar da çeviri ile ilişki kurmaya devam edecektir.

1.1.2. Çevirinin genel tanımı. İlk çağlardan itibaren dinsel, iletişimsel, kültürel vb. nedenlerden dolayı insanlar diller arası anlaşmayı sağlamak amacıyla bir köprü görevi gören çeviriye ve çevirmene ihtiyaç duymuşlardır. Çevirinin insan hayatının merkezini oluşturmasından dolayı tek bir çeviri tanımından söz etmek mümkün değildir. Bu sebeple farklı kaynaklara göre çevirinin farklı tanımlarından bahsedilebilir:

Nouveau Dictionnaire Encyclopédique (1894), *Nouveau Petit Larousse Illustré* (1952), *Oxford Wordpower Dictionary* (1994, s.660) ve *Oxford Advanced Learner's Dictionary*'de (2000, s. 1274) çeviri “*konusulan veya yazılan bir şeyi bir dilden diğerine değiştirmek, dönüştürmek, aktarmak veya başka bir dilde ifade etmek*” olarak ortak bir tanımla karşımıza çıkmaktadır. Diğer yandan *La Grande Encyclopédie Larousse* (1976, s.205) çeviriyi, “*özel dilsel bir ortaklık, daha geniş anlamla farklı dildeki okuyucular arasında bilgiyi aktaran diller arası her tür düşünce yoğunlaşması, çıkış dilindeki ya da kaynak dildeki bir iletiyi varış diline ya da erek dile aktarma*” olarak tanımlarken *Le Grand Robert*'e (2001) göre çeviri: “*çevrilen özgün metnin başka bir dilde eşdeğerliliğini veren metin ya da yapıt*”dır. *Webster's New World dictionary*'e göre çeviri “*başka bir dilde işlemek, farklı, genellikle daha basit kelimelerle ifade etmek, bir yerden veya bir durumdan diğerine transfer etmek, bir dilden diğerine dönüştürmek*” iken, *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlüğü* 'ne göre ise çeviri “*bir dilden bir dile aktarma eylemi, tercüme*” olarak tanımlanmaktadır.

Çevirinin amacı dikkate alındığında ise; çeviri, insanlara kendi dillerinde bir anlayış kazandırma ve orijinal metinle aynı etkiyi yaratma kaygısı taşınmalıdır. Başka bir deyişle çeviri, çevrilen yazılı veya sözlü metinde de orijinal mesajla aynı mesajı vermeyi amaçlamalıdır. Zira çeviri, kaynak dilin anlamının alıcı dile aktarılmasından oluşmaktadır. Bu eylem, anlamsal yapı yoluyla birinci dilin biçiminden ikinci dil biçimine geçilerek yapılmaktadır. Diğer yandan Larson (1998, s.3) da çevirinin, kaynak dil metninin sözcüğünü, gramer yapısını, iletişim durumunu, kültürel bağlamını hem biçimsel hem de anlamsal boyutta analiz ederek aynı anlamın alıcı dil ve onun metnine uygun sözcük ve gramatikal yapı kullanılarak yeniden yapılandırılmasından oluştuğunun altını çizmektedir.

Sonuç olarak tüm bu tanımlar, çevirinin sadece benzer anlama sahip başka dillerdeki kelimeleri bulmaya çalışmak veya kaynak dilin kelimelerini hedef dilin kelimelerinin arasına

koyamak olmadığını, aynı zamanda hedef dilde uygun ifade etme veya söyleme yollarını bulmanın yanı sıra anlamın da transfer edildiğini ileri sürmektedir.

1.1.3. Çevirinin dilbilimsel yöntemlere göre tanımı. Yukarıda çeşitli kaynaklara göre yapılan farklı çeviri tanımlarının yanı sıra diğer disiplinleri benimsemiş yazar, düşünür ve bilim insanlarına göre de çevirinin kendi çalışma alanlarıyla özdeşleştiği çeşitli tanımlardan bahsedilebilir. Öyle ki bütün bu insanlar, çeviribilimin bütün bilimlerle iç içe olduğunu kabul etmektedir.

Cervantes (1547-1616) çeviriyi; *“bütün motiflerin orada olduğu, ama güzelliklerinden hiçbirinin görülmediği, ters konmuş bir halıya”* benzetir. Dante (1265-1321) ise *“şiiir yoluyla uyumlu kılınmış şeylerin hiçbirinin kendi dilinden başka bir dile hoşluğu ve uyumu bozulmadan aktarılamadığını”* ileri sürerken Schlegel (1772-1829) çeviriyi *“ölümüne yapılan bir düello”* olarak tanımlamaktadır, zira Schlegel’e göre *“çeviren ya da çevrilen kaçınılmaz olarak ölüir.”* George Borrow’un (1803-1881) tanımlamasına göre ise çeviri, *“olsa olsa bir yankıdır.”* (Cary, 2008, s.55).

Tüm bu yazarların çeviri hakkında yaptıkları tanımlara bakıldığında çevirinin amacına ulaşamadığı ve çeviri eyleminin tam anlamıyla mümkün olmadığı görülmektedir. Ancak kimi düşünürler ise bu düşüncelerin tam aksini ileri sürmektedirler. Örneğin; Bourjea (1986, s. 231), çeviri eyleminin *“yabancı bir ülkede gezintiye çıkmak, seyahat etmek”* olduğunu ileri sürmektedir. Öyle ki çevirinin okumaktan çok, varlığın Öteki ile ilişki kurma kapasitesine tanıklık eden bir etkinlik olduğuna vurgu yapmıştır. Sunel’e (1988) göre ise;

İnsanlar herhangi bir iletişimde bulunmak istediklerinde önce iletecekleri bildiriye belirler sonra bu bildirideki anlamların karşılığı olan kelimeleri (gösterilenlerin gösterenlerini) seçer, sonunda da seçtiklerini amaca uygun bir biçimde yanana getirirler. İşte çeviri bir dilde yapılan bu işlemin aynıyla bir başka dile geçirilmesidir (s. 154).

Göktürk’e (1986, s. 9) göre çeviri, *“başka dillerin tanımladığı başka dünyaların tanıtılmasıdır”*. Yine Göktürk’ün bir başka deyişiyile çeviri *“tek tek diller ötesinde bir ortak*

dildir, dillerin dilidir.” Eruz (2014, s. 18) çeviriyi, “çok sayıda bilginin eşzamanlı, iç içe, girişik işlendiği karmaşık zihinsel bir etkinlik” olarak tanımlarken Vermeer (2008, s.165), “bir metindeki sözcük ve tümce birimlerini bir başka dildeki eşdeğer sözcük ve tümce birimlerine dönüştürmek” olduğuna vurgu yaparak çevirinin “bu sürecin sonucu” olduğunu ileri sürmektedir. Eco’nun (2008, s. 173) tanımına göre ise çeviri, “aynı şeyi bir başka dilde söylemek” tir.

Tüm bu tanımların yanı sıra, Raková (2016, s.77) çeviriyi “akademik bir beceri” olarak tanımlamaktadır. Bu yüzden birçok üniversite ve kurum tarafından çeviri eğitimi verildiği görülmektedir. Ancak bunun sadece akademik bir beceri değil, aynı zamanda farklı ırk, kültür ve dillerden kişilerin ve toplulukların arasındaki hayati, dilsel ve kültürel bağı sağlamak olduğu da unutulmamalıdır. Bu şekilde, daha iyi iletişim kurmak ve birbirini anlamak çok daha kolaylaşacaktır. Bu bağlamda çeviri, başka bir kültür ve vizyonla doğrudan bağlantı kurma sanatı olarak da tanımlanabilir.

Sonuç olarak; yukarıda belirtilen tanımların, çevirinin genel tanımıyla karşılaştırıldığında farklı açıdan ele alındığı görülmektedir. Bu çeşitliliğin sebebi; her bilim insanının, her kuramcının, her yazarın çeviri kelimesini kendi alanıyla özdeşleştirerek kullanmasıyla açıklanabilir. Bu durum her ne kadar karmaşık görünse de çevirinin bilimselleşme sürecine ve özgün bir bilim dalı olarak bilim dünyasına ayak basmasına katkıda bulunmuştur. Ancak yine de çevirinin tanımları nasıl olursa olsun çeviri vardır ve yüzyıllardır gelişmektedir.

1.2. Çeviri Türleri

Önceleri dilbilimin bir alt dalı olarak görülen ve 1980’li yıllardan itibaren özgün bir bilim dalına dönüşen çevirinin birçok alt kategorisinin olduğu bilinse de genel olarak sözlü çeviri ve yazılı çeviri olarak iki kategoride değerlendirildiği görülmektedir.

1.2.1. Sözlü çeviri. Sözlü çeviri, başka bir ifadeyle tercüme, insanoğlunun varoluşundan beri etkinliğini sürdürmektedir. Öyle ki insanoğlu farklı dili konuşan, farklı kültürlere sahip kişilerle her zaman çeşitli sebeplerden dolayı iletişim kurma ihtiyacı duymaktadır.

Tercüme, tarih boyunca kendine oldukça geniş bir yer tutmuştur, zira insanlar günlük hayatlarında da çoğu zaman çeviriye başvurmaktadırlar. Bu eylem, birçok çeviribilimci tarafından da kabul gören bir diğer çeviri anlayışı olan *dil içi çeviri* ile açıklanabilir. Öyle ki çeviri yapmak için sadece iki dil gerekmez bazen tek bir dil içinde de çeviri yapma ihtiyacı önem kazanabilmektedir. Eğer dil içi çeviri olmasaydı kişinin kendi kültürüne yabancı daha önceden bilmediği nesnelere ya da olayları öğrenmesini sağlamak imkânsız olurdu. Bu bağlamda ünlü dil bilimci olan Rus bilim adamı Roman Jakobson'un (2008, s. 62) da çeviriyi "*Dil içi çeviri, Diller arası çeviri ve Göstergeler arası çeviri*" olmak üzere üçe ayırdığı görülmektedir. Söz konusu sınıflandırmaya göre Jakobson'un çeviriyi sadece dilden dile aktarım olarak değerlendirmedeği açıkça görülmektedir. Şöyle ki, aynı dilde kullanılan sözlükler dil içi çeviriye verilebilecek en güzel örneklerden biridir. Sözlükler, kişiler tarafından anlaşılamayan kelimeleri aynı dili kullanarak farklı kelimelerle daha açıklayıcı bir şekilde ifade etmektedir. Örneğin TDK Sözlüğü'ne göre: "*Bir kenarından birleştirilerek dışına kapak takılmış yani ciltlenmiş, üzeri baskılı sayfaların bir araya gelmesiyle oluşan okumalıktır.*" Şeklinde "kitap" kelimesinin sözlükte tanımlanması dil içi çeviriye verilebilecek güzel bir örnektir. Göstergeler arası çeviri ise dilsel öğelerin dil dışı öğelerle açıklanabilmesidir. Bu çeviri şekli ise bir hikâyeyi anlatmak yerine resmetmek olarak ifade edilebilir ki bu da bir tür çeviri etkinliğidir. Sözü edilen sebepler dolayısıyla sözlü çeviri, insanoğlunun dünyaya geldiği anda çevresini tanımaya çalışmasıyla birlikte hayatına girmekte olduğunun ve bu eylemin ölene kadar devam ettiğinin birer kanıtı olarak gösterilebilir.

Nihayetinde, sözlü çeviri oldukça geniş kitlelere hitap etmektedir ve bu sebeple her biri kendi içinde uzmanlık gerektiren alt alanlara ayrılmaktadır. Sözlü çevirinin bu alt alanları üç başlık altında toplanabilir:

1.2.1.1. Ardıl çeviri. Ardıl çeviri türü, daha çok resmi ortamlarda yapılan bir çeviri türüdür. Yemenici'nin (2019, s.298) de ifade ettiği gibi ardıl çeviri türünde konuşmacılar konuşmalarını yapmakta ve sonrasında tercüman duyduklarını, anladıklarını not alarak hedef dile çevirmektedir. Konuşmalar üst düzeydedir ve konuşmacılar uzun konuşmaktadırlar. Tercüme yapılması gereken kitle eğer büyük bir salonda ise tercüman mikrofon kullanarak daha rahat duyulmasını sağlayabilmektedir. Ya da kimi zaman kürsüye kimi zamanda sahneye çıkması gerekebilmektedir.

1.2.1.2. Eşzamanlı çeviri. Simultane çeviri türü için çevirmenlerin en çok zorlandıkları tür oluğu söylenebilir. Ardıl çeviriye göre çok daha büyük, çok daha kalabalık uluslararası organizasyonlarda kullanılmaktadır. Bu çeviri türünün zihinsel olarak oldukça yorucu olduğunu söylenebilir. Zira tercüman aynı anda birçok yetisini bir arada kullanmak zorundadır. Öncelikle tercüme faaliyeti konuşmacıyla eş zamanlı olarak ilerlemektedir. Öyle ki tercüman hem konuşmacıyı dinleyip aynı anda duyduklarını tercüme etmek zorundadır hem de konuşmacının beden dilini takip ederek duyduklarını doğru yorumlaması gerekmektedir. Bir diğer yandan ise kendi konuşma çıktısını dinleyip kendi ses tonuna, vurgusuna, aksanına, kelime seçimine vb. şeylere dikkat ederek kendi otokontrolünü sağlaması gerekmektedir. Zira Doğan'a (2018, s. 125) göre çevirmenle dinleyiciler arasında filtreleme gerçekleştirecek kimse olmadığı için çevirmen, ilk seferde düzgün bir şekilde çeviriyi gerçekleştirmek durumundadır. Bu çeviri sürecinin meşakkatli olması dolayısıyla bir tercüman tek başına en fazla 40 dakika süreyle bu etkinliği gerçekleştirebilmektedir. Snell-Hornby ve diğerlerinin (1998, s. 302) de belirttiği gibi "*simultane çeviri, çevirmenin bir papağan gibi kelimeleri duyup aktardığı bir süreç değil; kaynak dilde yapılan konuşmanın*

anlamını anlayarak algıladığı ve erek dile aktardığı bir süreçtir” (Akt. Özbent, Arı, Demirkıvıran, Ünsal, Durman Hut, Angı ve Sayarı, 2016, s. 89).

1.2.1.3. Diyalog çevirisi. Bu sözlü çeviri türü ise birçok farklı ortamda gerçekleşme imkânı bulabilmektedir. İsminden de belli olduğu üzere diyalog çevirisi, bir karşılıklı konuşma çevirisidir ve birden fazla çevirmenin birlikte olduğu bir çeviri türüdür. Burada konuşmalar karşılıklı ve kısadır, bu sebeple de sürekli duygu ve düşünce geçişi yaşanmaktadır. Tahir Gürçağlar (2011, s. 70), diyalog çevirisinin kullanıldığı ortamların daha çok iş görüşmeleri, hastaneler, mahkemeler, turizm merkezleri vb. yerler olduğunu ifade etmektedir.

1.2.2. Yazılı çeviri. Yazılı çeviri ise yazının bulunmasından bu yana var olmuş ancak matbaanın icadı ve Rönesans ile başlayan aydınlanma devrinden sonra iyiden iyiye yaygınlaşmıştır. Matbaa, metinlerin hem daha geniş kitlelere ulaşmasını hem de uzun süre kalıcı olmasını sağlamıştır. Günümüzde ise yazılı çeviri ve türleri hayatın her alanında kullanılmaktadır. Yazılı çeviri, birçok alana hitap etmektedir. Bu alanları tıp, hukuk, ticaret, diplomasi, edebiyat vb. çeşitlendirmek mümkün olmakla birlikte *Edebiyat metni çevirisi* ve *Edebiyat dışı metin çevirisi* olarak iki genel başlık altında toplanabilmektedir.

1.2.2.1. Edebiyat metni çevirisi. Bir bebek gözlerini dünyaya açtığı andan itibaren onu büyütüp onunla ilgilenen kişi tarafından ninnilerle ve masallarla tanıştırılır, öyle ki edebiyatla bu erken karşılaşma okulda da devam etmektedir. Dolayısıyla her zaman hayatın içinde olan edebiyat metinlerinin çevirileri de kulağa ilk başta kolay gelmektedir, ancak bu çeviriler oldukça kapsamlı ve alanında uzmanlık gerektiren zor çevirilerdir. Tahir Gürçağlar’ın (2011) edebiyat metni çevirileri ile ilgili düşünceleri şöyledir:

Edebiyat çevirisi terimi bir şemsiye terim olarak düşünülmelidir, çünkü “edebiyat” kolay kolay tanımlanamayacak ve içinde birçok tür barındıran bir “üst” türdür. Edebiyat çevirisi kapsamında ele alınan türlerin başlıcaları düzyazı/kurmaca çevirisi (ki buna genellikle roman ve öykü türleri dahil edilir), şiir ve tiyatrodur. Bu türlere sinema ve televizyon

alanlarındaki gelişmelere koşut olarak ortaya çıkan görsel-işitsel çeviri de eklenebilir. Bu türlerin tümü çeviri açısından farklı stratejiler gerektirir ve tümü çevirmeleri farklı biçimlerde zorlar (s. 33).

Her edebi metin farklı dillere çevrilirken çok titiz bir çalışma yapılması gerekmektedir. Öncelikle metnin orijinalliğinin olabildiğince değişmemesi gerekir. Edebiyat metinleri bilgilendirme değeri taşımadıkları için estetik ve sanatsal bir kaygı taşımaktadırlar. Bu yüzden, her edebi metin farklı bir dile çevrilirken anlamına bire bir karşılık bulunamayan kelimelerin yerine metnin özgünlüğünü korumak şartıyla betimsel ifadeler kullanılabilir. Sonuç olarak, edebiyat çevirisi bir anlamda yeniden yazım olarak düşünülebilir. Dolayısıyla edebiyat çevirisi için yazılı çeviri alanındaki en prestijli tür olduğunu söylemek yanlış olmaz.

1.2.2.2. Edebiyat dışı metin çevirisi. Edebiyat dışı metin türleri farklı biçimlerde sınıflandırılmaktadırlar ve her metin türünün çeviri açısından kendine özgü farklı özelliklere sahip olduğu söylenebilir. Edebiyat dışı metinleri ticari metin, akademik metin, hukuk metni, teknik metin, tıbbi metin, teknoloji metni, bilimsel metin vs. olarak çeşitlendirmek mümkündür. Günümüzde edebiyat dışı metinlerin farklı isimler altında değerlendirildiği görülmektedir. Örneğin; edebiyat dışında tüm bilim alanlarını kapsayan aynı zamanda ilan, gazetecilik, reklam, katalog, kullanma kılavuzu, broşür, sözleşmeler, faturalar, şartnameler gibi konularda yazılmış metinlerin çevirisini Aksoy (1998, s. 72) ve Tahir Gürçağlar (2011, s. 49) “*teknik metin çevirisi*” olarak tanımlarken Yazıcı (2010, s. 95) “*özel alan çevirisi*” olarak da adlandırmaktadır.

Teknik metin çevirileri ya da diğer bir ifadeyle özel alan çevirileri bilgilendirme değeri taşımaktadırlar. Edebi metinlerdeki gibi estetik ve sanatsal bir kaygı taşımadıkları için de bu çevirilere yorum katılmamalı ve çeviri yapılırken nesnel olunmalıdır. Dil bilmenin yanı sıra çevirilerin metnin alanında uzmanlık bilgisine ve çevrilen alanın terminolojisine hâkim olmak da gerekmektedir. Aksi takdir de çeviride yapılacak en ufak bir hata telafi

edilemeyecek büyük sonuçlar doğurabilmektedir. Bu sebeple yalnızca dil bilmek ya da dili çok iyi derecede bilmek bu çeviri türü için yeterli değildir.

1.3.Çeviriden Çeviribilime

XX. yy.ın ilk yarısında çeviri eylemi dil bilimin uygulamalı bir dalı olarak bilinmekteydi. Ancak çeviri, günümüz Türkiye'sinde bu alanda yapılan bütün çalışmaların bilimsel olarak başka bir ifadeyle doğruluğu kanıtlanabilir/ gözlemlenebilir olarak gerçekleştirildiği bir disiplin hâline gelerek *Çeviribilim* adı ile anılmaya başlandı. Erüz'un (1999, s. 15) da vurguladığı gibi çeviriyi bir bilim dalı olmasına götüren ilk adım, dilin incelenmesi gerektiği düşüncesidir. Aslında çevirinin henüz yeni bilimselleşen bir alan olduğu herkes tarafından kabul görmüş olsa da bu konuda yapılan araştırmalar (Mounin, 1967; Wolfram, 1977) çevirinin Antik Çağ'dan bu yana incelendiğini açıkça ortaya koymaktadır. Ancak Akbulut'un (2016, s. 8) da belirttiği gibi 1980'li yıllarda Türkiye'de Yüksek Öğretim Kurumu'nun (YÖK) kurulmasını takiben mütercim- tercümanlık bölümlerinin açılması çeviride bilimselliğe atılan ilk somut adımdır. Bu çeviri bölümlerinin ilk açıldığı yıllarda bölüm adı olarak daha çok yazılı-sözlü çeviri anlamına gelen *Mütercim-Tercümanlık* kelimesi tercih edilirken son yıllarda üniversitelerin bölüm ya da program adlarında *Çeviribilim* kelimesini kullanılmaya başlandığı görülmektedir. Bu değişim ise, çeviri eyleminin günümüzde nitelik ve nicelik bakımından geliştiğinin ve bilimselleştiğinin bir kanıtı olarak gösterilebilir.

Her ne kadar kökleri Antik Çağ'a uzanan çeviri eyleminin bu bilimselleşmeye ulaşması yeni bir durum gibi görünse de aksine Kurultay (1999, s. 14) temellerinin Cumhuriyet döneminde yapılan çalışmalara dayandığını öne sürülmektedir. Önceki zamanlarda çevirinin sadece bir uygulama işi olarak görülmesi çeviriyi uygulamalı bilimlerin bir parçası hâline getirmektedir. Bu da çevirinin basit bir uygulama işinden ibaret olduğu izlenimini vermekteydi. Ancak son zamanlarda çeviriye betimleyici, gözlemci ve kuramsal

alanlar da eklenerek, çeviriden çeviribilime başka bir deyişle *uygulamalı bilimlerden sosyal bilimlere* doğru bir geçiş yaşanmaktadır.

Bunun yanı sıra, XX. yy.da dil bilim ve metin dil bilim incelemeleriyle birlikte dil araştırmaları artış göstermeye başlamış, böylelikle çeviri de bu bilim dalları içerisinde irdelenmiştir. Ancak nasıl dil bilim, yüzyılın başında edebiyat biliminden ayrılarak kendi bilimsel alanını oluşturduysa, Eruz'un (1999, s. 18) da altını çizdiği gibi *Çeviribilim* de günümüzde kendini dilbilim ve metin dil bilimden ayırarak kendi bilimsel alanını oluşturmuştur.

Başlangıçta çeviri faaliyetleri uygulamalı bir dil bilim alanı içinde ele alınırken zamanla yorum bilim, yazım bilim, metin dil bilim, dil bilim, iletişim bilim gibi birçok farklı bilim dallarının kuramlarından, yöntemlerinden ve yaklaşımlarından da esinlenerek gerçekleştirilen bir faaliyete dönüşmüştür. Bu çeviri faaliyetinin gerçekleştirilebilmesi için de öncelikle iki dile ihtiyaç vardır. Çünkü çeviri eyleminde temel olarak bir dilde meydana gelen sözlü veya yazılı ürün, başka bir dile aktarılmaktadır. Bu sebeple çeviri, temelinde erek dil ve kaynak dil olarak iki dil barındırır. Baykan (2005, s. 178), kendisine çevrilen dilin “*erek dil*”, kendisinden çevrilen dilin ise “*kaynak dil*” olarak tanımlamaktadır.

Bu değişim ve gelişim süreci sonucunda bir bilim dalına dönüşen çeviri için artık herkes tarafından kabul gören bilimsel bir terim arayışına girilmiştir. Çevirinin bu bilimselleşme sürecinde alanda kullanılması için çeşitli bilimsel terimler önerilmiştir. Örneğin içerisinde bilimselliği işaret eden “*logi*” ekini kullanarak Roger Goffin tarafından Fransızca “*traductologie*” ve İngilizcede “*transtology*” kelimeleri önerilmiştir (Rifat, 2004, s. 8-9). Fransızca terim kabul görmüş olmasına rağmen İngilizce terim bazı dil savunucuları tarafından kabul görmemiştir ve günümüzde İngilizce terim “*Translation Study*”, Almanca terim ise “*Übersetzungswissenschaft*” olarak kullanılmaktadır. Çeviri kavramının bilimselleşme süreci içerisinde “*Çeviribilim*” sözcüğünün çeşitli dillerde nasıl kullanıldığını

YAZICI (2010) *Çeviribilimin Temel Kavram ve Kuramları* adlı kitabında aşağıdaki gibi açıklamaktadır:

Terim önce İngilizcede “Philology” sözcüğünden örnek alınarak, “Translatology” şeklinde türetilmiştir. İspanya’da ise bu terim İngilizceden ödünçleme yoluyla “Transductologia” şeklinde ortaya çıkarken, Kanada’da “Translatology” terimi tercih edilmiştir. Almancada ise, bu terimin Almanca köklü terimlerden türetilerek “Übersetzungswissenschaft” (çeviribilim) şeklinde kullanıldığı görülmektedir. Almancada yabancı terim kullanılmaması, İngilizce ve Fransızcada bu terimin sorgulanmasına yol açmıştır. Örneğin, “Translatio” sözcüğünün Latince’den gelirken, “Logos” sözcüğünün Grekçeden gelmesi, üstelik Latince sözcüğün Klasik Latince’den gelmemesi dilcileri tartışmaya itmiştir. Bunun üzerine, her iki sözcüğün aynı dilden geldiği “Metaphraseology” ya da “Metaphrastics”, “Metaphorology” gibi sözcükler de gündeme gelmiş, ancak sözcüklerin özellikle kendi varlığını yeni kanıtlamaya çalışan bir alanda anlaşılmazlığı, bu terimlerin de ortadan kalkmasına neden olmuştur (s. 16).

Bu sözcüklerin yanı sıra Türkçede *evirmek, tevürmek, döndürmek/ döndermek, terceme, tercüme, çevirmen, çevirici, tercüme, çevirme, çeviri* gibi terimler kullanılarak günümüzde *Çeviribilim* kavramına ve terimine ulaşılmıştır (Demircioğlu, 2011; Çavuşoğlu, 2019). Bu terim *çeviri* ve *bilim* sözcüklerinden oluşan ve yan yana yazılan bileşik bir kelimedir. Son yıllarda *Çeviribilim* sözcüğünün bilimsel bir terim olarak tez, makale, bildiri, kitap, dergi ve bilimsel etkinlikler gibi akademik çalışmalarda sıklıkla rastlanır hale geldiği görülmektedir (Özcan Dost & Yazıcı, 2014; Tekalp, 2020; Yücel, 2016; Seçgül, 2020; Akbulut, 2016).

Böylece artık çevirinin kendi kuramları olan kendine has bir bilim dalı olduğundan bahsedilebilmektedir.

1.3.1. Çeviri kuramları. Son yıllarda araştırma nesnesi *çeviri* olan *Çeviribilim* özerkleşme yolunda temellerini atarken aynı zamanda bu temelleri kuramsal bir çerçeveye de

oturtma çabası içerisinde olduğu söylenebilir. Öyle ki çevirinin yüzyıllardır içgüdülere ve sezgilere dayanılarak yapılan bir eylem olduğu bilinmekte ve bunun doğruluğu hala savunulmaktadır. Ancak herhangi bir kuramsal dayanağı olmayan bu faaliyetin sonucunda ortaya çıkabilecek sorunlara gerekçelendirilebilen ya da savunulabilen çözümler getirilmesi pek mümkün görünmemektedir. Bu sebeple her çeviri eyleminin içinde kuramsal unsurlar bulunmalıdır ki bir bilim dalından bahsedilebilsin. TDK 'ya göre kuram; “*uygulamalardan bağımsız olarak ele alınan soyut bilgi, belirli bir konudaki düşüncelerin, görüşlerin bütünü ve sistemli bir biçimde düzenlenmiş birçok olayı açıklayan ve bir bilime temel olan kurallar, yasalar bütünü, nazariye, teori*” olarak tanımlanmaktadır. Tanımdan da anlaşıldığı üzere çeviri eyleminin içerisinde bulunan kuramsal unsurlar sayesinde çeviriden bir bilim dalı olarak bahsedilmektedir.

Çevirinin bilimselleşme sürecinde ilk adımları atan Alman bilim adamlarının 60'lı yıllardan sonra gerçekleşen paradigma değişikliği ile birlikte ortaya çıkan çağdaş çeviri kuramlarına bakış açıları şöyledir:

Öteki dönemlerde olduğu gibi, geleneğin bu aşamasında da çağın diğer bilim dallarında görülen gelişmelerin bu alana yansımalarını gözlemlemek mümkündür. Almanya'da bu etkiler özellikle hızla gelişen bilgisayar teknolojisindeki gelişmelerde ve bunlara koşut olarak yaygınlaşan bilgi ve iletişim kuramlarında, Alman mimarisine çağın ilk yarısında damgasını vuran ve yaşam tarzını etkileyen işlevselcilik akımında, ayrıca 1960'ta Hans Gadamar'ın önderliğinde yeni bakış açılarıyla zenginleşen yorum biliminde ve 1973'te Hans Robert Jauss'un önderliğinde gelişen alımlama estetiğinde yoğunlaşmaktadır. Alman çeviribilimcisi Redegundis Stolze, *Übersetzungstheorien* adlı yapıtında, burada sayılanların yanı sıra, 1960'lı yıllarda Avrupa ve ABD'nde yaygınlaşan dil bilim ve edim bilimin, 1980'li yıllardan sonra da modernizmi sorgulayan, düşünce süreçlerini irdeleyen bilişsel felsefenin çeviri kuramlarının oluşumunu etkilediğini belirtmektedir. (Rifat, 2004, s. 219)

Çeviri kuramlarının tarihine bakıldığında dönemlerin özelliklerine göre farklı kuramların popüler olduğu görülmektedir. *Çeviri kuramları* olarak belirtildiğinden kelimedeki çoğul anlamdan da belli olduğu üzere tek bir kuramdan bahsedilmemektedir. Araştırmacılar tarafından farklı yaklaşımlara göre farklı kuramlar geliştirilmiştir. Bunun ortaya çıkışındaki en temel faktör tarihteki her dönemin popüler dini, felsefi, siyasi, sanatsal veya düşünsel özellikleri sebebiyle her bilim insanının kendine özgü görüşlerinin olmasıdır. Ancak bu farklılık kuramların birbirlerini dışladıkları anlamına gelmemektedir. Öyle ki Raková (2016, s. 2), bir kuramı benimseyen kişinin diğer bir kuramın düşüncesine de katılabileceğini vurgulamaktadır. Çeviri kuramlarının sayısı oldukça fazla olduğu için bu kuramların sıralı bir dökümünü yapmak pek mümkün görünmemektedir. Çeviri kuramlarının bu çeşitliliğine rağmen bütün bu kuramlar *Erek metin odaklı kuramlar* ve *Kaynak metin odaklı kuramlar* olarak iki başlık altında açıklanabilir:

1.3.1.1. Kaynak metin odaklı kuramlar. Öner (2003, s. 10), çevirinin başlangıcından bilimselleşme sürecine kadar geçen zaman içerisinde yapılan bütün çevirilerin kaynak metni esas aldığını belirtmektedir. Öyle ki çeviri bilimselleşene kadar en çok tartışılan konunun çevirinin kaynak metne sadık kalınarak mı yoksa serbest bırakılarak mı yapılması olduğunu söylemek mümkündür. Raková'ya (2016; s. 5) göre, Antik Dönemde; Cicero (M.Ö. 106 – M.Ö. 43), Horace (M.Ö. 65 – M.Ö. 8), Andronicus (M.Ö. 284 – M.Ö. 205), Seneca (M.Ö. 4 – M.S. 65), Plinius (M.S. 23 – M.S. 79) ve Quintilianus (M.S. 35 – M.S. 95) gibi isimlerin bugünkü anlamında kullanılan kaynak metin odaklı kuramların temellerini atmış oldukları düşünülmektedir. Söz konusu anlayış yüzyıllar boyunca devam etmiş ve 1950'li yıllardan sonra ilk defa çeviri, dilbilimciler tarafından bir araştırma nesnesi olarak kabul görmüştür. Raková (2016, s. 8), bunu ilk gerçekleştiren dil bilimcilerin ise Roman Jakobson (1959) ile John C. Catford (1965) olduğunu ifade etmektedir. Diller ve dillerin gönderimde bulunduğu ilişkileri inceleyen dil bilimciler tarafından ortaya atılan dil bilimsel kuramlar da aynı şekilde

kaynak metin odaklı kuramlardır. Örneğin Jakobson'un (1959) sözlü iletişim şemasına göre belirlediği altı etkenin her birine dilsel işlevler yüklediği görülmektedir.

1. *Göndergesel ve düzanlamsal işlev* dilin başlıca işlevi olup bir ileti veya bilgi iletmeye dayanmaktadır. 2. *Anlatım işlevi* vericiye ait bir işlev olup verici bu yolla duygularını veya heyecanlarını dışa vurmaktadır. 3. *Duyuşsal veya çağrı işlevi* alıcı ile ilgili olup alıcıyı belli bir tutum benimsemeye zorlayan dilsel işlevi ifade etmektedir. 4. Sürdürme işlevi sözel iletişim sürecinde fiziksel veya ruhsal bağı kurmayı ve sürdürmeyi hedefleyen işlevdir. 5. Şiirsel işlev, yalnızca şiir veya yazınla sınırlı olmayıp gerek biçim gerekse anlam olarak iletiye yönelik bir işlevdir. 6. Üstdilsel işlev dili düzgüye ilişkin çözümleme veya açıklamalar (dil bilgisi kitapları, sözlükler, uzmanlık sözlükleri, vb.) için kullanma işlevine karşılık gelmektedir (Akt. Raková, 2016, s. 102-103).

Böylelikle Jakobson belirlediği bu dilsel işlevlerle çeviri kuram ve stratejilerine yön verdiğini söylenebilir.

Çeviribilim ve kuramlarının gelişmesine katkıda bulunan diğer önemli isimler ise Noam Chomsky ve Eugene Nida'dır. Chomsky tarafından geliştirilen *Üretimsel-dönüşümlü dil bilgisi* kuramı üç düzeyli bir kavramlaşmaya dayanmaktadır: “1. *Tümce yapısı için kurallardan oluşan temel bileşen (taban bileşeni)* 2. *Dönüşüm kuralları aracılığıyla değiştirilen derin yapı* 3. *Yüzey yapı*” (Raková, 2016, s. 105). Chomsky tarafından savlanan bu dil bilimsel kuram, Nida tarafından benimsenmiş ve geliştirilmiştir. Nida, Chomsky'nin dile uyguladığı düşünceleri çeviriye uygulayarak sadece kaynak metindeki anlamı değil aynı zamanda erek metindeki yüzeysel yapıyı da incelemiş ve böylece çeviri çalışmalarına farklı bir yön kazandırmıştır.

1.3.1.2. Erek metin odaklı kuramlar. Yüzyıllar boyunca merkeze alınan kaynak metin odaklı çevirilerin neredeyse tümünde erek metin ile kaynak metin arasında eşdeğerlilik sorunu ortaya çıkmaktaydı. Bu sorunu ortadan kaldırmak adına XX. yy.ın ikinci yarısından sonra çeviri tamamen farklı bir bakış açısıyla ele alınmaya başlandı. Artık çevirinin merkezinde

erek odaklı bir bakış açısı vardı. Erek metin odaklı kuramlara aynı zamanda *Çağdaş Çeviri Kuramları* da denilmektedir. Erek metin odaklı kuramlar başka bir deyişle *Çağdaş çeviri kuramları* birkaç başlık altında ele alınabilir:

1.3.1.2.1. *Çoğul dizge kuramı*. *Çoğul dizge* kuramı, erek metin odaklı kuramların arasında çevirinin bilimselleşmesi adına ilk adımı atan kuram olarak bilinmektedir. Tanrıkulu'na (2018, s. 29) göre; 1939 yılında İsrail'de doğan ve ana dili olan İbranice'nin yanı sıra İzlandaca, Almanca, Rusça, İtalyanca, Danca, Norveççe, İspanyolca, İsveççe, Fransızca, İngilizce ve Arapça olmak üzere toplam 12 dil bilen Itamar Even Zohar tarafından 1970'lerden itibaren çeviri kuramsal bir çerçevede incelenmeye başlanmıştır. Even Zohar, 1978 yılında *Literature and translation: new perspectives in literary studies' in içerisinde* yayınlanan "The position of translated literature within the literary polysystem" başlıklı makalesinde çoğul dizge kuramı bağlamında çevrilecek metinlerde bulunması gereken üç durumu belirlemiştir: "1. *Çoğul dizge henüz oluşmamışken veya yerleşme sürecindeyken*; 2. *Edebiyat çevresel etkilere açık ve güçsüz bir durumdayken*; 3. *Edebiyatta dönüm noktaları, bunalımlar veya yazınsal boşluklar yaşanırken*." (Akt. Rifat, 2008, s. 128).

Tarih boyunca çeviri yapılırken karşılaşılan en temel sorun; çevrilen metinlerde kullanılan ikilemelerin, atasözü ve deyimlerin, söz sanatlarının, dil oyunlarının, dini öğelerin erek dilde tam anlamıyla ifade edilememesiydi. Başka bir deyişle kaynak dildeki kültürün erek dildeki kültüre aktarımında sorunlar ortaya çıkmaktaydı, çünkü önceki kuramlarda dikkate alınan kaynak metin/ kaynak kültür olması dolayısıyla yapılan çevirilerde birtakım eksikliklerle karşılaşılmaktaydı. İşte tam bu noktadaki sorunları ortadan kaldırmak amacıyla *Çoğul dizge* kuramı ile artık çeviriye erek odaklı bir bakış açısı kazandırıldı. *Çoğul dizge* kuramı çevrilen yazılı veya sözlü metni hem kaynak dildeki kültürü hem de erek dildeki kültürü dikkate alarak değerlendirmektedir. Bu sebeple çeviriyi yapan kişinin hem kaynak dile ve kültürüne hem de erek dile ve kültürüne hâkim olması gerekmektedir.

Even- Zohar'ın (1978) söz konusu makalesinin 1987 yılında Saliha Parker tarafından “Yazımsal çoğul dizge içinde çeviri yazının durumu” ismiyle *Adam Sanat Dergisinde* yayınlanmasıyla çoğul dizge kuramının ilk uygulaması gerçekleştirilmiştir.

1.3.1.2.2. *Spokos kuramı*. Bir diğer erek odaklı çeviribilim kuramı ise Alman çeviribilimci Hans J. Vermeer tarafından öne sürülen ve sonrasında Katharina Reiss ile birlikte yürütülen ortak bir çalışmayla geliştirilen *Spokos* kuramıdır. Amaç, gaye anlamına gelen yunanca kökenli bir kelime olan *Spokos*, diğer kuramların aksine evrensel bir kullanıma sahiptir. *Spokos* kuramı ilk olarak Hans J. Vermeer tarafından 1978 yılında *Lebende Sprachen* adlı dergide yayınlanan “Ein rahmen für eine allgemeine *translationstheorie* (*Genel çeviri teorisi için bir çerçeve*)” başlıklı makalesinde bahsedilerek temelleri atılmış, sonrasında Vermeer ve Reiss iş birliği ile 1985 yılında *Babel Revue internationale de la traduction / International Journal of Translation* adlı dergide yayınlanan “Grundlegung einer allgemeinen *Translationstheorie* (*Genel bir çeviri teorisinin temeli*)” başlıklı eser ile geliştirilerek bilimsel bir kuram olarak anılmaya başlanmıştır.

Çevirinin bilimselleşme sürecine katkıda bulunarak farklı bir kuramın ortaya çıkmasını sağlayan Vermeer'e (1978) göre;

Çeviri için en önemli ilkenin kaynak metin olmadığı, aksine iletişim amacı ve bu amacın erek kültür gerçekliği altında mümkün olan en uygun şekilde gerçekleşmesi olduğu görüşündedir. İletişim söz konusu olunca, iletişimde bulunan bireylerin eylemleri ve bu eylemlerin iletişim amacına yönelik olması öne çıkmaktadır. İletişimin gerçekleşmesi bir eylem sonucu meydana geleceğinden, iletişimsel eylemler amaçlı eylemlerdir ve her eylem de bir amaca ulaşmalıdır. Dolayısıyla bir amaca ulaşan bir eylemin bir sonuca, yeni bir duruma ve belki de “yeni” bir gerçekliğe ulaşacak olmasını kaçınılmaz olarak değerlendiren Vermeer'e göre çeviribilimde bu yeni gerçeklik, eylemin varacağı bu son, bu yeni durum, kısacası bunlara vesile olacak olan çeviri eylemi “erek metin” odaklıdır ve Skopos sözcüğü,

çevirinin amaç ve hedefi için teknik bir terimdir. (Akt. Şevik, Gündoğdu & Tosun, 2015, s. 192-193)

Diğer yandan Haldan'ın (2018, s. 104) da vurguladığı gibi yapılan çeviri, bir yandan tutarlı olup hedef kitle tarafından anlaşılır olması gerekirken diğer yandan kaynak metinde anlatılmak istenen iyice anlaşılıp bu niyet erek metinde yeniden yaratılmadığıdır. Yukarıda da belirtildiği gibi *Spokos* kuramına göre her eylemin bir amacı vardır ve çeviri de bir eylem olarak kabul edildiğine göre çevirinin de mutlaka bir amacı olmalıdır. Ayrıca çevrilen metnin erek dilde birden fazla amacı olabilir, bu bağlamda bir uzman olarak en büyük sorumluluk çevirmene düşmektedir. Diğer yandan Şevik ve Gündoğdu'nun (2018, s. 86) da belirttiği gibi “uzman” olarak kabul edilen çevirmenin buradaki en temel görevi erek metinde hangi amaca yönelik çeviri yapılması gerektiğini bilmektir.

1.3.1.2.3. *Betimleyici çeviri kuramı*. Erek odaklı çeviribilim kuramları arasında yer alan bir diğer kuram ise İsrail asıllı Gideon Toury'nin *Betimleyici çeviri* kuramıdır. Betimleyici çeviri kuramı ilk olarak 1980 yılında Toury tarafından yayınlanan “In search of a theory of translation” başlıklı eserinde bahsedilmektedir. Toury'nin 1995 yılında yayınlanan “Descriptive translation studies and beyond” başlıklı eserinde ise bu kuram geliştirilerek bilimsel bir çerçevede ele alınmaktadır. Çoğul dizge kuramı kültürü, Spokos kuramı amacı temel alırken Toury'nin Betimleyici kuramı ise çevirinin işleyişini ve sürecini değerlendirmektedir. Çeviribilimci Toury'e (1995, s. 56-57) göre: “İki önemli kavram, yeterlilik ve kabul edilebilirlik kavramlarıdır. Çeviri kaynak metnin normlarına yakınsa yeterli çeviri olarak, hedef metnin normlarına yakınsa kabul edilebilir çeviri olarak kabul edilmektedir”. (Akt. Zeytinkaya, 2016, s.37).

Bu bağlamda betimleyici çeviri kuramına göre çeviride kesin yanlış veya kesin doğru yoktur. Toury (1995, s. 36-39), çevirinin yapılabilmesi için üç yöntemsel aşama olduğunu belirtmektedir:

“1. Önem ve kabul edilebilirlik ölçütlerine göre kaynak metnin erek kültür sistemindeki yerinin belirlenmesi. 2. Kaynak ve erek metinler arasındaki uyumlu birimler ve aralarındaki ilişkinin belirlenmesi için iki metnin metinsel analizlerinin yapılması. 3. İki metinde belirlenen örnekler ile ilgili genellemelerin yapılmasıdır.” (Munday, 2001, s.112; Akt. Gürçağlar, 2011, s.135; Akt. Çimen Karayürek & Erkalın Çakır; 2017, s. 1619)

BÖLÜM II

ÇEVİRİNİN TARİHÇESİ VE TÜRKİYE SERÜVENİ

Çeviri eylemini daha iyi anlamak adına çevirinin nasıl bir tarihsel süreçten geçip günümüze geldiğinin bilinmesi gerekir. Çalışmanın bu bölümünde çeviri tarihi iki ana başlıkla açıklanacaktır: İlk başlık altında çevirinin dönemsel olarak genel tarihsel gelişimi, ikinci başlık altında ise çevirinin Türkiye’deki gelişimi incelenecektir.

2.1. Çevirinin Tarihçesi

Mustafa Kemal Atatürk’ün (1881-1938) “geçmişini bilmeyen geleceğine yön veremez” sözünde belirtilen amaç doğrultusunda hazırlanan bu bölümde, çeviri eylemini daha iyi kavramak amacıyla çeviri tarihi, altı dönemde genel hatlarıyla aşağıda açıklanmaktadır.

2.1.1. Antik çağda çeviri etkinliği. İnsanoğlu sosyal bir varlıktır ve yaşamak için diğer insanlarla ilişki içerisinde bulunmak zorundadır. Öyle ki, insanoğlu hayvanların aksine tam bir cehaletle dünyaya gözlerini açar ve sürekli öğrenmek için çaba harcar, çünkü buna muhtaçtır. İşte bu öğrenme arzusu sebebiyle insanın içinde barındırdığı merak, ilk çeviri eylemlerinin temellerini atmıştır. Yazıcı’nın (2005, s. 30) ifadesine göre Antik Çağda çevirinin, doğadaki nesnelere sese, resme ve dansa dönüşmesi şeklinde başladığı varsayılmaktadır. Bunun yanı sıra Eruz (2010, s. 33), yapılan tarihi araştırmalar sonucunda ilk kez M.Ö. 4000’li yıllarda Mezopotamya’da çeviri etkinliklerine rastlandığını belirtmektedir. Yine Eruz’un (1999, s. 13) vurguladığına göre; bilinen ilk çeviri etkinlikleri Tevrat’ta ve Kur’an’da adı geçen, Tanrı’ya ulaşmak amacıyla inşa edilen ve yedi kattan oluşan dünyanın yedi harikasından biri olarak kabul edilen *Babil Kulesi* efsanesine dayanmaktadır. Günümüzde de *Babil Kulesi* çevirinin simgesi olarak kabul edilmektedir. Yazılı çevirinin ilk örneklerine rastlanan bu tarih göz önüne alındığında sözlü çevirinin başlangıcının daha eskilere dayandığını söylemek mümkündür. Yazıcı’nın (2010, s. 29) belirttiği gibi Pitagoras (M.Ö. 640 – M.S. 504), Thales (M.Ö. 624/623 – M.Ö. 548/545) ve Platon (M.Ö. 428/427

veya 424/423 – M.Ö. 348/347) gibi dönemin ünlü bazı isimlerinin, Mısır'a gidip hayatlarının bir dönemini orada yaşayarak gizemi halen çözülemeyen yazı, sayı, astronomi, geometri, aritmetik gibi birçok bilgi ve erdemi Antik Yunan'a aktardıkları söylenmektedir. Zira insanoğlunun gelişmesine ve değişmesine çevirinin katkısı oldukça büyüktür. Sosyal bir varlık olan insanoğlu birbiriyle etkileşim kurarak öğrenme sürecini devam ettirir. Şayet aynı dili konuşmuyorlar ise bu durumda bilgi aktarımı için işin içine çeviri etkinliği dahil olur. Söz konusu bilgi aktarımına en güzel örneği Yazıcı (2010) kitabında şu cümleler ile ifade etmektedir:

Yunan uygarlığı öteki Akdeniz ülkelerine üstünlüğünü, Mısır'dan kendilerine miras kalan kaynaklara borçludur. Üstelik Atina'nın ekonomik olarak öteki Akdeniz uygarlıklarıyla ilişkisi ister istemez çeviri etkinliğini kaçınılmaz kılar. Bu değindiğim iki ana noktadan birincisi, Yunan uygarlığında çevirinin eğitim amacıyla bilgi edinmek üzere kullanıldığına; ikincisi ise, çevirinin hiç değilse savaşlar sırasında komutanlar arasında ya da öteki Akdeniz uygarlıklarıyla ticari ilişkiler sırasında gündelik yaşamın bir parçası olduğuna işaret eder. Bu kısaca anlatılanlar, Antik Çağ'da bile hem yazılı hem de sözlü çeviri etkinliğinde bulunulduğunu, bununla birlikte çeviriye bir amaç olarak değil, bir araç olarak bakıldığını gösterir (s. 29-30).

Diğer yandan Eruz'un (1999, s. 19) belirttiğine göre, Avrupa'da ise bilinen ilk çeviri etkinlikleri Andronicus, Cicero ve Horace'm çevirileridir ve bu çevirileri 4. Yy.da kutsal kitap çevirisi izlemektedir.

2.1.2. Orta Çağ'da çeviri etkinliği. Avrupa tarihinin M.S. V. Yy. ile XIII. yy. arasını kapsayan zaman diliminden *Orta Çağ* olarak bahsedilmektedir. M.S. 331'de Roma'nın Batı Roma ve Doğu Roma olmak üzere ikiye ayrılıp, Batı Roma'da M.S. 493'de bir Ostrogot krallığının kurulması (Sander, 2012, s. 43) Avrupa'daki dengelerin değişmesine sebep olarak *Karanlık Çağ* olarak da adlandırılan *Orta Çağ*'ı başlatmıştır. Orta Çağ'da Avrupa'da gerileme yaşanırken Hz. Muhammed (M.S. 571- 632)'in peygamberliğini ilan etmesi ve İslamiyet'in

hızla yayılmasıyla birlikte İslam dünyası altın çağını yaşamaya başlamıştır. Bu sebeple Doğu'da oldukça yoğun bir şekilde çeviri etkinlikleri yapılmakta ve öncesinde Yunanca, Farsça, Hintçe yazılan bilimsel yapıtlar Arapçaya çevrilmektedir. Eruz'un (2010) da altını çizdiği gibi yapılan bu çeviriler aracılığıyla Batı ve Yunan eserlerinin tanınmasının yanı sıra;

[...] üniversiteler kurulmuş ve üniversitelerde çevrilen kitaplar okutularak bilim yapılmaya başlanmıştır. Çevrilen bilimsel kitaplardan etkilenen bilim adamları araştırmalara yönelerek yeni yapıtlar oluşturmuşlardır. Çeviri, çok dışlı çarkların dönmesine ve bilim ile yazın alanında ilerlemelerin kaydedilmesini sağlayan bir etkinlik olarak tarihin bu kesitinde de yer almıştır (s. 47).

Diğer yandan Yazıcı (1998, s. 21), İslam dünyasında Yunan felsefesine ilişkin yapıtların tek tanrılı din anlayışına uygun olmaması sebebiyle felsefe kitaplarının yerine fizik ve doğa bilimleriyle ilgili pozitif bilim kitaplarının çevirilerinin yapıldığını söylemektedir. Yapılan bu eser tercihleri de XII. yy.dan sonra çeviri etkinliğinin İslam dünyasında duraklama dönemine girmesine neden olduğu düşünülmektedir.

Öztunalı'nın (2017, s. 1329) da belirttiği üzere İslam dünyasındaki duraklama ile aynı döneme denk gelen İspanya'da *Toledo Okulunun* açılmasıyla birlikte Doğu'da yeşerip gelişen bilim, bu tarihten sonra Avrupa'da kök salmaya başlamıştır. *Toledo Okulu* yaptığı çalışmalar çerçevesinde çevirinin gelişmesi ve değişmesi açısından oldukça büyük önem arz etmektedir. Özellikle Batı için Doğu'yu daha iyi anlayıp yorumlama olanağı tanırken aynı zamanda Batı'nın bakış açısının da gelişip değişmesini sağlamıştır. *Toledo Okulunun* çeviribilim açısından önemini Yazıcı (2010) şöyle özetlemektedir:

Kaynak dilden ve aracı dillerden çeviri sorunlarının gündeme gelmesi, Latince yerine halk diline çevirilerin yapılabileceği düşüncesinin yerleşmeye başlaması, yazınsal alan ve felsefe gibi farklı konu alanlarında olduğu kadar, farklı metin türlerinde de çeviri yapılmaya başlamasıdır. Kuşkusuz bu şekilde yoğun çeviri etkinliğinin en büyük etkisi, ulusal

kimliklerin ve dillerin gelişip serpilmesi ve bunun sonucu ekinsel farklılıkların bilincine varılmasıdır (s. 65).

2.1.3. XIII.- XVI. yüzyılda çeviri etkinliği. XIII. yy.dan XVI. yy.a kadar yapılan dini metin çevirilerinin yanı sıra bilimsel kitapların çevirilerinde de artış yaşandığı görülmektedir. 1450 yılından sonra matbaanın Avrupa’da kullanılmaya başlamasıyla birlikte insanlar artık okuduklarıyla da iletişim kurmaya başlamışlardır. Bu iletişim kurma amacı çevirilerde Hieronymus (1450-1516) tarafından ortaya atılan ve o zamana kadar kullanılan “sözcüğü sözcüğüne” (verbum e verbo transferre) çeviri anlayışını “anlamına göre” (sensus exprimere de sensu) çeviri (Göktürk,1986, s. 14) anlayışına doğru kaydırmıştır. Böylece *Aydınlanma Çağı*’na da adım atılmış olur.

Rönesans Dönemi’nde ortaya çıkan ulusal devlet anlayışıyla birlikte yeni kurulan her devletin kendi ulusal dilini diplomasi, bürokrasi, felsefe, bilim, hukuk, edebiyat, devlet yönetimi vb. alanlarda da kullanması çeviri etkinliğini zorunlu hâle getirmiştir. Kızıltan’a (2017, s. 73) göre matbaanın da kurulmasıyla birlikte Kutsal Kitapların da yeni oluşan ulusal dillere çevrilmesi ihtiyacı da çeviriyi önemli kılan bir diğer etmen olmuştur. Bununla birlikte Yazıcı’nın (2010, s. 66) da vurguladığı gibi her ne kadar ulusal dillere yapılan kutsal çevirilerde bir yoğunlaşma olsa da bilim dili olarak hala Yunanca ve Latince öğrenilmeye devam etmekte ve ana kaynaklara birinci dil aracılığıyla erişilmektedir. Erişilen bu birincil kaynaklar aracılığıyla Montaigne (1533-1592), Leonardo da Vinci (1452-1519), Galileo (1564-1642) gibi dönemin ünlü bilim adamları Orta Çağ’ın karanlık düşünce anlayışından sıyrılıp Antik Çağın *doğaya* dayalı bilim anlayışına yönelmişler, bu sayede günümüz bilim ve düşünce dünyasının temellerini atmışlardır.

Kutsal kitap çevirilerinde ise bu tarihe kadar benimsenmiş olan kaynak metin odaklı yaklaşım, Martin Luther’in (1483-1546) İncil’i erek metin odaklı yaklaşımla halkın da

anlayabileceği bir üslupla Almancaya çevirmesi ile değişime uğramış ve bu değişim, çeviride bir reform hareketi başlatmıştır.

2.1.4. XVII. – XVIII. yüzyılda çeviri etkinliği. XVI. yy.dan sonra *Rönesans, Reform* gibi hareketler sayesinde dünyada değişen siyasi dengelerle *Orta Çağın* sona erip (Sander, 2012, s. 70) *Aydınlanma Çağının* başlamasıyla birlikte çeviri çalışmaları da yeni bir boyut kazanmaya başlamıştır. XVIII. yy.a dek bu yeni anlayışla birlikte artık çeviri yapılırken ön planda “erek dil” vardır. Kaynak dilde yazılan bir metnin kaynak kültürde hissettirdiklerini erek dilin kültüründe de hissettirebilmeyi düşünmeye başlamışlardır. Kısacası bu dönem günümüz erek dil anlayışına bir geçiş aşaması olarak düşünülebilir.

Bu dönemde başka dillerden yapılan çevirilerin yanı sıra bu çevirilerden esinlenerek özgün yapıtlar da üretilmeye başlanmıştır. Örneğin Yazıcı (2010, s. 68), Fransızların ses getiren özgün yapıtlarını XVII. yy.de vermeye başladıklarını ileri sürmektedir. Avrupalı bilim adamları ise çeviri ile ulaştıkları harita, buluş, kitap, alet vb. yenilikleri kullandıkları gibi geliştirmeye de devam etmişlerdir. Bu teknik çalışmalar da Avrupa’da bilimin gelişmesine olanak sağlamıştır.

2.1.5. XIX. yüzyılda çeviri etkinliği. XIX. yy.da özellikle Batı dünyası artık *Karanlık Çağın* karanlık düşüncelerinden tamamen sıyrılmış, yeni icat ve keşiflerin beraberinde getirdiği pozitif bilimlerle tanışmaya başlamıştır. Bu dönemde çeviri; artık bir araç olmaktan çıkıp amaç olmuş, insanoğlunun dünyayı ana dili çerçevesinde anlayıp yorumladığı anlayışı doğrultusunda dilin kültürel bağlamda da değerlendirilmesi gerektiği düşüncesi yaygınlaşmıştır.

Bunun yanı sıra, yine aynı dönemde çevirinin bilimselleşme aşamasının temelleri atılmaya başlandığı söylenebilir. *Dil* kavramı artık yaşayan bir olgu olarak kabul edilmiş ve bilimsel anlamda araştırılmaya başlanmıştır. Bu araştırmaları yapan iki önemli isim dikkati çekmektedir: Yazıcı’nın (2010, s. 69) da vurguladığı gibi bunlardan birincisi romantik dil

bilimin önde gelen temsilcisi alman dilbilimci *Wilhelm von Humboldt* (1767-1835), ötekisi ise, çeviride yorumbilim kavramını öne süren alman idealist düşünürü *Friedrich Daniel Ernst Schleiermacher* (1768-1834)'dir. Bu araştırmacıların çalışma alanlarından da anlaşılacağı gibi çeviri, dilbilimin bir alt alanı olarak görülmektedir. Bu çalışmalar günümüz *Çeviribilim* kavramından oldukça uzak olmakla birlikte çevirinin bilimselleşme sürecine katkıları büyüktür.

2.1.6. XX. yüzyılda çeviri etkinliği. XX. yy.da gerçekleşen *Sanayi Devrimi*'yle birlikte çeviri faaliyetleri de bambaşka bir boyut kazanmıştır. Gelişen sanayi ve teknolojiyle birlikte insanlar yeryüzü üzerinde daha rahat dolaşmaya başlamış, devletler arası politik-teknik-ticari ilişkiler artmış ve çeviri her zamankinden daha çok ihtiyaç hâline gelmiştir. Bu ihtiyaç sebebiyle çeviri faaliyetleri sadece uygulama alanında değil aynı zamanda teorik ve kuramsal alanda da incelenmeye başlamıştır. Giderek bilimselleşen çeviri olgunlaşan çeviri kuramlarıyla birlikte üniversitelerde bölüm olarak okutulmaya başlanmış ve bu sayede deneyimli ve eğitilmiş çevirmenler de yetiştirilmeye başlanmıştır.

Çevirinin bu bin yıllık evrimi incelendiğinde başlangıcından Birinci Dünya Savaşı'nın (1914 -1918) sonuna kadar doğrusal bir ilerleme kaydettiği görülmektedir. Ancak İkinci Dünya Savaşı'ndan (1939 –1945) bu yana özellikle pozitif bilimlerin de ilerlemesiyle birlikte çeviri ve çevirmenlik faaliyetlerinde oldukça hızlı bir gelişme kaydedilmiştir. Gémar (1985, s. 236), özellikle bu son çeyrek asırda çevirinin, günümüz çağdaş dilbilimin kurucusu olarak kabul edilen İsviçreli ünlü dilbilimci *Ferdinande de Saussure* (1857-1913)'den önceki dinsel niteliğinden uzaklaşarak çeviri makinesinin ve yapay zekanın da gelişimiyle birlikte metafiziksel – dilbilimsel ve en sonunda da bilimsel bir niteliğe kavuştuğunu belirtmektedir. Çevirinin bu tarihsel süreci incelendiğinde çeviri etkinliklerinin uygarlıkların gelişimine ne denli katkı sağladığı da açıkça görülmektedir.

2.2. Çevirinin Türkiye Serüveni

Çevirinin tarihini genel hatlarıyla açıkladıktan sonra şimdi de çevirinin Türkler ve Türkiye'deki serüveni dönemlere göre açıklanacaktır.

2.2.1. Eski Türk toplumlarında çeviri etkinliği. Çevirinin Türk tarihindeki sürecine bakıldığında Özkırımlı'nın (1999, s. 218) da belirttiği gibi yapılan kazılar sonucunda elde edilen bulgulara göre çeviri etkinliğinin ilk kez Uygurlar döneminde yapıldığı gözlemlenmektedir. Yine bu dönemde Uslu Üstten'e (2016, s. 75) göre çeviri ihtiyacı Türk toplumunun hayatına yeni giren *Manihaizm* ve *Budizm* gibi dinleri tanıma istediğinden doğmuştur. Diğer yandan, yine dini gerekçelerle İslamiyet'in kabulünden sonra Arapça önem kazanmıştır. Bu sebeple Arapça ve Farsça kaynaklardan çeviriler yapılmıştır. Ancak bu dönemde yapılan çevirilerin kaynak metin odaklı olması dolayısıyla yapılan sözcüğü sözcüğüne çeviri hem Uygur dilini hem de Türk dilini olumsuz etkilemiştir. Özkırımlı'nın (1999, s. 218) da ifade ettiği gibi, Uygurlu çevirmenler kendi dillerindeki terim ve deyimleri erek dile aynen aktarmaları sonucunda Uygurcada parçalanmalar yaşanmış. Yine benzer şekilde, Türklerde yapılan Arapça-Türkçe çevirilerde de her yabancı sözcüğün altına Türkçe karşılığının yazılması kaynak dil ile erek dil öğelerinin karışmasına neden olmuştur.

2.2.2. Osmanlı Devleti döneminde çeviri etkinliği. Osmanlı Devleti dönemine bakıldığında çeviri etkinliklerinde duraklama dönemine girildiği söylenebilir. Batı'da gerçekleşen Rönesans hareketiyle birlikte ortaya çıkan ulusal diller çevirinin gelişmesine ve değişmesine sebep olurken, Osmanlı'nın dini inançları gereği Arapça ve Farsçayı üstün diller olarak kabul etmesi dolayısıyla bu Aydınlanma hareketlerinden pek de etkilenmediği görülmektedir. Yazıcı'nın (2010, s. 45) da altını çizdiği gibi Arap dünyasının IX. yy. ve XI. yy. arasındaki çeviri faaliyetlerinin üstünlüğüne karşın XII. yy. ile XVI. yy. arasında duraklama yaşaması, Osmanlı Devleti'ni de derinden etkilemiştir. Osmanlı Devleti'ndeki çeviri etkinliğinin böylesi durgun olması edebi hayatı da etkilemiş ve Osmanlı Devleti ne

batılılaşma sürecine ne de yazılı kültüre geçebilmiştir. Osmanlı Devleti, egemenliği üç kıtaya uzanan ve altı yüz yıl hüküm süren bir imparatorluk olmasına rağmen ortak bir ulusal kimliğe ve ortak bir dile sahip olamamış; Arapça, Farsça ve Türkçenin karışımı olan Osmanlıca'yı resmi dil olarak kabul etmiştir. Bu sebeple yine Yazıcı'nın (2010, s. 46) ifadesine göre Arapça eğitim verilen medreselerde bilgiye doğru kökenli eserlerle erişilmeye çalışılmış ve yabancı dil olarak Arapça ve Farsça öğrenilmiştir. Batı dillerinin öğrenilmemesi sebebiyle Aydınlanma Dönemini başlatan yapıtlara erişim sağlanamamış ve dolayısıyla Osmanlı Devleti ile Batı arasında büyük bir kopma yaşanmış, yeterli bilgi alışverişi sağlanamadığından Osmanlı Devleti Batı'nın gerisinde kalmıştır. Söz konusu durum Osmanlı İmparatorluğu'nun askeri alanda gösterdiği başarıyı, edebi ve bilimsel alanda gösteremediğine bir kanıttır. Vural Kara'nın (2010, s. 95) da işaret ettiği gibi Osmanlı'nın Batı ile kurduğu bağın az olmasından dolayı çeviri ihtiyacı sadece siyasal alanda ve ticaret alanıyla sınırlı kalmıştır.

Bu bağlamda, Tanzimat Dönemi (1839 -1876), Osmanlı Devleti için bir geçiş dönemi olarak kabul edilmektedir. Osmanlı Devleti başlangıçta Batı ile fazla ilişki kurmazken, XVIII yy.dan sonra yaşamaya başladığı askeri yenilgiler ve başarısızlık sebebiyle çıkış yolunun Batılılaşma olduğunu düşünerek, Batı ile bilgi alışverişinde bulunma isteği oluşmuş ve bu istek, çeviri ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu ihtiyaç doğrultusunda çeviri etkinliği eğitim kurumlarına girmiş ve XIX. yy.da çeviri büroları açılmaya başlanmıştır. Yazıcı (2010, s. 53) ve Dino'nun (1999, s. 297) da belirttiği gibi *Encümen-i Daniş* (1851-1862), *Tercüme Heyeti* (1865), *Daireyi İlmiye* (1870) isimleriyle kurulan çeviri bürolarında dönemin aydınları bilgi alışverişinde bulunmuşlardır. Dino'ya (1999, s. 297) göre bu dönemde Fransızcanın lingua franca olarak benimsenmesi ile birlikte Fransız yazınından çeviriler yapılmış ve bu çeviriler ile Osmanlı kültüründe olmayan roman, tiyatro, deneme gibi türlerle tanışılmıştır. Ancak her ne kadar çeviri etkinlikleri hayata geçmiş gibi görünse de Cumhuriyet dönemine kadar tam ve doğru bir çeviri eyleminden bahsetmek pek mümkün görünmemektedir. Çünkü Karantay ve

Salman'ın (1999, s. 140) belirttiğine göre çeviriyi yapan aydınlar çevirecekleri eserin bir sayfasını okuyup akıllarında kalanları yazıya dökerek çeviri etkinliğini gerçekleştirmektedir.

2.2.3. Cumhuriyet döneminde çeviri etkinliği. Cumhuriyet döneminde toplumsal boyutta yenilikçi yönelimlerin ortaya çıkmasıyla birlikte çeviri etkinlikleri bağlamında da daha bilinçli yönelimler oluşmaya başlanmıştır. XVIII. yy.dan sonra ortaya çıkan çeviri ihtiyacı ile birlikte Tanzimat Dönemi'nde kurulan çeviri bürolarıyla başlayan çevirinin gelişim süreci, Cumhuriyetimizin kuruluş yıllarında kurumsal bir kimliğe kavuşmaya başlamıştır. Yazıcı'ya (2010) göre bu dönem çeviri ile ilgili üç açıdan önem arz etmektedir:

Bunlardan birincisi, sadece belli bir kesime mal edilen okur-yazarlığın ve evrensel bilginin Millî Eğitim Bakanlığı başkanlığında *Tercüme Dergisi* ve yayınları aracılığıyla tabana yayılmaya çalışılması; ikincisi, çeviri etkinliğine ortam hazırlayarak bilgi aktarımını hızlandırması; üçüncüsü ise, çevirmenlere parasal olmasa da saygın bir kimlik kazandırmasıdır (s. 59).

Cumhuriyet döneminde *Tercüme Dergisi* ve üniversitelerdeki çeviri etkinlikleri olmak üzere çeviri ile ilgili atılan iki önemli adım dikkat çekmektedir (Yazıcı, 2010, s. 60-64).

2.2.3.1. *Tercüme Dergisi* (1940-1967). Cumhuriyet'in ilanından sonra Türkiye'de çağdaşlaşma adına birçok adım atılmıştır. 1940 yılında kurulan *Tercüme Bürosu* da bu çağdaşlaşma adına atılan adımlardan birisi olmakla birlikte çeviri etkinliği ile ilgili atılan adımlardan ise ilkidir. Dönemin Millî Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel (1938- 1946) tarafından devlet desteği ile kurulan çeviri bürosunun amacı Tanzimat Dönemi'nde kurulan çeviri bürolarından oldukça farklıdır. Kurultay'ın (1999) da belirttiği gibi 1940'lı yıllardaki bu yenilikçi girişim diğer çeviri bürolarının aksine devletin çeviri işlerini yapmak için değil devletin sponsorluğunda Türk toplumunda ekinsel bir gelişim gerçekleştirmek adına başlatılmıştır.

Söz konusu büroda Nurullah Ataç (1898-1957), Sabahattin Eyüboğlu (1908-1973), Vedat Günyol (1912-2004), Arza Erhat (1915-1982), Orhan Veli Kanık (1914-1950), Melih

Cevdet Anday (1915-2002) gibi dönemin önde gelen yazar ve çevirmenleri yoğun çeviri çalışmaları yapmışlardır. Bu yoğun çeviri çalışmalarının arasında Osmanlı Devleti döneminde dikkate alınan Doğu'nun aksine Batı'da aydınlanma sağladığı düşünülen eserlerin çevirileri bulunmaktadır. Aytaç'ın (1999, s. 348) da ifade ettiği gibi çeşitli Batı dillerinde yazılan toplamda 604 eser çevrilmiştir. Bunlardan 65'i İngiliz, 90'ı Alman, 210'u ise da klasik Fransız yazınından Türkçeye kazandırılmıştır. Yine Hasan Ali Yücel önderliğinde 7 cilt ve 42 sayıdan oluşan ve etkinliğini 1947'ye kadar sürdüren *Tercüme Dergisi*, Tercüme Bürosunun resmi yayın organı olarak yayınlamıştır (Yazıcı, 2010, s. 60). Tercüme dergisinde yapılan çevirilerde öncelik dünya klasiklerinin Türkçeye aktarılmasıydı. İlk olarak Yunan klasiklerinden, ardından aydınlanmanın temel kitapları olduğu düşünülen Fransız klasiklerinden, daha sonrasında ise İngiliz klasiklerinden çeviriler yapılmıştır. Yapılan bu çevirilerden de anlaşılacağı üzere Türk yazını artık yüzünü Batı'ya dönmüştür. Temelinde hoşgörü ve özgür düşünce barındıran ve ülkenin dört bir yanında okurla buluşan bu çeviri eserler kültürün ve dilin zenginleşmesine önemli katkıda bulunmuşlardır. Devletin bu resmi yayın organı aracılığıyla bilimsel ve edebi eserler sadece belli bir kitleye değil tüm halka hitap etmekle birlikte bu okuyucu kitleye uygar bir dünyanın kapılarını da aralamaktadırlar.

2.2.3.2. Üniversitelerde çeviri etkinliği. Osmanlı Devleti döneminde kurulan ve Cumhuriyetin ilk yıllarında varlığını sürdüren tek yükseköğretim kurumu olan *Darülfünun* (1846-1933) değişen, gelişen ve yüzünü Batı'ya çevirmiş olan Türk toplumunda tutucu bir tavır sergilemekteydi. Namal ve Karakök'ün (2011, s. 27) belirttiği gibi Atatürk, 1933 yılında İsviçreli Profesör Albert Malche'in düzenlediği rapor doğrultusunda muasır medeniyetler seviyesine ulaşmayı hedefleyerek gerçekleştirdiği reformlardan biri olan ilk üniversite reformunu yapmıştır. Gerçekleştirilen bu reform doğrultusunda 31 Temmuz 1933'te Darülfünun kapatılarak yerine çağdaş bir altyapısı olan ve günümüzde de faaliyetini sürdürmeye devam eden *İstanbul Üniversitesi* açılmıştır.

Üniversitelerdeki bilim adamları Cumhuriyet dönemine kadar yaşanan bilimsel bilgi eksikliğini çeviri aracılığıyla kapatmaya çalışmışlardır. Yazıcı'ya (2010, s. 62) göre 1960'lı yıllara kadar çeviri etkinliği, edebi eser ağırlıklı çeviri yapılan Tercüme Bürosu ve bilimsel ağırlıklı çeviri yapılan üniversitelerle sınırlı kalmıştır. Ancak bilim adamlarının çeviri ile uğraşması bilimsel araştırma yapmalarını engellemiş, bir yönden Batı'ya yetişmeye çalışırken diğer yönden yine Batı'nın gerisinde kalmıştır.

1960'lı yıllardan sonra çeviri etkinliği üniversitelerden dışarıya taşmış ve kâr amacı güden yayınevlerinin boyunduruğu altına girmeye başlamıştır. Bu sayede Yazıcı'nın (2010, s. 62) da ifade ettiği gibi hem çeviriler toplumsal, ekonomik ve siyasal olaylardan etkilenmeye başlayarak çeşitlenmiş hem de bilim adamları çeviriyle zaman kaybetmek yerine bilimsel araştırmalara yönelmişlerdir.

Yaşanan bu gelişmeleri takiben, teknolojinin de ilerlemesiyle birlikte gelişen dünyada çok dilli çeviri anlayışı giderek artmaya başlamıştır. Dolayısıyla çeviriler araştırma konusu olmaya başlamış ve bu konuda kuramsal çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. 1980'li yıllarda artık çeviri etkinliği tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de bilimselleşme sürecine girmiş ve mütercim-tercümanlık adı altında 1984 yılından itibaren üniversitelerde bir bilim dalı olarak okutulmaya başlanmıştır (Yazıcı, 2010, s. 63).

1990'lı yıllardan sonra ise çevirideki bu gelişim ve değişimden yayınevleri de etkilenmiş, bünyelerinde kadrolu olarak çevirmen, editör/yayımcı, düzeltmen gibi bir ekip oluşturarak çeviri politikalarında değişime gitmiştir. Sözü edilen bu değişimlerle birlikte çeviri artık kurumsallaşmış, çevirmenlik bir meslek olarak tanınmış ve çeviri eğitimi üniversitelerde verilmeye başlanarak bilimselleşmiştir.

2.2.4. Günümüzde çeviri etkinliği. Tarih boyunca her zaman üstünlüğü kabul edilen bir dil olmuştur ve yeryüzündeki bu üstün dil siyasi ve tarihi nedenler dolayısıyla zaman zaman değişmiş, yerini farklı dillere bırakmıştır. Kızıltan (2017, s. 73), tarihteki bu dilsel

değişimi şu sözleriyle özetlemiştir: “*Gelişmiş kültürün göstergesi sayılan mükemmel dil, Eski Yunan’dan XVI yy.a kadar önce Yunanca sonra Latince iken, tarihi ve siyasi koşulların da etkisiyle yerini sırasıyla Fransızca ve İngilizceye bırakır.*”

Günümüzde de öncelikle bilim dili olan İngilizceye ve sonrasında diğer bütün dillere hâkim bir millet olarak dilimize yapılan çeviriler aracılığıyla ülkemiz dışında gelişen teknolojik ilerlemeleri, bilimsel buluşları, yapılan araştırmaları ve yazılan eserleri inceleyebilmekteyiz. İçinde bulunduğumuz iletişim çağında, 2000’li yıllardan itibaren hızla gelişen kitle iletişim araçları sayesinde insanların saniyeler içerisinde dünyanın bir diğer ucuyla etkileşim sağlayarak dünyaya açılması kolaylaşmıştır. Aynı zamanda politika, ekonomi, kültür, sanat, bilim gibi çeşitli alanlarda hızla devam eden bilgi alışverişi sebebiyle bir anlamda ülkelerin ulusal sınırları ortadan kalkmıştır. Ne var ki bu bilgi alışverişinin devamlı ve sağlıklı olabilmesi için dil engelini ortadan kaldırmak gerekmektedir. Öyle ki günümüzde de çeviri ihtiyacı kaçınılmaz olarak artarak devam etmektedir.

Gelişen teknoloji ve ülkeler arasındaki iletişimin bu denli yoğun olması sebebiyle Vural Kara’nın (2010, s. 99) da ifade ettiği gibi günümüzde çeviriye duyulan ihtiyaç ile birlikte teknik çeviri önem kazanmıştır. Önem kazanan bu teknik çeviri, beraberinde donanımlı çevirmen ihtiyacını gündeme getirmiştir. Dolayısıyla da bu ihtiyaç, çevirmenleri kuramsal çerçevede uzmanlaştıran eğitim kurumlarının açılmasına vesile olmuştur. Böylelikle bu zincir, çevirinin bilimselleşme sürecinde önemli rol oynayan üniversitelere büyük sorumluluk düştüğünü göstermektedir.

Donanımlı, kuramsal bağlamda iyi yetiştirilmiş, alanında uzman çevirmenler günümüzde önemli bir yer edinmiştir. Ersoy ve Balkul’un (2012, s. 300) da belirttiği gibi gelişen teknoloji ile birlikte çevirmenlerin arasındaki iletişimde de geçmişe oranla ciddi değişiklikler meydana geldiği görülmektedir. Eskiden kapalı bir oda içerisinde masa başında çeviri işini gerçekleştiren çevirmenin, günümüzde artan internet kullanımıyla birlikte diğer

çevirmenlerle olan etkileşimi de artmıştır. Çevirmenlerin gerek ulusal gerekse uluslararası platformlar (<https://www.proz.com/>, <http://www.perpaonline.com/>, <https://www.translatorscafe.com/cafe/>, vb.) aracılığıyla buluşabilmesi, beraberinde çevirmenin ihtiyaç duyduğu bilgiye daha hızlı ulaşmasını sağlamaktadır.

BÖLÜM III

ÇEVİRİ BÖLÜMLERİ

Çalışmanın bu bölümünde Türkiye’de akademik düzeyde çeviri eğitimi verilen üniversiteler, söz konusu üniversitelerde çalışan akademik personel ve çeviri eğitimi verilen diller ile ilgili bilgiler verilecektir.

Türkiye’de *Çeviribilim* ile ilgili yapılan ilk akademik çalışma Saliha Parker’in 1983’te *Yazko Çeviri*’de yayınlanan “Çeviride yanlış/ doğru sorunu ve şiir çevirisinin değerlendirilmesi” başlıklı yazısıdır. Bu bağlamda çeviribilimin Türkiye’deki başlangıç tarihinin 80’li yılların başı olduğu söylenebilir. Bu tarih her ne kadar kulağa geç kalınmış gibi gelse de aslında Avrupa’daki çeviri etkinliğinin bilimselleşme süreciyle aynı tarihlere denk düştüğü söylenebilir. Öyle ki Avrupa’da bu alanda yapılan ilk iki akademik çalışma Almanya’da Hönig ve Kussmaul tarafından yazılan *Strategie der Übersetzung: Ein Lehr- und Arbeitsbuch* (Çeviri stratejisi: Bir ders kitabı ve çalışma kitabı) (1982) ve Snell-Hornby tarafından yazılan *Übersetzungswissenschaft, eine Neuorientierung: zur Integrierung von Theorie und Praxis* (Çeviri çalışmaları, bir yeniden yönlendirme: Teori ve pratiği bütünleştirmek) (1986) ‘dır. Bu durumda elbette Türkiye’nin *çeviribilim* ile tanışmasının çok da geç olduğu söylenemez.

Haleva (2016, s.102), çeviri bölümleri üzerine yaptığı çalışmasında Türkiye’de akademik çeviri çalışmalarının başladığı dönemde (1983-1984) Hacettepe ve Boğaziçi Üniversitelerinde İngilizce Mütercim Tercümanlık bölümlerinin açılmasıyla birlikte çeviri eğitimine de başladığını belirtmiştir. Böylece Türkiye’de çeviri ve çeviriye ait tüm olgular resmi ve kurumsal bağlamda akademik bir mecraya taşınmaya başlamıştır. Çavuşoğlu’nun (2019, s. 15) da ifade ettiği gibi, Türkiye’nin her ne kadar iletişim, ulaşım, teknoloji gibi pek çok alanda Batı’nın gerisinde kaldığı düşünülse de çevirinin bilimselleşme sürecinde böyle olumsuz bir durumla karşılaşmadığı rahatlıkla söylenebilir. Eruz’un (2003, s. 96, 103-104)

da belirttiği gibi çeviri eğitimine akademik olarak başlayan bu iki öncü bölümü takiben, 1992-1993 akademik yılında Yıldız Teknik Üniversitesi bünyesinde Fransızca Mütercim-Tercümanlık Bölümü, 1994-1995 akademik yılında İstanbul Üniversitesi bünyesinde Almanca Mütercim-Tercümanlık bölümü kurulmuştur. İlerleyen yıllarda farklı dillerde birçok üniversite bünyesinde yeni çeviri bölümleri açılmıştır. Ardından bu bölümlerde lisans eğitimini takiben yüksek lisans ve doktora eğitimine de başlanarak çeviribilim alanında akademik çalışmalara hız verilmiştir. Böylelikle çeviri, Tahir Gürçağlar'ın (2011, s. 89) da altını çizdiği gibi üniversiteler bünyesinde bir bilim dalı olmasının yanı sıra Türkiye'de çevirmenlik de piyasada kabul gören meslek grupları arasında yerini almaya başlamıştır.

1983-1984 akademik yılında *Mütercim-tercümanlık* anabilim dalı adıyla eğitime başlayan Boğaziçi Üniversitesi, 2004 yılında adını *Çeviribilim* olarak değiştirerek bu bilimsel terimi kullanan ilk üniversite olmuştur (Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim Bölümü, 2021). Takip eden yıllarda Sakarya Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi de benzer şekilde isim değişikliğine gitmişlerdir. 2021 yılı itibari ile Türkiye'de üniversiteler bünyesinde faaliyet gösteren çeviri bölümlerinin *Mütercim-tercümanlık* ve *Çeviribilim* adları altında eğitimlerini vermeye devam ettikleri görülmektedir.

Bununla birlikte, lisans ve lisansüstü çeviri eğitimlerinin yanı sıra ilk olarak 2015 yılının Haziran ayında Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma Meslek Yüksek Okulu bünyesinde kurulan Uygulamalı Çevirmenlik Programlarının sayıları da günden güne artmaktadır (Bülent Ecevit Üniversitesi, Yabancı Diller ve Kültürler Bölümü, 2021). Tekgül (2008, s. 60-63)'ün de ifade ettiği gibi hem sözel puanla öğrenci kabul etmeleri hem de iki yıl gibi çok kısa sürede eğitimlerini tamamlamaları sebebiyle söz konusu bölümlerin verimlilikleri tartışılır durumda olmasına rağmen bu bölümler de Türkiye'de verilen çeviri eğitimi kapsamında yer almaktadırlar.

3.1. Çeviri Eğitimi Veren Üniversiteler

Günümüzde üniversiteler, çeviri bölümleri aracılığıyla küreselleşen dünyada diller ve kültürler arası iletişim ihtiyacının artması sebebiyle yazılı ve sözlü çeviri eğitimine ve becerilerine sahip, donanımlı çevirmenler yetiştirmektedirler. Bugün itibariyle birçok farklı dil seçeneği ile gerek devlet üniversitelerinde gerekse vakıf üniversitelerinde bu ihtiyaca yönelik çeviri eğitimi verilmektedir. 2020-2021* akademik yılı verilerine göre 41'i devlet üniversitesi, 31'i vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 72 üniversite bünyesinde çeviri eğitimi verilmektedir (ÖSYM, 2021).

Tablo 1. Türkiye’de çeviri eğitimi veren devlet ve vakıf üniversitelerinin dağılımı

Üniversite	f	%
Devlet Üniversitesi	41	57
Vakıf Üniversitesi	31	43
Toplam	72	100

*2020 ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu taranarak elde edilmiştir.

Diğer yandan, geçmiş yıllarda çeviri bölümleri üzerine çalışmaların yapıldığı görülmektedir (Başbakanlık Uzman Yardımcıları Küçükyavaşçı & Avcı, 2011; Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı, 2015 & Haleva, 2016). 2020-2021 yılı verileri daha önceki yıllarda yapılan çalışmaların verileriyle karşılaştırıldığında çeviri eğitimi veren üniversitelerin sayısında belirgin bir artış olduğu dikkat çekmektedir. Bu sonuçlar, çeviri eğitiminin günden güne önem kazandığını ve son yıllarda akademik alanda daha fazla yer aldığını göstermektedir.

3.1.1. Devlet üniversiteleri. Yönetim olarak herhangi bir vakıfa ya da özel bir kuruma bağlı olmadan bütçesi devlet tarafından karşılanan üniversitelere *Devlet Üniversitesi* denir. Devlet tarafından yönetildiği için bazı ülkelerde *Kamu Üniversitesi*, bazı ülkelerde de *Milli Üniversite* diye de adlandırılmaktadır (Vikipedi, 2021). 2008 yılında alınan yeni üniversite kurulması kararıyla Türkiye’nin her ilinde en az bir üniversite bulunmaktadır. 2020 yılı itibariyle Türkiye’de 206 üniversite faal olarak eğitimini sürdürmektedir. Bu 206

üniversitenin 130'u devlet üniversitesi statüsündedir (Yüksek Öğretim Bilgi Yönetim Sistemi, 2021). ÖSYM'nin resmi internet sitesinde bulunan *2020 Yükseköğretim Kurumları Sınavı Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu* taranarak elde edilen verilere göre Türkiye'de eğitim veren 130 devlet üniversitesinin 41'inde çeviri bölümü bulunmaktadır. Bu üniversitelerin 8'inde sadece meslek yüksek okulları bünyesinde *Uygulamalı Çevirmenlik* eğitimi, 31'inde ise çeşitli fakülteler bünyesinde *Mütercim-Tercümanlık/ Çeviribilim* eğitimi verilmekte iken sadece 2 üniversitesinde hem *Uygulamalı Çevirmenlik* hem de *Mütercim-Tercümanlık/ Çeviribilim* eğitimi birlikte verilmektedir. Türkiye'de çeviri eğitimi veren devlet üniversitelerine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur (Tablo 2).

Tablo 2. 2020 yılı verilerine göre Türkiye'de çeviri eğitimi veren devlet üniversiteleri

Üniversite İsimleri	Lisans Eğitimi		Ön Lisans Eğitimi
	Mütercim-Tercümanlık	Çeviribilim	Uygulamalı Çevirmenlik
Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	✓	-	-
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	✓	-	-
Amasya Üniversitesi	✓	-	-
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	✓	-	-
Ardahan Üniversitesi	-	-	✓
Atatürk Üniversitesi	✓	-	-
Bartın Üniversitesi	✓	-	-
Boğaziçi Üniversitesi	-	✓	-
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	✓	-	-
Doğu Akdeniz Üniversitesi	✓	-	-
Dokuz Eylül Üniversitesi	✓	-	-
Ege Üniversitesi	✓	-	-
Giresun Üniversitesi	-	-	✓
Hacettepe Üniversitesi	✓	-	-
İstanbul Üniversitesi	✓	-	-
Kafkas Üniversitesi	✓	-	-
Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi	✓	-	-
Karabük Üniversitesi	-	-	✓
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	✓	-	-
Kastamonu Üniversitesi	-	-	✓
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	✓	-	-
Kırıkkale Üniversitesi	✓	-	-
Kırklareli Üniversitesi	✓	-	-
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	✓	-	-
Manisa Celâl Bayar Üniversitesi	✓	-	-
Mardin Artuklu Üniversitesi	✓	-	✓
Marmara Üniversitesi	✓	-	-
Mersin Üniversitesi	✓	-	-
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	✓	-	-
Munzur Üniversitesi	-	-	✓
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	-	-	✓
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	✓	-	-
Sakarya Üniversitesi	✓	-	-

Samsun Üniversitesi	✓	-	-
Selçuk Üniversitesi	✓	-	-
Siirt Üniversitesi	✓	✓	✓
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	✓	-	-
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	-	-	✓
Trakya Üniversitesi	✓	-	-
Yıldız Teknik Üniversitesi	✓	-	-
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	-	-	✓

Diğer yandan çeviri bölümlerinin bünyesinde bulunduğu fakültelerin her üniversitede farklılık gösterdiği görülmektedir. *Uygulamalı Çevirmenlik* ön lisans programı sadece meslek yüksek okulları bünyesinde eğitim verirken *Mütercim-Tercümanlık* ya da *Çeviribilim* lisans programları ise Yabancı Diller Yüksekokulu, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler, İnsan ve Toplum Bilimleri, Edebiyat ve Fen-Edebiyat Fakültesi gibi farklı fakülte ve yüksekokul bünyelerinde eğitimlerine devam etmektedirler. Türkiye’de devlet üniversitelerinde çeviri eğitimi verilen fakültele ilgili bilgiler aşağıda sunulmuştur (Tablo 3).

Tablo 3. 2020 yılı verilerine göre Türkiye’de devlet üniversiteleri bünyesinde çeviri eğitimi verilen fakülteler

Fakülteler	f	%
Fen-Edebiyat Fakültesi	11	33
Edebiyat Fakültesi	9	27
Yabancı Diller Yüksekokulu	9	27
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	3	9
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	1	3
Toplam	33	100

3.1.2. Vakıf üniversiteleri. Vergi indirimi, devlet yardımı gibi devlet desteği almasına rağmen devlet tarafından işletilmeyen üniversitelere *Vakıf Üniversitesi* denir (Vikipedi,2021). 2020 yılı itibarıyla Türkiye’de faal olarak eğitim veren 206 üniversitenin 76’sı vakıf üniversitesidir (Yüksek Öğretim Bilgi Yönetim Sistemi, 2021). ÖSYM’nin resmi internet sitesinde bulunan *2020 Yükseköğretim Kurumları Sınavı Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu* taranarak elde edilen verilere göre Türkiye’de eğitim veren 76 vakıf üniversitesinin 31’inde çeviri eğitimi verilmektedir. Bu vakıf üniversitelerinin 5’inde yalnızca meslek yüksek okulları bünyesinde *Uygulamalı Çevirmenlik* eğitimi, 19’ünde ise çeşitli fakülteler bünyesinde *Mütercim-Tercümanlık/ Çeviribilim* eğitimi verilmekte iken diğer

7 vakıf üniversitesinde hem *Uygulamalı Çevirmenlik* hem de *Mütercim-Tercümanlık/Çeviribilim* eğitimi verilmektedir. Türkiye’de çeviri eğitimi veren vakıf üniversitelerine ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur (Tablo 4).

Tablo 4. 2020 yılı verilerine göre Türkiye’de çeviri eğitimi veren vakıf üniversiteleri

Üniversite İsimleri	Lisans Eğitimi		Ön Lisans Eğitimi
	Mütercim-Tercümanlık	Çeviribilim	Uygulamalı Çevirmenlik
Ankara Bilim Üniversitesi	✓	-	-
Atılım Üniversitesi	✓	-	-
Avrasya Üniversitesi	-	-	✓
Başkent Üniversitesi	✓	-	-
Beykent Üniversitesi	✓	-	✓
Çağ Üniversitesi	✓	-	✓
Çankaya Üniversitesi	✓	-	-
Girne Amerikan Üniversitesi	✓	-	-
Haliç Üniversitesi	✓	-	-
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	✓	-	-
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi	✓	-	-
İstanbul Arel Üniversitesi	✓	-	✓
İstanbul Atlas Üniversitesi	✓	-	-
İstanbul Aydın Üniversitesi	✓	-	✓
İstanbul Gelişim Üniversitesi	✓	-	✓
İstanbul Medipol Üniversitesi	-	-	✓
İstanbul Okan Üniversitesi	✓	-	-
İstanbul Şişli Meslek Yüksekokulu	-	-	✓
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi	✓	-	-
İstinye Üniversitesi	✓	-	-
İzmir Ekonomi Üniversitesi	✓	-	✓
İzmir Kavram Meslek Yüksekokulu	-	-	✓
Kapadokya Üniversitesi	✓	-	-
Kto Karatay Üniversitesi	✓	-	-
Nişantaşı Üniversitesi	✓	-	-
Toros Üniversitesi	✓	-	-
Ufuk Üniversitesi	-	-	✓
Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	✓	-	-
Yakın Doğu Üniversitesi	✓	-	✓
Yaşar Üniversitesi	✓	-	-
Yeditepe Üniversitesi	-	✓	-

Vakıf üniversitelerinde de devlet üniversitelerinde görüldüğü gibi bünyesinde çeviri eğitimi verilen fakülteler her üniversitede farklılık göstermektedir. *Uygulamalı Çevirmenlik* ön lisans programı yine devlet üniversitelerinde olduğu gibi sadece meslek yüksekokulları

bünyesinde eğitim verirken; *Mütercim-Tercümanlık/ Çeviribilim* lisans programları Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Fen-Edebiyat, İnsan ve Toplum Bilimleri, Yabancı Diller Yüksekokulu, Beşerî Bilimler, Edebiyat, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler, İnsani Bilimler ve Edebiyat ve gibi birden fazla fakülte bünyesinde eğitimlerine devam etmektedirler. Vakıf üniversitelerinde çeviri eğitimi verilen fakültelelere ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir (Tablo 5).

Tablo 5. 2020 yılı verilerine göre Türkiye’de vakıf üniversiteleri bünyesinde çeviri eğitimi verilen fakülteler

Fakülteler	f	%
Fen-Edebiyat Fakültesi	13	50
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	4	15
Yabancı Diller Yüksekokulu	3	12
Beşerî Bilimler Fakültesi	2	8
Edebiyat Fakültesi	1	4
İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	1	4
İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi	1	4
Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu	1	4
Toplam	26	100

3.2. Akademisyenler

Türkiye’de çeviri eğitiminin verilmeye başlandığı 80’li yılların ilk yarısından itibaren çeviribilim bölümlerinde ders veren akademik personelin büyük bir kısmı üniversitelerin dil bilim, yabancı dil eğitimi, filoloji gibi dil eğitimi veren bölümlerinden, diğer bir kısmı ise farklı disiplinlerden mezundu (Eruz, 2021). O dönemde çeviribilim alanında uzmanlaşmak isteyen akademisyenler de kendi alanları dışında lisansüstü eğitimlerini tamamlamak zorunda kaldığı görülmektedir. Çünkü çeviribilim alanında henüz yeni başlamış olan lisans eğitiminin dışında Türkiye’de bu alanda lisansüstü eğitim programları bulunmamaktaydı. Ancak 2000’li yılların başından itibaren, özellikle İngilizce başta olmak üzere çeviribilim alanında lisansüstü programlar açılmaya başlamış ve böylelikle akademisyenler de kendi alanlarında uzmanlaşabilme imkânı bulmuşlardır.

Günümüzde artık birçok üniversite bünyesinde bulunan çeviri bölümlerinde çok sayıda akademisyen görev yapmaktadır. Meslek yüksek okulları bünyesindeki *Uygulamalı*

Çevirmenlik ön lisans programlarında genellikle öğretim görevlileri görev yaparken, fakültelerdeki *Mütercim-Tercümanlık/Çeviribilim* lisans programlarında ise çok sayıda profesör, doçent, doktor öğretim üyesi ve araştırma görevlisi görev yapmaktadır. Aşağıda sunulan Tablo 6’da çeviri eğitimi verilen bölümlerin güncel internet sayfalarından derlenen akademik personel sayıları verilmiştir.

Tablo 6. Çeviri bölümlerinde görev yapan akademisyenler

Unvan	f	%
Prof. Dr.	49	8
Doç. Dr.	49	8
Dr. Öğr. Üyesi	196	31
Dr. Öğr. Gör.	31	5
Öğr. Gör.	189	30
Arş. Gör. Dr.	17	3
Arş. Gör.	98	16
Toplam	629	100

Tablo 6 incelendiğinde söz konusu bütün bu bölüm ve programlarda 2020 yılı itibariyle; 49 (%8) *profesör doktor*, 49 (%8) *doçent doktor*, 196 (%31) *doktor öğretim üyesi*, 31 (%5) *doktor öğretim görevlisi*, 189 (%30) *öğretim görevlisi*, 17 (%3) *araştırma görevlisi doktor* ve 98 (%16) *araştırma görevlisi* olmak üzere toplam 629 akademisyenin faal olarak görev yaptığı görülmektedir.

3.3. Türkiye’de çeviri eğitimi verilen diller

Çeviri eğitiminin ilk başladığı yıllarda Boğaziçi ve Hacettepe Üniversitelerinde sadece İngilizce olarak verilen çeviri eğitimi, 1992 yılında Yıldız Teknik Üniversitesinde Fransızca olarak verilmeye başlanmış ve 1993 yılında da İstanbul Üniversitesinde açılan Almanca çeviri bölümüyle çeşitlenmeye devam etmiştir. 2000’li yıllardan sonra Türkiye genelinde çeviri bölümleri hızla açılmaya devam etmiş ve hem devlet üniversitelerinde hem de vakıf üniversitelerinde çeşitli dillerde lisans ve lisansüstü düzeyde çeviri eğitimi verilmeye başlanmıştır. *2020 ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu* taranarak

elde edilen bilgiler doğrultusunda günümüzde çeviri eğitimi yapılan diller aşağıda verilmiştir (Tablo 7).

Tablo 7. Üniversitelerde çeviri eğitimi verilen diller

Diller	Ön lisans		Lisans		Toplam	
	Vakıf	Devlet	Vakıf	Devlet	Vakıf	Devlet
	f	f	f	f	f	%
İngilizce	36	17	63	27	13	74
Arapça	-	-	6	5	11	6
Almanca	-	-	-	9	9	5
Fransızca	-	-	-	8	8	4
Rusça	2	-	6	-	8	4
İngilizce-Fransızca	-	-	2	2	4	2
İspanyolca	4	-	-	-	4	2
Çince	-	-	2	-	2	1
Bulgarca	-	-	-	1	1	1
Farsça	-	-	-	1	1	1
Türkçe-Rusça	-	-	-	1	1	1
Toplam	42	17	79	54	192	100

Tablo 7 incelendiğinde hem ön lisans hem de lisans düzeyinde 11 farklı dilde çeviri eğitimi verildiği görülmektedir. Bu dillerin genel yüzdeler dilimlerine bakıldığında 3 / 4'nün (%74) İngilizce, kalan 1 / 3'ünün ise Arapça (%6), Almanca (%5), Fransızca (%4), Rusça (%4), İngilizce-Fransızca (%2), İspanyolca (%2), Çince (%1), Bulgarca (%1), Farsça (%1) ve Türkçe-Rusça (%1) olduğu görülmektedir.

Diğer yandan İngilizce ve Rusça hem ön lisans hem de lisans düzeyinde okutulurken, Çince, İspanyolca ve Rusça sadece vakıf üniversitelerinde çeviri eğitimi dili olarak sunulmaktadır. Ancak Almanca, Bulgarca, Farsça, Fransızca ve Türkçe-Rusçanın sadece devlet üniversitelerinde çeviri eğitimi dili olarak verilmesi dikkat çekmektedir. İngilizce ise hem ön lisans derecesinde hem de lisans derecesinde hem vakıf üniversitelerinde hem de devlet üniversitesinde çeviri eğitimi verilen tek dildir.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde araştırma süreci ve yöntemi açıklanacaktır. İlk aşamada Türkiye’de çeviri konulu yapılan akademik çalışmalar üzerine tamamını doğrudan kapsayacak şekilde herhangi bir bibliyometrik ya da tematik bir değerlendirme yapılmadığından hareketle öncelikle araştırmanın önemine ve amacına değinilecektir. Ardından araştırma modeli, verilerin toplanması ve derlemin oluşturulması, sonrasında ise verilerin çözümlemesine dair yaklaşımlar ayrıntılı bir şekilde ele alınacaktır.

4.1. Araştırmanın Önemi

Ozan ve Köse’nin (2014. s. 117) de vurguladığı gibi akademik araştırmalarda eğilimleri belirlemeye yönelik gerçekleştirilen çalışmalar hem gelecekteki olayların öngörülmesi hem de çalışılan disiplinin geçmişteki durumunun ortaya konması açısından önem arz etmektedir. Türkiye’deki çeviribilim alanyazını incelendiğinde geçmişten günümüze alanda yapılan çalışmaların var olduğu ancak bu çalışmaların çeşitli parametreler çerçevesinde sınırlandırıldığı görülmektedir.

Gerçekleştirilen alanyazın taraması sonucunda Türkiye’de *çeviribilim* alanında yapılan bilimsel çalışmalar üzerine gerçekleştirilen bibliyometrik ve tematik çözümleme konulu çalışmaların oldukça sınırlı ve az sayıda olduğu görülmektedir. İlk olarak Yazıcı’nın (2007) İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Bölümü’nde 1985-2006 yılları arasında gerçekleştirilen 20 adet yüksek lisans tezi üzerine görgül bir inceleme gerçekleştirdiği görülmektedir. Ardından Ersoy ve Balkul’un (2016) Türkiye’deki çeviri bölümlerinde 2016 yılına kadar yapılan lisansüstü tezleri farklı parametreler ışığında ele aldıkları görülmektedir. Haleva (2016), Türkiye’deki çeviri bölümleri ve çeviribilim çalışmaları üzerine genel bir değerlendirme yaparken, Balkul, Can, Çalık ve Gümüş (2018) 2013-2018 yılları arasında çeviribilim alanında yayımlanan makalelerin araştırma eğilimlerini belirledikleri

görülmektedir. Diğer yandan Çalık'ın (2019) Türkiye'deki sözlü çeviri alanında 2008-2018 yılları arasında yayımlanan makale, kitap ve lisansüstü tezler üzerine kapsamlı bir bibliyometrik araştırma gerçekleştirdiği görülmektedir. Son olarak Çalışır Zenci (2020), *Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) TR Dizin*'de taranan dergilerde yayımlanan çeviribilim alanındaki makalelerin bibliyometrik incelemesini, Başer ve Yıldırım (2020) özel alan çevirilerindeki kaynak eksikliklerini tespit etmek amacıyla Türkiye ve Fransa'da yazılan tezlerin karşılaştırmalı çözümlemesini, yine Yıldırım (2020) betimleyici bir yaklaşımla Türk üniversitelerinde çeviri-tercümanlık ve çeviribilim programlarında hazırlanan çeviri teknolojileri ve yerelleştirme ile ilgili lisansüstü tezlerin incelemesini, Şan ve Koçlu (2020) ise toplum çevirmenliği alanında Türkiye'de gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar üzerine benzer çalışmalar yaptıkları görülmektedir.

Yukarıda sözü edilen çalışmalardan da anlaşılacağı üzere yapılan çalışmaların çalışılan alanda özgül konular ve yılları bakımından sınırlandırıldığı görülmektedir. Sonuç olarak literatürde *çeviri* konulu gerçekleştirilen çalışmaların geçmişten günümüze doğru nasıl bir evrim geçirmiş olduğunu veya söz konusu çalışmaların hangi doğrultuda ilerlediğini ele alan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bunun yanı sıra, Türkiye'de *çeviri* konulu yapılan lisansüstü tezlerinin tamamı üzerine daha önceden benzer şekilde kapsayıcı ve ayrıntılı herhangi bir çalışmanın da yapılmadığı görülmektedir. Bu yönüyle söz konusu çalışmanın Türkiye'de *çeviri* konulu yapılan çalışmaların özellikle hangi doğrultuda ilerlediğini göstermesi bakımından alana katkı sağlayacağı ve böylelikle ileride bu alanda gerçekleştirilecek tezlerin de hangi alanlara yoğunlaşması konusunda araştırmacılara ışık tutacağı düşünülmektedir.

4.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, dünden bugüne Türkiye'deki üniversitelerde gerçekleştirilen *Çeviri* konulu lisansüstü tezlerin (yüksek lisans ve doktora) bibliyometrik ve tematik bir incelemesi

yapılarak söz konusu çalışmaların halihazırdaki durumu ve araştırma eğilimlerinin ortaya konması amaçlanmaktadır.

4.3. Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada verilerin farklı boyutlarda çözümlenmesi hedeflendiğinden Jick'in (1979, s. 603) nitel ve nicel verilerin çeşitlendirilmesi olarak adlandırdığı *karma araştırma* yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda, verilerin çözümlenmesi iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada, belirli bir alandaki literatürün nicel hale getirilerek elde edilen kavramların değerlendirilmesine imkân sağlayan *bibliyometrik* çözümlene tekniği kullanılmıştır (Kasemodel vd., 2016, s. 82). İncelemenin ikinci aşamasında ise nitel araştırma yöntemlerinden *tematik çözümlene (meta-sentez)* tekniği kullanılmıştır.

Bibliyometrik çözümlene; kitap, tez ve süreli yayınlarla ilgili kimi verilerin derlenerek yorumlanması yoluyla tarihsel dağılımını göstermek, ulusal veya evrensel düzeyde araştırma eğilimlerini belirlemek ve kullanılma (atıf alma) oranlarını ortaya koymak için kullanılan bilimsel araştırma tekniklerinden biridir (Pritchard, 1969, s. 348). Görüldüğü üzere, Metin'nin (2013, s. 5) de belirttiği gibi bibliyometrik çözümlenedeki amaç; belge, kitap, makale gibi dokümanların istatistiksel ve matematiksel yöntemlerle belirli parametreler ışığında belirli özelliklerinin çözümlenmesini sağlamaktır. *Bibliyometri* terimi her ne kadar yeni bir kavram gibi görünse de bazı kaynaklara göre ilk kullanımı 1890'lara kadar uzandığı görülmektedir. Örneğin Sengupta'ya (1992, s. 92) göre, Campbell 1896 yılında yayımlanan *Theory of the National and International Bibliography (Ulusal ve Uluslararası Kaynakça Teorisi)* adlı kitapta söz konusu yayınlarda konu dağılımını incelemek için istatistiksel yöntemler kullanarak ilk bibliyometrik çalışmayı gerçekleştirmiştir (Akt. Hood & Wilson, 2001, s. 292). Diğer yandan, Yılmazel'in (2019, s. 228) belirttiğine gibi Türkiye'de ilk bibliyometrik çalışma *Growth in Turkish positive basic sciences (Türk pozitif temel bilimlerinde büyüme)* adlı kitabı ile 1970 yılında Ahmet Kemal Özinönü tarafından

gerçekleştirilmiştir. Son yıllarda Türkiye’de yapılan bibliyometrik araştırmaların sayısının gitgide arttığı gözlemlenmektedir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Türkiye’deki yükseköğretim sistemine dahil bütün öğretim elemanlarının kitap, makale, proje, vb. akademik çalışmalarının kayıtlı olduğu YÖK Akademik platformunda (<https://akademik.yok.gov.tr/AkademikArama/>) “bibliyometrik” anahtar kelimesiyle yapılan tarama sonucunda 2020 yılı itibariyle; 7 (yedi) kitap, 21 proje, 27 tez, 275 makale ve 322 bildiriye ulaşılmıştır. Diğer yandan ülkemizde bibliyometrik araştırmaların yapıldığı alanlar oldukça geniş bir yelpaze sunmaktadır. Öyle ki son iki yılda (2019-2020) turizmden (Boyraz, & Kabakulak, 2020) müziğe (Yıldırım, & Delen, 2020), gastronomiden (Sandıkçı, & Mutlu, 2019) edebiyata (Gülyüz, & Kurt 2020), coğrafyadan (Köşker, 2020) spora (Ercan, 2020), siyasetten (Ayhan & Önder, 2020) din bilimlerine (Kırıcı Tekeli & Tekeli, 2020) kadar pek çok disiplinde yayımlanan bildiri ve makalelerin bibliyometrik açıdan incelendiği görölmektedir.

Diğer yandan, tezlerle ilgili yapılan bibliyometrik çalışmaların bildiri ve makalelere oranla daha az sayıda olduğu görölmektedir. 2020 yılında YÖK Tez sistemine kayıtlı az sayıda tez çalışması bulunmaktadır. Söz konusu tezlerin bazıları *uluslararası ticaret* (Avşar,2020), *girişimcilik* (Doğan, 2020), *gastronomi* (Demir, 2020), ve *turizm* (Coşkun, 2020) alanlarında yapılan çalışmalar üzerine olduğu belirlenmiştir.

Karma çalışma yöntemimizin diğer bir ayağını oluşturan tematik çözümleme ise araştırmalarda sıklıkla kullanılan nitel bir yaklaşımdır. Öyle ki nitel araştırmaların nicel araştırma yöntemlerine oranla daha derinlemesine bilgi sağladığı ileri sürölmektedir. Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel’in (2012) de belirttiği gibi betimlemeler sayısal olarak yapılmaz ve araştırma doğal ortamda yapıldığı için nitel araştırmalar saha araştırmaları olarak da tanımlanabilmektedir. Krippendorff’un (1980, s. 25) da vurguladığı gibi tematik içerik çözümlemelerinde amaç, veriden içeriğine ilişkin

tekrarlanabilir ve geçerli sonuçlar çıkarmaktır. İçerik çözümlemesi, elde edilen verilerin öncelikle kodlanarak temaların belirlenmesi, ardından temaların düzenlenerek yorumlanması şeklinde gerçekleştirilmektedir. Diğer yandan Bilgin'nin (2006) de belirttiği gibi içerik çözümlemesi bu aşamalar sonucunda betimlenen verilerle bir yorumda bulunma özelliği taşır. Uzuner'in (1999, s. 178) ifadesine göre ise nitel araştırmalarda verilerin ince eleyip sık dokunur bir gözle incelendiği söylenebilir.

Bu araştırmada içerik çözümlemesi türlerinden biri olan tematik içerik çözümlemesi kullanıldığından veriler doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Wach'un (2013, s. 1) tanımlamasına göre doküman analizi, “*yazılı belgelerin içeriğini titizlikle ve sistematik olarak çözümlemek*” için kullanılan bir araştırma yöntemidir. Böylelikle bu yöntem sayesinde binlerce sayfaya varan çok büyük verilerin incelemesi yapılabilmektedir. Sonuç olarak, yapılan bu çalışmada bibliyometrik çözümleme ve tematik çözümleme birlikte kullanılarak daha bütüncül ve kapsayıcı bir inceleme hedeflenmektedir.

4.4. Verilerin Toplanması ve Derlemin (Korpus) Oluşturulması

Araştırma kapsamında *YÖK Tez* veri tabanında (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>) başlangıcından 2020 yılının sonuna kadar üniversitelerde gerçekleştirilen “çeviri” konulu yüksek lisans ve doktora tezleri incelenmiştir. İçinde bulunduğumuz 2021 yılı henüz tamamlanmadığı için bu yıla ait tezler çalışmaya dahil edilmemiştir. Bu doğrultuda, tüm evrene ulaşma imkânı olduğu için çalışmada herhangi bir örneklem alınmamıştır.

Bu bağlamda 01.04.2021 tarihinde *YÖK Tez* veri tabanı üzerinden *Gelişmiş Tarama* seçeneğinden “çeviri” anahtar sözcüğü yardımıyla veri tabanında kayıtlı 1 (bir)'i sanatta yeterlilik, 158'i doktora, 658'i ise yüksek lisans tezi olmak üzere toplamda 816 adet teze ulaşarak çalışmanın derlemi (korpus) oluşturulmuştur. Ancak ulaşılan doktora tezlerinden 1

(bir)'i çeviri alanıyla bağdaşmadığı, 1 (bir) diğer yüksek lisans tezi ise farklı tez numarasıyla sistemde 2 (iki) kez kayıtlı olması dolayısıyla çalışmanın derlemine dahil edilmemiştir.

4.5. Araştırma Soruları

Araştırma kapsamında Türkiye’de çeviri alanında gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin bibliyometrik ve tematik açıdan incelenmesi amaçlandığından aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranacaktır:

1. Tezlerin akademik düzeyine göre dağılımı nasıldır?
2. Tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. Tezlerin yazım dillerine göre dağılımı nasıldır?
4. Tezlerin üniversitelere göre dağılımı nasıldır?
5. Tezlerin enstitülere göre dağılımı nasıldır?
6. Tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı nasıldır?
7. Tezleri yöneten danışmanların akademik unvanlarına göre dağılımı nasıldır?
8. Tezlerin araştırma modeline göre dağılımı nasıldır?
9. Kullanılan veri toplama teknikleri bakımından tezlerin dağılımı nasıldır?
10. Çevirinin alt alanlarına göre konu (tema) bakımından tezler nasıl bir dağılım göstermektedir?
11. Tezlerde kullanılan anahtar kelimelerin ağırlıklı eğilimi nasıldır?

4.6. Verilerin Çözümlemesi

Verilerin çözümlemesinin ilk aşamasını oluşturan bibliyometrik inceleme için derlem kapsamındaki tezlerin tamamının künye bilgilerine ve özetlerine *YÖK Tez* veri tabanı üzerinden ulaşılmıştır. Öncelikle tezlerin isimleri *American Psychological Association* (APA) stiline göre Excel dosyasına aktarılmıştır. Ardından, *akademik düzeyi, yayın yılı, yazım dili, yazıldığı üniversite adı, enstitü adı, anabilim dalı adı, danışman unvanları, araştırmanın*

yöntemi ve veri toplama araçları gibi genel bibliyometrik inceleme parametreleri doğrultusunda oluşturulan bir matrise (Tablo 8) göre veriler derlenmiştir.

Tablo 8. Bibliyometrik araştırma kapsamında kullanılan matris örneği

Yayın Yılı	: 1985/ / 2020
Akademik Düzeyi	: Yüksek Lisans / Doktora
Yazım Dili	: -
Üniversite	: -
Enstitü	: -
Anabilim Dalı	: -
Danışman Akademik Unvanı	: Prof. / Doç. / Dr. Öğr. Üyesi
Araştırma Modeli	: -
Veri Toplama Tekniği	: -

Son aşamada ise bu parametreler doğrultusunda elde edilen veriler frekans ve yüzde değerlerine göre tablolştırılmış ve yorumlanmıştır.

Verilerin tematik çözümlenme aşamasında tezlerin daha ayrıntılı incelenmesi gerektiği için *YÖK Tez* veri tabanında (<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>) künyesi ve özeti dışında tam metnine erişimi kısıtlanmış tezlere *Türkiye Belge Sağlama Sistemi* (TÜBESS) aracılığıyla ulaşılmıştır. İçerik çözümlenmesi aşamasında verilerin kodlanıp temaların belirlenmesi için alanında uzman bir kişiye danışılmıştır. Öncelikle derlemdeki tezlerin başlıklarından hareketle danışılan alan uzmanıyla birlikte ana temalar belirlenmeye çalışılmıştır. Bu aşamada ana temalar belirlenirken *tümevarım* yerine *tümden gelim yaklaşımı* benimsenmiştir. Diğer bir ifadeyle, önceden belirlenen ana temaların altına verileri yerleştirmek yerine verilerdeki ortak özelliklerden hareketle ana temalara ulaşılmıştır. Ardından, tezlerin özet, giriş ve amaç kısımları ayrıntılı bir okumayla pekiştirilmiş ve konularına / alt konularına göre Excel programına işlenerek kategorilendirilmiştir (Tablo 9).

Tablo 9. Tematik araştırma kapsamında kullanılan matris örneği

Kitap İncelemesi	Roman/ Hikâye/ Şiir/ Dergi/ ...
Disiplinlerarası Çeviri İncelemesi	Eğitim-Öğretim/ Çeviri Teknolojileri/ Tarihsel İncelemeler/ Kültür Aktarımı/ Mesleki Çeviri
Teorik İnceleme	-
Sözlü inceleme	-

Sonraki aşamada, belirlenen temalar birbirleriyle karşılaştırılarak uyumları kontrol edilmiştir. Temaları konusunda tereddüt edilen çalışmalar alan uzmanıyla bir kez daha görüşülerek değerlendirilmiştir. Bu aşamada temalarıyla uyum göstermeyen çalışmaların (tezler) temaları (konuları) daha detaylı okumalar aracılığıyla yeniden belirlenerek gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Böylelikle belirlenen ana temaların tamamında görüş birliğine varılmıştır. En son aşamada ise belirlenen temalardan elde edilen bulgular frekans ve yüzde değerlerinden faydalanarak tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

BÖLÜM V

BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde araştırma soruları kapsamında gerçekleştirilen bibliyometrik ve tematik çözümleme neticesinde elde edilen bulgular sırasıyla verilmiştir.

5.1. Tezlerin Akademik Düzeyine Göre Dağılımı

Aşağıdaki Tablo 10’da çalışmanın ilk araştırma sorusu “*Tezlerin akademik düzeyine göre dağılımı nasıldır?*” kapsamında elde edilen nicel bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 10. Tezlerin akademik düzeyine göre dağılımları

Akademik Düzey	f	%
Yüksek Lisans	657	80,7
Doktora	156	19,2
Sanatta Yeterlilik	1	0,1
Toplam	814	100

Tablo 10 incelendiğinde 2020 yılı itibariyle Türkiye’de çeviri konusunda gerçekleştirilen 814 adet lisansüstü tezin 4 / 5’inin (f= 657) yüksek lisans, kalan yaklaşık 1 / 5’inin (f= 156) ise doktora düzeyinde olduğu görülmektedir. Derlem içerisinde sadece bu konuda 1(bir) adet sanatta yeterlilik düzeyinde bir çalışmanın (Bilir, 2019) da gerçekleştirildiği dikkat çekmektedir.

5.2. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Tezlerin yıllara göre dağılımının incelendiği ikinci araştırma sorusunda derlemdeki 814 lisansüstü tezin tamamının 1985-2020 yılları arasında gerçekleştirildiği görülmektedir. Tezlerin bu zaman aralığındaki dağılımına ilişkin nicel bulgular aşağıdaki Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11 Tezlerin yıllara göre dağılımları

Yıllar	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1985	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
1987	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
1988	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2

Yıllar	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
1989	2	0,2	1	0,1	-	-	3	0,4
1990	2	0,2	1	0,1	-	-	3	0,4
1991	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
1992	4	0,5	-	-	-	-	4	0,5
1993	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
1994	4	0,5	2	0,2	-	-	6	0,7
1995	4	0,5	1	0,1	-	-	5	0,6
1996	9	1,1	4	0,5	-	-	13	1,6
1997	11	1,4	-	-	-	-	11	1,4
1998	7	0,9	3	0,4	-	-	10	1,2
1999	14	1,7	2	0,2	-	-	16	2,0
2000	4	0,5	2	0,2	-	-	6	0,7
2001	5	0,6	2	0,2	-	-	7	0,9
2002	5	0,6	3	0,4	-	-	8	1,0
2003	9	1,1	3	0,4	-	-	12	1,5
2004	10	1,2	1	0,1	-	-	11	1,4
2005	17	2,1	4	0,5	-	-	21	2,6
2006	18	2,2	2	0,2	-	-	20	2,5
2007	25	3,1	1	0,1	-	-	26	3,2
2008	18	2,2	3	0,4	-	-	21	2,6
2009	23	2,8	5	0,6	-	-	28	3,4
2010	24	2,9	8	1,0	-	-	32	3,9
2011	28	3,4	4	0,5	-	-	32	3,9
2012	24	2,9	4	0,5	-	-	28	3,4
2013	35	4,3	7	0,9	-	-	42	5,2
2014	25	3,1	6	0,7	-	-	31	3,8
2015	35	4,3	10	1,2	-	-	45	5,5
2016	41	5,0	20	2,5	-	-	61	7,5
2017	50	6,1	12	1,5	-	-	62	7,6
2018	50	6,1	8	1,0	-	-	58	7,1
2019	102	12,5	15	1,8	1	0,12	118	14,5
2020	46	5,7	20	2,5	-	-	66	8,1
Toplam	657	80,7	156	19,2	1	0,12	814	100

Tablo 11 incelendiğinde 1986 yılında herhangi bir lisansüstü tez yapılmadığı, 1991 yılında ise sadece tek bir doktora tezinin yapıldığı görülmektedir. 1995'e kadar ise hemen hemen her yıl her iki akademik düzeyde de tezlerin tekli rakamlarda (ortalama 1(bir)-5(beş) tez civarında) olduğu dikkat çekmektedir. Ancak 1996 yılı ve sonrasında tez sayılarının düzenli bir artış gösterdiği gözlenmektedir. Diğer yandan, 2019 yılında ilk defa sanatta

Yıllar	Türkçe		Almanca		Fransızca		İngilizce		Kırgızca		Kürtçe		Rusça		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1991	1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0,1
1992	4	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	0,5
1993	2	0,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0,2
1994	5	0,6	-	-	-	-	1	0,1	-	-	-	-	-	-	6	0,7
1995	5	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0,6
1996	9	1,1	-	-	1	0,1	3	0,4	-	-	-	-	-	-	13	1,6
1997	7	0,9	-	-	-	-	4	0,5	-	-	-	-	-	-	11	1,4
1998	7	0,9	-	-	-	-	3	0,4	-	-	-	-	-	-	10	1,2
1999	10	1,2	3	0,4	1	0,1	2	0,2	-	-	-	-	-	-	16	2,0
2000	6	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	0,7
2001	3	0,4	-	-	-	-	4	0,5	-	-	-	-	-	-	7	0,9
2002	7	0,9	-	-	-	-	1	0,1	-	-	-	-	-	-	8	1,0
2003	5	0,6	-	-	1	0,1	6	0,7	-	-	-	-	-	-	12	1,5
2004	7	0,9	1	0,1	-	-	3	0,4	-	-	-	-	-	-	11	1,4
2005	17	2,1	1	0,1	-	-	2	0,2	1	0,1	-	-	-	-	21	2,6
2006	11	1,4	4	0,5	2	0,2	3	0,4	-	-	-	-	-	-	20	2,5
2007	14	1,7	3	0,4	1	0,1	8	1,0	-	-	-	-	-	-	26	3,2
2008	17	2,1	-	-	1	0,1	3	0,4	-	-	-	-	-	-	21	2,6
2009	18	2,2	-	-	3	0,4	7	0,9	-	-	-	-	-	-	28	3,4
2010	20	2,5	2	0,2	-	-	10	1,2	-	-	-	-	-	-	32	3,9
2011	25	3,1	2	0,2	-	-	5	0,6	-	-	-	-	-	-	32	3,9
2012	21	2,6	2	0,2	-	-	5	0,6	-	-	-	-	-	-	28	3,4
2013	31	3,8	2	0,2	-	-	9	1,1	-	-	-	-	-	-	42	5,2
2014	27	3,3	-	-	-	-	4	0,5	-	-	-	-	-	-	31	3,8
2015	30	3,7	-	-	1	0,1	12	1,5	-	-	1	0,1	1	0,1	45	5,5
2016	49	6,0	2	0,2	-	-	9	1,1	-	-	1	0,1	-	-	61	7,5
2017	47	5,8	5	0,6	1	0,1	9	1,1	-	-	-	-	-	-	62	7,6
2018	49	6,0	1	0,1	1	0,1	7	0,9	-	-	-	-	-	-	58	7,1
2019	88	10,8	4	0,5	1	0,1	24	2,9	-	-	1	0,1	-	-	118	14,5
2020	54	6,6	-	-	1	0,1	11	1,4	-	-	-	-	-	-	66	8,1
Toplam	607	74,6	32	3,9	15	1,8	155	19,0	1	0,1	3	0,4	1	0,1	814	100

Tablo 12b’de tezlerin yazım dillerinin yıllara göre dağılımı incelendiğinde ise Türkiye’de çeviri alanında akademik çalışmaların başladığı ilk yıllarda tezlerin sadece Türkçe yazıldığı dikkat çekmektedir. 1994 yılına kadar Türkiye’de çeviri konulu herhangi tezin yabancı dilde yazılmadığı gözlemlenirken, 1994 yılında ilk defa bir tezin İngilizce yazıldığı görülmektedir. Türkçe yapılan tezlerin 1985’ten itibaren her geçen yıl artış gösterdiği söylenebilir. 1996 yılına gelindiğinde ise o yıl çeviri alanında gerçekleştirilen 13 tezden 1

(bir)'inin ilk defa Fransızca yazıldığı tespit edilmiştir. Diğer yandan 1999 yılında gerçekleştirilen toplam 16 tezin 3 (üç)'ünün ilk defa Almanca olarak yazıldığı görülmektedir. 2019 yılında ise Rusça hariç hemen hemen bütün dillerde en az 1 (bir) tez gerçekleştirildiği gözlenmektedir.

5.4. Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Tezlerin üniversitelere göre dağılımına ilişkin bulgular aşağıda Tablo 13'de gösterilmiştir.

Tablo 13. Tezlerin üniversitelere göre dağılımı

Üniversite Adı	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
İstanbul Üniversitesi	67	8,2	25	3,1	-	-	92	11,3
Marmara Üniversitesi	52	6,4	14	1,7	-	-	66	8,1
Sakarya Üniversitesi	43	5,3	15	1,8	-	-	58	7,1
Gazi Üniversitesi	35	4,3	16	2,0	-	-	51	6,3
Hacettepe Üniversitesi	39	4,8	10	1,2	1	0,12	50	6,1
Yıldız Teknik Üniversitesi	22	2,7	21	2,6	-	-	43	5,3
Boğaziçi Üniversitesi	27	3,3	6	0,7	-	-	33	4,1
Ankara Üniversitesi	18	2,2	5	0,6	-	-	23	2,8
Dokuz Eylül Üniversitesi	17	2,1	1	0,1	-	-	18	2,2
Erciyes Üniversitesi	18	2,2	-	-	-	-	18	2,2
Mersin Üniversitesi	12	1,5	5	0,6	-	-	17	2,1
Atılım Üniversitesi	16	2,0	-	-	-	-	16	2,0
Ege Üniversitesi	13	1,6	2	0,2	-	-	15	1,8
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	14	1,7	-	-	-	-	14	1,7
Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi	13	1,6	-	-	-	-	13	1,6
Çukurova Üniversitesi	7	0,9	5	0,6	-	-	12	1,5
İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	11	1,4	1	0,1	-	-	12	1,5
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	12	1,5	-	-	-	-	12	1,5
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	6	0,7	5	0,6	-	-	11	1,4
Selçuk Üniversitesi	11	1,4	-	-	-	-	11	1,4
Atatürk Üniversitesi	8	1,0	2	0,2	-	-	10	1,2
İnönü Üniversitesi	5	0,6	4	0,5	-	-	9	1,1
Kocaeli Üniversitesi	8	1,0	1	0,1	-	-	9	1,1
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	5	0,6	4	0,5	-	-	9	1,1
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	8	1,0	-	-	-	-	8	1,0
İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi	8	1,0	-	-	-	-	8	1,0
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	5	0,6	3	0,4	-	-	8	1,0
Afyon Kocatepe Üniversitesi	7	0,9	-	-	-	-	7	0,9
Anadolu Üniversitesi	6	0,7	1	0,1	-	-	7	0,9
Fatih Üniversitesi	7	0,9	-	-	-	-	7	0,9
Muğla Üniversitesi	7	0,9	-	-	-	-	7	0,9
Bursa Uludağ Üniversitesi	6	0,7	-	-	-	-	6	0,7
İstanbul Teknik Üniversitesi	4	0,5	2	0,2	-	-	6	0,7
Ordu Üniversitesi	5	0,6	-	-	-	-	5	0,6

Üniversite Adı	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Trakya Üniversitesi	5	0,6	-	-	-	-	5	0,6
Celal Bayar Üniversitesi	4	0,5	-	-	-	-	4	0,5
Doğuş Üniversitesi	4	0,5	-	-	-	-	4	0,5
Gaziantep Üniversitesi	4	0,5	-	-	-	-	4	0,5
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	4	0,5	-	-	-	-	4	0,5
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	3	0,4	1	0,1	-	-	4	0,5
Kırıkkale Üniversitesi	2	0,2	2	0,2	-	-	4	0,5
Kırklareli Üniversitesi	4	0,5	-	-	-	-	4	0,5
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	4	0,5	-	-	-	-	4	0,5
Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Düzce Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Fırat Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
İstanbul Bilgi Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
İstanbul Okan Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Kafkas Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Nevşehir Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Sabancı Üniversitesi	1	0,1	2	0,2	-	-	3	0,4
Adıyaman Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Ardahan Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Bingöl Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Cumhuriyet Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Dicle Üniversitesi	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Mardin Artuklu Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Niğde Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Okan Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Süleyman Demirel Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Ahi Evran Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Aksaray Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Başkent Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Batman Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Dumlupınar Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Erzincan Üniversitesi	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Erzurum Teknik Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Gebze Teknik Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Giresun Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Haliç Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Hitit Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
İstanbul Arel Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
İstanbul Aydın Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
İstanbul Kültür Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kastamonu Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1

Üniversite Adı	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Koç Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Maltepe Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Melikşah Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Yeditepe Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Yozgat Bozok Üniversitesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Toplam	657	80,7	76	9,3	1	0,12	814	100

Tablo 13 ayrıntılı incelendiğinde araştırma kapsamında incelenen 814 adet tezin tamamının 93 farklı üniversite bünyesinde yapıldığı görülmektedir. 67'si yüksek lisans, 25'i doktora tezi olmak üzere toplam 92 tez ile İstanbul Üniversitesi bu alanda en fazla tezin gerçekleştirildiği üniversite olarak ilk sırada yer almaktadır. İstanbul Üniversitesi'ni 52'si yüksek lisans, 14'ü doktora tezi olmak üzere toplamda 66 tez ile Marmara Üniversitesi izlemektedir. Üçüncü sırada ise 43'ü yüksek lisans, 15'i doktora tezi olmak üzere toplamda 58 tez ile Sakarya Üniversitesi gelmektedir. Tezlerin tamamının yukarıda sözü edilen 93 üniversite bünyesinde gerçekleşmesine rağmen tablo yakından incelendiğinde bu üniversitelerin 66'sında sadece yüksek lisans düzeyinde tez gerçekleştirdiği görülmektedir. Geri kalan 27 üniversitenin 25'inde her iki akademik düzeyde (yüksek lisans ve doktora) tezler yapıldığı, 2 (iki) üniversitede (Erzincan Üniversitesi ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesi) ise sadece 1 (bir)'er doktora tezi yapıldığı görülmektedir. Derlemi oluşturan tezler içerisinde yer alan sanatta yeterlilik düzeyindeki tek çalışmanın ise Hacettepe Üniversitesi bünyesinde yapıldığı görülmektedir.

5.5. Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımı

Tezlerin enstitülere göre dağılımına bakıldığında ise aşağıdaki Tablo 14'te verilen bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 14. Tezlerin enstitülere göre dağılımı

Enstitü Adı	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sosyal Bilimleri Enstitüsü	518	63,6	114	14,0	-	-	632	77,6
Eğitim Bilimleri Enstitüsü	39	4,8	15	1,8	-	-	54	6,6
Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü	44	5,4	10	1,2	-	-	54	6,6
Fen Bilimleri Enstitüsü	26	3,2	7	0,9	-	-	33	4,1
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	16	2,0	6	0,7	-	-	22	2,7
Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü	5	0,6	1	0,1	-	-	6	0,7
Yaşayan Diller Enstitüsü	4	0,5	-	-	-	-	4	0,5
Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü	2	0,2	1	0,1	-	-	3	0,4
Güzel Sanatlar Enstitüsü	1	0,1	-	-	1	0,1	2	0,2
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Enformatik Enstitüsü	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Yönetim Bilimleri Enstitüsü	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Toplam	657	80,7	156	19,2	1	0,1	814	100

Tablo 14’ de görüldüğü üzere derlemi oluşturan lisansüstü tezlerin tamamının 12 farklı enstitü bünyesinde gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Ancak ağırlıklı olarak 518’i yüksek lisans, 114’ü doktora olmak üzere toplamda 632 tezin, bir başka ifadeyle tezlerin neredeyse 3 / 4’ ünden biraz fazlasının (%78) sosyal bilimler enstitüleri bünyesinde gerçekleştirildiği görülmektedir. Sosyal bilimler enstitülerinin hemen ardından toplamda 54’er tez ile eğitim bilimleri (39 yüksek lisans ve 15 doktora) ve Türkiyat araştırmaları enstitüleri (44 yüksek lisans ve 10 doktora) gelmektedir. Bu enstitüleri 26’sı yüksek lisans 7 (yedi)’si doktora olmak üzere toplamda 33 tez ile üniversitelerin fen bilimleri enstitüleri izlemektedir.

Diğer yandan, 6 (altı) tez ile mühendislik ve fen bilimleri enstitüleri, 4 (dört) tez ile yaşayan diller enstitüleri, 3 (üç) tez ile ekonomi ve sosyal bilimler enstitüleri, 2 (iki)’şer tez ile güzel sanatlar enstitüleri ve sağlık bilimleri enstitüleri ve son olarak 1 (bir)’er tez ile enformatik enstitüleri ve yönetim bilimleri enstitüleri çeviri konulu tezlerin en az gerçekleştirildiği enstitüler olarak belirlenmiştir.

5.6. Tezlerin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Tezlerin anabilim dallarına göre dağılımına ilişkin bulgulara Tablo 15’te yer verilmiştir.

Tablo 15. Tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı

Anabilim Dalı Adı	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı	178	21,9	26	3,2	-	-	204	25,1
Mütercim Tercümanlık/ Çeviribilim Anabilim Dalı	156	19,2	47	5,8	-	-	203	24,9
Belirtilmemiş	74	9,1	13	1,6	-	-	87	10,7
Tarih Anabilim Dalı	30	3,7	2	0,2	-	-	32	3,9
Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı	13	1,6	14	1,7	-	-	27	3,3
Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı	20	2,5	6	0,7	-	-	26	3,2
Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı	17	2,1	9	1,1	-	-	26	3,2
Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı	12	1,5	8	1,0	-	-	20	2,5
Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı	15	1,8	4	0,5	-	-	19	2,3
Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı	10	1,2	-	-	-	-	10	1,2
Alman Dili ve Eğitimi Anabilim Dalı	4	0,5	5	0,6	-	-	9	1,1
Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı	9	1,1	-	-	-	-	9	1,1
İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı	5	0,6	3	0,4	-	-	8	1,0
Türk Tarihi Anabilim Dalı	7	0,9	-	-	-	-	7	0,9
Türkoloji Anabilim Dalı	4	0,5	3	0,4	-	-	7	0,9
Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı	5	0,6	1	0,1	-	-	6	0,7
Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı	3	0,4	4	0,5	-	-	7	0,9
İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı	6	0,7	-	-	-	-	6	0,7
Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı	5	0,6	1	0,1	-	-	6	0,7
Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı	6	0,7	-	-	-	-	6	0,7
Bilim Tarihi Anabilim Dalı	5	0,6	-	-	-	-	5	0,6
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı	4	0,5	1	0,1	-	-	5	0,6
İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı	5	0,6	-	-	-	-	5	0,6
Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı	3	0,4	2	0,2	-	-	5	0,6
Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı	1	0,1	3	0,4	-	-	4	0,5
Avrasya Araştırmaları Anabilim Dalı	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Yabancı Dil Öğretimi Anabilim Dalı	2	0,2	1	0,1	-	-	3	0,4
Yabancı Diller Anabilim Dalı	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Bilgisayar Bilimleri ve Mühendisliği Anabilim Dalı	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
İstanbul Araştırmaları Anabilim Dalı	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Karşılaştırmalı Edebiyat Anabilim Dalı	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Kürt Dili ve Kültürü Anabilim Dalı	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Mimarlık Anabilim Dalı	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Müzik Anabilim Dalı	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Temel Eğitim Anabilim Dalı	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Türk Edebiyatı Bölümü	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Türkçe ve Sosyal Bilgiler Anabilim Dalı	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Bilişsel Bilim Anabilim Dalı	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Eko. Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Ermeni Dili ve Kültürü Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Fars Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Gazetecilik Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Anabilim Dalı	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
İslam Tarihi Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
İtalyan Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kültürel Çalışmalar Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1

Anabilim Dalı Adı	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Siyaset ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Slav Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Sosyal Bilimler Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Süryani Dili ve Kültürü Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Temel Bilimler Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Tiyatro Anasanat Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Türk Dili Bilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Türk Dili ve Lehçeleri Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Türk Müziği Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Uluslararası Bilgisayar Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Zaza Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Toplam	657	80,7	156	19,2	1	0,1	814	100

Araştırma kapsamında incelenen tezlerin tamamının 69 farklı anabilim/ bilim dalında gerçekleştirildiği görülmektedir. *Bilişsel bilim, iç mimarlık ve çevre tasarımı ve yönetim ve organizasyon* anabilim dalları hariç diğer 66 anabilim dalının hepsinde en az bir yüksek lisans tezinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Diğer yandan 19 anabilim dalında ise her 2 (iki) akademik düzeyde (yüksek lisans ve doktora) de tezlerin yapıldığı görülmektedir. Yukarıda sözü edilen *bilişsel bilim ve yönetim ve organizasyon* anabilim dallarında sadece 1 (bir)'er adet doktora tezi, *iç mimarlık ve çevre tasarımı* anabilim dalında ise sadece 1 (bir) adet sanatta yeterlilik çalışması yapıldığı belirlenmiştir. Bununla birlikte 74'ü yüksek lisans, 13'ü doktora olmak üzere tezlerin yaklaşık %10'unun *YÖK Tez* sistemindeki künye bilgilerinde anabilim dalı isimlerinin belirtilmediği görülmüştür.

Derlemdeki 814 tezin tam olarak yarısından bir eksikle eşit oranlarda *Türk dili ve edebiyatı* (f= 204) ile *mütercim tercümanlık/ çeviribilim* (f= 203) anabilim dallarında gerçekleştirildiği görülmektedir.

Diğer yarısının ise %20'lik oranla (yaklaşık 1 / 5 'i) başta *batı dilleri* (f= 27), *Alman dili* (f= 26), *İngiliz dili* (f= 5), *Fransız dili* (f= 4) ve *İtalyan dili* (f= 1); sonrasında *doğu dilleri* (f= 19), *Rus dili* (f= 6), *Kürt dili* (f= 2), *Ermeni dili* (f= 1), *Fars dili* (f= 1), *Süryani dili* (f= 1),

Zaza dili (f= 1) ve edebiyatları anabilim dalları olmak üzere yabancı dil ve eğitimi veren *yabancı diller* (f= 32), *Alman dili* (f= 9), *İngiliz dili* (f= 8) ve *Fransız dili* (f= 7) eğitimi anabilim dalları oluşturmaktadır. Kalan %20'lik kısmı da çok düşük oranlarla *çocuk gelişimi* (f= 2), *mimarlık* (f= 2), *bilgisayar mühendisliği* (f= 1), *gazetecilik* (f= 1), *kadın çalışmaları* (f= 1), *Türk müziği* (f= 1) vb. yabancı dil ile yakın ilişkisi olmayan çeşitli anabilim dallarında gerçekleştirildiği görülmektedir.

5.7. Danışmanların Akademik Unvanlarına Göre Tezlerin Dağılımı

Aşağıdaki Tablo 16'da çeviri konulu tezleri yöneten danışmanların akademik unvanlarına ilişkin bulgular verilmiştir.

Tablo 16. Danışmanların akademik unvanlarına göre tezlerin dağılımı

Danışman Unvanları	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
PROF.DR.	263	31,7	107	12,9	-	-	370	44,6
DOÇ.DR.	167	20,1	35	4,2	-	-	202	24,3
DR. ÖĞR. ÜYESİ	223	26,9	20	2,4	1	0,1	244	29,4
DR.	11	1,3	-	-	-	-	11	1,3
ÖĞR. GÖR. DR.	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
ÖĞR. GÖR.	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Belirtilmemiş	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Toplam	667	80,4	162	19,5	1	0,1	830	100

Araştırma kapsamında incelenen 814 tezin 830 danışman öğretim elemanı tarafından yönetildiği belirlenmiştir. İlk etapta bunlar arasında 6 (altı) doktora, 8 (sekiz) yüksek lisans tezinin eş (2) danışman, 1 (bir) yüksek lisans tezinin ise 3 (üç) danışman tarafından yönetildiği görülmektedir. Danışmanların 370'i *profesör doktor*, 202'si *doçent doktor*, 244'ü *doktor öğretim üyesi*, 11'i *doktor öğretim görevlisi* ve 1 (bir)'i ise *öğretim görevlisidir*.

Böylelikle alandaki tezlerin neredeyse yarıya yakınının (%44,6) profesör doktor unvanlı öğretim üyeleri tarafından, diğer yarısının ise neredeyse eşit oranda yarı yarıya doçent doktor (%24,3) ve doktor öğretim (%29,4) üyeleri tarafından yönetildiği anlaşılmaktadır. Sadece 1 (bir) tezin danışmanının öğretim görevlisi olduğu, 1 (bir) tezin ise danışmanının belirtilmediği tespit edilmiştir.

5.8. Tezlerin Araştırma Modeline Göre Dağılımı

Araştırmanın sekizinci sorusu kapsamında aşağıdaki Tablo 17’de tezlerin araştırma modeline göre dağılımına ilişkin bulgular gösterilmiştir.

Tablo 17. Tezlerin araştırma modeline göre dağılımı

Araştırma Modeli	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Çeviri Amaçlı Metin Çözümlemesi Yöntemi	328	40,3	55	6,8	-	-	383	47,1
Belirtilmemiş	167	20,5	44	5,4	1	0,1	212	26,0
Karşılaştırmalı Metin Çözümleme Yöntemi	48	5,9	14	1,7	-	-	62	7,6
Nitel Analiz	30	3,7	9	1,1	-	-	39	4,8
Tarama Modeli	24	2,9	4	0,5	-	-	28	3,4
Karma Araştırma Yöntemi	11	1,4	10	1,2	-	-	21	2,6
DeneySEL Araştırma Yöntemi	12	1,5	6	0,7	-	-	18	2,2
Nicel Analiz	12	1,5	6	0,7	-	-	18	2,2
İçerik Analizi	6	0,7	-	-	-	-	6	0,7
Durum Çalışması	2	0,2	1	0,1	-	-	3	0,4
Karşılaştırmalı Söylem Çözümlemesi	3	0,4	-	-	-	-	3	0,4
Ampirik Araştırma	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Doküman İncelemesi	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
İlişkisel Tarama Modeli	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Benzerlik Analizi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Biçimsel Analiz	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Çeviri Eleştirisi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Etik Analiz	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Hata Analizi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
İstatistiksel Analiz	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
İşlevsel ve Erek Odaklı Çeviribilim Yöntemi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kültürel Çeviri Stratejileri	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Literatür Taraması	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Paratextual Analiz	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Sahneler ve Çerçevesel Modeli	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Tematik Çözümleme	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Tümünden Gelim-Tüme Varım Yöntemi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Yakın Okuma Yöntemi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Yorumlayıcı İnceleme	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Toplam	657	80,7	156	19,2	1	0,1	814	100

Tezlerin “yöntem” kısımlarının incelenmesi neticesinde derlemdeki tezlerin tamamında 29 farklı araştırma modelinin kullanıldığı görülmektedir. Öncelikle neredeyse tezlerin yarıya yakınında (%47) çeviri amaçlı metin çözümlemesi yönteminin kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte tezlerin yaklaşık 1/4’ünde (%26) ise herhangi bir araştırma yaklaşımı ya da modelinden bahsedilmediği dikkat çekmektedir. Diğer yandan kalan yaklaşık

1 / 4 oranındaki tezlerde ise tercih edilen araştırma modelleri arasında; *benzerlik analizi*, *biçimsel analiz*, *çeviri eleştirisi*, *etik analiz*, *hata analizi*, *istatistiksel analiz*, *işlevsel ve erek odaklı çeviribilim yöntemi*, *kültürel çeviri stratejileri*, *literatür taraması*, *paratextual analiz*, *sahneler ve çerçeveler modeli*, *tematik çözümleme*, *tümünden gelim-tüme varım yöntemi*, *yakın okuma yöntemi* ve *yorumlayıcı inceleme* modellerinin kullanıldığı belirlenmiştir. Bir diğer dikkat çeken durum ise *etik analiz*, *literatür taraması*, *tematik çözümleme* ve *yorumlayıcı inceleme* yaklaşımli araştırma modellerinin sadece doktora düzeyindeki çalışmalarda araştırma modeli olarak kullanılmasıdır.

5.9. Tezlerin Kullanılan Veri Toplama Tekniklerine Göre Dağılımı

Çalışmanın dokuzuncu ve bibliyometrik çözümleme amaçlı son sorusu *Kullanılan veri toplama teknikleri bakımından tezlerin dağılımı nasıldır?* ' a ilişkin bulgulara aşağıdaki Tablo 18'de yer verilmiştir.

Tablo 18. Tezlerin veri toplama tekniklerine göre dağılımı

Veri Toplama Teknikleri	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Doküman İncelemesi	356	42,5	69	8,2	-	-	425	50,8
Belirtilmemiş	174	20,8	47	5,6	1	0,1	222	26,5
Anket	35	4,2	12	1,4	-	-	47	5,6
Korpus	18	2,2	5	0,6	-	-	23	2,7
Ön-test, Son-test	12	1,4	6	0,7	-	-	18	2,2
Görüşme Formu	10	1,2	3	0,4	-	-	13	1,6
Ölçek	7	0,8	2	0,2	-	-	9	1,1
Belge İncelemesi	5	0,6	1	0,1	-	-	6	0,7
Vaka İncelemesi	4	0,5	2	0,2	-	-	6	0,7
Yarı-yapılandırılmış Görüşme Soruları	2	0,2	4	0,5	-	-	6	0,7
Kaynak Taraması	4	0,5	1	0,1	-	-	5	0,6
Röportaj	4	0,5	1	0,1	-	-	5	0,6
Mülakat	2	0,2	1	0,1	-	-	3	0,4
Örnek Olay İncelemesi	2	0,2	1	0,1	-	-	3	0,4
Bibliyografya Çalışması	-	-	2	0,2	-	-	2	0,2
Çoktan Seçmeli Test	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Gözlem Formu	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Likert Ölçeği	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Literatür Taraması	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Saha İncelemesi	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Söylem Analizi	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Söyleşi	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2
Tutum Ölçeği	1	0,1	1	0,1	-	-	2	0,2
Açık uçlu görüşmeler	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Değerlendirme Formu	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1

Veri Toplama Teknikleri	Yüksek Lisans		Doktora		Sanatta Yeterlilik		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Denek-Kontrol Grubu	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Deneme Testi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Durum Çalışması	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Envanter	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
E-posta	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Erişi Testi	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Geleneksel Metin Anketi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kamera ve Ses Kaydı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kasti Örneklem Yöntemi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kayıt Belge İnceleme	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kitap Analizi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kitap Bölümü	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kontrol Listesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Kütüphane Çalışması	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Metin Tarama	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Metot Karşılaştırması	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Netnografi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Sözlük	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Öğrenci Sınav Kağıtları	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Özgün Makale	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Performans Anketi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Ses Kaydı	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Tabaka Örneklem Yöntemi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Tanıtım Formları	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1
Terminoloji Kayıtları Oluşturma Metodolojisi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Yazılı Görüşme İncelemesi	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1
Toplam	669	79,9	167	20	1	0,1	837	100

Araştırma kapsamında incelenen lisansüstü tezlerde öncelikle 51 farklı veri toplama tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Kimi tezlerde birden fazla veri toplama tekniği kullanıldığı belirlendiğinden 814 tezin tamamı için toplamda 837 adet veri toplama tekniğinin kullanıldığı görülmektedir. Yapılan ayrıntılı inceleme sonucunda neredeyse tezlerin yarısından biraz fazlasında (%50,8) *doküman incelemesi* yönteminden bir veri toplama yöntemi olarak yararlanıldığı anlaşılmaktadır. Hemen hemen 1/4 (%26,5) oranında tezde ise herhangi bir veri toplama tekniğinden bahsedilmediği görülmektedir. Diğer yandan özellikle yüksek lisans düzeyindeki tezlerde birbirinden farklı veri toplama tekniklerinin neredeyse tamamından yararlanılırken; *bibliyografya çalışması, açık uçlu görüşmeler, erişim testi, özgün makale ve tanıtım formları* gibi veri toplama tekniklerinin ise sadece doktora tezlerinde kullanıldığı dikkat çekmektedir.

5.10. Tezlerin Alan ve Alt Alanları Bakımından Konu (Tema)'lara Göre Dağılımı

Çalışmanın onuncu ve tematik amaçlı ilk sorusu kapsamında derlemdeki tezlerin konuları bakımında dağılımları incelenmiştir. Böylelikle tezlerde çalışılan konuların tematik dağılımlarının incelenmesi yoluyla ana ve alt temaları belirlenmiştir. Ardından bütün bu temalar, aralarındaki benzerliklerden hareketle aşağıda gösterildiği gibi 4 (dört) ana başlık altında birleştirilerek bütünsel, tutarlı ve mantıksal bir dizilim elde edilmiştir (Tablo 19).

Tablo 19. Tezlerin ana temalara göre dağılımı

Kategoriler	f	%
Kitap ve Yazar İncelemeleri	512	62,9
Disiplinlerarası Çeviri İncelemeleri	215	26,4
Teorik Çeviri İncelemeleri	55	6,8
Sözlü Çeviri İncelemeleri	17	2,1
Diğer	15	1,8
Toplam	814	100

Derlem kapsamındaki 814 tezin 512 (%62,9)'si *kitap ve yazar*, 215 (%26,4)'i *disiplinlerarası çeviri*, 55 (%6,8)'i *teorik çeviri* ve 17 (%2,1)'si ise *sözlü çeviri* incelemeleri olmak üzere 4 (dört) ana tema altında kategorilendirilmiştir. Söz konusu kategoriler arasında tezlerin tamamının yaklaşık 2/3'lük kısmını (f=511) oluşturan *kitap ve yazar incelemeleri* çalışmaları tezlere en fazla konu edilen ana tema olması bakımından dikkat çekmektedir. Bu ana tema altında çok sayıda alt tema bulunmaktadır. *Kitap incelemeleri* öncelikle Tahir Gürçağlar'ın (2011) *Çevirinin ABC'si* adlı kitabında sınıflandırdığı gibi *edebi metin incelemeleri* ve *edebiyat dışı metin incelemeleri* olmak üzere 2 (iki) ana başlık altında ele alınmıştır. Sonrasında *edebi metin incelemeleri*; *şiir* (f= 114), *roman* (f= 63), *hikâye* (f= 44), *sürelî yayın* (f= 30), *çocuk kitabı* (f= 14), *masal* (f= 9), *destan* (f= 8), *tiyatro metni* (f= 8), *alt yazı ve dublaj* (f= 8) ve *çizgi roman* (f= 3) olmak üzere kendi içerisinde 11 alt tema altında, *edebiyat dışı metin incelemeleri* ise *tarih kitabı* (f= 58), *dini kitap* (f= 39), *teknik metin* (f= 21), *bilimsel kitap* (f= 14), *resmî yazı* (f= 11), *sözlük* (f= 12), *ders kitabı* (f= 10), *biyografi* (f= 9), *şarkı sözü* (f= 9), *derleme metin* (f= 6), *gezi kitabı* (f= 3), *makale* (f= 2), *bilmece* (f= 2),

mektup (f= 1), *rüya tabirleri kitabı* (f= 1) ve *deneme* (f= 1) olmak üzere 16 alt tema altında değerlendirilmiştir. Birinci başlığın son alt teması da *yazar ve dil incelemeleri* (f= 11) olarak belirlenmiştir.

Sonrasında ikinci ana tema olarak *disiplinlerarası çeviri çalışmaları* (f= 215) yer almaktadır. Bu tema da *eğitim-öğretim* (f= 94), *çeviri teknolojileri* (f= 45), *tarihsel incelemeler* (f= 27), *kültür aktarımı* (f= 22) ve *mesleki çeviri* (f= 27) olmak üzere kendi içerisinde 5 (beş) alt temaya ayrılmıştır.

Üçüncü ana tema olarak belirlenen *teorik çeviri çalışmaları* (f= 55) kategorisinde herhangi bir alt tema ayırımına gidilmemiştir. Dördüncü ve son temada ise 17 adet sözlü çeviri çalışması yapıldığı görülmektedir. Geriye kalan 15 (% 1,8) tezin ise yukarıda belirlenen ana temalar ile herhangi bir ortak bağının olmaması sebebiyle bu kategorilerden herhangi birine dahil edilmeyerek “Diğer” kategorisi başlığı altında ayrıca değerlendirilmiştir.

5.10.1. Kitap ve yazar incelemeleri. *Kitap ve yazar incelemeleri* konulu (tema) tezler, araştırma kapsamındaki tezlerin tamamı göz önünde bulundurulduğunda alt tema bakımından en çok başlığa, yani alt temaya sahip olduğu belirlenmiştir. Söz konusu kategori *edebi metin incelemeleri* (f= 303), *edebiyat dışı metin incelemeleri* (f= 198) ve *yazar/ dil incelemeleri* (f= 11) olmak üzere 3 (üç) ana başlığa ayrılarak incelenmiştir (Tablo 20).

Tablo 20. Kitap ve yazar alt alanları

Alt alanlar	f	%
Edebi Metin İncelemeleri	303	37,2
Edebiyat Dışı Metin İncelemeleri	199	24,4
Yazar/ Dil İncelemeleri	11	1,4
Toplam	513	63

Bu kategoride değerlendirilen 512 adet tezin yaklaşık 3/5 (%6,6)’inden biraz fazlasında (f= 333) “kitap çevirisi”, %30,2 (f=152)’sinde “çeviri kitap incelemesi”, çok az bir kısmında (f=17/ %3,3) “çeviri kitap karşılaştırması ve eleştirisi” yapılırken son 11 (%1,4) tanesinde ise “yazar ve dil” incelendiği görülmektedir. Tezlerde incelenen kitapların yazıldığı

dillerin neler olduğuna bakıldığında ise Türkçeden (kaynak dil) diğer yabancı dillere (hedef dil) ve diğer yabancı dillerden (kaynak dil) Türkçeye (hedef dil) olmak üzere geniş bir dil yelpazesi görülmektedir. Tezlerde incelenen kitapların yazıldığı dillere göre dağılımı aşağıdaki Tablo 21 (kaynak dilden Türkçeye) ve Tablo 22 (Türkçeden hedef dile)'de verilmiştir.

Tablo 21. Tezlerde Türkçeye çevrilen kaynak diller

Türkçeye çevrilen kaynak diller	f	%
Osmanlıca-Türkçe	175	21,5
İngilizce-Türkçe	126	15,5
Arapça-Türkçe	68	8,4
Almanca-Türkçe	55	6,8
Fransızca-Türkçe	36	4,4
Farsça-Türkçe	29	3,6
Kırgızca-Türkçe	12	1,5
Uygurca-Türkçe	12	1,5
İspanyolca-Türkçe	10	1,2
Rusça-Türkçe	8	1,0
İtalyanca-Türkçe	7	0,9
Özbekçe-Türkçe	7	0,9
Türkmençe-Türkçe	7	0,9
Çince-Türkçe	4	0,5
Kazakça-Türkçe	4	0,5
Portekizce-Türkçe	4	0,5
Yunanca-Türkçe	4	0,5
Azerice-Türkçe	3	0,4
Başkurtça-Türkçe	3	0,4
Karayca-Türkçe	3	0,4
Anadolu Türkçesi	2	0,2
Çağatay Türkçesi-Türkçe	2	0,2
Çuvaşça-Türkçe	2	0,2
Doğu Türkçesi-Türkçe	2	0,2
Fince-Türkçe	2	0,2
İbranice-Türkçe	2	0,2
İsveççe-Türkçe	2	0,2
Kazan-Tatar Türkçesi-Türkçe	3	0,4
Ermeni Kıpçakçası-Türkçe	1	0,1
Eski Anadolu Türkçesi-Türkçe	1	0,1
Halaçça-Türkçe	1	0,1
Harem Türkçesi-Türkçe	1	0,1
Horosan Türkçesi-Türkçe	1	0,1
Japonca-Türkçe	1	0,1
Karaçay Malkar Dili-Türkçe	1	0,1
Karamanlıca-Türkçe	1	0,1
Kıpçak Türkçesi-Türkçe	1	0,1
Kumukça-Türkçe	1	0,1
Oğuz Türkçesi-Türkçe	1	0,1
Süryanice-Türkçe	1	0,1
Tatarca-Türkçe	1	0,1
Tuvaca-Türkçe	1	0,1
Gürcüce-Türkçe	1	0,1
Toplam	609	74,8

Tablo 21 incelendiğinde birçok yabancı dil ve Türkçenin farklı lehçelerinde yazılan eserlerin günümüz Türkçesine çevrilerek çalışıldığı görülmektedir. Ancak eserlerde belirlenen yabancı dil sayısının çalışılan tez sayısından oldukça fazla olduğu dikkat çekmektedir. Dolayısıyla bazı tezlerde aynı eserin birden fazla dile yapılan çevirilerinin incelendiği anlaşılmaktadır. Tablo 21'e göre Türkçeye çevirileri yapılan diller ve lehçeler sırasıyla *Osmanlıca, İngilizce, Arapça, Almanca, Fransızca, Farsça, Kırgızca, Uygurca, İspanyolca, Rusça, İtalyanca, Özbekçe, Türkmençe, Çince, Kazakça, Portekizce, Yunanca, Azerice, Başkurtça, Karayca, Anadolu Türkçesi, Çağatay Türkçesi, Çuvaşça, Doğu Türkçesi, Fince, İbranice, İsveççe, Kazan-Tatar Türkçesi, Ermeni Kıpçakçası, Eski Anadolu Türkçesi, Halaçça, Harem Türkçesi, Horosan Türkçesi, Japonca, Karaçay Malkar Dili, Karamanlıca, Kıpçak Türkçesi, Kumukça, Oğuz Türkçesi, Süryanice, Tatarca, Tuvaca ve Gürcüce*'dir.

Tablo 22. Tezlerde Türkçeden çevrilen hedef diller

Türkçe 'den çevrilen hedef diller	f	%
Türkçe-Almanca	15	1,8
Türkçe-Fransızca	9	1,1
Türkçe-İngilizce	6	0,7
Türkçe-Rusça	3	0,4
Türkçe-Çince	2	0,2
Türkçe-Arapça	1	0,1
Türkçe 'den başka dillere	1	0,1
Türkçe-Kırgızca	1	0,1
Türkçe-İspanyolca	1	0,1
Toplam	39	4,8

Türkçeden hedef dillere çevrilen eserler incelendiğinde ise Tablo 21'dekine benzer geniş bir dil yelpazesinin olmadığı görülmektedir. Böylelikle Türkçe yazılan bir eserin farklı bir yabancı dile çevirisinin incelendiği yalnızca 39 çalışma bulunmaktadır. İncelenen Türkçe eserlerin çevrildiği diller sırasıyla; *Almanca, Fransızca, İngilizce, Rusça, Çince, Arapça, Kırgızca ve İspanyolca*dır. Sadece 1 (bir) eserin (Çalışkan, 2020; Dilekçi, 2012; Chi, 2010) birçok dile (İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça, Çince) yapılan çevirisinin incelendiği anlaşılmaktadır.

Kitap incelemeleri kategorize edilirken *edebi metin incelemeleri* ve *edebiyat dışı metin incelemeleri* olarak üzere 2 (iki) başlık altında Tablo 23 ve Tablo 34 'de frekans dağılımları sunulmuştur.

5.10.1.1. Edebi metin incelemeleri. Derlemin neredeyse 2/5 (%37,1)'lik kısmını oluşturan *edebi metin incelemeleri* başlığı altında belirlenen alt temaların dağılımları aşağıda Tablo 23'de gösterilmiştir.

Tablo 23. Edebi metin incelemeleri temaları

Kitap Çevirisi İncelemeleri		
Edebi Metin İncelemeleri	f	%
Şiir	114	14,0
Roman	63	7,7
Hikâye	45	5,5
Sürelî Yayın	30	3,7
Çocuk Kitabı	14	1,7
Masal	9	1,1
Destan	8	1,0
Tiyatro Metni	8	1,0
Alt yazı ve Dublaj	8	1,0
Çizgi Roman	3	0,4
Atasözü ve Deyimler Kitabı	1	0,1
Toplam	303	37,2

Edebi metin incelemeleri teması altında belirlenen alt temaların dağılımlarına bakıldığında; en sık çalışılan temaların sırasıyla; *şiir* (f= 114), *roman* (f= 63), *hikâye* (f= 45), *sürelî yayın* (f= 30), *çocuk kitabı* (f= 14), *masal* (f= 9), *destan* (f= 8), *tiyatro metni* (f= 8), *alt yazı ve dublaj* (f= 8) ve *çizgi roman* (f= 3) olduğu görülmektedir. Edebi türler arasından en sık çalışılan temanın *şiir*, en az çalışılan temanın ise *çizgi roman* olduğu anlaşılmaktadır.

5.10.1.1.1. Şiir. Araştırma kapsamında incelenen tezlerin 114 (%14)'ünde şiir çevirisi ve bu şiirlerin şekil ve muhteva yönünden incelemesinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Klasik Türk şiiri, nazım şeklinde yazılan edebi bir tür olmasının yanı sıra kendi içinde de *Gazel*, *Rubai*, *Kaside*, *Tuyuğ*, *Mesnevi*, *Murabba*, *Kıt'a*, *Şarkı*, *Müstezat*, *Terkib-i Bent*, *Terci-i Bent* ve *Musammat* gibi türlere ayrılmaktadır (Vikipedi, 2021). Bu noktada, incelenen tezlerde sözü edilen nazım türlerinden birçoğunun çalışıldığı görülmektedir (Tablo 24).

Tablo 24. Tezlerde çalışılan nazım türleri

Nazım Türleri	f	%
Divan Şiiri	26	3,2
Mesnevi	20	2,5
Gazel	18	2,2
Kaside	8	1,0
Rubai	6	0,7
Destan	5	0,6
Beyit	2	0,2
Kıt'a	2	0,2
Lugaz	2	0,2
Manzume	2	0,2
Müseddes	2	0,2
Tezkire	2	0,2
Bahariyye	1	0,1
Cönk	1	0,1
Hadis	1	0,1
İdiyye	1	0,1
Koşuk	1	0,1
Menkıbe	1	0,1
Muamma	1	0,1
Surname	1	0,1
Şh rengiz	1	0,1
Tevhid	1	0,1
Belirtilmemiş	31	3,8
Toplam	136	16,7

Tablo 24 incelendiğinde yukarıda bahsedilen nazım türleri üzerine yapılan çalışmaların neredeyse tamamının Klasik Türk edebiyatı alanında olduğu görülmektedir. Bütün bu şiir incelemeleri konusunda yazılan 114 (%14) tezin toplamında 136 nazım türünün çalışıldığı tespit edilmiştir. Böylelikle kimi zaman bir tezde birden fazla türün ele alındığı anlaşılmaktadır. Tezlerde çalışılan nazım türleri sıklık sırasıyla; *divan şiiri* (f= 26), *mesnevi* (f= 20), *gazel* (f= 18), *kaside* (f= 8), *rubai* (f= 6), *destan* (f= 5), *beyit* (f= 2), *kıt'a* (f= 2), *lugaz* (f= 2), *manzume* (f= 2), *müseddes* (f= 2), *tezkire* (f= 2), *bahariyye* (f= 1), *cönk* (f= 1), *hadis* (f= 1), *îdiyye* (f= 1), *koşuk* (f= 1), *menkıbe* (f= 1), *muamma* (f= 1), *surname* (f= 1), *şh rengiz* (f= 1), *tevhid* (f= 1) iken, 31 tezde ise çalışılan tür belirlenememiştir.

Bütün bu tezlere konu edilen şiir antolojisi ve mecmualarında birçok nazım türünün incelendiği görülmektedir. En fazla çalışılan nazım türünün ise *divan şiiri* olduğu anlaşılmaktadır. Öyle ki bu divanlar oldukça geniş bir yelpaze sunmaktadır: *Kıbrıslı*

Hocazâde Şeyh Ahmed Dîvân-ı, Hilâlî dîvân, Hoca Rıza Sarraf – Divan-ı, Abdurrahim-i Tirsi Divanı, Şâir Mazlûm'un Dîvânçesi, Çağatay şairi Gumnam'ın yayımlanmış divanı, Vasfî dîvân, Amrî divan, Üsküplü İshak Çelebi Divan, Divan-ı Nazîf, Nâbî'nin Farsça Divânçesi, Mu'îdî, Dîvân, Üsküdarlı Aşkî Divanı, Salik Divanı, Hasim Divanı, Hasan Rıza Divanı, Talib Ahmed Bosnavi Divanı, Sevdâyî Divanı, Nazîf Divanı, Eşref Paşa divanı, Dânişî Dîvânı, Hilali Divanı ve Hakiki Divanı.

5.10.1.1.2. Roman. Yazılı çeviri incelemeleri kapsamında değerlendirilen 63 (%7,7) tezde roman çevirisi, incelemesi, karşılaştırması ve eleştirisinin yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalarda incelenen yazar ve eserlerine aşağıda Tablo 25'de yer verilmiştir.

Tablo 25. Romanlarda incelenen yazar ve eserleri

Yazar	Eser
Agatha Christie	<i>Doğu Ekspresinde Cinayet (Murder on the Orient Express)</i>
Ahmet Hamdi Tanpınar	<i>Huzur (2)</i>
Ahmet Ümit	<i>Patasana</i>
Alasdair Gray	<i>Zavallı Şeyler (Poor Things)</i>
Albert Camus	<i>La Peste (Veba)</i>
Annaguli Nurmemmet	<i>Nuh Tufanı</i>
Asanbek Stamov	<i>Yağma (Cortuul)</i>
Ata Durdıyev	<i>Keymir Kör</i>
Aurel Stein	<i>Ölüler</i>
Daniel Defoe	<i>Robinson Crusoe</i>
Ebüsüreya Sami	<i>Türklerin Sherlock Holmes'ü Amanvermez Avni</i>
Erendiz Atasü	<i>Dağın Öteki Yüzü</i>
Ernest Hemingway	<i>Silahlara Veda (A farewell to arms)</i>
F. Scott Fitzgerald	<i>Muhteşem Gatsby (The Great Gatsby)</i>
George Orwell	<i>Hayvan Çifliği (Animal Farm)</i>
Gustave Flaubert	<i>Madame Bovary</i>
Halid Ziya Uşaklıgil	<i>Aşk-ı Memn-u</i>
Harper Lee	<i>Bülbülü Öldürmek (To Kill a Mockingbird)</i>
Heinrich Böll	<i>Trenin Tam Saatiydi (Der Zug war pünktlich)</i>
Heinrich Böll	<i>Dokuz buçukta bilardo (Billard um halb zehn) (2)</i>
Hermann Hesse	<i>Siddhartha</i>
Hisham Matar	<i>Erkekler Ülkesinde (In The Country Of Men)</i>
Honoré de Balzac	<i>Goriot Baba (Le Père Goriot)</i>
Jack Londons	<i>Vahşetin Çağrısı (The Call of the Wild)</i>
John Ronald Reuel Tolkien	<i>Hobbit (The Hobbit)</i>
John Steinbeck	<i>Fareler ve İnsanlar (Mice and Men)</i>
John Steinbeck	<i>İnci (The Pearl)</i>
Jorge Luis Borges, Italo Calvino ve Nicole Brossard	-
Jules Verne	<i>Dünyanın Merkezine Yolculuk (Journey to the Center of the Earth)</i>
Jules Verne	<i>Le Château des Carpathes (Karpatlar Şatosu)</i>
Mahmut Makal	<i>Bizim Köy</i>

Yazar	Eser
Marge Piercy	<i>Zamanın Kıyısındaki Kadın (Woman on the Edge of Time)</i>
Margit Schreiner	<i>Hayal Kırıklıkları Kitabı (Buch der Enttäuschungen)</i>
Marjorie Housepian Dobkin	<i>Smyrna 1922 The Destruction of a City</i>
Max Frisch	<i>Mavi Sakal (Blauer Bart)</i>
Michael Endes	<i>Bitmeyecek Öykü (Die unendliche Geschichte)</i>
Miheil Cavahişvili	<i>Kvaçi Kvaçantiradze (Madrabaz Kvaçi)</i>
Necib el-Kilânî	<i>Azrâ"u Câkartâ, en-Nidâu"l-hâlid</i> <i>Sersera Fevka'n-Nîl (Nil Üstünden Gevezelik), Hân el-Halîlî ve Yevme</i> <i>Kutile 'z-Za'im (Başkanın Öldürüldüğü Gün)</i>
Necib Mahfûz	
Nizamettin Nazif	
Tepedelenlioğlu	<i>Köroğlu</i>
Norton Juster	<i>Fantom Gişesi (The Phantom Tollbooth)</i>
Orhan Pamuk	<i>Yeni Hayat</i>
Orhan Pamuk	<i>Benim Adım Kırmızı (3)</i>
Oscar Wilde	<i>Dorian Gray'in portresi</i>
Pierre Charras	<i>Pazar Günleri Mutluyduk (On Etait Heureux Les Dimanches)</i>
Pierre Charras	<i>On Dokuz Dakika (Dix-Neuf Secondes)</i> <i>Malte Laurids Brigge'nin Notları (Die Aufzeichnungen des Malte Laurids</i> <i>Brigge)</i>
Rainer Maria Rilke	
Friedrich Dürrenmatt	<i>Yargıcı ve Celladi (Der Richter und sein Henker)</i>
Günter Grass	<i>Kedi ve Fare (Katz und Maus)</i>
Richard Bach	<i>Martı</i>
Roald Dahl	<i>Charlie'nin Büyük Cam Asansörü (Charlie and the Great Glass Elevator)</i>
Suat Derviş	<i>ÇılgınGgibi</i>
Virginia Woolf	<i>Bir Yazarın Günlüğü (A writer's Diary)</i>
Waldemar Bonsels	<i>Arı Maya (Die Biene Maja und ihre abenteuer)</i>
William Faulkner	<i>Sığınak (Sanctuary)</i>
William Shakespeare	<i>Macbeth</i>
William Shakespeare	<i>Bir Yaz Gecesi Rüyası (A Midsummer Night's Dream)</i>
William Shakespeare	<i>Manga</i>
Yaşar Kemal	<i>Fırat'ın Suyu Kan Akıyor Baksana</i>
Yaşar Kemal	<i>Yer Demir Gök Bakır</i>
Yaşar Kemal	<i>Dağın Öte Yüzü</i>
Yusuf Atılgan	<i>Anayurt Otel</i>

Söz konusu tezlerde *roman* teması adı altında çok sayıda yazar ve eserlerinin çalışıldığı, kimi zaman bazı yazarların ve eserlerinin birden fazla tezlere konu edildiği görülmektedir. Örneğin; Ahmet Hamdi Tanpınar'ın *Huzur* (1949), Heinrich Böll'ün *Dokuz Buçukta Bilardo* (Billard um halb zehn) (1959) ve Orhan Pamuk'un *Benim Adım Kırmızı* (1998) adlı romanları 2 (iki)'şer kez tezlere çalışma konusu edilirken, Heinrich Böll, John Steinbeck, Jules Verne, Orhan Pamuk, Pierre Charras, William Shakespeare ve Yaşar Kemal'in birden çok eserinin çalışıldığı dikkat çekmektedir.

5.10.1.1.3. *Hikâye*. Araştırma kapsamındaki tezlerin 45 (%5,4)'inde ise hikâye çevirisi ve incelemelerinin yapıldığı görülmektedir (Tablo 26).

Tablo 26. Hikayelerde incelenen yazar ve eserleri

Yazar	Eser
Altun Yaruk Sudur	<i>Aç Bars</i>
Anonim	<i>Kan Kalesi</i>
Anonim	<i>Hamzaname (2)</i>
Anonim	<i>Arzu ile Kanber Hikâyesi</i>
Anonim	<i>Yenovefa hikayesi (Genovefa story)</i>
Anonim	<i>Mensur Şehnâme (3)</i>
Anonim	<i>Rızvan Şah ile Ruh-Afza Hikayesi</i>
Anonim	<i>Külliyat-ı Emir Hamza</i>
Anonim	<i>Marzubanname</i>
Anonim	<i>Daşakarmapathaavadānamālā</i>
Anonim	<i>Dede Korkut Hikayeleri (Korkut Ata Kitabı)</i>
Anonim	<i>Sonğı Tasil</i>
Anton Çehov	<i>Küçük Köpekli Kadın (Anton Chekhov's Lady with the Dog)</i>
Aziz Nesin	<i>Belirtilmemiş (39 eser)</i>
Baha Tahir	<i>Bilmezdim Tavus Kuşlarının Uçabildiğini</i>
Bazar Övezov	<i>Başarcan Adamlar Hikâyesi</i>
Belirtilmemiş	<i>Belirtilmemiş</i>
Bertolt Brecht	<i>İki Oğul (Die Zwei Söhne)</i>
Celâl-Zâde Sâlih çelebi	<i>Cevâmi'ü'l-hikâyât ve Levâmi'ü'r-rivâyât (2)</i>
Çaylak Tevfik	<i>Bu Âdem</i>
Edgar Allan Poe	<i>Belirtilmemiş</i>
Elmira Kaljanova	<i>Dışastvustuk</i>
Emirhan Yeniki	<i>Ana Hem Kız, Tugan Tufrak, Töngge Tamçılar, Kuray</i>
Franz Kafka	<i>Dönüşüm (Die Verwandlung)</i>
Gedizli Azmî	<i>Kitâb-ı Hiyele</i>
Geoffrey Chaucer	<i>Canterbury Hikayeleri (Cantebury tales)</i>
Gerhard Doerfer ve Semih Tezcan	<i>Halaçça Halk Hikâyeleri (Folklore-Texte der Chaladsch)</i>
Heinrich Böll	<i>Yolcu Yolun Düşerse Eğer İspar... (Wanderer, kommst du nach Spa...)</i>
İbrahim Gülistan	<i>Cûy ve Dîvar ve Teşne</i>
Joseph von Eichendorff	<i>Bir Haylazın Hayatı (Aus dem Leben eines Taugenichts)</i>
Kambaralı Bobulov	<i>Bir Kırgız hikayesi: Tüstük Kızı</i>
Memduh Şevket Esendal	<i>Bir Kucak Çiçek</i>
Nimet Emirov	<i>Belirtilmemiş</i>
Olim Otehonov	<i>Gülzor Çekkesidegi Kuyoş, kismet, nur, İbrohim</i>
Prof. Dr. Ağamusa Axundov	<i>Dede Korkut Hikayeleri (Kitabi-Dədə Qorqud'un İzahlı Lüğəti)</i>
Siegfried Lenz	<i>Bir Hükümet Yanlısı (Ein Freund der Regierung)</i>
Sevgi Özdamar	<i>Mutterzung (Annedili)</i>
Şâzî	<i>Medhiye-i Ali Paşa ve Gencîne-i Pür-Temâşâ</i>
Şeyh Evhadüddin Hamid el-Kirmani	<i>Belirtilmemiş</i>
Virginia Woolf	<i>Belirtilmemiş</i>
Yüksel Pazarkaya	<i>Balinanın bebeği</i>
Zunun Kadiri	<i>Zunun Kadiri Eserleri</i>
Zuura Sooronbayeva	<i>Astra Güllü</i>

Tablo 26'da görüldüğü üzere tezlerde *hikâye* teması adı altında çok sayıda yazar ve eserinin çalışıldığı anlaşılmaktadır. Bu hikayeler arasında anonim olan *Mensur Şehnâme* adlı

eserin 3 (üç) teze, Celâl-Zâde Sâlih Çelebi'nin yazdığı *Cevâmi'ü'l-hikâyât* ve *Levâmi'ü'r-rivâyât* adlı hikayelerinin ise 2 (iki) teze konu olduğu belirlenmiştir. Diğer yandan, 12 adet anonim hikâyenin de tezlerde çalışıldığı dikkat çekmektedir.

5.10.1.1.4. *Sürelî Yayın*. Araştırma kapsamında derlenen tezlerde 24'ü dergi 6 (altı)'sı gazete olmak üzere toplam 30 (%3,7) adet süreli yayının da incelendiği belirlenmiştir (Tablo 27).

Tablo 27. Tezlerde incelenen süreli yayın türleri

Sürelî Yayın Türü	f	%
Edebiyat dergisi	11	1,4
Gazete	6	0,7
Çocuk dergisi	3	0,4
Çeviri dergisi	2	0,2
Mizah ve Hiciv dergisi	1	0,1
Bilim dergisi	1	0,1
Edebiyat ve Bilim dergisi	1	0,1
Erkek dergisi	1	0,1
Felsefe ve Fikir dergisi	1	0,1
Hikâye dergisi	1	0,1
Kadın dergisi	1	0,1
Belirtilmemiş	1	0,1
Toplam	30	3,7

Tablo 27'de görüldüğü üzere tezlerde *sürelî yayın* teması adı altında çok çeşitli dergi türlerinin ve gazetelerin araştırma konusu edildiği görülmektedir. Çalışılan dergi türlerinin; *edebiyat* (f=11), *çocuk* (f= 3), *çeviri* (f= 2), *mizah ve hiciv* (f= 1), *bilim* (f= 1), *edebiyat ve bilim* (f= 1), *erkek* (f= 1), *felsefe ve fikir* (f= 1), *hikâye* (f= 1) ve *kadın* (f= 1) dergileri olduğu belirlenmiştir. Gazetelerin ise İstanbul'da Osmanlı azınlıkları tarafından İngilizce olarak yayınlanmış *Levant Herald* gazetesi (f= 1), Kurtuluş Savaşı yıllarında çıkarılan siyasi günlük *Yeni Gün* gazetesi (f= 3) ve edebî, siyasi bir mizah gazetesi olarak bilinen *Davul ve Güteryüz* gazeteleri olduğu görülmektedir. Bununla birlikte 11 teze çalışma konusu olan *edebiyat* dergilerinin en sık çalışılan süreli yayın türü olduğu dikkat çekmektedir. Söz konusu gazete ve dergi isimleri ise aşağıda Tablo 28'deki gibidir.

Tablo 28. Tezlerde incelenen gazete ve dergi isimleri

Dergi İsimleri	f	%
Tercüme Dergisi	5	0,6
Yeni Gün Gazetesi	3	0,4
Bağlam (1979)	1	0,1
Cosmopolitan Dergisi	1	0,1
Ç.N. (2007)	1	0,1
Çeviri (1979)	1	0,1
Çeviri (1987)	1	0,1
Çevirmenin Notu Dergisi	1	0,1
Çocuk Dünyası Dergisi	1	0,1
Çocuklara Kıraat (1881)	1	0,1
Dağarcık Dergisi	1	0,1
Davul Gazetesi	1	0,1
Dolâb Dergisi	1	0,1
Dün ve Bugün Çeviri (1985)	1	0,1
Güleryüz Gazetesi	1	0,1
Gün Doğuşu Mecmuası	1	0,1
Hafta Mecmuası	1	0,1
Halic	1	0,1
Karay Awazy	1	0,1
Levant Herald Gazetesi	1	0,1
Luwachlar	1	0,1
MEB (1979)	1	0,1
Mehmed Emin Recâî Efendi Mecmuası	1	0,1
Metis Çeviri	1	0,1
Metis Çeviri (1987)	1	0,1
Muharrir Mecmuası	1	0,1
Musavver Hâle Dergisi	1	0,1
Muscular Development Türkiye	1	0,1
Onarmach	1	0,1
Piyano/düşünüyorum dergisi	1	0,1
Revna Mecmuası	1	0,1
Sahyszmyz	1	0,1
Sevimli Mecmua (1925)	1	0,1
Şule-i Edep Dergisi	1	0,1
Tömer Çeviri (1994)	1	0,1
Yazko Çeviri (1981)	1	0,1
Toplam	42	5,2

Tablo 28 incelendiğinde *Osmanlıca*, *İngilizce*, *Karayca* gibi dillerde yazılan farklı dergilerin varlığı dikkat çekmektedir. Bu dergiler arasında Türkçe yayımlanan *Tercüme Dergisi* 5 (beş) kez, Osmanlıca basılan *Yeni Gün Gazetesi* 3 (üç) kez çalışma konusu edilerek en fazla çalışılan dergi ve gazeteler olarak öne çıkmaktadırlar. Söz konusu 30 tezdən 3 (üç)'ünde ise çalışılan süreli yayının adı belirlenememiştir. Geriye kalan 27 tezde de 42 adet

dergi ve gazetenin çalışma konusu edildiği görülmektedir. Dolayısıyla kimi tezlerde birden fazla aynı süreli yayının veya yayınlarının incelendiği anlaşılmaktadır.

5.10.1.1.6. *Çocuk Kitabı*. İlk ana tema kategorisi altında yer alan 14 (%1,7) tezde çocuk kitabı çevirileri ve incelemelerinin gerçekleştirildiği görülmüştür. Söz konusu eserler ve yazarlarına ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir (Tablo 29).

Tablo 29. Çocuk kitaplarında incelenen yazar ve isimleri

Yazar	Eser
Alexandre Dumas	<i>Üç Silahşorlar</i>
Amos Oz	<i>Bisikletim ve İlk Aşkım</i>
Andrew Clements	<i>Bunun Adı Findel (Frindle) (2)</i>
AnnaGavalda	<i>35 Kilo Tembel Teneke</i>
Anna-Greta Winberg	<i>Uğursuz Perşembe</i>
Antoine de Saint-Exupery	<i>Küçük Prens</i>
Anton Çehov	<i>Marangozun Köpeği Kaştanka</i>
Asa Lind	<i>Kumkurdu</i>
BernardoAtxaga	<i>Kendisini Aslan Sanan Şola</i>
Charles Dickens	<i>Oliver Twist</i>
ChristineNöstlinger	<i>Lollipop</i>
Comtesse de Ségur	<i>Bir Eşeğin Anıları (Les Mémoires D'un âne)</i>
Çetin Öner	<i>Gülibik</i>
Daniel Handler	<i>Talihsiz Serüvenler Dizisi</i>
Danielli Carmi	<i>Babamı tutukladılar</i>
EduardoGaleano	<i>Papağanın Diriliş Öyküsü</i>
Erich Kästner	<i>Uçan Sınıf (Das Fliegende Klassenzimmer)</i>
ErichKastner	<i>Hayvanlar Toplantısı</i>
Gérard Pussey	<i>Babişko</i>
Gianni Rodari	<i>Telefon Öyküleri</i>
HoushangMoradiKermani	<i>Reçel Kavanozu</i>
Howard Pyle	<i>Robin Hood</i>
Jaroslava Blazkova	<i>Harikasin Büyükbaba</i>
Johanna Spyri	<i>Heidi</i>
John Boyne	<i>Çizgili Pijamalı Çocuk</i>
José Mauro De Vasconcelos	<i>Şeker Portakalı (Meu Pé de Laranja Lima) (2)</i>
Jules Verne	<i>Seksen Günde Devri Alem</i>
JulioCortazar	<i>Borulardaki Ayı</i>
Kemal Bilbaşar	<i>Yonca Kız</i>
Lewis Carroll	<i>Alice Harikalar Ülkesinde</i>
MalarieBlackman	<i>Arkadaşım Bir Griskok</i>
Michael Ende	<i>Momo (2)</i>
Michael Ende	<i>Dilek Şurubu</i>
Michael Ende	<i>Bitmeyecek Öykü</i>
Michael Ende	<i>Cim Düğme ve Lokomotifçi Lucas</i>
Michael Ende	<i>Cim Düğme ve Vahşi 13'ler</i>
Mina Tansel	<i>İstanbul'la Saklambaç</i>
Otile Kayser	<i>Ateşin Dereyi Kurtardığı Gece</i>
Pierre de Beaumont	<i>Çöl Macerası</i>
Pierre Fourre	<i>Kara Ülke'nin Beyaz Doktoru</i>
René Guillot	<i>Beyaz Yele (Crin-Blanc)</i>
Roald Dahl	<i>Charlie'nin Çikolata Fabrikası</i>
Roald Dahl	<i>Matilda</i>
Sabiha ve Zekeriya Sertel	<i>On Kuruşa Bir Kitap</i>
Samed Behrengi	<i>Küçük Kara Balık</i>

Yazar	Eser
SonyaHartnett	<i>Gümüş Eşek</i>
Susie Morgenstern	<i>Sarah ile Salâh</i>
ToveJansson	<i>Büyücünün Şapkası</i>
Umberto Eco	<i>Ceci'ninYer Cüceleri</i>
Ursula K. Le Guin	<i>Yer Deniz Büyücüsü</i>
VagelisIliopoulos	<i>Çöp Adada Küçük Bir Denizkızı</i>
Vladimir Tumanov	<i>Haritada Kaybolmak</i>
Yeşim Saygın Armutak	<i>Bataklığın Kıyısındaki Ev</i>
ZulemaClares	<i>Mor İnek</i>
Zülfü Livaneli	<i>Son Ada'nın Çocukları</i>
-	100 Temel Eser

Tablo 29 ayrıntılı incelendiğinde İspanyolca, Portekizce, İtalyanca, Almanca, Osmanlıca, Yunanca, Fransızca, İngilizce, Rusça, Çince, Fince, İbranice, Farsça ve İsveççe gibi birçok yabancı dilden Türkçeye çevrilen çok sayıda çocuk kitabı çevirisinin tezlere konu edildiği görülmektedir. Bu kitaplar arasında bazıları birden fazla teze konu olurken, yine bazı yazarların birden fazla kitabının da araştırma konusu edildiği dikkat çekmektedir. Şöyle ki; Andrew Clements'nin *Bunun Adı Findel (Frindle)*(1996), José Mauro De Vasconcelos'un *Şeker Portakalı (Meu Pé de Laranja Lima)*(1968) ve Michael Ende'nin *Momo* (1973) adlı kitaplarının çevirileri 2 (iki)'şer kez tez konusu olurken, yine Erich Kästner'in *Uçan Sınıf (Das Fliegende Klassenzimmer)* (1933) ve *Hayvanlar Toplantısı* (1949), Michael Ende'nin *Momo* (1973), *Dilek Şurubu (Der satanarchäolügenialkohöllische Wunschpunsch)* (1989), *Bitmeyecek Öykü (Die unendliche Geschichte)* (1979), *Cim Düğme ve Lokomotifçi Lucas (Jim Knopf und Lukas der Lokomotivfuehrer)* (1960) ve *Cim Düğme ve Vahşi 13'ler (Jim Knopf und Die Wilde 13)* (1962) ve Roald Dahl 'ın *Charlie'nin Çikolata Fabrikası (Charlie and the Chocolate Factory)* (1979) ve *Matilda* (1988) adlı eserleri ise bir çok tezde çalışılmıştır.

5.10.1.1.7. *Masal*. Derlem kapsamındaki 9 (dokuz) tezde ise masal çevirilerinin incelendiği görülmektedir (Tablo 30).

Tablo 30. Tezlerde incelenen masal isimleri

Masal İsimleri	f	%
Balalar Folkloru: Boron Boron Zamanda	1	0,1
Charles Perrault: Külkedisi, Kırmızı Başlıklı Kız, Çizmeli Kedi, Pamuk Prenses, Uyuyan Güzel, Püsküllü Prens, Parmak Çocuk, Periler ve Eşek Postu	1	0,1
Çaştanı Bey Masalı	1	0,1
Grimm Masalları	1	0,1
James Finn Garner'ın Politically Correct Bedtime Stories	1	0,1
Kırgız Halk Masalları: Ayı ile Sivrisinek, Guguk ile Zeynep, Aldanan kurt	1	0,1
Özbek Halk Masalları (Özbek Xalg Maqalları)	1	0,1
Subhî'nin Masalları	1	0,1
Çeşitli Masallar	1	0,1
Toplam	9	1,1

Yukarıda Tablo 30'da görüldüğü üzere farklı kültürlere ait değişik dünya masalları çevirilerinin tezlere araştırma konusu olduğu görülmektedir. Söz konusu masallar arasında Başkurt kültürüne ait *Balalar Folkloru: Boron Boron Zamanda*, Uygur kültürüne ait *Çaştanı Bey*, Kırgız kültürüne ait *Ayı ile Sivrisinek*, *Guguk ile Zeynep*, *Aldanan kurt*, İran kültürüne ait *Subhî'nin* masalları ve Özbek halk masalları bulunmaktadır. Aynı zamanda Amerikalı yazar James Finn Garner'ın *Ötekilestirmeyen Masallar (Politically Correct Bedtime Stories)* (1994), Alman yazarlar Grimm Kardeşler'in *Grimm masalları (Die Schönten Grimms Marchen)* (1812) ve Fransız yazar Charles Perrault'un (1628-1703) *Külkedisi (Cendrillon)* (1697), *Kırmızı Başlıklı Kız (Le Petit Chaperon Rouge)* (1697), *Çizmeli Kedi (Le Chat botté)* (1697), *Pamuk Prenses (Blanc Neige)* (1697), *Uyuyan Güzel (La Belle Au Bois Dormant)* (1697), *Püsküllü Prens (Prince À Glands)* (1697), *Parmak Çocuk (Doigt Garçon)* (1697) ve *Periler ve Eşek Postu (Fées Et Peau D'âne)* (1697) adlı masallarının da tezlere çalışma konusu olduğu görülmektedir. Ancak tek 1 (bir) tezde özellikle İngiliz kültürüne ait *Princess Ellie's Adventures: The Pony Mad Princess and the Palace Plot (Prenses Ellie'nin Maceraları: Midilli Çılgın Prenses ve Saray Konusu)* (2005) ve *A Ballerina Who Loves Jazz Dance: Naughty Toes (Caz Dansını Seven Bir Balerin: Yaramaz Parmaklar)* gibi 20 masalın aynı anda incelendiği göze çarpmaktadır. Ancak bu masallar arasında doğrudan Türkiye

Türklerinin kültürüne ait herhangi bir masalın tez konusu edilmemesi dikkat çeken bir durumdur.

5.10.1.1.8. *Destan*. Bu alt tema başlığı altında 2 (iki) Kırgız, 2 (iki) Türk, 1 (bir) Özbek, 1 (bir) Tuva, 1 (bir) Türkmen ve 1 (bir) Uygur olmak üzere 6 (altı) kültüre özgü toplam 8 (sekiz) destanın incelendiği görülmektedir. Bu destanlar sırasıyla; Uygur destanı *Nozugum (Naziğim)*, *Kamerşah ile Şemsicanan*, *Hörlika ile Hemrecan*, Kırgız destanı *Coodarbeşimi ve Er Töştük*, Türkmen destanı *Göroğlu: Türkmen Halk Eposu (Köroğlu)*, Türk destanı *Battal Gazi ve Edige Batırı*, Özbek destanı *Göroğlinin Tugilişi* ve son olarak Tuvalara özgü *Alday-Buuçu* destanlarıdır (Tablo 31). Bu destanlar arasında sadece Kırgız ve Türk kültürlerine ait 2 (iki)'şer destanın tezlere konu edildiği, diğer kültürlere ait destanların ise 1 (bir)'er kez incelendiği görülmektedir.

Tablo 31. Destanların ait oldukları kültürler

Kültür	f	%
Kırgız Destanı	2	0,2
Türk Destanı	2	0,2
Özbek Destanı	1	0,1
Tuva Destanı	1	0,1
Türkmen Destanı	1	0,1
Uygur Destanı	1	0,1
Toplam	8	1,0

5.10.1.1.9. *Tiyatro Metni*. Derlemedeki tezlerin sadece 8 (sekiz)'inde tiyatro metni çevirilerinin incelendiği belirlenmiştir. Söz konusu tezlerde incelenen tiyatro metinlerinin isimleri aşağıdaki gibidir (Tablo 32).

Tablo 32. Tiyatro metni isimleri

Tiyatro Metinleri	
Yazar	Eser
Arthur Miller	<i>Saticımın Ölümü</i> <i>Kel Şarkıcı (La Cantatrice Chauve)</i> , <i>Ders (La Leçon)</i> , <i>Sandalyeler (Les Chaises)</i> , <i>Görev Kurbanları (Victimes du Devoir)</i> , <i>Evlenecek Genç Kız (La Jeune Fille à Marier) ...</i>
Eugène Ionesco	
Kasım Tımstanov	<i>Akademiya Geceleri</i>
Samuel Beckett	<i>Godot'yu Beklerken</i>
Shakespeare	<i>Julius Caesar ve Antony and Cleopatra</i>
Şinasi	<i>Şair Evlenmesi</i>

Tiyatro Metinleri	
Yazar	Eser
Haldun Taner	<i>Keşanlı Ali Destanı</i>
Tom Stoppard	<i>Rosencrantz ve Guildenstern Öldüler</i>

Tiyatro metinlerini konu alan tezlerden 7 (yedi)'sinde 1 (bir)'er adet eser incelemesi söz konusu iken yalnızca 1 (bir) tezde birden fazla tiyatro metni incelemesinin yapıldığı dikkat çekmektedir. Söz konusu bu tezde uyumsuz tiyatronun önde gelen isimlerin biri olan Fransız yazar Eugène Ionesco'nun *Kel Şarkıcı (La Cantatrice Chauve)* (1980), *Ders (La Leçon)* (1962), *Sandalyeler (Les Chaises)*(1959), *Görev Kurbanları (Victimes du Devoir)* (1953), *Evlenecek Genç Kız (La Jeune Fille à Marier)* (1953), *Önder (Le Maître)* (1953), *Amédée ve Ondan Nasıl Kurtulmalı (Amédée et Comment s'en débarrasser)* (1954), *Jacques ya da Boyun Eğme (Jacques ou La Soumission)* (1950), *Alma Doğaçlaması (L'Impromptu de L'Alma)* (1955), *Yeni Kiracı (Le Nouveau Locataire)* (1953), *Gönüllü Katil (Tueur Sans Gages)* (1958), *Gergedanlar (Rhinocéros)* (1959), *İki Kişilik Hırgür (Délire à Deux)* (1962), *Gelecek Yumurtalarıdır (L'Avenir dans Les Oeufs)* (1961), *Kral Ölüyor (Le Roi Se Meurt)* (1962), *Ölüm Oyunları (Jeux de Massacre)* (1970), *Macbett (Macbett)* (1972), *Şu Kahpe Dünya (Ce Formidable Bordel!)* (1973), *Bavullu Adam (L'Homme aux Valises)* (1975) ve *Ölümler Ülkesine Yolculuk (Voyages Chez Les Morts)* (1981) isimli 20 eserinin incelendiği görülmektedir.

5.10.1.1.10. *Altyazı ve Dublaj*. Yine derlem kapsamındaki 8 (sekiz) tezde Türk, Alman, Amerikan, İngiliz ve Fransız yapımı dizi ve filmlerin altyazı ve dublaj çevirilerinin incelendiği görülmektedir. Sözü edilen televizyon dizileri; İngiliz yapımı drama *Downton Abbey* (2010-2015), Amerikan yapımı komedi *Aile Ağacı (Modern Family)* (2009-2010), Fransız yapımı polisiye *Les Cordier, Yargıç ve Polis (Les Cordier, juge et flic)* (1992-2005) ve Alman yapımı drama *Kuşak Savaşı (Unsere Mütter, unsere Väter)* (2013-...) 'dır. Filmler ise; senaryosunu Florian Henckel von Donnersmarck'ın yazdığı ve yönettiği Alman yapımı

Başkalarının Hayatı (Das Leben der Anderen) (2006), Wolfgang Becker tarafından 2003 yılında çekilmiş olan yine Alman yapımı *Elveda Lenin! (Goodbye Lenin!)*, DreamWorks tarafından yapılan ve 2005'te gösterime giren animasyon *Madagaskar*, Sophie Barthes'ın yönettiği, Gustave Flaubert'ın 1856 yılında yayımlanan aynı adlı romanından uyarlanan 2014 yapımı drama filmi *Madame Bovary* ve son olarak senaryosunu Çağan Irmak'ın yazıp yönettiği 2005 yapımı Türk filmi *Babam ve Oğlum* 'dur. Yukarıda sözü edilen 8 (sekiz) tezden sadece 1 (bir) tanesinde aynı anda hem 1 (bir) Fransız filminin (*Madame Bovary*) ve hem de dizisinin (*Les Cordier, Yargıç ve Polis*) incelenmiş olduğu görülmektedir.

5.10.1.1.11. *Çizgi Roman*. Derleme alınan tezlerin %0,36'lık çok küçük bir bölümünü oluşturan 4 (dört) tezde çizgi roman çevirisinin incelendiği belirlenmiştir. İncelenen çizgi roman türleri aşağıda verilmiştir (Tablo 33).

Tablo 33. Çizgi roman türleri

Çizgi Roman Türleri	f	%
Afacan Dergisi	1	0,1
Çocuk Sesi Dergisi	1	0,1
Japon Çizgi Romanı Manga	1	0,1
Belirtilmemiş	1	0,1
Toplam	4	0,5

Yukarıdaki Tablo 33 incelendiğinde 1 (bir) tezde *Afacan Dergisi* ve *Çocuk Sesi Dergisi* olmak üzere toplam 2 (iki) derginin çalışıldığı belirlenirken 1 (bir) tezde Japon Çizgi Romanı *Manganın* çalışıldığı görülmektedir. Son 1 (bir) tezde ise çalışılan dergi türünün belirtilmemiş olduğu göze çarpmaktadır.

5.10.1.2. *Edebiyat dışı metin incelemeleri*. *Edebiyat dışı metin incelemeleri* başlığı altında belirlenen alt temaların dağılımları aşağıda Tablo 34'de sunulmuştur.

Tablo 34. Edebiyat dışı metin incelemeleri

Kitap Çevirisi İncelemeleri		
Edebiyat Dışı Metin İncelemeleri	f	%
Tarih Kitabı	59	7,2
Dini Kitap	39	4,8
Teknik Metin	21	2,6
Bilimsel Kitap	14	1,7

Kitap Çevirisi İncelemeleri		
Edebiyat Dışı Metin İncelemeleri	f	%
Resmî Yazı	11	1,4
Sözlük	11	1,4
Ders Kitabı	9	1,1
Biyografi	9	1,1
Şarkı Sözü	9	1,1
Derleme Metin	6	0,7
Gezi Kitabı	3	0,4
Makale	2	0,2
Bilmece	2	0,2
Mektup	1	0,1
Rüya Tabirleri Kitabı	1	0,1
Deneme	1	0,1
Toplam	198	24,3

Bu alt başlık (tema) altında belirlenen çalışmaların dağılımları incelendiğinde en sıklıkla *Tarih* (f= 59) ve *Dini* (f= 39) kitaplar ile *Teknik* (f= 21) metinlerin çalışıldığı görülmektedir. Bunları *Bilimsel* (f= 14) kitaplar, *Sözlük* (f= 12), *Resmî* (f= 11) yazılar, *Ders Kitapları* (f= 9), *Biyografi* (f= 9), *Şarkı Sözü* (f= 9) ve *Derleme Metin* (f= 6) izlemektedir. Son olarak da az sayı da *Gezi Kitabı* (f= 3), *Makale* (f= 2), *Bilmece* (f= 2), *Mektup* (f= 1), *Rüya Tabirleri Kitabı* (f= 1) ve *Deneme* (f= 1) çalışıldığı görülmektedir.

5.10.1.1.2.1. *Tarih Kitapları*. Araştırma kapsamında incelenen tezlerin 58 (%7,1)'inde tarih kitabı çevirisi ve incelemesinin yapıldığı anlaşılmaktadır. İncelenen bu eserlerin konuları aşağıdaki Tablo 35'de verilmiştir.

Tablo 35. Tezlerde incelenen tarih konuları

Tarih Konuları	f	%
Osmanlı tarihi	17	2,1
İslam tarihi	8	1,0
Türk tarihi	4	0,5
Selçuklu tarihi	3	0,4
Azerbaycan tarihi	2	0,2
Türkistan tarihi	2	0,2
Anadolu tarihi	1	0,1
Avrupa tarihi	1	0,1
Bağdat tarihi	1	0,1
Başkurt tarihi	1	0,1
Bilim tarihi	1	0,1
Budist-Uygur tarihi	1	0,1
Denizcilik tarihi	1	0,1
Dünya tarihi	1	0,1
Ermeni tarihi	1	0,1
Harezmsah Devleti'nin siyasi tarihi	1	0,1
Hindistan tarihi	1	0,1
İslam Bilim tarihi	1	0,1

Kanuni Sultan Süleyman (1520-1566) döneminin tarihî	1	0,1
Kazakistan tarihi	1	0,1
Kırgız tarihi	1	0,1
Orta Asya tarihi	1	0,1
Orta çağ İslam tarihi	1	0,1
Osmanlı Savaş tarihi	1	0,1
Peygamberler tarihi	1	0,1
Sibirya tarihi	1	0,1
Siyaset tarihi	1	0,1
Tıp tarihi	1	0,1
Okçuluk tarihi	1	0,1
Toplam	58	7,1

Tablo 35 incelendiğinde 17 teze araştırma konusu olan *Osmanlı Tarihi* en sık çalışılan tarih konusu olarak ilk sırada yer almaktadır. Bu sıralamayı 8 (sekiz) teze *İslam Tarihi*, 4 (dört) teze *Türk Tarihi*, 3 (üç) teze *Selçuklu Tarihi*, 2 (iki)'şer teze ise *Azerbaycan Tarihi* ve *Türkistan Tarihi* takip etmektedir.

5.10.1.1.2.2. *Dini Kitap*. Edebiyat dışı metin incelemeleri kategorisi başlığı altında değerlendirilen bir diğer alt tema ise *Dini Kitap* çevirisi ve incelemesi kategorisidir. Bu kategoride toplam 39 (%4,8) tez çalışılmıştır. Tezlere konu olan dinsel içerikli metin türleri aşağıda Tablo 36'da verilmiştir.

Tablo 36. Tezlerde incelenen dinsel içerik türleri

Dinsel içerikler	f	%
Dini Metin	14	1,7
Tefsir	8	1,0
Mevlid	4	0,5
Risale	3	0,4
Hadis	2	0,2
İlmihâl kitabı	2	0,2
Akâidnâme	1	0,1
Esmâ-i Hüsnâ kitabı	1	0,1
Mansûr-nâme	1	0,1
Menâkıbnâme	1	0,1
Siyer kitabı	1	0,1
Tasavvufî eser	1	0,1
Toplam	39	4,8

Tablo 36 incelendiğinde Hanefî Mezhebi, Hurûfî Tarikatı, Hz. Musa, Kıyamet, Budizm ve dört büyük dini konu alan *dini metin* incelemelerinin ilk sırada geldiği görülmektedir. Sonrasında sırasıyla *Tefsir*, *Mevlid*, *Risale*, *Hadis*, *İlmihâl Kitabı*, *Akâidnâme*,

Esmâ-i Hüsnâ Kitabı, Mansûr-nâme, Menâkıbnâme, Siyer Kitabı ve Tasavvufî gibi eser incelemelerinin yapıldığı belirlenmiştir.

5.10.1.2.3. *Teknik Metin*. Derlem kapsamında incelenen tezlerin 21 (%2,6)'inde ise teknik metin çevirisi ve incelemelerinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu metinlerin alanlarına göre dağılımı aşağıda Tablo 37'te görüldüğü gibidir.

Tablo 37. Tezlerde incelenen teknik metin alanları

Teknik Metin Alanı	f	%
Hukuk	6	0,7
Tıp	3	0,4
Bilim	2	0,2
Otomotiv	2	0,2
Dil Sınavı	1	0,1
Felsefe	1	0,1
Müzik	1	0,1
Politika	1	0,1
Resmi Yazışma	1	0,1
Siyasi	1	0,1
Spor	1	0,1
Yönetim	1	0,1
Toplam	21	2,6

Teknik metin çeviri incelemeleri arasında en sıklıkla *Hukuk* (f= 6), sonrasında sırasıyla *Tıp* (f= 3), *Bilim* (f= 2), *Otomotiv* (f= 2), *Dil Sınavı* (f= 1), *Felsefe* (f= 1), *Müzik* (f= 1), *Politika* (f= 1), *Resmi Yazışma* (f= 1), *Siyasi* (f= 1), *Spor* (f= 1) ve *Yönetim* (f= 1) konularının ele alındığı belirlenmiştir.

5.10.1.2.4. *Bilimsel Kitap*. Bilimsel kitap incelemesi alt başlığı altında 14 (%1,7) tezin gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Bu tezlere konu olan kitapların alanlarına göre dağılımı aşağıda verilmiştir (Tablo 38).

Tablo 38. Tezlerde incelenen bilimsel kitapların alanları

Bilim Alanları	f	%
Felsefe	4	0,5
Astroloji	3	0,4
Astronomi	2	0,2
Akademik	1	0,1
Ansiklopedi	1	0,1
Coğrafya	1	0,1
Kimya	1	0,1
Tıp	1	0,1
Toplam	14	1,7

Tablo 38’de görüldüğü gibi geçmişte birbirinden farklı bilimsel alanlarda Farsça ve Osmanlıca gibi ölü dillerde yazılan ve çoğu günümüz dillerine çevrilmemiş bilimsel eserlerin tezlere konu olduğu görülmektedir. Bunlar arasında en sıklıkla *Felsefe* (f= 4), *Astroloji* (f= 3) ve *Astronomi* (f= 2) alanında yazılmış eserlerin çalışıldığı anlaşılmaktadır.

5.10.1.2.5. *Sözlük*. Edebiyat dışı metin incelemeleri kapsamında değerlendirilen 12 (%1,5) tezde ise çeşitli dil ve lehçelerde yazılmış sözlüklerin incelendiği görülmektedir (Tablo 39).

Tablo 39. Tezlerde incelenen sözlük türleri

Sözlük Türleri	f	%
Atasözleri	5	0,6
Yabancı Dil	4	0,5
Atasözleri ve Deyimler	2	0,1
İşaret Dili	1	0,1
Toplam	12	1,4

Tablo 39 incelendiğinde en sıklıkla *Atasözleri* (f= 5), ardından sırasıyla *Yabancı Dil* (f= 4), *Atasözleri ve Deyimler* (f= 1) ve *İşaret Dili* (f= 1) sözlüklerinin incelendiği görülmektedir. Atasözleri sözlüklerinin 2 (iki)’si *Kazan-Tatar*, 1 (bir)’i *Uygur*, 1 (bir)’i *Özbek* ve 1 (bir)’i de *Çuvaş* atasözleri sözlüğü olduğu belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, *Bedayi’ü’l-Lugat* (Çağatayca), *Et-Tuhfetü’z-Zekiyye Fi’l-Lugati’t-Türkiyye* (Kıpçakça), *Tuhfe-i Hüsamî* (Farsça-Türkçe) ve *Lügat-ı Aziziye* (Farsça-Arapça) gibi iki dilli sözlüklerin de çalışıldığı görülmektedir. Aynı zamanda Uygurca atasözleri ve deyimleri ile Osmanlı Devleti’nin son dönemlerinde yaşamış Ali Emîrî Efendi tarafından Osmanlıca yazılmış *Durûb-ı Emsâl-i Osmâniyye* isimli atasözleri ve deyimler kitabının da incelendiği belirlenmiştir. Son olarak da 1 (bir) tane Türk ve Alman İşaret diline yönelik hazırlanmış işaret dili sözlüğü üzerine çalışıldığı dikkat çekmektedir.

5.10.1.2.6. *Resmî Yazı*. İncelenen 814 tezin 11 (%1,4)’inde ise resmî yazı çevirileri konusunda çalışmaların yapıldığı belirlenmiştir. Bu tezlerde çalışılan resmî yazı türlerinin dağılımı aşağıda Tablo 40’da verilmiştir.

Tablo 40. Tezlerde incelenen resmi yazı türleri

Resmi Yazı Türleri	f	%
Adli Şikâyet Defteri	2	0,2
Kadı Sicili Defteri	2	0,2
Ahkam Defteri	1	0,1
Kanunname	1	0,1
Yazılı Belge (ilam)	1	0,1
Müneccimbaşı Defteri	1	0,1
Nüfus Defteri	1	0,1
Rapor	1	0,1
Velayetname	1	0,1
Toplam	11	1,4

Tezlerde çalışılan resmi yazı çevirilerinde sadece *Adli Şikâyet* ve *Kadı Sicili* defterlerinin 2 (iki)'şer kez diğer resmi yazı türlerinin ise 1 (bir)'er kez tezlere konu edildiği görülmektedir. Bu resmi yazılar içerikleri ve türleri bakımından şu şekilde sıralanabilir: *Adli Şikâyet* (f= 2), Sivrihisar *Kadı Sicili* (f= 2), Şâm-ı Şerîf *Ahkâm* (f= 1), 1093/1682 tarihli *Müneccimbaşı* (f= 1) ve 1260 tarihli Kayseri Rum milleti *nüfus* (f= 1) defterleri ile Manisa Kütüphanesi'nde bulunan *Kanunname* (f= 1), Edirne kadısına ait *İ'lâmlar* (f= 1), İngiliz Büyükelçisi Sir Gerard Lowther'in 1908 yılı Türkiye *Raporu* (f= 1) ve Hamâmcızâde Hâfız-ı Mar'aşî *Velâyetnâme* (f= 1). İncelenen resmi yazıların neredeyse tamamının Osmanlı İmparatorluğu dönemine ait olduğu ve dolayısıyla Osmanlıca yazıldığı anlaşılmaktadır.

5.10.1.2.7. *Ders Kitabı*. Derlemdeki tezlerin 9 (dokuz)'unda Tablo 41'deki gibi isimleri ve yazarları belirtilen ders kitabı çevirilerinin incelendiği görülmektedir.

Tablo 41. Tezlerde incelenen ders kitapları

Ders Kitapları	
Yazar	Eser
MEB	<i>Türkçe Ders Kitapları</i>
Kutb	<i>Husrev ü Şirin</i>
Cidalia Martins, Jean-Jacques Mabilat	<i>Conversations Pratiques de L'Oral</i>
Queneau	<i>Exercices De Style</i>
İbn-i Melek Muhammed bin Abdüllatif	<i>Bahrü'l-Hikem</i>
Emrullah Efendi	<i>İlm-i Ahlâk</i>
Münif Paşa	<i>İlm-i Belâgat- La Rhétorique</i>
Sa'dî	<i>Gülistan</i>
Selim Sabit	<i>Sarf-ı Osmani</i>
MEB	<i>Türkçe Ders Kitapları</i>

Ders kitapları alt teması kapsamında öncelikle 2 (iki) çalışmada, günümüz ortaöğretim Türkçe (MEB) ve Kutb'un *Husrev ü Şirin* (1141-1209) adlı Osmanlı dönemine ait ders kitaplarında çeviri metinleri üzerine çalışıldığı görülmektedir. Ardından 2 (iki) tezde Fransızca *Conversations Pratiques de L'Oral* ve *Exercices de Style* (1947) ders kitaplarının Türkçe çevirilerinin incelendiği anlaşılmaktadır. Kalan son 5 (beş) tezde ise yine Osmanlı döneminde ders kitabı olarak kullanılan *Bahrü'l-Hikem*, *İlm-i Ahlâk*, *İlm-i Belâgat- La Rhétorique*, *Gülistan* ve *Sarf-ı Osmani* adlı eserlerin Türkçe çevirileri üzerine çalışıldığı belirlenmiştir. Bütün bu tezlerde incelenen ders kitaplarının genelde dil ve içerik yönünden kapsamlı bir incelemeye tabi tutulduğu söylenebilir.

5.10.1.2.8. *Biyografi*. Biyografi alt teması altında da 9 (dokuz) çalışmanın gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu tezlerin 2 (iki)'sinde Suriye'de doğan bir keşiş olan Aziz Auxentios (...-MS. 473) ve Sayram'da doğmuş halkı aydınlatma ile meşgul olmuş bir sûfi olan Hoca Muhammed Şerîf Büzürgvâr (...-1556 veya 1566) gibi önemli şahsiyetlerin hayatları, diğer 7 (yedi) tezde ise birden fazla önemli şahsiyetin hayatının ele alındığı biyografilerin incelendiği anlaşılmaktadır. İncelenen biyografilerin başta Arapça, Farsça, Osmanlıca, Süryanice, Uygurca ve İngilizce gibi birbirinden farklı dillerde yazıldığı görülmektedir.

5.10.1.2.9. *Şarkı Sözü*. Edebiyat dışı metin incelemeleri başlığı altında incelenen tezlerin 9 (dokuz)'unda da şarkı sözü çevirilerinin ele alındığı belirlenmiştir (Tablo 42).

Tablo 42. Tezlerde incelenen şarkı türleri

Şarkı Türü	f	%
Türk Musikisi	5	0,6
Halk Müziği	1	0,1
Tatar Şarkıları	1	0,1
Türkü ve Maniler	1	0,1
Animasyon Şarkı Sözleri	1	0,1
Toplam	9	1,1

Tablo 42 incelendiğinde tezlere sıklıkla konu olan şarkı sözlerinin genelde beste, bestekar, güfte ve makam yönünden incelenen eski Türk müziği eserlerinin olduğu görülmektedir. Bu kapsamda incelenen 5 (beş) Osmanlıca eser şunlardır: M. Emin'in (1845-1907) *Tarihçe-i Fenn-i*, Nasır Abdülbaki Dede'nin (1756-1820) *Tahririye'si*, *Tercüme-i Risâle-i Mûsikî ile İlm-i Edvâr-ı Mûsikî*, Ali Ufkî Beyin (1610-1675) ait *Mecmû'a-i Sâz-ü Söz*, Kantemiroğlu'na (1673-1723) ait *Kitâb-ı İlm'il Mûsikî alâ vechîl Hurûfat* ve XIX. yüzyılda yazıldığı anlaşılan bir güfte mecmuası. Diğer yandan Osmanlı'da ilk müzik eğitimi veren "Dârülelhan" kapsamında derlenip yayımlanan *Dârülelhan Nota Külliyyatı*, Tatar şarkıları (Yurt konulu uzun halk cırları, kısa halk cırları ve edebi cırlar), Türkü ve Maniler (N. İ. Aşmarin'in Çuvaşistan toprakları dışında; Kazan, Simbirsk ve Ufa vilayetlerinde yaşayan Çuvaşlardan derlediği 200 türkü) ve Walt Disney çizgi filmlerindeki şarkı sözlerinin de tezlerde konu edildiği anlaşılmaktadır.

5.10.1.2.10. *Derleme Metin*. Bu başlık altında da 6 (altı) tezde derleme metin çevirilerinin çalışıldığı anlaşılmaktadır. Bu çalışmalarda birbirinden farklı kaynaklarda farklı dillerde yazılmış metinlerin derlendiği görülmektedir. Söz konusu derleme metinler şu şekilde sıralanabilir: *Hakikat* gazetesi (1878-1921) ve Osmanlıca 10 (on) kitaptan derlenen metinler, Uygurca hikâye ve şiirler, Horasan Türkçesinin bir lehçesi olan Lagardan derlenmiş bir metin, Moldo Kılıç eserlerinden derlenen Kırgızca ve son olarak Yüksel Pazarkaya'nın Türkçe-Almanca/ Almanca-Türkçe çevirilerinden derlenen metinlerdir.

5.10.1.2.11. *Gezi Kitabı*. Derlemdeki tezlerin çok az bir kısmını oluşturan 3 (üç) tezde ise gezi kitabı çeviri incelemelerinin yapıldığı görülmektedir. Bunlar; John Otis Barrows'un *Kapadokya'da at sırtında (On Horseback In Cappadocia)* (1884), Nâsiru'd-din Şâh'ın *Avrupa seyahatnâmesi* ile Evliya Çelebi'nin *Bursa seyahati* (1640)'dir.

5.10.1.2.12. *Makale*. Bu alt başlık altında Virginia Woolf'un ilk kez Eylül 1929'da yayımlanan *Kendine Ait Bir Oda (A Room of One's Own)* başlıklı uzun İngilizce makalesiyle

Nizâmî-yi Arûzî'nin Farsça *Çehâr Makâle* adlı çalışmasının 2 (iki) ayrı teze konu edildiği görülmektedir.

5.10.1.2.13. *Bilmece*. Edebiyat dışı metin incelemeleri başlığı altında belirlenen diğer bir alt tema ise *Bilmecedir*. Bu alt tema kapsamında *Erzurum Halk Bilmeceleri* ile *Türkmen Bilmecelerinin* incelendiği 2 (iki) tez belirlenmiştir.

5.10.1.2.14. *Mektup*. Derlem kapsamındaki tek 1 (bir) tezde George-Gennadios Scholarios'un XV. yy.da Mora'daki yönetici üst sınıfa gönderdiği mektupların incelendiği belirlenmiştir.

5.10.1.2.15. *Rüya Tabirleri Kitabı*. Söz konusu tezlerin bir diğerinde ise *Ta`bîrnâme-i Sultânî* (XVI. yy.) isimli Farsça yazılmış bir eser olan rüya tabirleri kitabının çevirisinin incelendiği görülmektedir.

5.10.1.2.16. *Deneme*. Kitap çeviri incelemeleri kapsamındaki bu son başlık altında da İngilizce deneme kitaplarından oluşturulan bir seçkinin çalışıldığı belirlenmiştir.

5.10.1.3. Yazar ve dil incelemesi. Tematik inceleme doğrultusunda belirlenen ilk ana başlığın (Kitap ve yazar incelemesi) bu son alt temasında araştırma kapsamındaki tezlerin 11'inde Tablo 43'te sunulduğu gibi farklı yazar ve dillerin inceleme konusu yapıldığı belirlenmiştir.

Tablo 43. İncelenen yazar ve dillere dair temalar

Yazar	f
Elif Şafak	1
Jane Austen	1
Jeanette Winterson	1
Jorge Luis Borges	1
Nurullah Ataç	1
Orhan Pamuk	1
Virginia Woolf	1
Dil	f
Horasan Türkçesi	1
Kırgızca	1
Kulca-Tarançı Ağzı	1
Yarkent Ağzı	1

Tablo 43 incelendiğinde başta kitapları otuzdan fazla dile çevrilen Elif Şafak, eleştirmen, denemeci, yazar ve şair Nurullah Ataç ve Nobel edebiyat ödülünü kazanan genç kişilerden biri olan Orhan Pamuk gibi Türk yazarların yanı sıra, XIX. yy.da yaşamış İngiliz roman yazarı Jane Austen, Şövalyelik Nişanı sahibi İngiliz Jeanette Winterson, Arjantinli öykü, deneme yazarı, şair ve çevirmen Jorge Luis Borges, ve İngiliz feminist, yazar, romancı ve eleştirmen Virginia Woolf olmak üzere toplam 7 (yedi) yazarın yazım biçimleri ve kitaplarının çevirilerinin incelendiği belirlenmiştir. Sözü edilen yazarların yanı sıra, tezlerde dil incelemelerinin de araştırma konusu olduğu görülmektedir. Bu bağlamda kategorilendirilen 4 (dört) tez arasında sadece *Kırgızca*'nın dil olarak ele alındığı diğer 3 (üç) tezde ise *Horasan Türkçesi*, *Kulca-Tarancı* ve *Yarkent ağızları* olmak üzere Türkçenin farklı lehçelerinin çeviri bağlamında incelemelerinin yapıldığı dikkat çekmektedir.

5.10.2. Disiplinlerarası çeviri incelemeleri. Araştırmanın birinci tematik sorusu bağlamında bu ikinci alt başlık kapsamında tezlerde çalışılan disiplinlerarası çeviri çalışmalarının hangi doğrultuda gerçekleştirildiğine dair bulgular gösterilmiştir (Tablo 44).

Tablo 44. Tezlerde incelenen çeviri çalışmaları alt temaları

Disiplinlerarası çeviri incelemeleri	f	%
Eğitim-Öğretim	94	11,5
Çeviri Teknolojileri	45	5,5
Tarihsel İncelemeler	27	3,3
Mesleki Çeviri	27	3,3
Kültür Aktarımı	22	2,7
Toplam	215	26,4

Tablo 44 incelendiğinde tezlerdeki *çeviri* konulu çalışmaların birçok bilim dalıyla ilişki içerisinde olduğu görülmektedir. Bu bilim dalları arasında ilk sırada 94 (%11,5) tezle *eğitim-öğretim* alanının geldiğini, bunu sırasıyla 45 (5,5) tezle *teknoloji*, 27 (%3,3)'şer tezle *tarih* ve *mesleki çeviri* ve son olarak 22 (%2,7) tezle *kültür aktarımı* alanlarının izlediği görülmektedir.

5.10.2.1. Eğitim- öğretim. Yukarıda da belirtildiği gibi disiplinlerarası çeviri çalışmaları ana kategorisi içerisinde derlemdeki 94 (%11,5) tezin eğitim-öğretim alanıyla ilişkili olduğu görülmektedir. Söz konusu başlık altında çalışılan tezlere dair alt temalar ise aşağıdaki gibidir (Tablo 45).

Tablo 45. Tezlerde incelenen eğitim-öğretim alt temaları

Eğitim-Öğretim Alt Temaları	f	%
Akademik Çeviri Eğitimi	44	5,4
Çevirinin Dil Öğretimindeki Yeri	29	3,6
Çeviri Dersleri	11	1,4
Sözlü Çeviri Eğitimi	3	0,4
Özel Alan Çeviri Eğitimi	2	0,2
Ardıl Çeviri Eğitimi	1	0,1
Çeviri Teknolojileri Eğitimi	1	0,1
Dil İçi Çeviri	1	0,1
İşaret Dili Eğitimi	1	0,1
Teknik Çeviri Eğitimi	1	0,1
Toplam	94	11,5

Tablo 45’de görüldüğü üzere söz konusu tezlerde en fazla *akademik çeviri eğitimi* (f= 44) ve sonrasında *çevirinin dil öğretimindeki yerinin* (f= 29) incelendiği görülmektedir. Devamında ise çeviri eğitimi sırasında önem arz eden *çeviri dersleri* (f= 11) incelenerek, çeşitli müfredat önerilerinde bulunduğu belirlenmiştir. Son olarak tezlerin bazılarında *Çeviri* konulu daha özel incelemeler tercih ederek *sözlü çeviri* (f= 3), *özel alan çevirisi* (f= 2), *ardıl çeviri* (f= 1), *çeviri teknolojileri* (f= 1), *işaret dili* (f= 1) ve *teknik çeviri* (f= 1) eğitimi ve *dil içi çeviri* (f= 1) alanlarında çeşitli çalışmaların yapıldığı görülmüştür. Sözü edilen bütün bu alt temalar arasında *dil içi çeviri* konusunda yapılan tek bir çalışmanın varlığı dikkat çekmektedir.

5.10.2.2. Çeviri teknolojileri. Disiplinlerarası çeviri çalışmalarına dair bu ikinci alt balık kapsamında 45 (%5,5) tezin gerçekleştirildiği belirlenmiştir (Tablo 46).

Tablo 46. Çeviri teknolojileri alt temaları

Çeviri Teknolojileri Alt Temaları	f	%
Makine Çeviri Sistemi İncelemek	24	2,9
Makine Çeviri Sistemi Geliştirmek	15	1,8
Hibrit Çeviri Sistemi geliştirmek	1	0,1

Çeviri Teknolojileri Alt Temaları	f	%
Hibrit Çeviri Sistemi incelemek	1	0,1
İnternet İçeriği Çeviri Sistemi Geliştirmek	1	0,1
Video Oyunu Yerelleştirmesi	1	0,1
Web Oyun Çevirisi İncelemesi	1	0,1
Yerelleştirme	1	0,1
Toplam	45	5,5

Tablo 46 incelendiğinde 24 (%2,9) tezde daha önce geliştirilmiş olan makine çeviri sistemlerinin incelendiği, 15 (%1,8) tez de ise farklı dillerde makine çeviri sistemlerinin geliştirildiği belirlenmiştir. Geriye kalan tezlerde ise sırasıyla hibrit ve internet destekli çeviri çalışmalarının yapıldığı, video oyunlarının yerelleştirildiği ve çevirilerinin incelendiği ve yine son olarak bir başka *yerelleştirme* çalışmasının gerçekleştirildiği görülmektedir.

Bu alt başlıktaki söz konusu tezler yakından incelendiğinde aşağıda görüldüğü gibi çeşitli dillerde makine çeviri sistemlerinin çalışıldığı görülmektedir (Tablo 47).

Tablo 47. Makine çeviri sistemi dilleri

Çeviri Sistemi Dilleri	f	%
İngilizce-Türkçe	10	1,2
Türkçe-İngilizce	6	0,7
Türkçe Konuşma Dili-Türk İşaret Dili	4	0,5
Almanca-Türkçe	2	0,2
Türkçe-Türkmence	2	0,2
Bulgarca-Türkçe	1	0,1
Edebi Metinler	1	0,1
Görüntü-Kelime	1	0,1
Kazakça-Türkçe	1	0,1
Kırgızca-Türkçe	1	0,1
Mesleki Metinler	1	0,1
Osmanlıca-Türkçe	1	0,1
Ses-Kelime	1	0,1
Tatarca-Türkçe	1	0,1
Tıp Terimleri	1	0,1
Türkçe-İspanyolca	1	0,1
Türkçe-Tatar (Kazan)	1	0,1
Türkçe-Kırım Tatarca	1	0,1
Türkmence-Türkçe	1	0,1
Uygurca-Türkçe	1	0,1
Türkçe-Kırgızca	1	0,1
Belirtilmemiş	5	0,6
Toplam	45	5,5

Tablo 47’de görüldüğü üzere bu diller arasında en sıklıkla (f=16) *İngilizceden Türkçeye* ve *Türkçeden İngilizceye* çeviri sistemlerinin tezlere konu edildiği görülmektedir. Ardından 4(dört) çalışmada *Türkçe konuşma dilinden İşaret diline* çeviri sistemlerinin

incelendiği anlaşılmaktadır. Son olarak *Almanca, Bulgarca, Türkmençe, Kazakça, Kırgızca, Osmanlıca, Tatarca ve Uygurca* gibi birbirinden farklı dillerden *Türkçeye ve Türkçeden* bu dillere çeviri yapabilen sistemler üzerine çalışıldığı belirlenmiştir. Söz konusu dillerin yanı sıra *göstergeler arası çeviri sistemlerinin* de tezlere konu olduğu görülmektedir. Bu çalışmaların 1(bir)'inde *görüntüden kelimeye* 1(bir) diğerinde ise *sesten kelimeye* çeviri yapabilen sistemlerin işlendiği anlaşılmaktadır. Son olarak bu başlık altındaki 5 (beş) tezde ise incelenen çeviri sistemine dair dilin belirtilmeği görülmektedir.

5.10.2.3. Tarihsel incelemeler. Araştırma kapsamında incelenen 814 tezin 27 (%3,3)'sinde tarihsel incelemelerin yapıldığı görülmektedir. Bu kategorideki tezlere ait alt temalar ise aşağıdaki Tablo 48'de sunulduğu gibidir.

Tablo 48. Tezlerde tarihsel süreci incelenen temalar

Dönem İncelemesi	f	%
Cumhuriyet Dönemi	6	0,7
Yakın Tarih	5	0,6
Osmanlı Devleti Dönemi	3	0,4
Tanzimat Dönemi	1	0,1
XX. yy.	1	0,1
Diğer	f	%
Çocuk Edebiyatı	2	0,2
Teknik Çeviri	2	0,2
Feminizm İncelemesi	1	0,1
İlk Çeviri Roman	1	0,1
Kur'an Çevirisi	1	0,1
Kürtçe Çeviriler	1	0,1
Rusça Çeviriler	1	0,1
Tercüme Dergisi	1	0,1
Yayınevleri	1	0,1
Toplam	27	3,3

Tablo 48 detaylı incelendiğinde tarihsel incelemelerin 2 (iki) farklı başlık altında yapıldığı görülmektedir. İlkinde çevirinin *tarihsel dönemlerdeki durumu* incelenirken, ikincisinde ise çalışılan metin türü ya da konunun *tarihsel süreç içerisindeki yerinin* incelendiği belirlenmiştir. Çalışmalarda incelenen tarihsel dönemlerin *Cumhuriyet* (f=6), *yakın geçmiş* (f= 5), *Osmanlı* (f= 3), *Tanzimat* (f= 1) ve *XX. yy.* (f= 1) olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer çalışmalarda ise *çocuk edebiyatı* (f= 2), *teknik çeviri* (f= 2), *feminizm* (f= 1), *ilk çeviri roman* (f= 1), *Kur'an çevirisi* (f= 1), *Kürtçe* (f= 1) ve *Rusça çeviriler* (f= 1), *Tercüme dergisi* (f= 1) ve *yayınevleri* (f= 1) gibi konuların tarihsel süreçteki değişim ve gelişimlerinin ele alındığı görülmektedir.

5.10.2.4. Mesleki çeviri. Araştırma derlemindeki 27 (%3,3) tezde ise mesleki çeviriye dair çalışmalar yapıldığı belirlenmiştir. Bu bağlamda belirlenen alt temalar aşağıda Tablo 49'da belirtilmiştir.

Tablo 49. Mesleki çeviriye dair temalar

Mesleki çeviriye dair temalar	f	%
Çevirmen	15	1,8
Çeviri Büroları	3	0,4
Tercüme Bürosu ve Tercüme Dergisi	2	0,2
Yayınevleri	2	0,2
Çeviri İşletmeleri	1	0,1
Çeviri Yayıncılığı	1	0,1
Çevirmen / Yayın Evleri	1	0,1
Çeviri Piyasası	1	0,1
Çeviri Politikaları	1	0,1
Toplam	27	3,3

Tablo 49 yakından incelendiğinde bu kategorideki çalışmalarda *çevirmen* temasının en sıklıkla (f= 15) konu edildiği anlaşılmaktadır. Sonrasında sırasıyla; *çeviri büroları* (f= 3), *Tercüme Dergisi ve bürosu* (f= 2), *yayın evleri* (f= 2), *çeviri işletmeleri* (f= 1), *çeviri yayıncılığı* (f= 1), *çevirmen/yayınevleri* (f= 1), *çeviri piyasası* (f= 1) ve *çeviri politikaları* (f= 1) gibi incelemelerin az sayıda da olsa tezlerde çalışıldığı görülmektedir.

5.10.2.5. Kültür aktarımı. Ana kategorinin bu son alt başlığı kapsamında 22 (%2,7) tezin gerçekleştiği belirlenmiştir. Bu tezlere konu edilen alt temalar aşağıda Tablo 50'de verilmiştir.

Tablo 50. Kültür aktarımına dair temalar

Kültür aktarımına dair alt temalar	f	%
Metinden Metine	9	1,1
Mekân Kurgulama	3	0,4
Romandan Filme	2	0,2

Kültür aktarımına dair alt temalar	f	%
Diliçi Çeviri	1	0,1
Diziden Diziye	1	0,1
Filmden Romana	1	0,1
İstanbul Üniversitesi	1	0,1
Kentsel Dönüşüm	1	0,1
Reklam Sloganları	1	0,1
Şarkı Söyleme	1	0,1
Yemek Yapma	1	0,1
Toplam	22	2,7

Tablo 50’de görüldüğü üzere çeviri sürecinde kaynak dilden hedef dile uzanan yolda kültürel öğelerin aktarımında nasıl bir yol izlendiğine dair birbirinden farklı konularda gerçekleştirilen çevirilerin tezlere konu edildiği görülmektedir. Bu bağlamda en sık çalışılan temanın *metinden metine* (f= 9) yapılan çevirilerde gerçekleşen kültür aktarımı incelemelerinin olduğu anlaşılmaktadır. Ardından sırasıyla *mekân kurgulama* (f= 3) ve *romandan filme* (f= 2) uyarlama gibi çeviri çalışmalarına dair kültür aktarımı incelemeleri gelmektedir. Son olarak ise *diziden diziye* (f= 1), *filmden romana* (f= 1), *dilici çeviri* (f= 1), *İstanbul Üniversitesi* (f= 1), *kentsel dönüşüm* (f= 1), *reklam sloganları* (f= 1), *şarkı söyleme* (f= 1) ve *yemek yapma* (f= 1) gibi birbirinden farklı konular üzerine gerçekleştirilen çeviri çalışmalarında da çeviride kültür aktarımı sürecinin işlendiği görülmektedir.

5.10.3. Teorik Çeviri incelemeleri. Araştırmanın tematik inceleme sorusu bağlamında belirlediğimiz bu üçüncü ana tema alt başlığına ilişkin aşağıda Tablo 51’de gösterilmiştir.

Tablo 51. Teorik incelemelere dair temalar

Teorik Temalar	f	%
Çeviri Kuramları	9	1,1
Çeviri Eleştirisi	7	0,9
Çeviribilim	7	0,9
Dilbilim	6	0,7
Çeviri Etiği	3	0,4
Çeviri Metotları	3	0,4
Göstergebilim	3	0,4
Çeviri Sosyolojisi	3	0,4
Çeviri İdeolojisi	2	0,2
Çeviride İkidillilik	2	0,2
Edimbilim	2	0,2
Feminist Çeviri	2	0,2

Teorik Temalar	f	%
Yorumbilim	2	0,2
Çeviri Felsefesi	1	0,1
Çeviri Stratejileri	1	0,1
Çeviride Çokdillilik	1	0,1
Çeviride Kültür	1	0,1
Toplam	55	6,8

Tablo 51 ayrıntılı incelendiğinde teorik çeviri çalışmaları kapsamında 17 farklı konu üzerinde tez çalışmaları yapıldığı anlaşılmaktadır. Belirlenen bu konular arasında 9 (dokuz) tez ile *çeviri kuramları* en sık çalışılan konu olarak ilk sırada yer almaktadır. Sonrasında sırasıyla *Çeviri Eleştirisi* (f= 7), *Çeviribilim* (f= 7), *Dilbilim* (f= 6), *Çeviri Etiği* (f= 3), *Çeviri Metotları* (f= 3), *Göstergebilim* (f= 3), *Çeviri Sosyolojisi* (f= 3), *Çeviri İdeolojisi* (f= 2), *Çeviride İkidillilik* (f= 2), *Edimbilim* (f= 2), *Feminist Çeviri* (f= 2), *Yorumbilim* (f= 2), *Çeviri Felsefesi* (f= 1), *Çeviri Stratejileri* (f= 1), *Çeviride Çokdillilik* (f= 1) ve *Çeviride Kültür* (f= 1) konuların çalışıldığı görülmektedir.

5.10.4. Sözlü çeviri incelemeleri

Tematik inceleme doğrultusunda belirlenen ana temalar arasında dördüncü ve son ana tema olarak *sözlü çeviri incelemeleri* alanında 17 (%2,1) tezin yazıldığı görülmektedir (Tablo 52).

Tablo 52. Tezlerde incelenen sözlü çeviri alt alanları

Alt Alanlar	f	%
Andaş Çeviri	5	0,6
Tercümanlar	5	0,6
Ardıl Çeviri	4	0,5
Sözlü Çeviri	2	0,2
Akademik Çalışmaların Konumu	1	0,1
Toplam	17	2,1

Tablo 52 incelendiğinde bu kategorideki 5 (beş) tezin *Andaş Çeviri* üzerine hazırlandığı ve özellikle *n-geri işleyen bellek eğitimi* konusunu ele aldığı görülmektedir. Ardından yine 5 (beş) tezde *toplum, sağlık ve konferans* gibi değişik meslek alanlarındaki çevirmen ve tercümanların incelendiği, 4 (dört) tezde *Ardıl Çeviri* kapsamında özellikle *Zihin*

Haritalarının çalışıldığı, 2 (iki) tezde ise genel bağlamda sözlü çeviri konusunun işlendiği ve son olarak 1 (bir) tezde de 2008-2018 yılları arasında sözlü çeviri konusunda gerçekleştirilen makale, kitap ve lisansüstü tezlerin konu edildiği görülmektedir.

5.10.5. Diğer. Araştırmanın tematik inceleme sorusu kapsamında belirlenen temalardan herhangi birine dahil edilemeyen 15 (%0,2) tez belirlenmiştir. Söz konusu tezlerde genellikle çeviri konusunun farklı açılardan ele alındığı ve durum tespiti türünden incelemelerin yapıldığı gözlemlenmektedir. Bu kategoriye dahil edilen çalışmalardaki konular şu şeklide sıralanabilir: Çocukların çeviri masal kitaplarını neye göre seçtikleri, çeviri kitaplardaki iletilerin ilkökul ikinci kademe öğrencilerinin düzeyine uygun olup olmadığı, çeviri metinlerdeki konu sürekliliği ve yaratıcılık, çeviri edebiyatının Türk edebiyatındaki yeri, en çok satan çeviri kitaplar, otomatik çeviri yapan internet sitelerinin incelenmesi, çok boyutlu bir çeviri analiz modeli önerisi, çeviri eğitim modeli geliştirilmesi, ticari çeviri ve profesyonel çevirinin teorik bağlamda eleştirel bir analizi, kurumsal yönetimin Türkiye'ye gelişi ve dönüşümünün çeviri yaklaşımı aracılığıyla açıklanması, teknik çeviri sürecinde çevirmenin karşılaşacağı terimsel sorunların incelenmesi ve son olarak çeviri eğitimi gören öğrencilerin çeviriye dair yeteneklerinin nasıl geliştirilebileceği gibi çalışmalar.

5.11. Anahtar Kelimelerin Ağırlıklı Eğilimine Göre Tezlerin Dağılımı

Tematik inceleme aşamasının ikinci sorusu doğrultusunda bütüncü kapsamındaki tezler için ağırlıklı olarak hangi anahtar kelimelerin kullanıldığını belirlemek için *kelime bulutu* çözümleme tekniği kullanılmıştır. Çözümleme kapsamında 814 tezin yaklaşık 3/4'ünde (f= 630) ortalama 3 (üç) ile 5 (beş) arasında anahtar kelime kullanıldığı belirlenirken 1/4'ünde (f=184) ise herhangi bir anahtar kelime bilgisine ulaşılamamıştır. Kelime bulutu çözümleme tekniğinin geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamak amacıyla söz konusu tezler için başlıklarından ve özetlerinden hareketle en az üçer anahtar kelime üretilmiştir. Böylelikle çalışmanın tematik incelemesi bağlamında tezlerdeki araştırma

konularına değin ağırlıklı tematik (içerik/ konu) eğilimin belirlenmesi için sıklıkla kullanılan anahtar kelimelerin genel bileşimlerini ortaya koymak amacıyla *kelime bulutları* oluşturulmuştur.

Ramsden ve Bate'e (2008, s. 1) göre *kelime bulutu* sık kullanılan kelimelerin diğer kelimelere göre daha büyük ve daha belirgin bir biçimde sıralandığı görsel kelime sunumudur (Şekil 1).

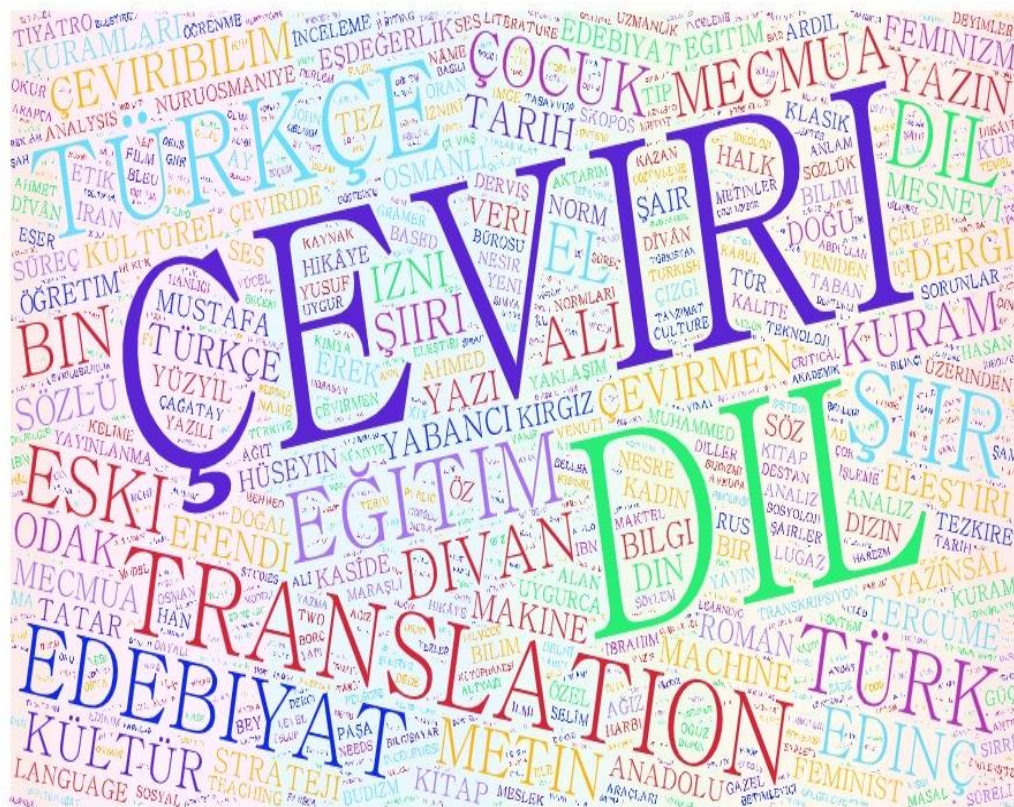
Kelime

Kelime boyutu = Kelime Sıklığı

Şekil 1. Kelime bulutu görseli

Kelime bulutu çözümleme uygulaması neticesinde oluşan görsel (grafik)'deki kelimenin boyutu aynı zamanda o kelimenin kullanım sıklığını da ifade etmektedir. Dolayısıyla araştırmaları özetlemek için kullanılan tüm kelimeler, bir küme ya da kelime bulutu şeklinde düzenlenebilmektedir. Ayrıca istenildiği takdirde kelimeler yatay çizgiler, sütunlar veya bir başka şekil halinde de düzenlenebilmektedir. Diğer yandan Williams, Parkes ve Davies'e (2013, s. 45) göre *kelime bulutu* tekniği araştırma metinlerindeki temaların gözden geçirilmesini sağladığı gibi aynı zamanda verilerden elde edilen ana temaları da göstermeye yarar. Kelime bulutunun çeşitli kaynaklarda *Sözcük Bulutu* (Word Cloud), *Metin Bulutu* (Text Cloud) (Lamantie, 2007), ya da *Etiket Bulutu* (Tag Cloud) (Savaşan, 2011) isimleriyle de ifade edildiği görülmektedir. Ayrıca kelime bulutu tekniğinin son yıllarda araştırmalarda sıklıkla kullanılmasıyla birlikte çeşitli şekillerde kelime bulutu tasarlayan çok sayıda çevrimiçi (web sitesi) yazılımın ortaya çıktığı görülmektedir: *Wordart* (<https://wordart.com/>), *Wordclouds* (<https://www.wordclouds.com/>), *Worditout* (<https://worditout.com/>), *Tagcrowd* (<https://tagcrowd.com/>), *ABCYa* (https://www.abcya.com/games/word_clouds) vb.

Çalışma kapsamında incelenen tezlerin anahtar kelimelerinden hareketle kelime bulutu oluşturularak söz konusu anahtar kelimelerin sıklık incelemesi yapılmıştır. Anahtar kelimeleri analize uygun hale getirmek için bazı değişiklikler yapılmıştır. Öncelikle derlenen anahtar kelimelerin tümü büyük harflere dönüştürülmüştür. Sonrasında anahtar kelimelerin arasında sıkça geçen ve analize katkı sağlamayacağı düşünülen bağlaçlar, edatlar vb. kelimeler çıkartılmış ve noktalama işaretleri kaldırılmıştır. Son aşamada ise derlenen kelimeler yukarıda sözü edilen yazılımlardan biri olan *Wordart* programına aktarılmış ve kelime bulutları oluşturularak yorumlanmıştır. Analiz aşamasında, orijinal verilerden daha doğru sonuçlar elde edileceği düşüncesinden hareketle anahtar kelimeler bir başka ifadeyle veriler Türkçeye çevrilmemiştir. Bu doğrultuda, Şekil 2’ de oluşturulan kelime bulutunda tezlerin yazıldığı dillerde (*Türkçe, İngilizce, Almanca, Fransızca, Kürtçe, Kırgızca ve Rusça*) oluşturulan anahtar kelimeler kullanılmıştır.

Şekil 2. Tezlerde kullanılan anahtar kelime bulutu

Şekil 2’de oluşturulan kelime bulutu incelendiğinde 371 sıklıkla tekrar edilen *Çeviri* kelimesi ilk sırada gelirken, onu 47 tekrarla *Dil* kelimesi ve 46 tekrarla ise *Translation* kelimesi takip etmektedir. Bunların yanı sıra *Edebiyat*, *Türkçe*, *Eğitim* ve *Çeviribilim* kelimelerinin de sıklıkla tekrar eden kelimeler arasında olduğu görülmektedir.

BÖLÜM VI

TARTIŞMA

Bu son bölümde çözümlenmeler neticesinde Bulgular kısmında elde edilen veriler alanyazındaki çalışmalar ışığında yorumlanmıştır.

Türkiye’de 1985-2020 yılları arasında gerçekleştirilen çeviri konulu 814 tezin *akademik düzeylerine* göre dağılımı incelendiğinde bu tezlerin 657’sinin yüksek lisans,156’sının doktora ve sadece birinin ise sanatta yeterlilik düzeyinde gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu durum, yüksek öğretim düzeyinde yüksek lisans programlarının doktora programlarına oranla sayıca fazla olması ve aynı zamanda bu programlara kabul edilen öğrenci sayılarının oranlarıyla da açıklanabilir (Yüksek Öğretim Bilgi Yönetim Sistemi, 2020). Diğer yandan yüksek lisans eğitimini tamamlayan her öğrencinin doktora programlarına kimi nedenlerden dolayı devam edememesi de bu durumun bir başka nedeni olarak gösterilebilir. Böylelikle her iki durum göz önünde bulundurulduğunda yüksek lisans tezlerinin doktora tezlerinden sayıca çok fazla olması olağan görülmektedir. Ayrıca söz konusu bulgular bize Türkiye’de halihazırda *çeviri* alanında verilen lisansüstü eğitim düzeyindeki güncel sayılar hakkında da bilgi vermektedir.

İncelenen tezlerin *yıllara* göre dağılımından elde edilen bulgulara göre bu alanda ilk çalışmanın, çeviribiliminin Türkiye’deki başlangıç tarihi sayılabilecek 1985 yılında yüksek lisans tezi olarak İstanbul Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde A. Turgay Kurultay tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir (Kurultay,1985). Avrupa’da da, özellikle Almanya’da aynı tarihlerde çeviribilim alanında ilk akademik çalışmaların (Hönig & Kussmaul, 1982; Snell-Hornby, 1986) gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Türkiye’deki çeviri konulu lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımına bakıldığında ise sözü edilen başlangıç tarihinden 2000’li yıllara kadar çok sınırlı sayıda tezin gerçekleştirildiği görülmektedir. Tezlerin sayısında 2003 yılıyla birlikte bir artış gözlemlendiği ancak 2015 yılından sonra bu

artışın oldukça belirginleştiği ve 2019 yılında ($f= 118$) gelindiğinde zirve yaptığı görülmektedir. Böylelikle çeviri çalışmalarının akademik alanlara gittikçe daha çok dahil olduğu söylenebilir. En verimli yıl olduğu anlaşılan 2019 yılında sanatta yeterlilik düzeyinde gerçekleştirilen ilk tez ile birlikte çevirinin konu edildiği disiplinlerin de çeşitlenmeye başladığı anlaşılmaktadır. Bu türden bir yükseliş, çeviri alanında yapılan çalışmaların ne denli önem kazandığının bir göstergesi olarak kabul edilebilir. Ancak söz konusu yükselişin 2020 yılıyla birlikte ani bir düşüş gösterdiği görülmektedir. Bu düşüşün tüm dünyayı etkisi alan Covit-19 salgınıyla doğrudan ilişkili olduğu düşünülmektedir (T.C. Sağlık Bakanlığı COVID-19 Bilgilendirme Platformu, 2021).

Tezlerin *yazım dili* bakımından akademik düzeylerine ve yıllara göre değerlendirildiğinde ise her iki akademik düzede tezlerin en fazla *Türkçe* yazıldığı görülmektedir. Türkçeyi ağırlıklı olarak *İngilizce* ve *Almanca* yazılmış tezler izlemektedir. Bu sıralamayı az sayıda da olmakla birlikte *Fransızca* ve üç teze *Kürtçe* yazılmış tezler takip etmektedir. Son olarak *Kırgızca* ve *Rusça* yazılmış birer tezde olduğu anlaşılmaktadır. Tezlerin yazıldığı söz konusu dillerde eğitim veren yüksek öğrenim kurumlarının sayılarına bakıldığında (ÖSYM, 2021) bu dağılımın olağan olduğu söylenebilir.

Eğitim dili Türkçe olan Türk dili ve edebiyatları, Türkçe eğitimi vb. anabilim dalı ya da bölümlerde gerçekleştirilen çeviri konulu tezlerin Türkçe yazılması anlaşılabilir bir durum iken Çeviribilim, yabancı dil ve edebiyatlar, yabancı diller eğitimi ve dilbilim anabilim dalı ya da bölümlerinde yapılan tezlerin büyük çoğunluğunun da kendi eğitim dillerinin dışında Türkçe yazılması dikkat çeken bir durumdur. Diğer yandan Türkiye’de çeviribilim alanında eğitimi verilen *Arapça*, *Bulgarca*, *Çince*, *Farsça* ve *İspanyolca* gibi diller göz önünde bulundurulduğunda ise bu dillerde henüz herhangi bir lisansüstü tezinin yazılmadığı Türkiye’de bu bölümlerde verilen dil eğitiminin akademik düzeyine dair soruları akla getirmektedir.

Tezlerin yazıldığı dillerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde ise zaman içerisinde tez yazım dillerinin çeşitlendiği gözlenmektedir. Diğer bir ifadeyle *çeviri* alanında farklı dillerde eğitim veren bölümlerin açılmasıyla birlikte ve *çevirin*in farklı disiplinlerde de ele alınmasıyla tez yazım dillerinin de çeşitlendiği anlaşılmaktadır. Böylelikle ülkemizde *çeviri* alanında 1985 yılında *Türkçe* ile başlayan tez yazım serüveni, 2020 yılı itibariyle *Kırgızca, Rusça, Kürtçe, Fransızca, Almanca* ve *İngilizce* gibi dillerle gittikçe zenginleşmektedir.

Derlemdeki tezlerin *üniversitelere göre dağılımları* ele alındığında ise Türkiye'deki halihazırdaki 206 devlet ve vakıf üniversitenin 93'ünde *çeviri* konulu lisansüstü en az bir tezin gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır. Bu bulgu itibariyle, ülkemizde eğitim veren üniversitelerin neredeyse yarıya yakınında bu alanda lisansüstü akademik çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Böylelikle Türkiye'de *çeviri* alanında lisansüstü eğitim almak isteyen öğrenci ve araştırmacıların sadece İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerde değil diğer birçok Anadolu şehrinde de bu eğitim imkânına ulaşabilecekleri açıktır. Bununla birlikte derlemdeki lisansüstü tezlerin %11'nin İstanbul Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiş olması Türkiye'de *çeviri* çalışmalarının başladığı yer olması itibariyle olağan olarak değerlendirilebilir.

Tezlerin gerçekleştirildiği *enstitülere göre dağılımı* incelendiğinde, en fazla tezin yapıldığı enstitünün *Sosyal Bilimler Enstitüsü* olduğu görülmektedir. Sosyal Bilimler Enstitüsünü sırasıyla; *Eğitim Bilimleri, Türkiyat Araştırmaları, Fen Bilimleri, Lisansüstü Eğitim, Mühendislik ve Fen Bilimleri, Yaşayan Diller, Ekonomi ve Sosyal Bilimler, Güzel Sanatlar, Sağlık Bilimleri, Enformatik ve Yönetim Bilimleri Enstitüleri* izlemektedir. Bu sıralamadaki oranlar incelendiğinde enstitüler arasındaki dağılımlarda belirgin farklar olduğu anlaşılmaktadır. Bunun sebebi olarak 1982 yılındaki YÖK kanunu çerçevesinde gerçekleştirilen düzenlemeyle birlikte üniversiteler bünyesinde lisansüstü eğitimin verilmesi için enstitülerin (Sosyal, Fen ve Sağlık Bilimleri) açıldığı ve *çevirin*in de bir sosyal bilim alanı olarak bu enstitü (Sosyal Bilimler Enstitüsü) bünyesinde yer alması sebebiyle yüksek oranda

tezlerin bu türden enstitülerde gerçekleştirildiği gösterilebilir. Aynı zamanda doğrudan olmasa da dolaylı olarak çeviriyle ilgilenen dil ve edebiyat bölümlerinin de Sosyal Bilimler Enstitüsü çatısı altında olması da bunun bir diğer sebebi olarak gösterilebilmektedir. En düşük oranların görüldüğü *Enformatik, Yönetim Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Güzel Sanatlar Enstitülerinin* çeviriyle doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir ilgisinin olmaması, belirlenen oranları haklı çıkarmaktadır. Ancak 2019 yılında sanatta yeterlilik derecesinde gerçekleştirilen ilk ve tek yüksek lisans tezinin (Bilir, 2019) Güzel Sanatlar Enstitüsünde olması bu oranlarla değerlendirildiğinde beklenen bir sonuçtur.

Derlem kapsamındaki tezlerin anabilim dalına göre dağılımları incelendiğinde en fazla tezin 204 tez ile *Türk dili ve edebiyatı anabilim dallarında* gerçekleştirildiği göze çarpmaktadır. Bununla birlikte çeviriyle doğrudan ilişkili olan *mütercim-tercümanlık ve çeviribilim anabilim dallarında* 203 tezin yazıldığı görülmektedir. Görüldüğü üzere biri Türkçe diğeri yabancı dillerde eğitim veren birbirinden farklı iki anabilim dalında hemen hemen eşit oranda çeviri konulu lisansüstü tez çalışmalarının yapılması oldukça şaşırtıcıdır. Ancak bu durumun, Türk dili ve edebiyatı anabilim dallarındaki lisansüstü tez çalışmalarının müfredatları gereği çok sayıda Osmanlıca eserin günümüz Türkçesine çevrilmesinden kaynaklandığı söylenebilir (Tadal, 2015; Nayman, 2018; Büker, 2011; Saylak, 2020). Diğer yandan, yabancı dil eğitimi veren *dil ve edebiyat anabilim dallarında çeviri* konulu tez çalışmalarının yok denecek kadar az olması da bir başka dikkat çeken durumdur. Bir başka dikkat çeken bulgu ise, Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı (Şulha, 1999), Eğitim Yönetimi Teftişi, Planlaması ve Eko. Anabilim Dalı (Demir, 1988), Gazetecilik Anabilim Dalı (Sevinç, 2019), Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı (Göl, 2015), Müzik Anabilim Dalı (Copçuoğlu, 2019), Siyaset ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı (Taşkiran, 2010) gibi çeviri, edebiyat, dilbilim ve dil eğitimiyle doğrudan herhangi bir bağı olmayan anabilim dallarında da çeviri konulu tezlerin gerçekleştirilmiş olmasıdır. Böylelikle çeviri konulu çalışmaların

sadece çeviribilim ya da yabancı diller, edebiyatlar ve dilbilim gibi bölümlerle doğrudan ilişkili olmayıp artık oldukça geniş bir yelpazede ele alınması ve disiplinlerarası bir alan olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Tezlere önemli katkıları bulunan danışman öğretim üyelerinin unvanlarına göre dağılımı incelendiğinde ise en fazla tezin *Prof. Dr* unvanlı danışmanlar tarafından yürütüldüğü görülmektedir. Bunu, neredeyse eşit oranda *Doç. Dr.* ve *Dr. Öğr. Üyesi* unvanlı akademisyenler izlemektedir. Akademik kariyer süreci göz önünde bulundurulduğunda bu türden bir dağılımın oran olduğu söylenebilir. Şöyle ki *Doç. Dr.* ve *Dr. Öğr. Üyesi* unvanlı akademisyenlerin genelde bölümlerde ders vermekle yükümlü olduklarını, *Profesörlerin* ise daha ziyade lisansüstü tez çalışmaları yürüttüğü söylenebilir. Böylelikle *çeviri* konulu lisansüstü tezler göz önüne alındığında *profesör* unvanlı danışmanların lisansüstü eğitime daha çok katkıda bulunduğu beklenen bir durum olarak değerlendirilebilir. İlgili alanyazın incelendiğinde benzer bulgulara ulaşıldığı görülmektedir (Kılınç ve diğerleri, 2017; İliman Püsküllüoğlu, Hoşgörür, 2017; Beşel, 2017).

Tezlerde kullanılan araştırma modellerine gelince; derlemdeki tezlerin tamamı göz önüne alındığında tezlerde birbirinden farklı çok sayıda araştırma modeli ile çalışma yapıldığı görülmektedir. İlk bakışta sözü edilen araştırma modellerinin *nitel araştırma* ve *nicel araştırma* yaklaşımları olmak üzere iki ana kategoride sınıflandırılabilceği söylenebilir (Bedir Erişti, 2013, s. 9). Ancak her iki yaklaşımın dışında kimi tezlerde karma araştırma yöntemi kapsamında her iki yaklaşımında birlikte kullanıldığı görülmektedir. Diğer yandan derlemdeki tezlerin “araştırma yöntemi” kısımları yakından incelendiğinde bütün bu araştırma yaklaşımlarının dışında 328’si yüksek lisans 55’i doktora olmak üzere toplam 383 tezde *çeviri amaçlı metin çözümlemesi yöntemi* kullanılmıştır. Tezlerdeki araştırma konularının çoğunlukla kitap çevirisi incelemeleri olması nedeniyle bu durum öngörülebilir bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Sıklıkla kullanılan bir diğer araştırma yöntemi ise *karşılaştırmalı*

*metin çözümleme yöntemi*dir. Söz konusu yaklaşımın, 48'i yüksek lisans, 14'ü doktora olmak üzere toplam 62 tezde kullanıldığı görülmektedir. Böylelikle tezlerde en sıklıkla metin çevirisi ve karşılaştırmalı metin çevirisi incelemelerinin yapıldığı ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte incelenen bazı çalışmalarda araştırma modelinin sadece *nitel* ya da *nicel* olarak belirtildiği veya araştırma modeline ilişkin herhangi bir açıklamanın bulunmadığı belirlenmiştir. Oysa ki herhangi bir bilimsel araştırmada tercih edilen araştırma yöntemi yapılan çalışmanın niteliği ile ilgili somut bilgilerin elde edilmesini sağlamaktadır (Kozak, 1994, s. 29). Dolayısıyla, çalışmanın niteliğinin belirlenmesi amacıyla okuyucuya mutlaka araştırma modelinin sunulmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Bilimsel çalışmalarda yöntem kısmının bir diğer ayağını oluşturan veri toplama tekniklerinin tezlerdeki dağılımı incelendiğinde ise yine benzer şekilde çok sayıda veri toplama tekniğinin kullanıldığı görülmektedir. Derlemdeki 425 tezde veri toplama aracı olarak belirtilen *doküman inceleme* tekniğinin, bütün bu çalışmalarda çevirinin ilk akla gelen türü olan yazılı çeviri incelemelerinin yapılmasıyla açıklanabilir. Diğer yandan, çok az sayıda da olsa tezlerde *açık uçlu görüşmeler*, *değerlendirme formu*, *denek-kontrol grubu*, *deneme testi*, *durum çalışması*, *envanter*, *e-posta*, *erişi testi*, *geleneksel metin anketi*, *kamera ve ses kaydı*, *kasti örnekleme yöntemi*, *kayıt belge inceleme*, *kitap analizi*, *kitap bölümü*, *kontrol listesi*, *kütüphane çalışması*, *metin tarama*, *metot karşılaştırması*, *netnografi*, *sözlük*, *öğrenci sınav kağıtları*, *özgün makale*, *performans anketi*, *ses kaydı*, *tabaka örnekleme yöntemi*, *tanıtım formları*, *terminoloji kayıtları oluşturma metodolojisi* ve *yazılı görüşme incelemesi* gibi 28 adet farklı veri toplama tekniğinin kullanıldığı göze çarpmaktadır. Söz konusu veri toplama tekniklerinin daha ziyade “saha araştırmaları” çalışmalarında kullanıldığı olduğu söylenebilir.

Araştırmanın son iki sorusunda ise bütüncü kapsamında incelenen tezler tematik özellikleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bu bağlamda elde edilen bulgular aracılığıyla

1985-2020 yılları arasında, diğere bir ifadeyle geçmiş 35 yılda, Türkiye’de lisansüstü eğitim gören öğrenciler tarafından *çeviri* konulu hazırlanan tezlerin belirli temalar etrafında yoğunlaştığı belirlenmiştir. Tezlerde çalışılan temaların dört ana başlık altında toplandığı görülmektedir. Dolayısıyla *çeviri* konulu tezlerin dar bir tema alanında sıkıştığı söylenebilir. Tezlere konu edilen bu dört ana tema en fazla çalışılana en azına doğru şu şekilde sıralanabilir; *kitap ve yazar incelemeleri*, *disiplinlerarası çeviri çalışmaları incelemeleri*, *teorik çeviri incelemeleri* ve *sözlü çeviri incelemeleri*.

Kitap incelemelerinin *çeviri* konulu lisansüstü araştırmalara sıklıkla konu olduğu görülmektedir. Araştırma kapsamında belirlenen kitap incelemesi teması altında derlenen çalışmalar *edebi metin incelemeleri* ve *edebiyat dışı metin incelemeleri* olmak üzere iki alt başlıkta ele alınmıştır. Edebi metin incelemeleri kapsamında alt tema olarak çok sayıda edebi türün lisansüstü tezlere konu olduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda bahsedilen edebi türler arasında sayıca en sık çalışılan edebi türün *şiiir* (Soyer, 2018; Canki, 2013; Aşık, 2019; Boz, 1996) olduğu dikkat çekmektedir. Açık Önkaş’ın (2009, s. 2) da vurguladığı gibi şiiirler, duygularla sesleri satırlarda birleştiren etkileyici ürünlerdir. Öyle ki şiiirin Türk edebiyatının yapı taşlarından biri olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda bütüncedeki tezlerin büyük çoğunluğunun *Klasik Türk Edebiyatına* ait olduğu beklenen bir durum olarak değerlendirilmektedir. Klasik Türk Edebiyatı kültür ve medeniyet tarihimizin önemli bir bölümünü kapsamaktadır. Dolayısıyla geniş bir inceleme alanına konu edilmektedir. Böylelikle bütün bu eserlerin birer kültür taşıyıcısı olarak kabul edilip anlaşılır bir şekilde gelecek nesillere aktarılması için günümüz Türkçesine çevrildiği görülmektedir.

Tezlere en fazla konu olan bir diğere temanın da *roman* olduğu görülmektedir (Pazarlıoğlu, 2015; Aris, 2018; Karabayır, 2016). Çalışmalarda bu romanların büyük bir çoğunluğunun yazıldığı dönem göz önünde bulundurularak incelendiği anlaşılmaktadır.

Yazarlarının hayatları ve edebiyatları hakkında bilgiler verildiği ve eserlerinin öncelikle eski yazıdan (Osmanlıca, Farsça ve Arapça vb.) transkripsiyon harfleriyle Latin alfabesine aktarılarak sonrasında hedef dile (Türkçe) çevrildiği görülmektedir. Tezlerin ekinde ise mutlaka bu metinlerin tıpkıbasımları verilmektedir. Böylelikle araştırma kapsamındaki roman teması altında kategorilendirilen tezlerde yerli ve yabancı yazarlar tarafından kaleme alınan çok sayıda klasik ve tanınan (popüler) eserin incelendiği anlaşılmaktadır. Söz konusu romanlar arasında Orhan Pamuk'un *Benim Adım Kırmızı* (1998) adlı romanın birden çok çalışmaya konu edildiği görülmektedir. Orhan Pamuk'un dünyaca ünlü bir yazar olarak kabul görmesi ve adı geçen romanın 60 farklı yabancı dile çevrilmesi (Vikipedi, 2021) sebebiyle çok sayıda araştırmaya konu edilmesi beklenen bir durum olarak değerlendirilebilir.

Hikâye teması altında ise birbirinden farklı çok sayıda yabancı yazar tarafından kaleme alınan hikayeler araştırma konusu edilse de (Tekten, 2019; Sarışık, 2020; Yılmaz, 2009), az sayıda da olsa Türk yazarlara ait öykülerin de (Yaşar, 2004) incelendiği görülmektedir. Hiç kuşku yok ki her toplum önceliğini kendi yazar, kültür ve tarihine vermektedir. Ancak bu türden bir önceleme yüzyıllardır süregelen evrensel kültür ve edebiyatın varlığını yadsıyamaz. Böylelikle yabancı yazarlara ait eserlerin tezlere daha fazla konu edilmesi doğal karşılanabilir.

Sürelî yayın incelemeleri alt temasında çok sayıda eski tarihli ve güncel dergi ve gazetenin incelendiği sonucuna varılmıştır. İncelenen dergiler arasında sadece *Cosmopolitan* dergisinin (Cihan, 2011) güncel, diğerlerinin (Barutcu, 2010; Tapan, 2018; Özdilek, 2013) ise eski tarihli olduğu görülmektedir. Böylelikle bu tür yayınlar içerisinde edebiyat dergilerinin tezlere konu edilmesi olağan görülmektedir. Diğer yandan Mutlu & Tosun (2019, s. 45) da belirttiği gibi Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinden başlayarak Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar uzanan zaman dilimi içerisinde edebiyat ve çeviri konularına atfedilen önem ve değer herkes tarafından bilinmektedir. Öyle ki sürelî yayınların ait oldukları dönemin bütün

özelliklerini tüm yalınlığıyla yansıtmaya potansiyeline sahip olmaları sebebiyle edebiyat çalışmalarının da önemli bir ayağını teşkil ettikleri söylenebilir.

Çocuk kitapları; roman ve hikayelerle benzer özellikler göstermesine karşın eğlenceli, çocukların dil düzeylerine uygun, ilgi çekici ve merak uyandıran eserler oldukları için tezlerde çalışılan temalarda bir alt alan olarak değerlendirilmiştir. Bu kitaplar, içerilerinde buldukları kültürel öğeler, değerler eğitimi ve eğitici iletileri sayesinde aynı zamanda bir tür yönlendirme aracı olarak da kullanılabilirler. Böylelikle toplumun geleceği olarak görülen çocukların, duyu ve düşünce dünyalarının gelişiminde önemli bir rolü olan çeviri çocuk edebiyatının akademisyenler tarafından araştırmaya değer bulunduğu görülmektedir.

Destanların ise bir milleti millet yapan ulusal kaynaklarından biri olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla Türk sözlü kültür geleneği (Elcan & Ulu, 2017, s.2) olan destanların da çeviri yoluyla günümüze taşındığı ve böylelikle lisansüstü tez çalışmalarına da konu edildiği (Kaya, 2011; Öztürk, 2001; Toktaş, 2006) açıkça görülmektedir.

Masallara gelince, insanoğlunun her yaşta masal dünyasında yaratılan karakterlerden ve olaylardan etkilendiği bilinmektedir. Öyle ki hemen herkes şüphesiz masal dinleyerek büyümüştür. Günümüzde kendi kültürümüze ait olduğu kadar çeviri masallar da bulunmaktadır. Çeviri masallarda genellikle kaynak kültürden hedef kültüre doğru bir aktarım söz konusu olduğundan çeviribilim alanındaki araştırmacıların da ilgi odağı olduğu söylenebilir (Genç, 2019; Demirci, 2012). Diğer yandan, masallar bugünün dünyasında da yeni nesillerin ilk eğitim araçlarından biridir ve aynı zamanda yabancı dil öğretim sürecinde de kültürel içerikleri nedeniyle sıklıkla başvuru kaynakları arasında yer almaktadırlar. Böylelikle araştırmacılar tarafından ilgi gören bir tür olması doğal karşılanabilir.

Tiyatronun tarihinin insanoğlunun tarihi kadar eski olduğu düşünülmektedir. İnsanoğlunun doğa olaylarını ve yaşadıklarını mağara duvarlarına resmetmeleriyle başlayan bu canlandırma oyunu evrilerek günümüze kadar gelmiştir. Tiyatronun Türk tarihine ilk girişi

Tanzimat Dönemi’ ne denk gelmekle birlikte bu dönemde özgün eserler yerine daha çok çeviri eserler tercih edildiği görülmektedir (Şener, 1998, s. 25). Tiyatro metnlerinin çevirilerinde beklenen yalnızca kelimelerin hedef dile aktarılması değildir, aynı zamanda oyunun kaynak kültürde yarattığı etkiyi hedef kültürde de yaratmaktır. Tiyatro metnlerinin kendine has bir dilinin olması sebebiyle araştırmacılar tarafından çalışılmaya değer bulunduğu görülmektedir (Kuleli, 2016; Maral, 2010).

Araştırma kapsamında incelenen tezlerde dizi ve filmlerde yapılan çevirilerin de incelendiği görülmektedir. Derlemdeki tezlerde yalnızca bir Türk filminin (Babam ve Oğlum) Almancaya çevirisinin incelendiği dikkat çekmektedir. Dizi ve film çevirilerinde sadece kelime çevirisinin değil aynı zamanda izleyiciyi etkileyen kültürel bir aktarımın da söz konusu olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla Ageli’nin (2014, s. 414) de belirttiği gibi dizi ve film çevirilerinde çevirmenlerin dilbilimsel bilgilerinin yanı sıra her iki dilin kültürüne de hâkim olmaları gerekmektedir. Böylece dizi ve film çevirilerinin kendilerine özgü dilsel özellikleri nedeniyle çeviri alanında incelemeye değer bir tür olduğu anlaşılmaktadır.

Çizgi roman diğer yazım türlerinden farklı olarak resim ile yazının birleşiminden oluşan çok yönlü iletişime sahip bir yazım türüdür. Bu bağlamda çizgi roman, yazıyı resimlerle birleştirip yeni bir boyuta taşıyarak insanoğluna kitap sevgisi aşlamaya ve okuma alışkanlığı kazandırmaya yönelik hazırlanmış kaynaklar olarak düşünülmektedirler (Karagöz, 2018, s.639). Araştırma kapsamında incelenen tezler arasında bu yazım türüne dair çeviri çalışmalarının da olduğu görülmektedir (Görgüler, 2016; Kireççi, 2018).

Edebi metin incelemelerine paralel olarak *edebiyat dışı metin incelemeleri* kapsamında da lisansüstü tezlerde çalışılan çok sayıda alt tema belirlenmiştir. Sözü edilen bu alt temalardan tezlerde en sık çalışılan temanın *Tarih* olduğu dikkat çekmektedir. Öyle ki şimdiye kadar herhangi bir modern dile çevrilmemiş birçok tarih kitabının çevirileri yapıldığı

görülmektedir (Ainiding, 2015; Burhani, 2020). Böylelikle bu tür kitapların daha çok kişiye ulaşılmasının hedeflendiği anlaşılmaktadır.

İlk çağlarda farklı uluslar arasında yayılmasıyla birlikte çeviriyi adeta bir zorunluluk haline getiren *dini metin* çevirilerinin günümüzde de hala pek çok çalışmaya konu edildiği görülmektedir. Böylelikle araştırma kapsamında incelenen tezler arasında da birçok dini metin çevirisine dair çalışmaların yer aldığı görülmektedir (Kaleli, 2014; Avşar, 2019).

Bilim ve teknoloji alanında hızlı yaşanan gelişmelere paralel olarak *teknik çeviri* konusunun küresel piyasanın talep ve gereksinimlerini karşılamada öncü bir rol oynadığı bilinmektedir. Teknik çeviri türünün, her alanın kendine has bir terminolojisinin olması sebebiyle oldukça kapsamlı ve aynı zamanda çevirmenleri de zorlayan bir tür olduğu söylenebilir. Derlemdeki tezlerde birbirinden farklı alanlarda gerçekleştirilen teknik çevirilerinin de inceleme konusu edildiği görülmektedir (Öner, 2013; Aksöz, 2005). Bu çalışmalar arasında en fazla hukuk alanında yapılan çevirilerin incelendiği dikkat çekmektedir. Şüphesiz ki her alan kendi içerisinde önemlidir ancak hukuk olgusu ve sisteminin insan varlığı ve toplum düzeni için hayati derecede önemli olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Çöltü'nün (1999) de işaret ettiği gibi günümüzde hukuk metinlerinde en fazla görülen çeviri sorunlarından birinin öncelikle sonsuz uzunluktaki isim bileşenleri olduğudur. Bu tür kelimeleri bölerek çevirmek yerine uzmanlık dilindeki karşılıklarını vermek oldukça önemlidir. Bunun yanı sıra, bu tür metinlerde yer alan kimi kısaltmaların çevirileri de ayrı bir sorun teşkil etmektedir. Hatta bazı kelimelerin aktarımı neredeyse imkânsız hale gelmektedir. Bununla birlikte, hukuk çevirilerindeki olası kimi yanlışların kişisel hak kayıplarına neden olduğu bilinmektedir. Bu türden zorlukların derlemdeki teknik çeviri alt temalı tezlerde çalışılması olağan bir durum olarak değerlendirilebilir.

Tarih kitaplarında olduğu gibi *Bilimsel kitaplarda* da şimdiye kadar herhangi bir modern dile çevrilmemiş birçok eserin çevirisinin incelendiği gibi çevirisinin de yapıldığı

görülmektedir. Bu kapsamda *felsefe* (Tezel, 2019), *astroloji* (Kıran, 2011), *astronomi* (Akyavaş, 2019), *akademik* (Devoldere, 2008), *ansiklopedi* (Koç Konusever, 2018), *coğrafya* (Sarıp, 2018), *kimya* (Gür, 2016), ve *tıp* (Özdemir, 2018) olmak üzere birçok alanda yazılan bilimsel kitabın ele alındığı görülmektedir. Böylelikle, söz konusu çalışmalar neticesinde eski dilde yazılmış çok sayıda bilimsel eserin modern dillere çevrilerek daha çok kişinin bu çalışmalardan faydalanması sağlanarak bir nevi bilim dünyasına katkıda bulunduğu söylenebilir.

Bununla birlikte derlem kapsamındaki tezler arasında Osmanlı Devleti'ne ait resmi yazışmalar üzerine çeviri incelemelerinin de yapıldığı görülmektedir (Türk, 2019). Bu tür yazışmaların incelenmesindeki öncelikli amacın, Osmanlı Devleti'nin sosyal, siyasi, ekonomik ve askeri yapısı hakkında bilgi edinmek olduğu söylenebilir.

Diğer yandan, günümüzde konuşulan dillerden herhangi birine henüz çevrilmemiş ders kitaplarının da tezlerde çalışıldığı anlaşılmaktadır (Salman, 2008; Taydaş, 2011). Böylelikle söz konusu ders kitaplarının güncel eğitimde kullanılmalarının amaçlandığı söylenebilir. Ders kitaplarının yanı sıra sözlük çevirilerinin (Arslan, 2016; Şeker 2016) yapıldığı varılan bir diğer önemli tespittir. Bütün bunların yanı sıra az sayıda da olsa *biyografi* (Tanrıyar, 2007; Camgöz, 2016), *şarkı sözü* (Erim, 2019), *derleme metin* (Yağmur, 2013), *gezi kitabı* (İşimtekin, 2005), *makale* (Fakılı, 1995; Eren, 2012), *bilmece* (Dalaslan, 2015; Bada, 1999), *mektup* (Kartal, 2013), *rüya tabirleri* (Yaman, 2013) ve *deneme* (Takanay, 2005) çevirilerinin de incelendiği görülmektedir. Öyle ki, sözü edilen yazım türlerinin çeviri konulu tezler arasında sıkça yer edemediği söylenebilir.

İlk ana temanın son alt teması olarak belirlenen *yazar ve dil incelemeleri* başlığı altında çalışılan yedi yazardan üçünün Türk, dördünün ise yabancı uyruklu olduğu belirlenmiştir. Bu yazarların, eserleri en fazla başka dillere ve Türkçeye çevrilen yazarlar olduğu görülmektedir.

Kategorilendirmede ikinci ana tema olarak belirlenen *disiplinlerarası çeviri incelemeleri* başlığının, derlemdeki tezlerde birbirinden farklı birçok bilim dalıyla ilintili olarak çalışılan bir tema olduğu söylenebilir. Öyle ki bu bağlamda en fazla tez üretilen alt temanın *eğitim-öğretim* olduğu görülmektedir. Çeviri tarihinin insanlık tarihi kadar eski olduğu göz önünde bulundurulduğunda XX. yüzyılın üçüncü çeyreğine kadar bu işi meslek edinen insanların aslında doğrudan herhangi bir çevirmenlik eğitimine tabi tutulmadığı bilinmektedir. Ancak günümüzde çevirinin artık bir bilim dalı olarak görülmesi, beraberinde çeviri işiyle uğraşan kişilerin de akademik eğitim almalarını bir anlamda zorunlu kılmıştır. Böylelikle sözü edilen bu alt tema başlığı altında *akademik çeviri* konusunda pek çok tezin çalışılması doğal bir sonuç olarak düşünülebilir. Çevirinin yabancı dil öğretimindeki yeri söz konusu olduğunda ise, Orta Çağdan beri *geleneksel yöntem* ya da *gramer-çeviri yöntemi* olarak bilinen yaklaşımın bu sürecin ayrılmaz bir parçası olduğu bilinmektedir (Memiş & Erdem, 2013, s. 300). Öyle ki bugün bile dünyada pek çok üniversitenin dil öğretim, edebiyat ve çeviri programlarında her daim çeviri dersleri önemli bir işleve sahiptir ve her ne kadar dil öğretimindeki çağdaş yaklaşım ve yöntemler bunun aksini iddia etseler de söz konusu yaklaşım varlığını sürdürmeye devam edecektir (Ergun, 2004, s.143). Böylelikle derlemdeki çok sayıda tezde dil öğretiminde çevirinin yeri ve öneminin sorgulandığı görülmektedir. Diğer yandan Türkiye’deki *çeviri* konusunda yapılan ilk tezin de bu alanda olması dikkat çeken bir durumdur (Kurultay, 1985).

İçerisinde bulunduğumuz çağın “Teknoloji Çağı” olarak adlandırılması göz önünde bulundurulduğunda *çeviri teknolojileri* alt temasıyla yapılan araştırmaların çok sayıda olması öngörülmekteydi. Ancak bu kapsamda varılan sonuç tam aksini göstermektedir. Özellikle 2000’li yıllardan başlayarak teknolojik gelişmelerin insanların günlük hayatında yer etmesiyle birlikte bu alanda çok az sayıda da olsa bir takım çeviri araştırmalarının yapıldığı görülmektedir. Buna rağmen, söz konusu alanın sonradan çok da ilgi görmediği

anlaşılmaktadır. Teknolojinin gelişmesi, insan hayatını etkilediği gibi birçok meslek dalını da etkilemiştir ki bunlardan biri de çevirmenliktir. Şöyle ki Ersoy ve Balkul'un (2012, s. 297) da belirttiği gibi çevirmenlik mesleği, bu alanda makineleşmenin her geçen gün hızla çoğalmasıyla birlikte olumlu ya da olumsuz kendi payına düşeni almaktadır. Ancak şunu da unutmamak gerekir ki teknoloji her ne kadar gelişirse gelişsin tamamen insanın yerini alması pek de mümkün gözükmemektedir. En sistemli bilgisayar yazılımı bile çevirmenlere alternatif olamamaktadır. Söz konusu durum, alanda yapılan tezlerin sayı ve yıllara göre dağılımına bakıldığında da açıkça görülmektedir. Yine de bilgisayar destekli çeviriye ihtiyaç duyulduğu söylenebilir. Öyle ki bu sistemler bir yandan çevirinin maliyetini azalttığı gibi diğer yandan da çevirmenlere yardımcı olarak çevirmenin yükünü hafifletebilmektedir. Birçok alanda yabancı kaynaklardaki yeni bilgilere ihtiyaç duyulmasına rağmen her insanın yabancı dilde yetkinliği olmadığı için çeviri ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak adına insanlar günümüzde internet bağlantılı bilgisayar, tablet ve akıllı telefonlar kullanarak bilgisayar destekli çeviriler yapmaktadırlar. Böylelikle söz konusu bilgilere daha hızlı, kolay ve ucuz bir şekilde ulaştıkları görülmektedir. Görme ve duyma engelli insanların da bu tür teknolojilerden faydalanmaları için geliştirilen bilgisayar sistemlerinin de olduğu bilinmektedir. Hatta söz konusu sistemlerin derlemdeki az sayıda tezde de çalışıldığı anlaşılmaktadır (Vişne, 2019; Köprü, 2008; Duygulu Şahin, 2003).

Tarihsel incelemeler bağlamında az sayıda tezde çeviri tarihinin çalışıldığı görülmektedir. Bu kapsamdaki çeviri çalışmalarının tarihsel dönemlere göre gerçekleştirildiği gözlenmektedir ve bu dönemler içerisinde en fazla çalışılan dönemin ise *Cumhuriyet dönemi* olduğu anlaşılmaktadır (Çavuşoğlu, 2016; Sert, 2016). Söz konusu dönemde çevirinin tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemsenmeye başladığı ve devletin bir kültür politikası olarak bu alanda önemli adımlar attığı bir dönem olarak incelenmeye değer görüldüğü anlaşılmaktadır.

Araştırma kapsamındaki tezlerde *kültür aktarımı* bağlamında çalışmaların da yapıldığı belirlenmiştir. Ancak yazılı ve sözlü çeviri türünde yapılan kültürel incelemelerin yanı sıra farklı disiplinlerin uygulama alanlarının da çeviri bağlamında değerlendirildiği görülmektedir. Örneğin; *mimari* alanda uygulanan *göç belleği* ve *kentsel dönüşümün* çeviri bağlamında da ele alındığı dikkat çekmektedir. Göç deneyimi; göçmenin iki farklı yer arasında deneyimlediği hareket ile birlikte kendi yerini aradığı ve hiçbir zaman sonlanmayan bir süreç olduğu bilinmektedir. Böylelikle belleğinde taşıdığı mekanlar eşzamanlı olarak sürekli yeniden kurgulanmakta ve üretilmektedir. Bu üretim de bir çeviri türü olarak değerlendirilmektedir. Öyle ki söz konusu bellek bir kentsel dönüşüm aracı olarak değerlendirilerek (Mekdjian, 2017, s. 42) çeviri bakış açısıyla mekanların da incelenebileceğini göstermektedir (Okumuş, 2017). Diğer yandan farklı türlerin birbirine uyarlanması da bir tür çeviri etkinliği olarak değerlendirilmektedir. Örneğin; bir *romanın filme uyarlanması* ya da tam tersi bir durum da bir tür çeviri etkinliğidir. Bunun yanı sıra Darülfünunun İstanbul Üniversitesine (Erdoğan Yılmaz, 2020) dönüşmesi sırasında yaşanan isim ve eğitim sistemi değişikliği, bir ülkeye ait reklam sloganlarının (Güneç, 2018) başka bir ülkeye uyarlanması, bir şarkının (Coşcuoğlu, 2019) farklı kişiler tarafından söylenmesi ve bir kültüre ait yemeğin (Beyaz, 2017) başka kültürlerde yaşayan insanlar tarafından yapılması da çeviride kültür aktarımı bağlamında çalışılan ilgi çekici alt temalar arasında bulunmaktadır.

Mesleki çeviriye dair çalışılan tezlerde en fazla incelenen alt temanın çevirmenlik olduğu görülmektedir. Çevirmenlik mesleği ile ilgili 2013 yılı ocak ayında ülkemizde *Ulusal Meslek Standartlarının* Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından (MYK, 2013) yayımlanmasına rağmen bu uğraşın kimi kaynaklara (Korkmaz, 2016, s. 36) göre *yeniden çeviri* olarak nitelendirilmesi dolayısıyla belirlenen standartların uygulanmasında birtakım zorluklarla karşılaşılmaktadır. Bu yaratıcılık sebebiyle çevirmenliğin de akademik çalışmalara araştırma konusu olduğu görülmektedir. Böylelikle *çevirmenin kimliği, niteliği, kaynak kültür ve*

yazarla olan ilişkisi çeviri faaliyetlerini ne denli etkilemektedir? sorunsalı da çalışmalarda ele alınan ortak noktalardan biri olarak değerlendirilebilir.

Üçüncü ana tema olarak belirlenen *teorik çeviri incelemeleri* kapsamında genel olarak *çeviribilim* ve onunla iç içe olan diğer bilim alanlarına değin kuramsal çerçevede ele alınan çalışmaların yapıldığı gözlenmektedir. Bu bağlamda en fazla incelenen alt temanın *çeviri kuramları* olduğu görülmektedir. Çeviri kuramlarının, çeviri olgusunun bilimselleşme sürecindeki temel taşlarından birisi olması nedeniyle söz konusu durum olağan olarak değerlendirilebilir (Özcan, 2019, s. 588). Bu süreçte gündeme gelen diğer bir olgu ise çeviri eleştirisidir (Yücel, 2007, s. 40). Böylelikle bu kapsamda ikinci alt tema olarak en sık çalışılan temanın da *çeviri eleştirisi* üzerine olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, genel bağlamda ele alınan *çeviribilim* çalışmalarının da çeviri eleştirisi kadar çalışıldığının altını çizmek gerekir. Bu kategoride değerlendirilen tezlerin tamamında incelenen çeviri teorileri bir problemin kuramsal ya da kavramsal çerçevesini oluşturduklarından önem arz etmektedirler. Öyle ki her iki çerçeve sayesinde çevirinin artık otonom bir bilim dalı olduğundan bahsedilebilmektedir. Ancak çevirinin daha ziyade uygulamalı bir alan olarak görülmesi sebebiyle söz konusu kavramlarla ilgili çok az sayıda lisansüstü çalışmanın yapıldığı görülmektedir.

Çeviri türleri söz konusu olduğu zaman birçok farklı alandan bahsetmek mümkündür. Ancak genel anlamda çeviriyi yazılı ve sözlü çeviri olmak üzere ikiye ayırmak mümkündür. Derlemdeki tezlerin yaklaşık 2/3'ünün yazılı çeviri incelemeleri üzerine gerçekleştirildiği göz önünde bulundurulduğunda sözlü çeviri çalışmalarına çok az sayıda, hatta yok denecek oranda (%2) yer verildiği gözlenmektedir. *Sözlü çeviri* ana teması altında en fazla çalışılan konunun *andaş çeviri* olduğu anlaşılmaktadır. Doğan'ın da (2012, s. 114) belirttiği gibi sözlü çeviri türleri içerisinde andaş çevirinin, uygulanabilirliği bakımından en zor tür olması sebebiyle araştırılmaya değer görüldüğü söylenebilir. Diğer yandan bu kategoride andaş çeviri

türüne koştur olarak işlenen bir diğere alt tema ise *tercümanlardır*. Uygulamasının bir hayli zor olduğu vurgulanan andaş çeviri ve diğere sözlü çeviri türlerinin uygulayıcıları olarak tercümanların da araştırmalara konu edilmesi öngörülebilir bir sonuç olarak değerelendirilebilir. Bununla birlikte, alanyazında Türkiye'deki sözlü çeviri türleri üzerine yapılan akademik çalışmaların Çalık (2019) tarafından bir yüksek lisans tezi çerçevesinde bibliyometrik incelemesinin değereleştirildiği bilinmektedir.

İlk tematik araştırma sorusunda kategorize edilemeyen ve *diğere* başlığı altında incelenen tezlerde (f= 15) ise çeviriyi konu alan farklı araştırmaların yapıldığı görülmektedir. Öncelikle bu kategoride daha çok durum belirleme amaçlı araştırmaların yapıldığı anlaşılmaktadır. Araştırma modeli bakımından dar bir alana sıkıştığı görülen *çeviri* konulu lisansüstü çalışmaların böylelikle az da olsa çeşitlendiği/ zenginleştiği söylenebilir. Örneğin; çocukların kitap tercihlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi (Köklücan, 2019), MEB onaylı 100 temel eser arasında yer alan çeviri kitapların çocuklara uygun olup olmadığının araştırılması (Yurtseven, 2011), 2000-2005 yılları arasında en fazla ilgi gören çeviri kitaplarının incelenmesi (Ertan, 2007), teknik metin çevirilerinde karşılaşılan sorunların ele alınması (Şık, 2019), çeviri analiz modeli önerisi (Kocabıyık, 2020) vb. türden çalışmaların değereştirilmesiyle *çeviri* alanında alışlagelmiş lisansüstü tez konularının dışına çıkılarak alanyazına farklı bir açıdan katkı sağlandığı görülmektedir.

Tezlerdeki anahtar kelimelerin kullanılma sıklığında hareketle değereştirilen kelime bulutu çözümlemesinde ise en sıklıkla kullanılan kelimelerin *çeviri/ translation (İng.)* ve *dil* olduğu görülmüştür. Bu sonuç hazırlanan tezlerin araştırma alanı olan *çeviri* ve onun aracı olan *dil* olması sebebiyle olağan görünmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Ülkemizdeki üniversitelerin enstitüleri bünyesinde yürütülen lisansüstü eğitim ve öğretim ve buralarda gerçekleştirilen araştırmalar (tezler, makaleler, bildiriler, kitaplar) hem kişilerin akademik gelişimine hem de çalışılan alanın literatürüne (alanyazımına) katkı sağlamaktadır. Belirli disiplinlerde gerçekleştirilen tez çalışmaları ve bu çalışmalarda araştırılan konuların söz konusu alanın gelişimi ve dinamizmi için önemi yadsınamaz bir gerçektir. Bununla birlikte, herhangi bir bilim alanında gerçekleştirilen akademik çalışmaların belirli zaman dilimlerine göre bibliyometrik ve tematik incelemelerinin yapılmasıyla söz konusu alandaki bilimsel gelişmelerin ve araştırma eğilimlerinin de belirlenmesi mümkün olmaktadır. Öyle ki bu tür çalışmalar sayesinde alanda en fazla çalışılan konuların tespiti yapılabildiği gibi hiç çalışılmayan ya da çok az çalışılan konular da belirlenebilmektedir. Böylelikle ileride söz konusu alanda gerçekleştirilebilecek olası çalışmaların da önü açılabilir. Bu amaç ve motivasyonla gerçekleştirilen mevcut araştırmanın derlemine (korpus) de bahsi geçen akademik çalışma türlerinden biri olan lisansüstü tezler oluşturmaktadır.

Bu çalışmada genel hatlarıyla, çevirinin tanımından tarihine, Türkiye’deki çeviri eğitimi veren üniversite bölümlerinden çeviri konulu lisansüstü tezlerin yapıldığı enstitülere değinilmiştir. Her bir başlık kendi içerisinde alt alanları dikkate alınarak derinlemesine ve ayrıntılı olarak incelenmeye gayret edilmiştir. Böylelikle Türkiye’de başlangıcından günümüze kadar geçen 35 yıllık süreçte (1985-2020) üniversitelerin enstitülerinde çeviri konusunda gerçekleştirilen lisansüstü tezlerin bibliyometrik ve tematik bir çözümlenmesi yapılmıştır.

Tezlerin bibliyometrik incelenmesi sonucunda; yıllar içerisinde lisansüstü tezlerde nicel olarak gözle görülür bir artış olduğu görülmektedir. Bu artış bir anlamda *çevirinin* bir araştırma alanı olarak ülkemizde gitgide önem kazandığının da bir göstergesi olarak kabul

edilebilir. Bu durum son yıllarda *çeviribilim* alanında eğitim veren üniversite bölümlerinin ve bu alanda çalışan akademisyenlerin sayıca artışıyla da doğrudan bağlantılı olabilir. Bu bağlamda *çeviri* alanındaki çalışmaların artmasına katkı sağlayan üniversitelerin dağılımına bakıldığında ise İstanbul, Marmara ve Sakarya üniversitelerinin ön planda olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra incelenen *çeviri* konulu tezlerin en fazla sosyal bilimler enstitülerinde gerçekleştirildiği sonucuna ulaşılmaktadır. Diğer yandan Türk dili ve edebiyatı ana bilim dallarıyla mütercim-tercümanlık / *çeviribilim* anabilim dallarında gerçekleştirilen tezlerin oranlarının paralellik gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu durum, Türk dili ve edebiyatı anabilim dalları bünyesinde çalışılan lisansüstü tezlerde genellikle kimi eserlerin eski dillerden, özellikle Osmanlıca, Arapça ve Farsçadan günümüz Türkçesine aktarılması sebebiyle “çeviri” kavramının kullanılmasından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, çevirinin disiplinlerarası bir alan olması ve evrensel boyutta ele alınması sebebiyle farklı enstitü ve anabilim dallarının da alana katkılarının olduğu görülmektedir. Diğer yandan, *çeviri* konulu lisansüstü tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde gerçekleştirildiği ve tezlerin büyük çoğunluğunun Prof. Dr. ünvanlı öğretim üyeleri tarafından yönetildiği sonucuna ulaşılmıştır. Son olarak derlemdeki tezlerde araştırma yöntemi olarak genellikle *çeviri amaçlı metin çözümlemesi yaklaşımı*, veri toplama aracı olarak da *doküman incelemesi* tekniğinin ön plana çıktığı görülmektedir.

Tezlerin tematik incelemesi neticesinde ise; araştırma konusu olarak büyük bir çoğunlukla kitap çevirisi ve çeviri incelemesi ya da çeviri karşılaştırmalarının yapıldığı anlaşılmaktadır. Böylelikle çoğu tezin tema bakımından kitap incelemesi türü üzerine yoğunlaştığı ve ötesine geçemediği sonucuna varılmıştır. Bununla birlikte disiplinlerarası çeviri incelemeleri kapsamında gerçekleştirilen tezlerin temaları bakımından çeşitlilik gösterdiği ancak derlemdeki genel tematik dağılım göz önünde bulundurulduğunda bu oranın oldukça düşük olduğu sonucuna varılmıştır. Diğer yandan teorik inceleme bağlamında

gerçekleştirilen tezlerin ise sayıca azlığı dikkat çekmektedir. Alandaki uygulamalı çalışmaların varlığı ve çeviribilimin bilimselleşme süreci göz önünde bulundurulduğunda bu durum olağan bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Son olarak derlemedeki tezler arasında sözlü çeviri çalışmalarının yok denecek kadar az olması bu kategoride bir araştırma boşluğu olduğunu göstermektedir.

Çalışmanın derleminin sadece YÖK veri tabanında dizinlenen tezlerden oluşması bu çalışmanın bir sınırlılığı olarak kabul edilebilir. Diğer yandan derlemin oluşturulması aşamasında 01.04.2021 tarihinde yapılan son taramayı takiben 01.06.2021 tarihinde yapılan başka bir taramada veri tabanında 2020 tarihli 3 (üç) teze daha ulaşılmıştır. Ancak çözümlenmeler tamamlandığı için söz konusu çalışmalar derleme dahil edilmemiştir.

Son olarak, ülkemizdeki çeviri konulu akademik çalışmalarla ilgili yapılabilecek olası benzer çözümlenelerde mevcut çalışmada olduğu gibi yıl sınırlaması olmaksızın çeviri konulu makaleler, bildiriler ve kitaplar incelenebilir. Bunun yanı sıra, alandaki bu çalışmaların (makale, bildiri, kitap ve tez) tamamı yıl bazında karşılaştırmalı olarak ele alınarak değerlendirilebilir. Böylelikle ülkemizdeki çeviri konulu çalışmaların her on yılda bibliyometrik ve tematik bir değerlendirilmesi gerçekleştirilerek alandaki olası gelişme ve eğilimler yakından izlenebilir.

KAYNAKÇA

- ABCYa (25 Nisan 2021).** https://www.abcya.com/games/word_clouds
- Açık Önkaş, N. (2009).** Çocuk edebiyatı kitaplarında şiirin yeri. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (23), 1-12. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/217267>
- Agelı, N. (2014).** For better or for worse- the challenges of translating english humour into arabic. *The Journal of Human Sciences*, (23), 414-426. <https://doi.org/10.12785/JHS/20140209>
- Anımding, N. (2015).** *Anonim Tarih-i Kaşgar: Çeviri ve değerlendirme* (Yüksek Lisans Tezi) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akbulut, A. N. (2016).** *Türkiye’de çeviribilim: İlk adımların yol arkadaşlığı*. İstanbul: Sözcükler.
- Aksoy, N. B. (1998).** Teknik çeviri. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 15(2), 71-80. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/610938>
- Aksöz, F. (2005).** *Almanca teknik metinlerin Türkçeye çevirisinde ortaya çıkan çeviri güçlükleri ile teknik çevirinin çeviri eğitimindeki yeri ve önemi* (Doktora Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akyavaş, S. (2019).** *Muvakkit Mustafa B. Ali’nin Teshilü’l-Mik’at adlı eseri: İnceleme-metin-Türkiye Türkçesine çeviri-dizin-tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Aris, G. (2018).** *Eski Uygurca Ölüler Kitabı üzerine bir çeviri denemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arslan, A. (2016).** *Tuhfe-i Hüsamî: İnceleme, çeviri yazılı metin ve dizin* (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aslan, E. (2016).** Geçmişten bugünüme çeviri teknolojileri. *International Turcic World Educational Sciences and Social Sciences Congress* (01-04.12.2016) *Kitapçığı II* içinde (ss.419-424), Antalya, Türkiye.
- Aşık, M. (2019).** *Millet Kütüphanesi Ali Emiri manzum 547 numarada kayıtlı şiir mecmuası (vr. 100b-125b): İnceleme, metin ve nesre çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Avcı, M. A. (2003).** *L’adaptation et la traduction cinematographiques: Une translation sur les problemes de sous-titrage et de doublage* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Avşar, B. (2019).** *Kutbeddin İzniki’nin Mukaddimesi’nin Topkapı nüshası (51’a-100b): Giriş, metin, çeviri ve sözlük* (Yüksek Lisans Tez). Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Avşar, İ. İ. (2020).** *Kripto paralar ve uluslararası ticaret üzerine bir araştırma: Bibliyometrik, LSTM ve kümeleme analizi* (Doktora Tezi). Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ayhan, E., & Önder, M. (2020).** Türkiye'deki siyaset bilimi ve kamu yönetimi makalelerinin bibliyometrik analizi. *The Euroasia Congress on Scientific Researches and Recent Trends-VII*, (06- 09.12.2020) *Özet Kitapçığı* içinde (ss. 591), Bakü, Azerbaycan.
- Aytaç, G. (1999).** Türkiye'de edebi çeviri etkinliği, Yağcı, Ö. (Ed.), *Cumhuriyet dönemi edebiyat çevirileri seçkisi* içinde (ss. 347-349). Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Balkul, H. İ., Can, M. Z., Çalık, O., & Gümüş, A. F. (2018).** Türkiye'de çeviribilim alanında 2013-2018 yılları arasında hazırlanan makaleler üzerine betimsel bir analiz. Tanrıtanır B. C. (Ed.), *Filoljide Güncel Akademik Çalışmalar* içinde (ss. 277-294).
- Barutcu, T. (2010).** *Çocuklara kıraat (1881) ve Sevimli Mecmua (1925) dergilerindeki çeviri metinler ve dış dünya üzerine bir inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bada, G. (1999).** *Türkmen matalları (bilmeceleri): Ses bilgisi, şekil bilgisi incelenmesi, metin ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Başer, B. & Yıldırım, C. (2020).** Traduction spécialisée au XXIe siècle: analyse traductologique comparative des mémoires et thèses préparés en Turquie et en France. *Turkish Studies-Language and Literature*, 15(3), 1075-1100. <https://dx.doi.org/10.47845/TurkishStudies.45432>
- Baykan, A. (2005).** Sosyal-kültürel faktörlerin çevirideki rolü. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (14), 177-197. <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/638/590>
- Bedir Erişti, S. D. (2013).** *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Eskişehir: Açık Öğretim Fakültesi Yayınları. <http://www.mku.edu.tr/files/1005-4a8f7119-18da-4212-82a9-771089655104.pdf>
- Beşel, F. (2017).** Türkiye'de maliye alanında yapılmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi (2003-2017). *International Journal of Public Finance*, 2(1), 27-62. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ijpf/issue/31338/327823>
- Beyaz, E. (2017).** *Representing Turkish food history and food culture through translation: A case of Turkish confectionery* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bilgin, N. (2006).** *Sosyal bilimlerde içerik analizi teknikler ve örnek çalışmalar* (2. Baskı). Ankara: Siyasal Kitapevi.
- Bilir, S. (2019).** *Bir çeviri nesnesi olarak mekân ve 'biçem alıştırmaları' metni üzerinden disiplinlerarası bir çeviri araştırması* (Sanatta Yeterlik Tezi). Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

- Bodur, K. (2019).** *The effect of critical viewing and reading approach on the critical writing skills of the translation studies students* (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim Bölümü. (05 Aralık, 2021).** *Lisans eğitimi.* <https://tanitim.boun.edu.tr/ceviribilim>
- Bourjea, M. (1986).** Traduire ou l'art de voyager. *Meta*, 31(3), 231–232. <https://doi.org/10.7202/002126ar>
- Boyraz, M., & Kabakulak, A. (2020).** Türkiye'deki turizm rehberliği bölümlerinde görev yapan akademisyenlerin bilimsel yayınlarının bibliyometrik analizi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 4(3), 2152–2163. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tdtad/issue/58709/816627>
- Boz, E. (1996).** *Hakiki Divanı: Dil incelemesi, kısmi çeviri ve yazılı metin* (2. Cilt) (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Burhanı, G. A. (2020).** *Tarih-i Humûlî: Çeviri ve değerlendirme* (Yüksek Lisans). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Büker, H. (2011).** *17. Yüzyıl Mensur Şehname Tercümesi (II. Cilt vr. 120b-150'a): Metin, Türkiye Türkçesine Çeviri, Dizin ve Tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Bülent Ecevit Üniversitesi, Yabancı Dil ve Kùltürler Bölümü (05 Aralık, 2021).** Uygulamalı İngilizce çevirmenlik programı. Erişim adresi <https://cmyo.beun.edu.tr/yabanci-diller/uygulamali-ingilizce-ve-cevirmenlik-programi.html>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012).** *Bilimsel araştırma yöntemleri* (13. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Camgöz, B. (2016).** *Mecdî Mehmed Efendi Hadâ'iku's-Şakâ'ik (2-142 sayfalar arası): İnceleme ve çeviri yazısı* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Canki, T. (2013).** *Fazıl Ahmet Aykaç 'ın Şeytan Diyor ki adlı eserinin çeviri yazısı ve metin incelemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cary, E. (2008).** Nasıl çevirmeli? (Çev. M. Rifat-S. Rifat). (M. Rifat Ed.), *Çeviri Seçkisi II – Çeviri (bilim) nedir?* (2. Baskı) içinde (ss. 55-60). İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Chi, Y. (2010).** *The Chinese translation of Benim Adım Kırmızı by Orhan Pamuk through English: A comparative stylistic analysis of the two translations and the Turkish source text* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cihan, F. I. (2011).** *The Turkish Cosmopolitan magazine as translation: An analysis of representations of women* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Copçuoğlu, G. N. (2019).** *Singing as a translational action: Comparative analysis of sight-singing and rehearsed singing performances of Turkish makam music in light of translation studies* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Coşkun, Ş. K. (2020).** *Turizm ve İslamofobi alanında bibliyometrik analiz* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çalık, O. (2019).** *Türkiye'deki sözlü çeviri alanındaki akademik çalışmaların konumu: 2008-2018 yılları arasındaki makale kitap ve lisansüstü tez düzeyindeki çalışmaların içerik analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çalışır Zenci, S. (2020).** Ulusal akademik ağ ve bilgi merkezi tr dizinde taranan çeviribilim araştırmalarının incelenmesi. *Söylem Filoloji Dergisi*, 5(1), 239–251. <https://dergipark.org.tr/pub/soylemdergi/issue/55150/670234>
- Çalışkan, S. (2020).** *Text mining analysis of translation, social communication and literary writing for Turkish* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Çavuşoğlu, Ö. (2016).** *Cumhuriyet Türkiye'sinde yazınsal aktörlerin çeviri söylemleri (1923-1979)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çavuşoğlu, Ö. (2019).** Yeni bir terim mi Çeviribilim? 8. *Avrasya Dil ve Sosyal Bilimler Konferansı* (18-20.10.2019) *Bildiriler Kitabı* (ss. 108-125), Antalya, Türkiye.
- Çimen Karayürek, E. & Erkanan Çakır, N. (2017).** Albert Camus'nün *Yabancı*sındaki güneş kavramının çeviri yoluyla aktarımı üzerine bir inceleme. *Social Sciencess Studies Journal*, 2(11), 1617-1624. <https://doi.org/10.26449/sss.197>
- Çöltü, İ. (1999).** *Die Übersetzungsproblematik der juristischen texte vom Deutschen ins Türkische Dargestellt anhand der eheseidunge texten* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dalasan, D. (2015).** *An Analysis of the English translations of Erzurum folk riddles in the light of Raymond van den Broeck's translation criticism model* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demir, E. (2020).** *Gastronomi alanında yayımlanan makalelerin bibliyometrik analizi* (Yüksek Lisans Tezi). İskenderun Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demir, G. (1988).** *Yönetim konusunda Türkiye'de 1980-1987 yılları arasında basılmış yerli ve çeviri kitaplara ilişkin bir inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Demirci, M. (2012).** *Analyse der Übersetzung von Kinderliterarischen Texten anhand von Grimms Maerchen und ihren Übersetzungen* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demircioğlu, C. (16 Kasım 2011).** Türkçede çeviriyle ilgili terim ve kavramlara tarihsel bir bakış. *Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim Bölümü Semineri*. <https://silo.tips/download/trkede-eviri-yle-igili-terim-ve-kavramlara-tarihsel-bir-bak>

- Devoldere, S. (2008).** *Traduction de certains chapitres du livre d'Aymil Doğan 'Sözlü çeviri, çalışmaları ve uygulamaları' et stratégie de traduction* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dil Uzmanları için Çevrimiçi Topluluk ve İşyeri (15 Ocak 2021).** <https://www.proz.com/>
- Dilekçi, P. (2012).** *Rusça'ya çevirisi yapılan Orhan Pamuk'un 'Benim Adım Kırmızı' romanında çeviri problemleri* (Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Dino, G. (1999).** Sebahattin Eyuboğlu ve Türkiye'de çeviri hareketleri. (Yağcı, Ö. Ed.), *Cumhuriyet dönemi edebiyat çevirileri seçkisi* içinde (ss.294-301). Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Doğan, A. (2012).** Andaş çeviriye Anokhin'in işlevsel sistem kuramı ve Chernov'un etkinlik kuramı kapsamında yaklaşım. *Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 52(1), 113-133.
- Doğan, C. (2018).** Çeviri etkinliğinde kavram karmaşası. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(1), 120-126. http://www.ibaness.org/bnejss/2018_04_01/13_Dogan.pdf
- Doğan, M. E. (2020).** *Teknokentler ve girişimcilik ilişkisi üzerine bibliyometrik analiz çalışması* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Duygulu Şahin, P. (2003).** *Translating images to words: A novel approach for object recognition* (Doktora Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Ece, A. (2013).** Erek-odaklı kuram, Skopos kuramı ve bağıntı kuramı bağlamında çeviri eğitimi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, (26), 49-58. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2101>
- Eco, U. (2008).** Hemen hemen aynı şeyi söylemek (Dire presque la meme chose. Expérience de traduction.) (Çev. Sema Rifat), (M. Rifat Ed.), *Çeviri Seçkisi II – Çeviri (bilim) nedir?* (2. Baskı) içinde (ss. 173-176). İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Elcan, A., & Ulu, Y. S. (2017).** Destandan millî kimlik inşasına altaylı yazar Çıbaş Kayınçın'ın kayçı hikâyesinde yapı ve izlek. *Karadeniz*, (36), 01–16. <https://dergipark.org.tr/tr/download/issue-file/8399>
- Ercan, S. (2020).** Spor hekimliği alanındaki tezlerin Türkiye'de son 15 yılın bibliyometrik analizi. *Turkish Journal of Sports Medicine*, 55(1), 21–27. <https://doi.org/10.5152/tjism.2020.155>
- Erdoğan Yılmaz, Ş. (2020).** *Çeviri aracılığıyla bilimsel alan dönüşümünün izinde 'İstanbul Üniversitesi Reformu'* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eren, E. (2012).** *Nizâmî-yi Arûzî'nin Çehâr Makâle'si: Çeviri ve dilbilgisi yönünden inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Ergun, E. (2004).** Eğitsel çevirinin çağdaş dil öğretimindeki konumu. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, (2), 141-159. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/92998>
- Erim, B. (2019).** *Dârülelhan Nota Külliyyâtı Anadolu halk şarkıları 6 ve 7 numaralı defterlerin günümüz Türkçesine çeviri aktarımı* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ersoy, H., & Balkul, H. İ. (2012).** Teknolojik gelişmelerin çevirmen ve çeviri mesleği açısından olumlu ve olumsuz etkileri: çeviri alanında yeni yaklaşımlar. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 7(2), 295-307. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/akademikincelemeler/issue/1546/18997>
- Ersoy, H., & Balkul, H. İ. (2016).** Çeviribilim alanındaki lisansüstü tezler üzerine betimleyici bir çalışma. *International Journal of Languages' Education*, 4(3), 151–153. <https://doi.org/10.18298/ijlet.642>
- Ertan, O. (2007).** *2000- 2005 yılları arasında Türkiye’de çoksatan çeviri kitaplara kuramsal bir bakış* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eruz, S. (05 Şubat 2021)** Türkiye’de çeviri bölümlerinin kurulması. *SAKİNE ERUZ ESEN* (www.sakine-eruz.com) <http://www.sakine-eruz.com/ceviribilimsel-kaynaklar-sakine-eruz-esen/tuerkiyede-ceviribilim-bolumlerinin-kurulmasi/index.php>
- Eruz, S. (1999).** *Çeviri eğitiminde ve çeviride koşut metinler hukuk alanında koşut metin çalışmalarının kapsamı işlevleri ve yöntemleri* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eruz, S. (2003).** *Çeviriden çeviribilime: yüzyılımız penceresinden çeviribilimsel gelişmelere bir bakış*. İstanbul: Multilingual.
- Eruz, S. (2010).** *Çokkültürlülük ve çeviri. Osmanlı Devleti’nde çeviri etkinliği ve çevirmenler*. İstanbul: Multilingual
- Eruz, S. (2014).** Osmanlı Devleti’nde ve Türkiye’de çevirinin işlevi ve çevirmenlik mesleği (Belgrad antlaşması ve sınır çekilirken yaşanan çeviri sorunları örneğinde). *İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi*, (8), 15-39.
- Even-Zohar, I. (1978).** The position of translated translatio within the literary polysystem, (James S. Holmes, José Lambert ve Raymond van den Broeck, Ed.), *Literature and Translation: New Perspectives in Literary Studies* içinde (ss. 117-127). Leuven: Acco.
- Even-Zohar, I. (1990).** Polysystem studies. *Poetics Today- International Journal for Theory and Analysis of Literature and Communication*, 11(1), 9-26. https://www.tau.ac.il/~itamarez/works/books/Even-Zohar_1990--Polysystem%20studies.pdf
- Faklı, N. İ. (1997).** *A Translation criticism of Virginia Woolf's A Room of One's Own* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Gémar, J.-C. (1985).** Réflexions sur la manière de traduire ou les trois états de la traduction. *Meta*, 30(3), 236–241. <https://doi.org/10.7202/002851ar>
- Genç, A. (2019).** *Charles Perrault masallarının Türkçe çevirilerindeki kültürel unsurların erek odaklı çeviri kuramı açısından incelenmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Göktürk, A. (1986).** *Çeviri: Dillerin dili*. İstanbul: Çağdaş Yayınları.
- Göl, D. (2015).** *Türkiye’de 1980 dönemi feminist çeviri hareketinin kadın çalışmaları dizgesini oluşturmadaki rolü* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Görgüler, Z. (2016).** *Yeni toplumsallıklar etrafında yükselen çeviri pratikleri: Türkiye’de tara-çeviri (Manga) içeriklerinin dolaşımı ve netnografik çözümler* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Grand Robert Dictionnaire de la langue Française (2001).** Paris: Dictionnaires le Robert
- Grande Encyclopédie Larousse (1976).** Paris: Larousse
- Güleryüz, İ., & Kurt, B. (2020).** Change management in Turkish translation a bibliometric analysis. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 11(40), 380–416. <https://app.trdizin.gov.tr/makale/TXpZNU1qazNOdz09/change-management-in-turkish-literature-a-bibliometric-analysis>
- Günenc, H. (2018).** *Werbeslogans in Türkischen und Deutschen medien-ein beitrag zur linguistischen semiotik und übersetzungswissenschaft* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gür, M. N. (2016).** *Ali el-İzniki’nin ‘Cevahir el-Esrar fî Ma’arif el-Ahcar’ adlı eserinin çeviri ve incelemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Haldan, A. (2018).** Skopos kuramı, çeviri edinci ve çeviribilim öğrencilerinin teknoloji kullanımları üzerine bir değerlendirme. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2), 101-112. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sinopusd/issue/41474/488662>
- Haleva, B. (2016).** Traduction et traductologie en Turquie: état des lieux et perspectives. *Frankofoni*, 32(1), 101-111.
- Hood, W.W., Wilson, C.S. (2001).** The translation of bibliometrics, scientometrics, and informetrics. *Scientometrics* 52(2), 291. <https://doi.org/10.1023/A:1017919924342>
- Hönig, H. & Kussmaul, P. (1982).** *Strategie der übersetzung. Ein lehr- und arbeitsbuch*. Tübingen; Narr.
- İlman Püsküllüoğlu, E., & Hoşgörür, V. (2017).** Türkiye’de 2010-2016 yılları arasında yapılan karşılaştırmalı eğitim lisansüstü tezlerinin değerlendirilmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 46–61. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/muefd/issue/30748/304009>

- İşimtekin, S. (2005).** *Nâsiru'd-din Şâh'ın Avrupa Seyahatnâmesi (Sefernâme-İ firengistan-ı Nâsiru'd-din Şâh) inceleme ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Jakobson, R. (2008).** Çevirinin dil(bilimsel) özellikleri üstüne (On Linguistic Aspects of Translation) (Çev. Ömer B. Albayrak), (M. Rifat Ed.), *Çeviri Seçkisi II – Çeviri (bilim) nedir?* (2. Baskı) içinde (ss. 61-66). İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Jick, T. D. (1979).** Mixing qualitative and quantitative methods: Triangulation in action. *Administrative Science Quarterly*, 24(4), 602-611. <https://doi.org/10.2307/2392366>
- Kaldırım, A., & Tavşanlı, Ö. F. (2020).** Grafik örgütleyicilerin Türkçe eğitiminde kullanımını konu edinen araştırmaların incelenmesi bir tematik analiz. *Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(3), 839–873. <https://dergipark.org.tr/pub/uefad/issue/57305/728921>
- Kaleli, A. (2014).** *Du'â-nâme: İnceleme, çeviri, yazılı metin, özel adlar dizini ve tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karabayır, Ç. (2016).** *Eine kulturspezifische übersetzungsanalyse: Vergleichende analyse des romans huzur von Ahmet Hamdi Tanpınar* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karagöz, B. (2018).** Eğitici çizgi romanların ışığında okuduğunu anlama stratejilerinin kullanımı. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(3), 637-661. <https://doi.org/10.17556/erziefd.401083>
- Karantay, S. & Salman, Y. (1999).** Vedat Günyol'la söyleşi. (Ed. Yağcı, Ö.), *Cumhuriyet dönemi edebiyat çevirileri seçkisi* içinde (ss. 134-142). Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Kartal, A. (2013).** *The letters of George- Gennadios Scholarios to members of the ruling elite in fifteenth- century Peloponnese: Introduction, translation, and commentary* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kasemodel, M. G. C., Makishi, F., Souza, R. C. And Silva, V. L. (2016).** Following the trail of crumbs: a bibliometric study on consumer behavior in the food science and technology field. *International Journal of Food Studies*, 5(1), 73-83. <https://doi.org/10.7455/ijfs/5.1.2016.a7>
- Kaya, G. (2011).** *Battal Gazi Destanı'nın (343-675) çeviri yazısı ve metin sözlüğü* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kılıç, N. (2020).** Tematik radyo yayıncılığı. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (23), 281–302. <https://app.trdizin.gov.tr/makale/TXpjMk1UUXINZz09/tematik-radyo-yayinciligi>
- Kılınç, A., Oflaz, M., Acun, A., & Avcıkurt, C. (2017).** Girişimcilik konulu lisansüstü tezlere yönelik bibliyometrik bir analiz. 8. *International Congress on Entrepreneurship Local, Regional and Global Dynamics of Entrepreneurship* (14-16.07.2017) *Bildiri Kitabı* içerisinde (ss. 683-696). Balıkesir.

- Kıran, M. (2011).** *Usûlü'l-Melâhim: Çeviri, yazılı metin ve gramer incelemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kırıcı Tekeli, E., & Tekeli, M. (2020).** Bibliometric analysis of researches for religious tourism. *The IV. International Management and Social Sciences Conference*, 05-06.06.2020 İstanbul, Türkiye.
- Kızıltan, R. (2017).** Tarihte çeviri: Antik Çağdan 19. Yüzyıl sonuna kadar edebi çeviri kuramları. *Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 40(1-2), 71-88. <http://dtcfdergisi.ankara.edu.tr/index.php/dtcf/article/view/1651/1474>
- Kireççi, Ü. (2018).** *Çizgi romanda çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kocabıyık, H. S. (2020).** *Seçmeli ve çok boyutlu bir çeviri analiz modeli önerisi* (Doktora Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Koç Konuksever, S. (2018).** *Şükrullah-ı Şirvânî'nin Riyâzu'l- kulûb adlı eseri: İnceleme, metin, çeviri* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Korkmaz, İ. (2016).** Çeviri stratejilerinin yazın çevirisinde uygulanması: Yaşar Kemal'in ölmez otu eserinin İngilizceye çevirisinden örnekler. *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 6(12), 35-46. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/591740>
- Kozak, N. (1994).** Anatolia Dergisi'nde yayımlanan yazılar üzerine bir inceleme. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, (5), 22-33. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/atad/issue/53545/713189>
- Kozak, N. (2000).** Türkiye' de akademik turizm literatürünün gelişim süreci üzerine bir inceleme. *DAÜ: Turizm Araştırmaları Dergisi* 1(1), 15-55.
- Köklücan, D. (2019).** *Anaokulu öğrencilerinin ulusal ve çeviri çocuk kitaplarını tercihlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Köprü, S. (2008).** *Coupling speech recognition and rule-based machine translation* (Doktora Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Köşker, H. (2020).** Coğrafi işaret konusunda yazılmış lisansüstü tezlerin bibliyometrik analizi. *Journal of Humanity and Tourism Research*, 10(4), 775-787. <https://dergipark.org.tr/en/pub/johut/issue/58659/847474>
- Krippendorff, K. (2018).** *Content analysis: An introduction to its methodology* (4th ed.). Beverly Hills: Sage Publication.
- Kuleli, M. (2016).** *Çeviri göstergebilimi bakış açısıyla Shakespeare'in Julius Caesar ve Antony and Cleopatra adlı oyunlarında anlam evreni, göstergeler ve öznellik yetisi* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kurultay, A.T. (1985).** *Çeviri eleştirisinde yöntem sorunlarına uygulamalı bir yaklaşım.* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Kurultay, T. (1999).** Cumhuriyet Türkiye’inde çevirinin ağır yükü ve Türk hümanizması. *İstanbul Üniversitesi Alman Dili Edebiyatı Dergisi*, (11), 13-36. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuaded/issue/1043/11784>
- Küçükyağcı, N. & Avcı, B. (2011).** *Türkiye’de çevirmenlik mesleği, araştırma raporu.* Ankara: T.C. Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı.
- Lamantia, J. (2007).** *Text clouds: a new form of tag cloud.* http://www.joelamantia.com/blog/archives/tag_clouds/text_clouds_a_new_form_of_tag_cloud.
- Larson, M. L. (1998).** *Meaning-based translation: A guide to cross-language equivalence.* (2. Ed.) New York: University Press of America.
- Maral, N. (2010).** *Tiyatro metin çevirilerinde çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Mekdjian, S. (2017).** Urban activism and migrations. Disrupting spatial and political segregation of migrants in European cities. *Elsevier*, (77), 39-48. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2017.05.008>
- Memiş, M. R. & Erdem, M. D. (2013).** Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, kullanım özellikleri ve eleştiriler. *Turkish Studies* 8(9), 297-318. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.5089>
- Metin, T. C. (2013).** *Boş zaman literatürünün dünyadaki gelişimi: Leisure Science Dergisinde yayımlanan makaleler üzerine bir inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Mounin, G. (1967).** *Die Übersetzung-Geschichte, Thorie, Anwendung*, Nymphenburger Verlagsbuchhandlung: München.
- Munday, J. (2001).** *Introducing Translation Studies. Theories and Applications.* Routledge: London New York.
- Mutlu, S., & Tosun, M. (2019).** Tanzimat dönemi ve cumhuriyet sonrası çeviri çalışmaları örneğinde çevirinin toplumsal sistemin dönüşmesindeki etkisi. *Journal of Continuous Vocational Education and Training*, 2(1), 41–51. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/777021>
- Myk ulusal meslek standardı. (2013).** Resmî Gazete (Sayı: 28543 (Mükerrer). <http://www.ce-viriblog.com/2013/01/30/myk-ceviride-meslek-standardi-aciklandi/>, 20 Mayıs, 2021.
- Namal, Y. & Karakök, T. (2011).** Atatürk ve Üniversite Reformu (1933). *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(1), 27-35. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/higheredusci/issue/61474/917963>
- Nayman, H. (2018).** *Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu’nun Köroğlu adlı eski harfli tarihî romanının çeviri yazısı ve tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Nouveau Dictionnaire Encyclopédique (1894). Paris: Ancienne Librairie Poussielgue.

Nouveau Petit Larousse Illustré (1952). Paris: Librairie Larousse

Okumuş, G. (2017). *Göçmen belleğinin mekânı kurgulama ve yeniden üretme biçimleri: Kolaj, montaj ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Okuyan, S. (2012). *Çeviri tarihinin bugünün çeviri bakış açısıyla incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Oxford Dictionary, (09 Ocak, 2021). <http://www.oxforddictionaries.com>

Oxford. (1994). Wordpower dictionary. (6. Ed.) Oxford: Oxford University Press.

Oxford. (2000). Advanced learner's dictionary. (6. Ed.) Oxford: Oxford University Press.

Ozan, C. Ve Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri. *Sakarya University Journal of Education*, 4 (1), 116-136. <https://dergipark.org.tr/pub/suje/issue/20635/220033>

Öner, I (2003). Çeviribilimin bireysel kuramlardan geniş ölçekli bir bakış açısına doğru. (Ed. M. Rifat) *Çeviri Seçkisi I: Çeviriyi Düşünenler* içinde (ss. 195-217), İstanbul: Düzlem Yayınları.

Öner, S. (2013). *Çeviri yoluyla kanun yapmak: 1858 tarihli Osmanlı Ceza Kanunu'nun 1810 tarihli Fransız Ceza Kanunu'ndan çevrilmesi* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÖSYM, (2021). *2020 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu.* <https://www.osym.gov.tr/TR,19431/2020-yuksekogretim-kurumlari-sinavi-yks-yuksekogretim-programlari-ve-kontenjanlari-kilavuzu.html>

Özbent, S. & Arı, S. & Demirkıvıran, S. & Ünsal, G. & Durmaz Hut, A. & Angı, A. & Sayarı, I. (2016). Simultane çeviri eğitimi alan öğrencilerin çeviri becerilerinin geliştirilmesinde çevri kuramlarının ve simultane çeviri laboratuvarının katkısı. *International Journal of Language Academy*, 4(4), 88-99. <http://dx.doi.org/10.18033/ijla.438>

Özcan, O. (2019). Yazın çevirisi incelemelerinde yorumlayıcı çeviri kuramı. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (16), 587-603. <http://doi.org/10.29000/rumelide.619082>

Özdemir, G. (2018). *Hekim Beşir Çelebi Mecmû'atü'l-Fevâid: Giriş, inceleme, çeviri yazılı metin, dizin* (Doktora Tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özdilek, H. (2013). *Tercüme Dergisi ve Türkiye'deki çeviri eleştirisi serüvenine katkıları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Özinönü, A. K. (1970).** *Growth in Turkish positive basic sciences, 1933-1966.* Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen ve Edebiyat Fakültesi.
- Özkırımlı, A. (1999).** Çeviri. Yağcı, Ö. (Ed.), *Cumhuriyet dönemi edebiyat çevirileri seçkisi* içinde ss. 217-222, Ankara: Kültür Bakanlığı.
- Öztunalı, O. (2017).** Toledo çevirmenler Okulu'nda gerçekleştirilen çalışmaların kültürlerarası yeri ve önemi. *Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 52(2), 1323-1339. http://doi.org/10.1501/Dtcfder_0000001564
- Öztürk, G. (2001).** *Edige Batır Destanı'nın Başkurt versiyonu: İnceleme, metin, transkripsiyonlu metin, çeviri ve dizin* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Öztürk, İ. (1999).** *Tarihsel Süreçte Çeviri.* Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Paker, S. (1983).** Çeviride 'yanlış/doğru' sorunu ve şiir çevirisinin değerlendirilmesi. *Yazko Çeviri*, 13, 131-139.
- Paker, S. (1987).** Yazınsal çoğuldizge içinde çeviri yazının durumu (Çev. Saliha Paker). *Adam Sanat*, (14), 59-67.
- Paz, O. (2008).** Söz Sanatı ve Söze Bağlılık Açısından Çeviri (Çev. Ahmet Cemal) (M. Rifat Ed.), *Çeviri Seçkisi II – Çeviri (bilim) nedir?* (2. Baskı) içinde (ss. 97-106). İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Pazarlıoğlu, S. (2015).** *Honoré de Balzac'ın 'Le Père Goriot' (Goriot Baba) adlı eseri ile Türkçeye çevirilerinin erek odaklı çeviri kuramı ve çeviri stratejileri açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Perpaonline (15 Ocak 2021).** <http://www.perpaonline.com/>
- Pritchard, A. (1969).** Statistical bibliography or bibliometrics? *Journal of Documentation*, 25(4), 348-349. https://www.researchgate.net/publication/236031787_Statistical_Bibliography_or_Bibliometrics
- Raková, Z. (2016).** *Çeviri Kuramları* (Çev. Yusuf Polat). Çevirmenin yayını. s. 237. ISBN: 978-605-83169-0-4.
- Ramsden, A., & Bate, A. (2008).** *Using Word Clouds in Teaching and Learning.* University of Bath. <https://www.semanticscholar.org/paper/Using-Word-Clouds-in-Teaching-and-Learning-Ramsden-Bate/fde4664fc4b739c0ac7dbbb524aaca8fc20e9153>
- Reiss, K., & Vermeer H. J. (1985).** Grundlegung einer allgemeinen translations theorie. *Babel revue internationale de la traduction / international journal of translation*, 31(2), 111-112. <https://doi.org/10.1075/babel.31.2.30kat>
- Rifat, M. (2004).** *Çeviri seçkisi II Çeviri(bilim) nedir?: Başkasının bakışı.* Dünya Aktüel Yayıncılık.
- Rifat, M. (2008).** *Çeviri Seçkisi II- Çeviri(bilim) Nedir?* (2. Baskı) Sel Yayıncılık, İstanbul.

- Salman, R. (2008).** *Selim Sabit'in Sarf-ı Osmani adlı eserinin çeviri yazısı, terimler, lügatçe ve metin* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sander, O. (2012).** *Siyasi Tarih: İlkçağlardan 1918'e* (23. Baskı). Ankara: İmge Kitabevi.
- Sandıkçı, M., & Mutlu, H. (2019).** Gastronomi alanında yayınlanan makalelerin bibliyometrik profili 2013-2017. *Sosyal Bilimler Dergisi*, (33), 32-42. <http://dx.doi.org/10.16990/SOBIDER.4754>
- Sarıp, M. A. (2018).** *El-idrîsî ve Nuzhatü'l-Müştâk adlı eserinin Uzak Doğu ile ilgili bölümünün çeviri ve yorumu* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sarışık, D. (2020).** *Kafka'nın 'Die Verwandlung' adlı öyküsünün ara dilden çeviri bağlamında değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Savaşan, S. (2011).** *Türkçe içeriklerden otomatik etiket bulutu oluşturma* (Yüksek lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Saylak, M. (2020).** *Revna Mecmuası: Çeviri yazı ve inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.
- Seçgül, S. (2020).** *Çeviribilim terimlerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sengupta, I. N., (1992).** Bibliometrics, informetrics, scientometrics and librmetrics. *An Overview. Libri*, 42(2), 75-98. <https://doi.org/10.1515/libr.1992.42.2.75>
- Sert, H. H. (2016).** *Dil Devrimi'nin erken Cumhuriyet Dönemi'nde şiir ve çeviri bağlamında Türk edebiyatına etkisi (1932-1950)* (Doktora Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Snell-Hornby, M. (1986).** *Übersetzungswissenschaft – Eine Neuorientierung*. Tübingen: Francke Verlag.
- Snell-Hornby, Mary, H. G. Hönic, P. Kussmaul, P. Schmitt (1998).** *Handbuch Translation*. Tübingen: Stauffenburg Handbücher.
- Sevinç, S. (2019).** *Türkiye'de çeviri yayıncılığı ve telif hakları* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Soyer, A. (2018).** *Buddhacarita: Giriş, metin, çeviri, dizin ve tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sunel, A. H. (1988).** Çeviri ve bir çevirinin düşündürdükleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (3), 153-168. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/88424>
- Şan, F. & Koçlu, S. (2020).** Toplum Çevirmenliği alanında Türkiye'de yapılan bilimsel çalışmalar: analiz ve değerlendirme. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 780- 802. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/rumelide/issue/54885/752813>

- Şeker, R. (2016).** *Lügat-ı Aziziye: İnceleme, çeviri yazılı metin ve dizin* (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şener, S. (2008).** *Dünden bugüne tiyatro düşüncesi*. Dost Kitabevi Yayınları: İstanbul.
- Şevik, N. & Gündoğdu, M. & Tosun, M. (2015).** Skopos Kuramını Yeniden Anlamak: Skopos Kuramında amaç kavramına geniş ölçekli bir bakış. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 1(1), 179-196. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/197546>
- Şevik, N. & Gündoğdu, M. (2018).** Çeviri eğitiminde çevirmen aday öğrencilerin edinmesi gereken temel becerilere bir üst bakış. *Ihlara Eğitim Araştırma Dergisi*, 3(1), 78-89. <http://ihead.aksaray.edu.tr/tr/download/article-file/495320>
- Şık, M. (2019).** *Terminology standards as a tool in the translation process of a technical texti* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şulha, P. (1999).** *Çevirmenlerin çeviri sürecinde karşılaştıkları sorunların sosyo-kültürel nedenleri* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- T. C. Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı (2015).** *Türkiye 'de çevirmenlik mesleği, araştırma raporu*. (Güncellenmiş 2. Versiyonu), Ankara. <http://www.ankaced.org/images/cevirmenlikraporu.pdf>
- T.C. Sağlık Bakanlığı, COVID-19 Bilgilendirme Platformu (25 Mart 2021).** Erişim adresi <https://covid19.saglik.gov.tr/>
- Tadal, T. (2015).** *Hoca Rıza Sarraf- Divan-ı Sarraf: Çeviri yazılı metin ve sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tagcrowd (25 Nisan 2021).** <https://tagcrowd.com/>
- Tahir Gürçağlar, Ş. (2011).** *Çevirinin ABC'si. ABC Dizisi*. İstanbul: Say yayınları.
- Takanay, A. (2005).** *Yazınsal bir tür olarak 'deneme' çevirilerinde sorunlar ve yaklaşımlar: Bir 'deneme seçkisi' çeviri projesi kapsamında alınan kararların değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tanrıkulu, L. (2018).** Çoğul dizge kuramı ışığında Sabahattin Ali'nin İçimizdeki Şeytan adlı romanının incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 4(1), 27-38. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/488683>
- Tanrıyar, K. (2007).** *The life of saint Auxentios: An introduction, translation and commentary* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tapan, E. (2018).** *Dolâb dergisinin çeviri yazısı ve edebiyatla ilgili metinlerin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Taşkıran, C. (2010).** *Tanzimat Dönemi 'nde çeviri: Siyasal ve kültürel bir bakış* (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Taydaş, S. (2011).** *Sözlü iletişim becerileri dersinde kullanılan 'Conversations Pratiques De L'Oral' kitabındaki Fransızca söz kalıplarının Türkçeye çevirisinde öğrencilerin izledikleri çeviri stratejileri* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tekalp, S. (2020).** Çeviribilimde postmodern yansımalar. *Modernizm ve Postmodernizm Çalışmaları Konferansı* (23-24.04.2020). Kocaeli, Türkiye.
- Tekgül, D. (2008).** Türkiye’de çeviri eğitimi veren üniversite bölümleri. (Ed. M. Rifat) *Çeviri Seçkisi I: Çeviriyi Düşünenler* içinde (ss. 60-63), İstanbul: Sel Yayıncılık.
- Tekten, B. (2019).** *A comparative study on the paratextual elements in the translations of Edgar Allan Poe’s short story compilations* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Tezel, R. (2019).** *Bereketzâde İsmail Hakkı’nın ‘Metâlib-i âliye’ adlı eserinin çeviri yazıtı ve eserin teleolojik delil bağlamında tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Toktaş, H. A. (2006).** *Tuvaca Alday-Buuçu Destanının dil yönünden incelenmesi: Metin, çeviri ve açıklamalı sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Toury, G. (1980).** *In search of a theory of translation*. Tel Aviv: The Porter Institute for Poetics and Semiotics, Tel Aviv University.
- Toury, G. (1995).** *Descriptive translation studies and beyond*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Translators café (15 Ocak 2021).** <https://www.translatorscafe.com/cafe/>
- Türk Dil Kurumu Güncel Sözlük.** <http://www.tdk.gov.tr>
- Türk, H. B. (2019).** *13 numaralı atik şikâyet defteri (Vr.1-142): Değerlendirme, çeviri ve metin* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.
- Uslu Üstten, A. (2016).** Kültürlerin karşılaşma ve etkileşim aracı olan tercüme eserlerin Türk kültürü üzerindeki etkisi. *ZFWT*, 8(3), 73-83. <http://www.dieweltdertuerken.org/index.php/ZfWT/article/view/885/885>
- Uzuner, Y. (1999).** Niteliksel araştırma yaklaşımı (Ünite 9). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri* içinde (ss.175-190). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Vardar, B. (1978).** Dilbilim açısından çeviri. *Türk Dili Aylık Dil ve Yazın Dergisi Çeviri Sorunları Özel Sayısı*, (322), 60-72.
- Vermeer, H. J. (1978).** Ein rahmen für eine allgemeine translationstheorie. *Lebende Sprachen*, 23(3), 99-102. <https://doi.org/10.1515/les.1978.23.3.99>
- Vermeer, H. J. (2008).** Çevirinin Doğası – Biz özet. (The translation of Translating – A summary) (Çev. Şebnem Bahadır & Dilek Dizdar) (M. Rifat Ed.), *Çeviri Seçkisi II – Çeviri (bilim) nedir?* (2. Baskı) içinde (ss. 165-172). İstanbul: Sel Yayıncılık.

- Wikipedi, Özgür Ansiklopedi (15 Aralık 2020).** Türkiye'deki Üniversiteler Listesi. Erişim adresi
https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrkiye%27deki_%C3%BCniversiteler_listesi
- Wikipedi, Özgür Ansiklopedi (15 Ocak 2021).** Vakıf üniversitesi. Erişim adresi
https://tr.wikipedia.org/wiki/Vak%C4%B1f_%C3%BCniversitesi
- Wikipedi, Özgür Ansiklopedi (15 Ocak 2021).** Devlet üniversitesi. Erişim adresi
https://tr.wikipedia.org/wiki/Devlet_%C3%BCniversitesi
- Wikipedi, Özgür Aksiklopedi (20 Mart 2021).** Benim adım kırmızı. Erişim adresi
https://tr.wikipedia.org/wiki/Benim_Ad%C4%B1m_K%C4%B1rm%C4%B1z%C4%B1
- Wikipedi, Özgür Ansiklopedi (21 Nisan 2021).** Skopos. Erişim adresi
<https://tr.wikipedia.org/wiki/Skopos>
- Vişne, T. (2019).** *İşitme yetersizliği yaşayan bireylerin iletişimlerine yönelik bir işaret dili çeviri sisteminin geliştirilmesi ve uzman değerlendirmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Vural Kara, S. (2010).** Tarihsel değerlendirmeler ışığında Türkiye'de çeviri etkinliği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 94-101.
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/160764>
- Wach, E. (2013).** Learning about qualitative document analysis. *IDS Practice Papers*, 1-10.
https://www.researchgate.net/publication/259828893_Learning_about_Qualitative_Document_Analysis
- Webster's New World College Dictionary. (20 Mart 2021).**
<https://www.yourdictionary.com/about/websters-new-world-college-dictionary.html>
- Williams, W., Parkes, E. L., & Davies, P. (2013).** Wordle: A method for analysing MBA student induction experience. *The International Journal of Management Education*, 11(1), 44-53.
- Wolfram. W. (1977).** *Übersetzungswissenschaft- Probleme und Methoden*, Ernst Klett Verlag: Stuttgart.
- Wordart (25 Nisan 2021).** <https://wordart.com/>
- Wordclouds (25 Nisan 2021).** <https://www.wordclouds.com/>
- Worditout (25 Nisan 2021).** <https://worditout.com/>
- Yağmur, Ö. (2013).** *Latin harfli çeviri yazılı metinlerde Türkçe söz dizimi (16.-19. yüzyıllar)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yaman, H. (2013).** *Ta'bîrnâme-i Fârsî: Çeviri ve inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Yaşar, M. (2004).** *Edebi metinlerden alınan Türkçe deyimlerinin Rusçaya çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yazıcı, M. (1998).** *Çeviri eğitimi: Kuramsal yaklaşımda ve uygulamada kaynak odaklılıktan erek odaklılığa geçiş* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yazıcı, M. (2005).** *Çeviribilimin temel kavram ve kuramları*. İstanbul: Multilingual.
- Yazıcı, M. (2007).** Çeviribilimde lisansüstü tezleri üzerine görgül bir araştırma. III. *Lisansüstü Eğitim Sempozyumu: Lisansüstü Eğitimde Sorunlar ve Çözüm Önerileri* (17-20.10.2007) *Bildiriler Kitapçığı* içinde (ss.565-571). Eskişehir.
- Yazıcı, M. (2007).** *Yazılı çeviri edinci*. İstanbul: Multilingual.
- Yazıcı, M. (2010).** *Çeviribilimin temel kavram ve kuramları*. (2. Baskı) İstanbul: Multilingual.
- Yazıcı, M. (2012).** Türkiye de çeviri eğitimi üzerine. *Çeviribilim: Çeviri ve Çeviri İncelemeleri Dergisi*, (8), 17–23.
- Yemenici, A. (2019).** Ardıl çeviri eğitiminde dikkat yönetimi ve çalışma belleği dinamikleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (5), 297-313. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/786447>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008).** *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, C. (2020).** Çeviri teknolojileri, yerleştirme konulu lisansüstü tezlerin Türkçe çeviribilim literatürü bağlamında değerlendirilmesi. *Turkish Studies – Language and Literature*, 15(1), 497-514. <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.39592>
- Yıldırım, E., & Delen, H. (2020).** Kabak kemane ile ilgili akademik yayınların bibliyometrik analizi. *Social Sciences Studies Journal*, 6(64), 2740–2750. <http://dx.doi.org/10.26449/sss.2513>
- Yılmaz, C. (2009).** *Yeni Uygur Türkçesi Zunun Kadiri eserleri: Giriş, inceleme, metin ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yılmazel, Ö. (2019).** YÖK ulusal tez merkezi'nde büyük veri alanında kayıtlı bulunan lisansüstü tezlerinin analizi. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (41), 225-240. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kdeniz/issue/44132/521696>
- Yurtseven, H. (2011).** *MEB onaylı 100 temel eserde yer alan çeviri kitaplardaki iletilerin ilköğretim ikinci kademe öğrencilerine uygunluğunun Türkçe öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yücel, F. (2007).** Çeviri eleştirisi neyi eleştirir? *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(12), 39-58. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosbilder/issue/23098/246762>

- Yücel, F. (2016).** *Çeviribiliminin paradigmaları 2*. İstanbul: Hiperlink Yayınları.
- Yüksek Öğretim Bilgi Yönetim Sistemi (13 Aralık, 2020).** Öğrenci İstatistikleri.
<https://istatistik.yok.gov.tr/>
- Yüksek Öğretim Bilgi Yönetim Sistemi, (05 Aralık, 2021).** Yükseköğretim istatistikleri.
<https://istatistik.yok.gov.tr/>
- Zeytinkaya, D. (2016).** Gideon Toury'nin erek odaklı kuramı ışığında Bedrettin Tuncel'in insandan kaçan başlıklı çevirisi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (4), 35-47. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/338272>

EK 1: YÖK Tez Veri Tabanındaki Çeviri Konulu Tezler (1985-2020)

2020

- ACET, M. N. (2020).** *Erek odaklı çeviri kuramı çerçevesinde Miheil Cavahişvili'nin 'Kvaçi Kvaçantiradze (Madrabaz Kvaçi)' adlı romanının Gürcüceden Türkçeye çevirisinin incelenmesi* (Doktora Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- AKAN BAĞDAT, A. B. (2020).** *Baha Tahir'in öykülerinin Türkçe çevirilerinin Gideon Toury'nin erek odaklı çeviri kuramına göre incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- ALTINTAŞ, Ö. (2020).** *Polisiye edebiyatımızda çeviri eylemine ilişkin kavramların yeniden okunması* (Doktora Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- ASAN, Z. (2020).** *La place de la pédagogie/ didactique au sein de l'enseignement de la traduction dans le cadre universitaire en Turquie* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- ATAY, M. (2020).** *Konyalı Muhyî'nin Behcetü'l-esrâr tercümesi (Kenzü'l-menâkıb ve Remzü'l-Mevâhib) [İnceleme-tenkitli metin-diliçi çeviri-tıpkıbasım]* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Medeniyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ATEŞ, E. (2020).** *Gedizli Azmî'nin Kitâb-ı Hiye'l-i ve Jung'un hilebaz arketipi üzerinden incelenmesi (İnceleme-metin-diliçi çeviri)* (Doktora-Türkçe). İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- AYBİRDİ, N. (2020).** *An investigation into evaluating translation quality of university students* (Doktora Tezi) Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı İngiliz Dili Eğitimi Bilim Dalı, Erzurum.
- BAHADIR, D. (2020).** *Çaylak Teyfik'in 'Bu Âdem' latifeleri (İnceleme-çeviri yazı metin-tıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.
- BAKIL, P. (2020).** *Yeni Gün Gazetesi (1919-1920) 181-365 sayılarındaki edebî metinlerin çeviri yazısı ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- BAQER, A. B. (2020).** *Şemseddin Türkmenoğlu'nun 'Çoban ile Avcı' adlı eseri üzerine dil incelemesi (İnceleme-çeviri yazılı metin)* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Erzurum.
- BARUT, E. (2020).** *Ulus-devlet inşasında çeviri ve ideolojinin rolü çerçevesinde 'Tercüme Bürosu' ve 'Tercüme' Dergisi* (Doktora Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.

- BATUMLU, D. Z. (2020).** *Türkçede Canterbury hikâyeleri: Çeviri sosyolojisi çerçevesinde bir bakış* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Fransızca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Diller ve Kültürlerarası Çeviribilim Bilim Dalı, İstanbul.
- BEKTAŞ, A. (2020).** *Kılıçzade Hakkı'nın 'İtikadât-ı Batılaya İlân-ı Harb' isimli eserinin çeviri yazısı ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı İslam Tarihi Bilim Dalı, Elâzığ.
- BİLGİN, A. (2020).** *Lane-Poole, 'Medieval India from Contemporary Sources' adlı eserin çeviri ve incelenmesi/tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, Ankara.
- BOLAT, F. (2020).** *Hamâmcızâde Hâfız-ı Mar'aşî Velâyetnâme (İnceleme-çeviri yazı-indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.
- BURHANI, G. A. (2020).** *Tarih-i Humûlî (Çeviri ve değerlendirme)* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, Sakarya.
- ÇALIŞKAN, S. (2020).** *Text mining analysis of translation, social communication and literary writing for Turkish* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Ankara.
- ÇELİK, C. (2020).** *Analysis of gender roles in translated children's books in Turkish literary system from the perspective of semiotics of translation* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÇINAR, Y. (2020).** *19. Yüzyıl İbrahim Refet Efendi Mevlidi, Kız Mevlidi, Muhammed Rüştü Efendi Mevlidi ve Şemseddin Sivasi Mevlidi çeviri metin ve mukayesesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Gaziantep.
- ÇİL, P. (2020).** *Teaching vocabulary through the translation of L1 and its effects on young learners' L2 vocabulary learning* (Yüksek Lisans Tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı İngiliz Dili Eğitimi Bilim Dalı, Burdur.
- ÇUKUROVA, M. (2020).** *Toplam kalite yönetimi kriterleri kapsamında ulusal çeviri işletmelerinde çeviride kalite* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- DOĞRU, R. S. (2020).** *Kevserü'l-Hayât ve Mücellâi'r-Rumât (Gramer-metin-günümüz Türkçesine çeviri-dizin/sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi) İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- DUYGULU, O. (2020).** *Corporate governance in Turkey, 2000-2018: A process study of translation* (Doktora Tezi). Sabancı Üniversitesi Yönetim Bilimleri Enstitüsü Yönetim ve Organizasyon Anabilim Dalı, İstanbul.

- DUYMAZ, Z. (2020).** *John Ronald Reuel Tolkien'in The Hobbit adlı eserinin Türkçe çevirilerinin yeniden çeviri varsayımı ve çocuk edebiyatı kapsamında incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, İstanbul.
- ELDEMİR, E. (2020).** *Türk matbuatında mizah dergiciliğinin bir örneği olarak Davul (Çeviri-inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Erzurum.
- ERBİL, E. (2020).** *Nazm-ı Risâle-i Rûmî Ahmed'in 142ransl çeviri bağlamında incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Medeniyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ERDOĞDU YILMAZ, Ş. (2020).** *Çeviri aracılığıyla bilimsel alan dönüşümünün izinde 'İstanbul Üniversitesi Reformu'* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- ERKMEN, A. (2020).** *Sağlık çevirmenliğinin mevcut durumu ve sağlık kurumlarında sözlü çeviri hizmetinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Mersin.
- FİDAN, A. G. (2020).** *Kenzu'l-Cevāhiri's-Seniyye fī Futūhāti's-Suleymāniyye (İnceleme – metin – çeviri)* (Doktora Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Kırıkkale.
- GÜL, B. (2020).** *Yeni Gün Gazetesi (1918-1919) 1-180 sayılarındaki edebi metinlerin çeviri yazısı ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- GÜMÜŞ, A. K. (2020).** *Câmi 'u'n-nezâ'ir: (142ranslat Üniversitesi nadir eserler T 2955) inceleme, metin, çeviri* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- HATİPOĞLU, M. (2020).** *Roald Dahl'in Charlie and The Great Glass Elevator romanının Türkçe çevirilerinin yeniden çeviri varsayımı çerçevesinde karşılaştırmalı çözümlemesi* (Yüksek Lisans Tezi) İstanbul Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı Çeviribilim Bilim Dalı, İstanbul.
- İM, Ö. (2020).** *Aristakes Lastivertsi'nin history (Tarih) adlı eserinin çeviri ve değerlendirmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Bingöl.
- KANDEMİR, M. D. (2020).** *Celal Sahir Erozan'ın şiirleri: Çeviri yazı ve tematik inceleme* (Yüksek Lisans Tezi) Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Mersin.
- KAYA, D. (2020).** *T.C. Başbakanlık Diyanet İşleri Bakanlığı Kütüphanesi 3812'de kayıtlı Mecmû'a-yı Eş'âr (Vr. 106b – 132b) (İnceleme-metin-diliçi çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- KIZILIRMAK, E. (2020).** *İngilizce-Türkçe çeviri metinlerde Levenshtein uzaklığı ile desteklenmiş çapa tabanlı cümle eşleme* (Yüksek Lisans Tezi). Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı Bilgisayar Mühendisliği Bilim Dalı, İstanbul.

- KOCABIYIK, H. S. (2020).** *Seçmeli ve çok boyutlu bir çeviri analiz modeli önerisi* (Doktora Tezi) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- KURT, F. (2020).** *Hafta Mecmuası- İnceleme, fihrist, çeviri yazı* (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Gaziantep.
- MARMARA, F. (2020).** *Antroposen Çağı'nda çevirinin rolü: Antitürcü yaklaşım ve müdahil çeviri* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Ana Bilim Dalı Mütercim Tercümanlık (Fransızca) Bilim Dalı, İstanbul.
- NALDEMİR, L. (2020).** *Yeni gün (İstanbul Dönemi)'de yayımlanan Ahmet Rasim'e ait yazıların çeviri yazıya aktarımı ve incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Sakarya.
- OUGHLI, A. K. A. (2020).** *Bedayi'ü'l-Lugat'ta geçen Çağatay Türkçesi kelimeler ve örnek beyitlerin incelenmesi (Transkripsiyon-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Erciyes.
- ÖLMEZ, A. (2020).** *Akademik çeviri öğretiminde çeviri edinci temelli örnek bir analitik dereceli puanlama anahtarı* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Mersin.
- ÖNCÜ YILMAZ, T. (2020).** *Çeviri değerlendirme kavramına bütünsel bir bakış: Türkiye'de çeviri eğitimi programlarında durum saptaması* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖNENÇ, T. (2020).** *An analysis of translation universals through translation students' tasks* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviribilim Bilim Dalı, Ankara.
- ÖREN, T. (2020).** *Dilbilim kavram ve yöntemlerinin çeviri kuramlarındaki işlemselliği* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖZEN, S. (2020).** *Gün Doğuşu Mecmuasının çeviri yazısı ve edebî metinlerin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- ÖZTÜRK, G. (2020).** *Erken Cumhuriyet döneminde çok düzgülü bakış açısından çizgi roman ve çeviri* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- SABAZ, M. O. (2020).** *Yıldız Teknik Üniversitesi bilgisayar destekli çeviri atölyeleri örnekleminde çeviri teknolojileri eğitiminde bir uygulama modeli önerisi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- SAKİ DEMİREL, A. (2020).** *A sociological approach to feminist translation practices in Turkey: The case of feminist websites* (Doktora Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.

- SARIGÜL, S. (2020).** *Turkish translation in the Steam translation server: Two case studies on video game localisation* (Doktora Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık (İngilizce) Bilim Dalı, İstanbul.
- SARIŞIK, D. (2020).** *Kafka'nın 'Die Verwandlung' adlı öyküsünün ara dilden çeviri bağlamında değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- SAYLAK, M. (2020).** *Revnak Mecmuası (Çeviri yazı-inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kütahya.
- SET, G. (2020).** *Kişiler bakımından çeviri çocuk romanları ile yerli çocuk romanlarının karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, Ordu.
- SEVİNÇ, F. (2020).** *Şâir Mazlûm'un Dîvânçesi (transkripsiyonlu metin- inceleme- nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- SIVACIOĞLU, S. (2020).** *Ârifi'nin Reşehât çevirisinin transkripsiyonlu metni ve bu çevirinin kaynak metinden manzum kesitlerle çeviri eleştirisi bağlamında karşılaştırması* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.
- SIVIŞAN, H. İ. (2020).** *Hamzanâme (60. Cilt/ 54a-105b) Çeviri yazı, dizin* (Yüksek Lisans Tezi). Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Osmaniye.
- ŞAHİN, Ş. (2020).** *Çeviri edinci kavramının çeviri eğitimindeki yeri ve Yabancı Diller Eğitimi Bölümü öğrencilerinin çeviri edinci algıları* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- ŞEREF, S. (2020).** *Vardarî Hâfız Mahmûd Efendi'nin Muhtasar-ı Havâss-ı Esmâ-i Hüsnâ'sı (İnceleme-çeviri yazı metin-ıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.
- TAŞGİT, T. (2020).** *A postmodern feminist approach to Alasdair Gray's Poor Things and the analysis of the work in the context of feminist Translation* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- TAŞKIN, B. (2020).** *Çeviri sosyolojisine fenomenolojik yaklaşım: Türkiye'deki görme ve ortopedik engelli çevirmenlerin mesleki alandaki konum.* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Diller ve Kültürlerarası Çeviribilim Bilim Dalı, İstanbul.
- TEK, B. N. (2020).** *Süleymaniye Kütüphanesi yazma başlıklar 5879'daki mecmû'a-yı eş'âr 1a-100a (İnceleme – çeviriyazılı metin – 144ransl çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

- TÜRKMEN, G. (2020).** *Çeviri ve çevirmen edinci kapsamında Sakarya Üniversitesi çeviribilim bölümü derslerinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- URAL, B. (2020).** *Retranslation and visibility of the translator: Analysis of Turkish translations of Jack London's The Call of the Wild within the framework of Venuti's Invisibility Theory* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- VARDAR, F. (2020).** *Musavver Hâle dergisinin çeviri yazısı ve edebiyat ile ilgili metinlerin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- YANYA, S. D. (2020).** *Examining themes of trauma and discrimination in Roald Dahl's 145rans from the viewpoint of semiotics of translation* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- YILDIZ, G. (2020).** *Millet Kütüphanesi Ali Emiri manzum 717 numarada kayıtlı Mecmû'a-yı Eş'âr (1b-25a) (İnceleme-metin-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

2019

- ACIMAZ, B. (2019).** *Tıp dilinde çeviri odaklı çok dilli terimce çalışmaları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- AKTAŞ, Y. (2019).** *Mecma'ü'l-Letâyif (30'a-58b varaklar) giriş-inceleme-metin-çeviri-dizin-tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Düzce.
- AKYAVAŞ, S. (2019).** *Muvakkit Mustafa B. Ali'nin Teshilü'l-Mik'at adlı eseri: inceleme-metin-Türkiye Türkçesine çeviri-dizin-tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ALTAY, B. (2019).** *Harper lee'nin 'To Kill a Mockingbird' adlı romanının Türkçe çevirilerinin Javier Franco Aixelà'nın kültürel çeviri stratejileri bağlamında incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- ALTINOK, S. (2019).** *İbn Sîna'nın eş-Şifa adlı eserinin Usul el-Hendese bölümünün ilk üç makalesinin tahkik, çeviri ve değerlendirmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Bilim Tarihi Anabilim Dalı, İstanbul.
- AŞIK, M. (2019).** *Millet Kütüphanesi Ali Emiri manzum 547 numarada kayıtlı şiir mecmuası (vr. 100b-125b) (inceleme-metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- AVCI, F. (2019).** *Maraşlı Hacı Ali Efendi'ye ait bir şiir mecmuası (inceleme-metnin çeviri yazısı- indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.

- AVŞAR, B. (2019).** *Kutbeddin İznîki'nin Mukaddimesi'nin Topkapı nüshası (51'a-100b) Giriş-Metin-Çeviri-Sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Bilecik.
- AYHAN, A. (2019).** *Kentsel müdahalenin çeviri etkinliği bağlamında kavramsallaştırılması: Bir çeviri bölgesi olarak Yeldeğirmeni Mahallesi* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- AYTAŞ, G. (2019).** *Sözlü çeviri eğitiminde bilişsel incelemeler: SAÜ çeviribilim bölümü hazırlık, 2. Ve 4. Sınıflar örneği* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- BACAKSIZ, A. D. (2019).** *The future of translation studies through artificial intelligence* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- BAKIRCI, A. (2019).** *A deep learning based translation system from Ottoman Turkish to Modern Turkish* (Yüksek Lisans Tezi). Gebze Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Gebze.
- BAL, E. (2019).** *Karamanlı Sabûhî divanı (İnceleme, tenkitli metin ve dil içi çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- BAYRAKTAR, Z. (2019).** *Özbek yazar Olim Otehonov'un 'Gülzor Çekkesidegi Kuyoş, kismet, nur, İbrohim' adlı hikayeleri (çeviri yazı metin, aktarma, dizinli sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- BAYRAM, N. (2019).** *Makâle-i Re'îsü'l-Eshyâ Hâtem-i Tay ve Anter (Gevrek-Zâde Hâfız Hasan) [çeviri yazılı metin]* (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi Anabilim Dalı, Samsun.
- BENLİ, F. Ç. (2019).** *Mustafa Öztürk'ün 'Anlam ve yorum merkezli çeviri' adlı Kur'an mealinin tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Tefsir Bilim Dalı, Erciyes.
- BİLİR, S. (2019).** *Bir çeviri nesnesi olarak mekân ve 'biçem alıştırmaları' metni üzerinden disiplinlerarası bir çeviri araştırması* (Sanatta Yeterlik Tezi). Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Anabilim Dalı, Ankara.
- BİROS, Y. (2019).** *Çeviri çocuk kitaplarındaki değerler eğitimi üzerine bir araştırma* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- BODUR, K. (2019).** *The effect of critical viewing and reading approach on the critical writing skills of the translation studies students* (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- BOYNUKARA, E. (2019).** *Downton Abbey dizisinin Türkçe altyazılarındaki çeviri hatalarının skopos kuramı bakımından analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.

- BUZ, B. (2019).** *Developing a statistical Turkish sign language translation system for primary school students* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- CANLI, G. (2019).** *William Faulkner'in Sanctuary adlı romanının kaynak ve erek dizgedeki çeviri serüveni: Diliçi çeviri, öz-çeviri, yeniden çeviri ve dolaylı çeviri kavramları ışığında bir inceleme* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- CHALIL, N. C. (2019).** *İki dillilerin çeviri edinci* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- COPÇUOĞLU, G. N. (2019).** *Singing as a translational action: Comparative analysis of sight-singing and rehearsed singing performances of Turkish makam music in light of translation studies* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anabilim Dalı, Ankara.
- ÇAKMAKÇI, H. (2019).** *Süleymaniye kütüphanesi Ali Nihad Tarlan koleksiyonu 68 numarada kayıtlı Cem'ü'n-nezâir isimli şiir mecmuası (1b-47b) (İnceleme, transkripsiyon, dil içi çeviri, sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ÇALIK, O. (2019).** *Türkiye'deki sözlü çeviri alanındaki akademik çalışmaların konumu: 2008-2018 yılları arasındaki makale kitap ve lisansüstü tez düzeyindeki çalışmaların içerik analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- ÇELİKAL, Ş. (2019).** *Jacob Isidor Mombert'in 'Haçlıların kısa tarihi' adlı eserindeki sonraki haçlı seferlerinin değerlendirilmesi (çeviri, tanıtım ve değerlendirme)* (Yüksek Lisans Tezi). Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Batman.
- ÇELİKDEMİR, M. (2019).** *İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi ty1337 numarada kayıtlı Lugaz Mecmuası inceleme çeviri yazılı metin* (Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kırklareli.
- ÇETİNER, C. (2019).** *The effect of post-editing on the attitudes and performance of translation students* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- ÇİFTÇİ, H. (2019).** *A contrastive analysis of traditional grammar translation method and communicative language teaching in teaching English grammar and vocabulary* (Yüksek Lisans Tezi). Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı İngiliz Dili Eğitimi Bilim Dalı, Burdur.
- ÇOBAN, İ. (2019).** *Millet kütüphanesi Ali Emiri Manzum 1188'de kayıtlı mecmua-i mesâri' (İnceleme- çeviri yazı)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- DAŞ, N. (2019).** *Tıp fakültesi öğrencilerinin çeviri yaparken uyguladıkları stratejiler, karşılaştıkları zorluklar ve yaptıkları hatalar üzerine uygulamalı bir çalışma* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Erzurum.

- DEMİR, E. (2019).** *Varnalı Süleyman Vehbî Efendi'nin Risâle-i Fezâ'ilü'l-Gâzî ve's-Şühedâ Fî-Tafsîl-i Beyân-i Hasâ'isi'l-Gazâ'sı (İnceleme, çeviri yazı, sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- DEMİR, N. (2019).** *Ahvâl-i Kıyâmet (metin-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Bilecik.
- DİNÇER, B. H. (2019).** *Validity of translation questions in language proficiency exams in Turkey* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- DURŞUN, T. (2019).** *Albert Camus'nün La Peste (Veba) adlı romanının Türkçe çevirilerinde kültürel öğelerin aktarımının Gideon Toury'nin erek odaklı çeviri kuramına göre incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- EL HAJJI, R. (2019).** *Süleymân El-Mehrî'nin El-'Umde el-Mehriyye fî Dabıt el-'Ulûm el-Bahriyye Adlı Eseri: Çeviri ve Yorum* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Bilim Tarihi Anabilim Dalı, İstanbul.
- EMİROĞLU, D. (2019).** *Çeviri stratejileri, çevirmenin sesi ve çeviride sadakat bağlamında Yusuf Atılgan'ın Anayurt Otelî'nin Fransızca çevirisi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- ERENOĞLU, B. (2019).** *Übersetzung als eine kulturelle konstruktion: Zur Türkischen kanon- und nationenbildung anhand der übersetzungszeitschrift tercüme (1940-1966)* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Almanca Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, İzmir.
- ERİM, B. (2019).** *Dârüelhan Nota Külliyyâtı Anadolu halk şarkıları 6 ve 7 numaralı defterlerin günümüz Türkçesine çeviri aktarımı* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel Bilimler Anabilim Dalı Müzik Bilim Dalı, Sakarya.
- ERMİŞ TÜRKMEN, A. (2019).** *El-istinâs fî ahvâli'l-efrâs adlı yazma eserin çeviri metni ve incelemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, Erciyes.
- ERŞAHAN İSPİRT, K. (2019).** *Michael Ende'nin çeviri çocuk edebiyatı kitaplarının çocuk edebiyatına uygunluğu ve çocuk edebiyatının temel öğeleri bakımından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilgiler Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı, Kütahya.
- ERTUNA, E. (2019).** *İstanbul Üniversitesi nadir eserler kütüphanesi t 9313 numarada kayıtlı na't mecmuası: İnceleme-çeviri yazılı metin* (Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kırklareli.
- ESHBAHE, G. M. O. (2019).** *“Encountering a (hi)story through translatio and translation: Representation and reception of Hisham Matar and his novels in the country of men and anatomy of a disappearance in Arabic and Anglophone systems”* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı İngiliz Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

- FIRAT, G. (2019).** *Commercial translation and translation translation practitioners: A critical analysis.* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, İstanbul.
- GAYBERİ, E. (2019).** *Yerli ve çeviri çocuk kitaplarındaki dil dışı öğelerin toplumsal cinsiyet rollerini sunuş biçimleri bağlamında incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bilim Dalı, İstanbul.
- GENÇ, A. (2019).** *Charles Perrault masallarının Türkçe çevirilerindeki kültürel unsurların erek odaklı çeviri kuramı açısından incelenmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- GÖÇMEN, Ç. (2019).** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çeviri kullanımı üzerine öğrenci görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- GÜÇLÜ, G. D. (2019).** *Süreç ve çaba modelleri bağlamında ardıl çeviri yetkinliği: Fransızca-Türkçe dil çifti üzerinde bir inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Mersin.
- GÜL, K. (2019).** *Milli Kütüphane FB-464 numarada kayıtlı Şiir Mecmuası (V.: 1b-109b) (İnceleme-metin çeviri yazısı)* (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Gaziantep.
- GÜLHAN, İ. (2019).** *Nuruosmaniye kütüphanesi 4957 no'lu şiir mecmuası (Vr. 185^a-199^b) (metin-inceleme-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- HURÇ, M. M. (2019).** *13 numaralı Atik Şikâyet Fefteri (VR. 143-302) (Değerlendirme-çeviri-metin)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, İstanbul.
- İMAMOĞLU, R. (2019).** *John Otis Barrows'un Kapadokya'da at sırtında adlı eserinin çeviri ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Erciyes.
- KALAÇ, A. (2019).** *Klasik Türk edebiyatı çeviri örneklerinin yaratıcı yazma becerilerine katkısı* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Muğla.
- KALKAN, A. N. (2019).** *Menkıbe-i Fahr-i kâinat/hikâyet-i hadice: İnceleme, metin ve dil içi çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- KARA, E. E. (2019).** *İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi ty 9940 numarada kayıtlı nazire mecmuası (2'a-62b): İnceleme-çeviri yazılı metin* (Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kırklareli.
- KARAGEÇEN, Ö. A. (2019).** *XIX. yüzyıla ait bir şiir mecmuası (V.:1b-206a) (inceleme-metin çeviri yazısı-İndeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.

- KARAGÖZ, F. (2019).** *Analyse des erreurs commises par les étudiants Turcs lors de la traduction du Turc en Français* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı, Bursa.
- KATAR, B. (2019).** *Dolmetschen im medizinischen bereich – eine fallstudie zu aufgaben- und rollenprofile von dolmetscherinnen in der Türkei* (Yüksek Lisans Tezi) Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim, İzmir.
- KAYAHAN, D. (2019).** *Hybrid translation system from Turkish spoken language to Turkish sign language* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- KAZOĞLU, F. (2019).** *Mir'ât-i kâ'inât(6.kısım) giriş – inceleme – metin çeviri – dizin* (Yüksek Lisans Tezi). Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Kastamonu.
- KELEŞ, D. (2019).** *Çeviribilimde kuram-uygulama ilişkisi bağlamında bir araç olarak dergiler: 'Metis Çeviri ve Çevirmenin Notu dergilerinin incelenmesi'* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- KESKİN, M. S. (2019).** *Derviş Selim Sirri Divanı (inceleme-metin-diliçi çeviri-dizin-ıtkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- KHAN, H. A. D. (2019).** *Salebi'nin kisasü'l-enbiyâ eserinin eski Anadolu Türkçesine çevirileri: Betimleyici çeviri kuramları ışığında karşılaştırmalı bir inceleme* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- KOCAEVLİ, G. (2019).** *An analysis of Turkish audiovisual translation (Subtitling) in a pun-friendly context: A relevance theoretical approach towards the American tv 150ran modern family* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- KOC AOĞLU, S. M. (2019).** *Anadolu'da 14.yüzyılda yazılmış bir Tebareke tefsiri (İnceleme-metin-çeviri-dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Dili Bilim Dalı, Erciyes.
- KOÇ, T. (2019).** *Piyano/ düşünüyorum dergisinde mizah ve hiciv (çeviri yazı- inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- KOÇLU, S. (2019).** *Göç ve çeviri ilişkisi bağlamında toplum çevirmenliğine üst bakış: Sakarya örneği* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- KÖKLÜCAN, D. (2019).** *Anaokulu öğrencilerinin ulusal ve çeviri çocuk kitaplarını tercihlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı, Bursa.
- KURT, G. (2019).** *Necib Mahfûz romanlarının Arapçadan Türkçeye çevirilerinin erek odaklı çeviri kuramı ve çeviri stratejileri açısından incelenmesi* (Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

- KURT UÇAR, B. (2019).** *Translation of medical terms in light of vinay and darbelnet's translation procedures: A case study on medical thrillers the apprentice and the sinner by Tess Gerritsen* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Mütercim Tercümanlık (İngilizce) Bilim Dalı, Ankara.
- KÜÇÜKLER ÖZDEMİR, M. (2019).** *Yüksel Pazarkaya'nın 'Balinanın bebeği' çeviri mi yeni bir eser mi bir çeviribilim çalışması* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- KÜLÜNK, Ç. (2019).** *Nuruosmaniye kütüphanesi 4957 nolu şiir mecmuası (Vr. 93a-110b) (İnceleme-metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- MEZARCI, S. (2019).** *Millet Kütüphanesi Ali Emîri Manzum 593 numaralı şiir mecmuası: İnceleme, metin, dil içi çeviri, mecmuaların sistematik tasnifi projesi'ne (MESTAP) göre tasnifi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- MUTLU, S. (2019).** *Türkiye'deki akademik çeviri eğitiminin çeviri kuramlarıyla bağlantısı ve pratikteki işleyişi* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- NACAR, N. (2019).** *Celâl-Zâde Sâlih çelebi Cevâmi'ü'l-hikâyât ve Levâmi'ü'r-rivâyât (Topkapı revan k. No. 1085 y. 189-376) çeviri yazı* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Malatya.
- OKUYAN, S. (2019).** *Küresel koşulların Türkiye akademik sözlü çeviri eğitimine etkisi: Müfredat analizi ve sözlü çeviri piyasası temsilcilerinin görüşleri üzerine bir inceleme* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- OZAN, M. (2019).** *Translation under ideology and manipulation: the book series 'Turks in the eyes of the West'* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı İngilizce Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, İzmir.
- ÖRDEKBAY, E. E. (2019).** *İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Türkçe yazmalar 739 numarada kayıtlı Mecmû'a-yı Nezâyir (1b-25a) (İnceleme-metin-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ÖZÇELİK, A. S. (2019).** *Generating a concept relation network for Turkish based on conceptnet using translational methods* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖZÇELİK, Z. (2019).** *Emrullah Efendi'nin 'İlm-i ahlâk' adlı eserinin çeviri yazısı ve eserin Euthyphron dilemması bağlamında tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Felsefesi Bilim Dalı, İstanbul.
- ÖZDEMİR, S. (2019).** *Siyâhî Derviş Mehmed'in Mecmau'l-Felekiyât'ı ve Kenz-i Maktûm-ı Hayâl-i Cihân'ı (İnceleme- çeviri yazı metin- dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.

- ÖZPINAR, N. (2019).** *Gebärdensprache als multidimensionales translationsfeld: 'Eine kontrastive analyse der Türkischen und Deutschen gebärdensprache'* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- ÖZSARI, M. (2019).** *Münif Paşa'nın İlm-i belâgat- la rhétorique adlı eseri (İnceleme- çeviri yazılı metin- tıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, Adana.
- QADERI, F. (2019).** *Süleymaniye kütüphanesi yazma başlıklar 1380 numaralı mecmua' da Burhâneddîn-i Belhî'ye ait mesnevi ve kasideler (İnceleme, transkripsiyon ve çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- RMADAN, S. (2019).** *The study of translation management in language services* (Yüksek Lisans Tezi) Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- SAĞIR, V. (2019).** *Nev'izâde atâ'î, hadâ'iku'l-hakâ'ik fî tekmileti's-şakâ'ik (Özcan, 1989: 486-623), (İnceleme – çeviri yazı)* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- SAĞLAM, H. (2019).** *Hanefî fıkhında hilâfiyyât ve neseft'nin bilinmeyen bir hilâfiyyât eseri tenkitli neşir ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- SEÇKİN, S. (2019).** *Türkiye'de kurumsal çeviri alanında kısıtlar/güç ilişkileri, çeviri sosyolojisi odağında üretilen çözümler* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı İngilizce Eğitimi Bilim Dalı, İstanbul.
- SEVİNÇ, S. (2019).** *Türkiye'de çeviri yayıncılığı ve telif hakları* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı Çağdaş Yayıncılık ve Yayıncılık Yönetimi Bilim Dalı, İstanbul.
- SHAWESH, S. M. I. (2019).** *Competencies and requirements of curriculum design for translation courses to be offered at undergraduate levels at Libyan Universities* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- ŞAHİN, Ö. (2019).** *Çeviri belleklerdeki farklı derecelerdeki bulanık eşleşmelerin çevirmenin çabasına etkisi* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- ŞANVERDİ, H. İ. (2019).** *Necîb el-Kilânî'nin Türkçeye çevrilen eserlerinin çeviri stratejileri açısından değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- ŞIK, M. (2019).** *Terminology standards as a tool in the translation process of a technical texti* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- TANIŞ, C. (2019).** *Johannes Jacob Manissadjian'ın 'Mürşid-i Misan-ı Osmanî'sinin çeviri yazısı ve Türkçe dizini* (Yüksek Lisans Tezi). Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Dili Bilim Dalı, Manisa.

- TAŞDEMİR, E. (2019).** *Nevsal-i Afîyet (H.1300/M.1900 tarihli) Salnamesinin çeviri yazısı* (Yüksek Lisans Tezi). Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Aksaray.
- TAŞKIN GEÇMEN, Ç. (2019).** *Self-translation or translation: A false dichotomy* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- TAŞTAN, Y. (2019).** *Dîroka wergerê û xebatên wergera kurdî* (Yüksek Lisans Tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü Kürt Dili ve Kültürü Anabilim Dalı, Van.
- TEKTEN, B. (2019).** *A comparative study on the paratextual elements in the translations of Edgar Allan Poe's short story compilations* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- TEZEL, R. (2019).** *Bereketzâde İsmail Hakkı'nın 'Metâlib-i âliye' adlı eserinin çeviri yazısı ve eserin teleolojik delil bağlamında tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Felsefesi Bilim Dalı, İstanbul.
- TOPAÇOĞLU, A. (2019).** *Adaptation as a form of translation: Patterns of changes in adapting Shakespeare's Macbeth from stage to screen* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- TOPAL, K. (2019).** *Kan Kalesi hikâyesi (Giriş, metin, çeviri, dizin, tıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, Ardahan.
- TÜRK, H. B. (2019).** *13 numaralı atik şikâyet defteri (Vr.1-142) (Değerlendirme-çeviri-metin)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, İstanbul.
- TÜRKMEN, B. (2019).** *Dijital medyanın çeviri eğitimindeki yeri ve dijital medya edinci önerisi* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- UYGUN, O. (2019).** *In between children's translatio and adult 153ranslatio: An analysis of translational style in The Turkish translation of Norton Juster's The Phantom Tollbooth as an ambivalent text* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- UYSAL, S. (2019).** *"Çağatay şairi Gumnam'ın yayımlanmış divanı (Çeviri, inceleme indeks)* (Doktora Tezi). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkoloji Anabilim Dalı, Kırgızistan.
- UZAN, S. (2019).** *Celâl-zâde Sâlih Çelebi Cevâmi'ü'l-hikâyât ve Levâmi'ü'r-rivâyât (Topkapı revan k. No. 1085 y. 565-752) çeviri yazı* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Malatya.
- VAR, E. (2019).** *Mustafa Müstakim Niyazi'nin Sülûk-i Kavîm ve Sırât-ı Müstakim adlı eseri (Tahlil ve çeviri yazı)* (Yüksek Lisans Tezi). Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Çorum.
- VARICI, G. (2019).** *Ahmet Midhat Efendi Müntehabât-ı Tercümân-ı Hakikat I.cild inceleme, tahlili, fihristi, çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Giresun.

- VİŞNE, T. (2019).** *İşitme yetersizliği yaşayan bireylerin iletişimlerine yönelik bir işaret dili çeviri sisteminin geliştirilmesi ve uzman değerlendirmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bilim Dalı, Erzurum.
- YAĞIZ, B. (2019).** *Translation and cultural agency in Istanbul expat literary circle between 2005 and 2019* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kültürel Çalışmalar Anabilim Dalı, İstanbul.
- YAMANOĞLU, G. (2019).** *A descriptive study on the translation of a farewell to arms within the framework of catford's translation shift.* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri ve Kültürel Çalışmalar Bilim Dalı, Ankara.
- YAŞAR, R. (2019).** *Mecma'ü'l-Letâyif (1b-29b) giriş-inceleme-metin-çeviri-dizin-tıpkıbasım.* (Y.Lisans Tezi-Türkçe) Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Düzce.
- YILDIZ, R. (2019).** *Hamzanâme (60. Cilt/ 1a-53b) çeviri yazı, dizin* (Yüksek Lisans Tezi). Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Osmaniye.
- YILMAZ, A. (2019).** *Nevrûz bin İsâ Adanavî 'Manzûme-i Kıssa-i Yûsuf ile Züleyhâ' inceleme-çeviri yazı- indeks* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.
- YILMAZ, H. (2019).** *Türk edebiyatında manzum menâsik-i hac tercümeleri ve amîkî'nin fütûhu'l-harameyn tercümesi (Metin inceleme ve çeviri yazısı)* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- YURDAKUL, R. N. (2019).** *İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Türkçe Yazmalar 739 numarada kayıtlı Mecmû'a-yı Nezâyir (25b-50a) (İnceleme-metin-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ZEYTİNKAYA, D. (2019).** *Çeviri eğitiminde terim bilim ve terim yönetim araçlarının kullanımı* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Fransızca Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.

2018

- AKDENİZ BREHMER, A. (2018).** *Bir telaflı ve ağıt aracı olarak çeviri: sarı Abdullah Efendi'nin Cevahir-i Bevahir-i Mesnevi'sinin ilk 18 beyit şerhine bir ağıt-çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- ALBİZ, Ü. (2018).** *Çeviride ideoloji: 1960-1980'li yıllarda Türkiye'de yayıncılık ve çeviri, çeviri eserler ve dergicilik faaliyetleri* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- ALTINKAYNAK KAZAN, E. (2018).** *Târîh-i edebiyât dersleri birinci cilt eski edebiyatımızın tarihine seri bir nazar (Çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Eskişehir.

- ARISOY, Ş. (2018).** *Abdülvâsi'-i Cebelî'nin Farsça gazelleri (Metin-Çeviri-İnceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fars Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Erzurum.
- ARİS, G. (2018).** *Eski Uygurca Ölümler Kitabı üzerine bir çeviri denemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- ARSLAN, I. (2018).** *Karayca süreli yayınlar (Çeviri metin- dizin- kelime ve ek analizi)* (Yüksek Lisans Tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ordu.
- BALCI, A. (2018).** *Muharrir mecmuasının çeviri yazısı ve edebiyat ile ilgili metinlerin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- BOZAN, M. F. (2018).** *R-39 Numaralı Rusçuk Şer'iyye Sicili'nin çeviri yazısı ve tahlili (H.1204-1205/M.1789-1791)* (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, Eskişehir.
- BOZBUĞA, H. N. (2018).** *İzmirli İsmail Hakkı'nın 'Felsefe-i Ülä'sinin çeviri yazısı ve eserdeki kötülük probleminin tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Felsefesi Bilim Dalı, İstanbul.
- ÇAKMAK, A. (2018).** *Nuruosmaniye kütüphanesi 4957 nolu şiir mecmuası (Vr:72b-92b) (inceleme-metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ÇİMEN KARAYÜREK, E. (2018).** *Çeviri stratejileri ve 'Otoçeviri' bağlamında Suat Derviş'in 'Çılgın gibi' eserinin Fransızca çevirisi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- DAĞABAK, E. S. (2018).** *Reconstruction of ideal female image in fairy tales through translation strategies: The case of politically correct bedtime stories* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- EMİROĞLU, M. N. (2018).** *Nuruosmaniye kütüphanesi 4957 nolu şiir mecmuası (Vr: 93'a-123b) (İnceleme-metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ER ŞENSOY, H. (2018).** *Nuruosmaniye Kütüphanesi 4957 No'lu şiir mecmuası (Vr. 153b – 169b) metin inceleme-nesre çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ERMAN, O. (2018).** *Nihâlî Mir'âtü'l-'Ukalâ (1799) (Giriş-çeviri yazılı metin-aktarı-dizinli sözlük-tpkbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- FIRTINA, S. (2018).** *Edirne kadısına ait İ'lâmlar, Mecmûa-i İ'lâmât, 1201-1202/1787-1788 (Değerlendirme ve çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, İstanbul.

- GAFUROVA, G. (2018).** *Ermuhan Bekmahanoviç Bekmahanov'un '1820-1840 yılları arasındaki Kazakistan' adlı eserinin çeviri ve değerlendirilmesi'* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrasya Araştırmaları Anabilim Dalı, Erciyes.
- GÖRER, D. (2018).** *Kıbrıslı Hocazâde Şeyh Ahmed Dîvân-ı Kâmil inceleme- metnin çeviri yazısı – indeks* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.
- GÜL, A. Y. (2018).** *Milli kütüphane 87 no'lu şiir mecmuası (İnceleme-metin çeviri yazısı-indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.
- GÜLER, S. D. (2018).** *Les enjeux de la créativité dans l'activité traduisante* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- GÜNDOĞDU, Ö. F. (2018).** *Hilâlî dîvânı (Metin- çeviri- tahlil)* (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eskişehir.
- GÜNENÇ, H. (2018).** *Werbeslogans in Türkischen und Deutschen medien-ein beitrage zur linguistischen semiotik und übersetzungswissenschaft* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- GÜNER, T. (2018).** *Karayca metinleri (Çeviri metin-dizin-kelime ve ek analizi)* (Yüksek Lisans Tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ordu.
- GÜNGENCİ, M. M. (2018).** *Arapça Türkçe çeviri dersinde öğrencilerin karşılaştığı problemler ve çözüm önerileri* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Arap Dili Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- GÜRLER, F. (2018).** *Şule-i Edep dergisinin çeviri yazısı ve edebiyat ile ilgili metinlerin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- İNCİROĞLU, Y. (2018).** *XIX. yüzyıla ait bir şiir mecmuası (V.:1b-100b) (İnceleme-metin çeviri yazısı-indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.
- KARAKAYA, M. (2018).** *Azerbaycan Türkçesi üzerine seçme metinler (çeviri, inceleme, sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Dili Bilim Dalı, Erciyes.
- KİREÇÇİ, Ü. (2018).** *Çizgi romanda çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- KOÇ KONUKSEVER, S. (2018).** *Şükrullah-ı Şirvânî'nin Riyâzu'l- kulûb adlı eseri (İnceleme-metin-çeviri)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- KOÇ, R. (2018).** *Görsel-işitsel metinlerde kültüre özgü göndermelerin çevirisi ve çeviri işlemleri – Madagascar serisinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

- KOÇER, B. (2018).** *Translation quality assessment of tse standards in the field of construction translated from English into Turkish: Examining the effect of commission in the light of Skopos Theory* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- MAZLUMI, F. (2018).** *Cami'ü't-Tevarih'te Harezşah Sultanları (Çeviri ve değerlendirme)* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, Ankara.
- METİN TEKİN, B. (2018).** *An analysis of translation strategies and loss&gain in the translation of songs in Walt Disney animated musical movies into Turkish* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- NAYMAN, H. (2018).** *Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu'nun Köroğlu adlı eski harfli tarihî romanının çeviri yazısı ve tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Afyon.
- OLCAY, M. (2018).** *Nuruosmaniye kütüphanesi 4957 no'lu şiir mecmuası (Varak 170a – 184b) metin – inceleme- nesre çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ÖZBÖLÜK, A. (2018).** *Nuruosmaniye Kütüphanesi 4957 nolu şiir mecmuası (Vr: 199b-220a) (İnceleme-metin-nesre çeviri) ve Mestap'a göre tasnifi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ÖZCAN, O. (2018).** *Yorumlayıcı çeviri kuramı çerçevesinde Eugène Ionesco'nun tiyatro oyunlarının Türkçeye çevirilerinin incelenmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Fransızca Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- ÖZDEMİR, G. (2018).** *Hekim Beşir Çelebi Mecmû'atü'l-Fevâyid (Giriş-inceleme-çeviri yazılı metin-dizin)* (Doktora Tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Sivas.
- ÖZTÜRK, A. (2018).** *Transfer and maintenance effects of n-back working memory training in interpreting students: A behavioural and optical brain imaging study* (Doktora Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Enformatik Enstitüsü Bilişsel Bilim Anabilim Dalı, Ankara.
- ÖZTÜRK, R. (2018).** *Güteryüz gazetesindeki edebî metinlerin tasnifi ve çeviri yazısı* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Afyon.
- PİRPİR, Y. (2018).** *Feminist yayınevleri ayizi ve Güldünya örnekleri ışığında Türkiye'de feminist çeviri yaklaşımlarına ve feminist çevirmen kimliğine genel bakış* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- SAKA, E. (2018).** *Contribution of translation courses on the academic studies of fourth year english language and translatio department students at Bülent Ecevit University: An assessment of students' attitudes* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, Ankara.

- SARI, Ş. (2018).** *Nuruosmaniye Kütüphanesi 4957 no'lu şiir mecmuası v.123b-138a (İnceleme-metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- SARIP, M. A. (2018).** *El-idrîsî ve Nuzhatü'l-Müşâk adlı eserinin Uzak Doğu ile ilgili bölümünün çeviri ve yorumu* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Bilim Tarihi Anabilim Dalı, İstanbul.
- SHARIE, S. S. A. R. A. (2018).** *Risâletü Ercehü'l-Kavleyn fi Hakki'l-Ebeveyni'n-Nebeviyeyn adlı eser üzerinde dil incelemesi (Çeviri yazılı metin-dil incelemesi-sözlük-dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- SOYER, A. (2018).** *Buddhacarita (giriş-metin-çeviri-dizin-ıtkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Düzce.
- SOYLAR, N. (2018).** *Şebânkâreî'nin mecmau'l-ensâb fi't-tevârih adlı eseri (Çeviri ve değerlendirmesi)* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, Erciyes.
- ŞAHİN, Ş. (2018).** *Nuruosmaniye Kütüphanesi 4957 nolu şiir mecmuası (Vr. 33b-53a) (İnceleme-metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ŞERAN, N. (2018).** *Topkapı Sarayı Kütüphanesi revan: 805 numarada kayıtlı Ali Şîr Nevâyî'ye ait 'Devâvîn' nüshâsı (Notlandırılmış metin- nesre çeviri- inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Yozgat Bozok Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yozgat.
- ŞUŞAR, M. (2018).** *1093/1682 tarihli Münecimbaşı Defteri (Değerlendirme ve çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, İstanbul.
- TAKANAY, A. (2018).** *The relational processes of Turkish-Russian literary translation flow in the post-Stalin era (1953-1991)* (Doktora Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- TAPAN, E. (2018).** *Dolâb dergisinin çeviri yazısı ve edebiyatla ilgili metinlerin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Nevşehir.
- TAŞDEMİR, H. Z. (2018).** *Türkiye'de yayınlanan yerli ve çeviri resimli çocuk kitaplarının kültür bağlamında değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı, İstanbul.
- TOKDEMİR, E. (2018).** *Meczûb-ı Nemengâni'nin Çağatayca Evliya Tezkiresi'nin dil ve muhteva tahlili- giriş, metin, transkripsiyon, çeviri, inceleme, sözlük- (1-110 sayfa)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- TOPAL, H. İ. (2018).** *Cenâbî Mustafa Efendi, Dürr-i Mekkûn ve Sırr-ı Masûn (İnceleme ve çeviri metin vr:1b-107a)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı, Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, İstanbul.

- ULU, C. (2018).** *A research on the graphic novel adaptation of William Shakespeare's 'Macbeth' in terms of intersemiotic translation and rewriting* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- YILDIRIM, S. (2018).** *Sâ'îl-i Şîrâzî ve Târîh-i âl-i 'Osmânî'si (İnceleme – metin – çeviri)* (Doktora Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Kırıkkale.
- YÜKSEL ACAROĞLU, Ş. (2018).** *Hasan'ın Sevknâme adlı mesnevisi [İnceleme-metin-diliçi çeviri-tıpkıbasım]* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

2017

- AĞIR, Ö. (2017).** *Nev'îzâde Atâ'î, Hadâ'îku'l-Hakâ'ik Fî Tekmileti's-Şakâ'ik (46-190 sayfalar arası), (inceleme-çeviri yazı ve anlatım teknikleri)* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Nevşehir.
- AK, E. (2017).** *Doğu-batı ekseninde feminist çeviri* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, Sakarya.
- AKÇASOY, G. (2017).** *Encounters with feminist speculative fiction through translation in Turkey: Import and/or transfer* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- AKKOÇ, B. (2017).** *A corpus based approach to the identification and classification of translation errors committed by ELT students in Turkish context* (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Adana.
- AKKOYUNLU, A. N. (2017).** *Teaching collocations through data-driven learning activities in a translation course for prospective elt teachers* (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Adana.
- AKYÜZ, M. (2017).** *Muşe Bar Kifo ve 'İrade, özgürlük ve doğal afetler' adlı eseri (edisyon kritik-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Mardin Artuklu Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü Süryani Dili ve Kültürü Anabilim Dalı, Mardin.
- ARSLAN, S. (2017).** *Etiğin çeviri alanındaki yeri ve önemi* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- ARSLANTÜRK, H. (2017).** *Letopis Sibirskaya (Sibir Vekayinamesi)'nin çeviri ve incelemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Ordu.
- AYDIN, E. (2017).** *Kutbüddin İznikî'nin Mukaddimesi'nin Topkapı nüshası (1b-50b) Giriş-metin-çeviri-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Bilecik.
- BALCI, T. (2017).** *Nikolay İvanoviç Aşmarin'in Kazan, Simbirsk ve Ufa vilayetlerinden derlediği Çuvaşça türkü ve maniler (inceleme-metin-çeviri yazı-dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.

- BERBER, A. (2017).** *06 Mil YzA 2327 nolu mecmua çeviri ve incelemesi* (Yüksel Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.
- BEYAZ, E. (2017).** *Representing Turkish food history and food culture through translation: A case of Turkish confectionery* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- BOZBIYIK, S. (2017).** *H. 1260 tarihli Kayseri Rum milleti nüfus defteri çeviri ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, Erciyes.
- BÜYÜKER, N. (2017).** *16. Yüzyıl şairlerinden Rumelili Zaîfî ve manzum Bûstân tercümesi: Kitâb-ı Bâğ-ı Behîşt (Metin-nesre çeviri-inceleme)* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- CONKER, N. (2017).** *The professionalization of sign language interpreting in Turkey: Interpreter training and public interpreting services* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÇETİN, E. (2017).** *Mehmed Emin Recâî Efendi'nin 1768-1774 Osmanlı-Rus savaşına dair mecmuası (Değerlendirme-çeviri metin)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, İstanbul.
- ÇOBANOĞULLARI, F. (2017).** *Übersetzungsprobleme der Deutschen untertitel in Türkischen filmen: Eine analyse zum film ' Babam ve Oğlum '* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- DAMAR YILMAZ, M. (2017).** *Altyazı çevirilerinde kültürel öğelerin aktarımı ve çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- DİNAR, G. (2017).** *Türkiye'de futbol alanında farklı eyleyenler: Çeviri ve çevirmenin rolü* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fransızca Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, İstanbul.
- DOLAHMET, F. (2017).** *Osman Rahmi Efendi'nin Nâme-i Dil mesnevisinin çeviri ve incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Ağrı.
- DÜNDAR, İ. T. (2017).** *İbrahim Gülistan'ın Cûy ve Dîvar ve Teşne adlı eseri (Çeviri-inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Konya.
- EKİCİ, C. (2017).** *Horasan Türkçesi ve Langar ağzı (Giriş-gramer-metin-çeviri-sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Muğla.
- EROL, M. A. (2017).** *Çeviri piyasası-sektörü, çevirmen yetkinliği ve çeviri eğitimi ilişkilerinde akademik çözümler* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.

- ERTAŞ, A. S. (2017).** *A comprehensive approach to translation theories* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Ankara.
- ERYATMAZ, S. (2017).** *Makine çevirisi değerlendirme dinamiklerinin çeviri piyasasının iş sınıflaması bağlamında incelenmesi için bir yöntem önerisi* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- FİLİZİ, E. (2017).** *Akademik çeviri eğitimi ve çevirmen meslek standardı'nın oluşumuna yönelik kuramsal yaklaşımlar* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- İKİZ, F. (2017).** *'Robin Hood' örneği üzerinden çeviri çocuk edebiyatında çevirmen ve yayınevi yaklaşımları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- İLHAN, H. (2017).** *Nuruosmaniye kütüphanesi 4957 no'lu şiir mecmuası (Varak 108B-123A) (İnceleme-metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- İNCE, S. (2017).** *The role of re/translations in the reception of Virginia Woolf in Turkey* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- KAHYALAR, Ö. (2017).** *Audiovisuelles Übersetzen am Beispiel des Films 'Goodbye, Lenin!' im Türkischen und Deutschen- Eine kulturvergleichende Untersuchung unter besonderer Berücksichtigung des semiotischen Aspektes* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İzmir.
- KALKAN, O. (2017).** *Ali Ufki ve Kantemiroğlu müzikî yazmalarında bulunan ortak eserlerin karşılaştırmalı çeviri yazımı ve incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Türk Müziği Anabilim Dalı, Ankara.
- KAYMAZ, Ç. (2017).** *Özel gereksinimliliği içeren Türkçe ve çeviri resimli çocuk kitaplarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- KINAY, D. (2017).** *Edim dil bilimin çeviri çalışmalarına katkıları* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Mersin.
- KOÇ ŞEYHİSMAİLOĞLU, E. (2017).** *Kültür odaklı çeviri etkinliği ve postmodern çeviri yaklaşımı* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Mersin.
- KOÇLU, S. (2017).** *Akademik çeviri eğitiminde dil edincine yönelik eğitim setlerinin karşılaştırılması (SAÜ hazırlık programı örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- KORKMAZ, D. (2017).** *R-1 numaralı Rusçuk Şer'iyye Sicilinin çeviri yazısı ve tahlili (H. 1066-1068/M.1656-1658)* (Yüksek Lisans Tezi). Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, Eskişehir.
- KORKMAZ, T. (2017).** *Arzu ile Kanber Hikâyesi (Milli Kütüphane Nüshası 06 Mil Yz A 8618 ve Konya Nüshası 42 Kon 1882/2) (İnceleme-Metin-Çeviri-Dizin-Tıpkıbasım)* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.

- KOZAN, O. (2017).** *Çağdaş çeviri kuramı ve uygulamaları çerçevesinde Rusça-Türkçe çeviri sorunları ve çeviri stratejileri* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- KÜÇÜK, Y. (2017).** *Seyyid Mir Hamza Nigârî'nin Heşt Bihîşt-nâme adlı mesnevisi (inceleme-metin-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- OKUMUŞ, G. (2017).** *Göçmen belleğinin mekânı kurgulama ve yeniden üretme biçimleri: Kolaj, montaj ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Tasarım Bilim Dalı, İstanbul.
- ORUÇ, D. (2017).** *La Turquie Gazetesi'nde İstanbul (1866) (Fihrist-çeviri-değerlendirme)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İstanbul Araştırmaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- OSMANLIOĞLU, S. (2017).** *Mustafa Kesbî'nin 1768-1774 Harbi Vekâyi'i (değerlendirme-çeviri metin)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, İstanbul.
- ÖZCAN, E. G. (2017).** *A descriptive analysis of the turkish translations of Agatha Christie's Murder on the Orient Express within the framework of retranslation hypothesis* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- ÖZDOĞAN, N. O. (2017).** *Contribution of translation courses to English Language Teaching Curriculum at Gazi University* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, Ankara.
- SERTDEMİR, B. A. (2017).** *Effizienz und optimierung der simultandolmetschdidaktik- vergleich von Türkischen mono- und multilingualen studiengängen* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- SEYMEN, G. D. (2017).** *Üçüncü kuşak üniversite anlayışı çerçevesinde Türkiye'de akademik çeviri eğitimi* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- SOLMAZ, B. (2017).** *Türk dili ve edebiyatı eğitiminde dil içi çeviri: Ayıntablı Hamdi Baba Divanı* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.
- SUBAŞI, S. (2017).** *Üzbek Şeriyati Antologiyası (Özbek Şiir Antolojisi)'nde Lenin üzerine yazılan şiirler (çeviri-inceleme-metin)* (Yüksek Lisans Tezi). Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ardahan.
- ŞAN, F. (2017).** *Şeyhî'nin Husrev ü Şîrîn'i (İnceleme-metin-çeviri-dizin/sözlük)* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- TAŞAR, Y. (2017).** *Mürîdî Aydîni'nin Mansûr-nâme'si ve Mansûr-nâme'deki tasavvuf öğretisi (Çeviri-inceleme- indeks- tıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı Türk Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Konya.

- TOKALAK BALTACI, F. (2017).** *Étude comparative des quatre traductions en turc du livre «Les Mémoires D'un âne» d'après différentes théories de la traduction* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- TURAN DEMİR, N. (2017).** *Halid Bin Velid ve Gazavat-ı Halid Bin Velid adlı yazmanın çeviri ve değerlendirmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Nevşehir.
- TÜRE PEKEL, Ü. (2017).** *Türkçe çeviri dergilerinde ara dilden çeviriler üzerine betimleyici bir inceleme:1979-2013* (Yüksek Lisans Tezi). Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- UĞUZ, G. (2017).** *Michael Endes Roman 'Die unendliche Geschichte' im Türkischen. Eine übersetzungskritische Analyse* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Eskişehir.
- ULUTÜRK, B. (2017).** *Halaçça halk hikâyeleri, metin-çeviri, dil bilgisi, dizin-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- UTKU, D. (2017).** *Maschinelle übersetzung bewertung der übersetzungsqualität des Google übersetzers für die sprachrichtung Deutsch-Türkisch in verschiedenen textsorten* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İzmir.
- UZUNKAYA, U. (2017).** *Son Dönem Budist Uygur Edebiyatından iki örnek (Metin-çeviri-açıklamalar-dizin)* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- YALÇIN, E. (2017).** *XIX. yüzyıla ait bir şiir mecmuası (V.: 206b-410a) (İnceleme-metin çeviri yazısı-indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.
- YAVUZ ÖZKAYA, S. (2017).** *Virginia Woolf'un 'A writer's Diary' eserinin Türkçedeki iki metnin eleştiri ve çeviri kuramları açısından karşılaştırılması* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- YAZAR, U. (2017).** *Yerelleştirme bağlamında kullanılan çeviri teknolojileri (Çeviribilim öğrencileri ve çeviri sektörü örneklerinde)* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- YEŞİLKAYA, Z. (2017).** *Çeviri uygulamalarında koştur metinlerin işlevi: Hukuk metinleri temelli bir inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- YILDIZ, M. Y. (2017).** *Divan-ı Nazîf inceleme-metin çeviri yazısı-indeks* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.

2016

- AÇIKGÖZ, C. (2016).** *Nakşî-i Eyyübî [Ö. 1764] hayatı, sanatı ve divanı (İnceleme-transkripsiyonlu metin, nesre çeviri)* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

- AKDOĞAN, C. (2016).** *Türkiye Cumhuriyeti Avrupa Birliği ve Dışişleri Bakanlığı örneklerinde çeviri politikası* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- AKIN, A. (2016).** *Çeviri sürecine yorumbilimsel yaklaşımlar: Çeviribilimde yeni yorumbilimsel paradigma* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- AKSOY, G. (2016).** *Aristoteles'e atfedilen Kitâb'ul-Ahcâr; Giriş-çeviri-değerlendirme* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Bilim Tarihi Anabilim Dalı, İstanbul.
- ALTUNTAŞ, R. (2016).** *Fezî-i Keferî's Ravzatü'l-İbâd textual analysis and transcribed text* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ANBAR, E. N. (2016).** *Milli Kütüphane 06 Hk 3655 numaralı mecmuanın (6-55) çeviri yazımı ve incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.
- AOSIMAN, M. (2016).** *Tezkire-i Hazret-i Hoca Muhammed Şerîf Büzürgvâr (Çeviri yazı, Türkiye Türkçesine aktarma, dizin, sözlük ve dil incelemesi)* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Sakarya.
- ARAL, M. (2016).** *Emotional intelligence and interpreting: A study on conference interpreters in Turkey* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- ARSLAN, A. (2016).** *Tuhfe-i Hüsamî (İnceleme, çeviri yazılı metin, dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eskişehir.
- ARSLAN, D. U. (2016).** *Translation, obscenity and censorship in Turkey: Avni Inel as a translator and patron of popular erotic literature* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- ARSLAN, S. (2016).** *Münazara-i Tuti vü Zağ Tercemesi: Çeviri yazılı metin ve inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- AYCAN, V. (2016).** *Levant Herald Gazetesi'nin 1874 yılı haberlerine göre İstanbul'da iktisadi, sosyal ve kültürel hayat (Fihrist-çeviri-değerlendirme)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İstanbul Araştırmaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- BABÜR, Y. (2016).** *Nihâlî- Fethiyye-i Yemen mesnevîsi (Giriş-inceleme – transkripsiyonlu metin-dil içi çeviri ve tipkibasım)* (Doktora Tezi). Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Erzincan.
- BAGHANAM, R. H. (2016).** *Tanzimat'tan harf devrimine kadar çeviri tarih kitaplarında ön sözler ve son sözler: Çeviri yoluyla tarih yazımına tanıklık* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- BIÇKICI, T. (2016).** *Edebiyat çevirisinde çeviri kuramları üzerinden çevirmenin rolü* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Sakarya.

- BURSALI, M. (2016).** *Medhiye-i Ali Paşa ve Gencîne-i Pür-temâşâ: Çeviri yazılı metin ve inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- CAMGÖZ, B. (2016).** *Mecdî Mehmed Efendi Hadâ'îku's-Şakâ'ik (2-142 sayfalar arası), (inceleme-çeviri yazı)* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı, Nevşehir.
- ÇAĞIRICI, U. (2016).** *Çeviribilim açısından kültürel çeviri kavramı* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- CAVUŞOĞLU, Ö. (2016).** *Cumhuriyet Türkiye'sinde yazınsal aktörlerin çeviri söylemleri (1923-1979)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÇAY, A. R. (2016).** *Gazi Üniversitesi Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı'nda öğrenim gören öğretmen adaylarının çeviri dersine yönelik tutumları* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- DEMİRTAŞ, K. (2016).** *Tiyatro, çeviri ve estetik yok-Çeviriden sahnelemeye Türkçede stoppard* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- DENİZ, A. (2016).** *Habîbü's Sıyer adlı eserin Selçuklular ile ilgili kısmının çeviri ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, Ankara.
- DENİZ, Ü. (2016).** *Türk tiyatro metinlerinin çeviri problemi ve TEDA projesi* (Yüksek Lisans Tezi). Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tiyatro Anasanat Dalı Tiyatro Sanat Dalı, İstanbul.
- DURMAZ, İ. T. (2016).** *Derviş Osman'ın Enûsü'l-âşıkîn adlı eseri (inceleme-metin-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- ELGÜL, C. (2016).** *Lives as translation, lives in translation: Biographers and translators in search of a total Borges* (Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Almanca Öğretmenliği Bilim Dalı, Eskişehir.
- ERBEK, M. (2016).** *Der einfluss interlingualer strukturunterschiede auf den literarischen übersetzungsprozess am beispiel von Halid Ziya Uşaklıgil's roman Aşk-ı Memnu* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- GÖRGÜLER, Z. (2016).** *Yeni toplumsallıklar etrafında yükselen çeviri pratikleri: Türkiye'de tara-çeviri (Manga) içeriklerinin dolaşımı ve netnografik çözümlenmeler* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- GÜR, M. N. (2016).** *Ali el-İznîkî'nin 'Cevahir el-Esrar fî Ma'arif el-Ahcar' adlı eserinin çeviri ve incelemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Bilim Tarihi Anabilim Dalı, İstanbul.
- HALDAN, A. (2016).** *Çeviri eğitiminde çeviri edinci geliştirme alışkanlıkları* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

- KARABAYIR, Ç. (2016).** *Eine kulturspezifische Übersetzungsanalyse: Vergleichende Analyse des Romans Huzur von Ahmet Hamdi Tanpınar* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Eskişehir.
- KARAGÜLLÜ BUZLUK, S. (2016).** *F. Scott Fitzgerald'ın the Great Gatsby eseri ve iki Türkçe çevirisinin Antoine Berman'ın çeviri analitiği bağlamında karşılaştırmalı analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- KAYA, P. (2016).** *Karamanlı Türkçesi üzerine dil çalışması: 'Yenovefa hikayesi' (çeviri yazı-dil incelemesi-dizin)* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- KESSİKBAYEVA, G. (2016).** *Example based machine translation system between kazakh and turkish supported by statistical language model* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Ankara.
- KHAİRULLAH, H. (2016).** *Et-Tuhfetü'z-Zekiyye Fi'l-Lugati't-Türkiyye çeviri-fiil incelemesi* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- KILANÇ, D. (2016).** *Özel ad içeren Çuvaş atasözleri (Giriş-dil bilgisi incelemesi- çeviri yazı-aktarma-dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- KULELİ, M. (2016).** *Çeviri göstergebilimi bakış açısıyla Shakespeare'in Julius Caesar ve Antony and Cleopatra adlı oyunlarında anlam evreni, göstergeler ve öznellik yetisi* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- MERİÇ, A. (2016).** *Akademik çeviri eğitiminde yazınsal, görsel ve görsel-ışitsel araçlarla uygulamalı çalışmaların çeviri edincine katkısı* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖNCÜ, T. (2016).** *Akademik çeviri eğitimi bağlamında çeviri amaçlı metin çözümlemesi dersi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖZKAN, M. A. (2016).** *Muhammed Burhâneddîn-i Belhî'nin Farsça rubaileri- İnceleme-metin-çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Kırıkkale.
- PİRİŞ, Ş. (2016).** *Vâkidî'nin Kitabü'l- Meğâzî'si (1. Cilt) çeviri ve değerlendirme* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, Erciyes.
- POLAT, H. (2016).** *El-muntazam'a göre XII. yüzyılın ikinci yarısında Bağdat (Değerlendirme ve çeviri)* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, Ankara.
- POLAT, S. (2016).** *Örneğe dayalı makine çeviri ve çeviri belleği sistemi.* (Y.Lisans Tezi-Türkçe) Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Ankara.

- SAKALLI KÖLGESİZ, B. (2016).** *Effect of working memory training on simultaneous interpreting performance: Dual n-back task* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- SELÇUK ŞİMŞEK, M. (2016).** *Türkçe ile Türk İşaret Dili arasında örneğe dayalı makine çeviri sistemi* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Ankara.
- SERT, H. H. (2016).** *Dil Devrimi'nin Erken Cumhuriyet Dönemi'nde şiir ve çeviri bağlamında Türk edebiyatına etkisi (1932-1950)* (Doktora Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- ŞAHBAZ, M. B. (2016).** *Çeviri çocuk edebiyatı ürünlerindeki kültürel öğeler* (Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- ŞEKER, R. (2016).** *Lügat-ı Aziziye (İnceleme, çeviri yazılı metin, dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eskişehir.
- ŞEMEN, S. (2016).** *Yenisey yazıtları (Transliterasyon, transkripsiyon, çeviri, açıklama, metin ve dizin)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ŞEN, C. (2016).** *Semi-automatic multimodal web content retargeting system* (Yüksek Lisans Tezi). Koç Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Bilimleri ve Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- ŞENEL, O. E. (2016).** *İletişimci yaklaşım ve dilbilgisi-çeviri metodunun yabancı dilde başarıya ve öz yeterliğe etkileri* (Yüksek Lisans Tezi). Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Kırşehir.
- TASHBAYEVA, S. (2016).** *Uygur edebiyatından bir tezkire örneği Tezkire-i Azizan (Transkripsiyon, çeviri, dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- TAYİROVA, N. (2016).** *“Türkçe akraba dilleri arasında istatistiksel bilgisayarlı çeviri algoritmalarının uygulanması ve başarımları testi”* (Yüksek Lisans Tezi). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Kırgızistan.
- TURGAY, A. (2016).** *Pedagogical translation: Recognition versus production skills* (Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Adana.
- TURPCU, F. (2016).** *Karamanlı Nizâmî Divanı'nın yeni bir nüshası (Metin-nesre çeviri-tıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- UYSAL, K. (2016).** *İngilizce-Türkçe çeviri araçlarının söz dizimsel performans analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Uluslararası Bilgisayar Anabilim Dalı, İzmir.
- VURALER, G. (2016).** *Coleman Barks'ın Mevlâna Mesnevisi uyarlamaları ve çeviri etiği* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.

- YAMAN, B. (2016).** *Erkek dergilerinde çeviri yoluyla aktarılan hegemonik erkek imgesinin yan metinler üzerinden incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- YAMAN, Ü. (2016).** *Doğu Türkçesi ile yazılan Sirâcü'l Kulûb (gramer-metin-çeviri-dizin)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- YILDIRIM, A. (2016).** *Kifâyetü'l-Vaqtü'l-Ma'rifeti'd-Dâ'ir ve fazle ve's-semt (İnceleme-çeviri yazılı metin-sözlük-özel adlar dizini -Tıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Adıyaman.
- YILDIRIMÇAKAR, Z. (2016).** *Werger wek kirineke çandî- Li ser riyên ji wergernasiyê ber bi Kurdolojiyê ve-* (Yüksek Lisans Tez). Mardin Artuklu Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü Kürt Dili ve Kültürü Anabilim Dalı, Mardin.
- YILDIZ, M. (2016).** *Mütercim tercümanlık öğrencilerinin özel alan çevirisi kapsamında yazılı çeviri edincilerinin ölçülmesi* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

2015

- AINIDING, N. (2015).** *Anonim Tarih-i Kaşgar (Çeviri ve değerlendirme)* (Yüksek Lisans Tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, İstanbul.
- AKDAĞ, A. I. (2015).** *Mütercim tercümanlık öğrencilerinde çeviri edincinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- AKDEMİR, Y. (2015).** *Kemâleddin Hüseyin Harezmi'nin Çağatay Türkçesiyle Kasîde-i Bürde şerhi (İnceleme, metin, çeviri, gramatikal dizin)* (Doktora Tezi). Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Diyarbakır.
- ALİMEN, N. (2015).** *Bir yönlendirme aracı olarak çeviri: Serteller ve çeviri çocuk edebiyatı* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- ALTAYLI ÖZEMİR, B. (2015).** *Growing need for economy news translation and the competency of the translator in the light of Skopos Theory* (Yüksek Lisans Tezi). Doğuş Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ALTINTAŞ, A. (2015).** *Bir kültür unsuru olarak edebi eserlerdeki özel isimler ve onların çeviri problemleri (F.M.Dostoyevski'nin 'Suç ve ceza' romanı üzerine)* (Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Slav Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Rus Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Kars.
- ATALAY, A. (2015).** *Nuruosmaniye Kütüphanesi 4968 numaralı şiir mecmuası (vr:65'a-125'a) (İnceleme-metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

- AYDIN KOÇOĞLU, A. (2015).** *M.E.B. Türkçe ders kitaplarında kaynak dili İngilizce olan çeviri metinlerin çeviri etiği bağlamında Andrew Chesterman'ın çeviri normları çerçevesinde incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- BAHTİYAR, N. Ö. (2015).** *Cultural adaptation as a translation strategy: Studying adaptation series shaped by culture with case studies from Turkey* (Yüksek Lisans Tezi). Doğuş Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- BALKUL, H. İ. (2015).** *Türkiye'de akademik çeviri eğitiminde çeviri teknolojilerinin yerinin sorgulanması: Müfredat analizi ve öğretim elemanlarının konuya ilişkin görüşleri üzerinden bir inceleme* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- BİLDİK, C. (2015).** *Akademik çeviri eğitimi ve çevirmen yeterlilikleri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- CAN, G. (2015).** *A descriptive study of of Mice and Men; a change in text type through translation* (Yüksek Lisans Tezi). Doğuş Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- CAN, M. Z. (2015).** *İdeolojik çeviri: Tanzimat ve Cumhuriyet Dönemi örneğinde* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- COŞKUN, B. (2015).** *Bir «Yeniden Çeviri» denemesi üzerine: Jules Verne ve Dünyanın Merkezine Seyahat* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fransızca Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, İstanbul.
- ÇETİNER, C. (2015).** *Kırıkkale Üniversitesi İngilizce mütercim-tercümanlık anabilim dalı öğrencilerinin çeviri teknolojilerine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- ÇETİNKAYA, S. (2015).** *İki dillilik ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÇIRAY, F. (2015).** *V. V. Barthold'un Türkistan'ın Kültür Hayatının Tarihi adlı eserinin çeviri ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrasya Çalışmaları Anabilim Dalı, Erciyes.
- ÇİFTÇİ, M. (2015).** *Eqîdenameyo Zazakî yê Mela Mehemedê Hezanîyê (Metno transkrîbekerde, wekenitîş û açarnayîş)* (Yüksek Lisans Tezi). Bingöl Üniversitesi Yaşayan Diller Enstitüsü Zaza Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Bingöl.
- ÇOBAN, İ. (2015).** *XIX. yüzyılda yazıldığı anlaşılan bir güfte mecmuasındaki eserlerin çeviri yazımı ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- DALASLAN, D. (2015).** *An Analysis of the English translations of Erzurum folk riddles in the light of Raymond van den Broeck's translation criticism model* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- ERDEM AKKOYUN, T. (2015).** *Lami'i Maktel-i İmam Hüseyin inceleme-çeviri yazı-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.

- ERDEM, N. (2015).** *Anton Çehov'un Küçük Köpekli Kadın öyküsünün Türkçe'deki çeviri, eleştiri ve yorumlarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- FİDAN, A. G. (2015).** *Hâce İmâm Zahîru'd-Dîn Nîşâbüri'nin Selçuknâme'si (İnceleme-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.
- GEDİK, M. A. (2015).** *Evaluation of online translation services' output quality* (Yüksek Lisans Tezi). Melikşah Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Elektrik ve Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Kayseri.
- GOHARKHANEH ASLI, F. (2015).** *Applying critical thinking to improve translation ability of undergraduate English translation students* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Erzurum.
- GÖL, D. (2015).** *Türkiye'de 1980 dönemi feminist çeviri hareketinin Kadın Çalışmaları dizgesini oluşturmadaki rolü* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kadın Çalışmaları Anabilim Dalı, İstanbul.
- GULCALI, Z. (2015).** *Altun Yaruk Sudur X. Kitap (Metin-çeviri-açıklamalar-sözlük)* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- GÜLER, M. (2015).** *Süleymaniye Kütüphanesi Tercüman Koleksiyonunda 020 numara ile kayıtlı şiir mecmuasının çeviri yazılı metni ve incelemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- GÜNEŞ, A. Z. (2015).** *In the footsteps of a translator: A translation criticism of Manga Shakespeare* (Yüksek Lisans Tezi). Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- HİLMİOĞLU, B. (2015).** *The role of gender in the process of translation* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Ankara.
- KALAYCI, G. (2015).** *1 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicili'nin 81- 162. Sayfalarının çeviri yazısı ve tahlihi* (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı, Eskişehir.
- KÖYLÜ BAYDEMİR, S. E. (2015).** *Acquisition de la compétence de compréhension dans l'enseignement de la traduction* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- NASRADINLI BAHAR, S. (2015).** *Rusça resmi yazışma metinlerinin çeviri sorunları ve çözüm yolları* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- PAZARLIOĞLU, S. (2015).** *Honoré de Balzac'ın 'Le Père Goriot' (Goriot Baba) adlı eseri ile Türkçeye çevirilerinin erek odaklı çeviri kuramı ve çeviri stratejileri açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- SALMANI, M. (2015).** *Şeyh Mustafa bin Şeyh Yusuf'un Fetih Süresi tefsiri (Metin-günümüz Türkçesine çeviri-inceleme-sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

- SELCEN ASLAN, A. (2015).** *İşlev odaklı yaklaşımlar çerçevesinde Avrupa Birliği mevzuatı çeviri projesi* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- SEVER, Z. (2015).** *Molla Münir Hediye'nin Başkurt Tarihi adlı eserinin çeviri ve incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Ordu.
- SÜRGİT, A. (2015).** *Fakîrullah el-Hüseynî'nin Tarika fî Âdâbi's-Sülûk isimli eseri (Metin-çeviri-inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- TADAL, T. (2015).** *Hoca Rıza Sarraf- Divan-ı Sarraf: Çeviri yazılı metin- sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- TELLİOĞLU, B. (2015).** *Çeviride 'Makul', 'Makbul' ve 'Müphem': Çeviri etiği, meslek ilkeleri ve bireysel ahlak* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- TEZCAN, T. (2015).** *Applicability of translation criticism approaches to different text types* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- TOPGÜL, Z. B. (2015).** *An Analysis of the reflections of four language skills in English language teaching on translation studies at university level* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı Mütercim Tercümanlık (İngilizce) Bilim Dalı, Ankara.
- TÖRE, S. (2015).** *Translation and ideology: A study of paratexts of Turkish translations of the Kurdish Mesnevi Mem û Zin in the Republican Period* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- TUNA, D. (2015).** *Göstergebilimin çeviri alanına uygulanması: George Orwell'in animal farm başlıklı yapıtının üç dilde çözümlenmesi ve karşılaştırılması* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, İstanbul.
- ÜNLÜLER ARABACI, P. (2015).** *Vasfî dîvân [Metin-çeviri-açıklamalar-dizin]* (Yüksek Lisans Tezi). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkoloji Anabilim Dalı, Kırgızistan.

2014

- YILDIRIM, E. (2014).** *İngilizceden Türkçeye istatistiksel bilgisayarlı çeviri sistemlerinde alan uyarlaması ile başarının artırılması* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- AĞDAŞ, Z. (2014).** *Nuruosmaniye Kütüphanesi 4968 No'lu Şiir Mecmuası, vr: 125b—186b; inceleme-metin-nesre çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- AKIN, A. H. (2014).** *E. Boutroux'nun İlim ve Din adlı eserinin tahlili ve çeviri yazısı* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.

- AVŞAROĞLU, M. (2014).** *Translation as a norm-breaking activity: A case-study on the Turkish translation of Marjorie Housepian Dobkin's Smyrna 1922 The Destruction of a City* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- AYVAZ, G. (2014).** *Çeviribilim ve edim bilim: Çeviri eyleminde edim bilimin katkısı ve artalan bilgisinin (common ground) yazılı çeviri alanına yansımaları* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- BAYKAN SMETS, Ş. (2014).** *Akademik çeviri eğitiminde kuramsal yaklaşımların yeri ve önemi* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- BOLAT, C. (2014).** *Asanbek Stamov'un Cortuul romanı üzerine dil incelemesi (Çeviri yazı, aktarma, şekil bilgisi incelemesi)* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrasya Çalışmaları Anabilim Dalı Orta Asya Bilim Dalı, Erciyes.
- BOZKURT, S. (2014).** *The canonization and popularization of realism in Turkish literary discourse through translation: A conceptual- historical approach* (Doktora Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- DEMİRDELER, E. N. (2014).** *Ali Kemâl'in Bir Safha-i Tarih adlı eserinin çeviri yazıya aktarımı, edebiyat tarihçiliği açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Sakarya.
- ERCAN, A. Ö. (2014).** *İngiliz seyyah John Sanderson'ın Seyahatnamesi (1584- 1602): Türkçe çeviri ve İstanbul gözlemlerinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, İstanbul.
- ERKURT, G. Ş. (2014).** *Çevirmen idiokültürünün 'Çeviri bir kültür aktarımıdır' yaklaşımındaki etkisi (Alman edebiyat çevirileri üzerinden bir inceleme)* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- GÖKTEPE, F. (2014).** *Cumhuriyet Döneminde yayınlanan Tercüme dergilerinin çeviri sosyolojisi açısından irdelenmesi (1940-1946)* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- KALELİ, A. (2014).** *Du'ā-nāme (İnceleme-Çeviri Yazılı Metin-Özel Adlar Dizini-Tıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Adıyaman.
- KARAASLAN, A. (2014).** *A study on the communicative and semantic translation methods in the translation of the EU texts* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, Ankara.
- KARAKAYALI, S. (2014).** *Kitâb-ı Ahkâmü'l- Akâyid (180b/247.) varaklarının dilbilgisi incelemesi, çeviri yazılı metin, metnin Türkiye Türkçesine aktarımı, dizin ve tıpkıbasımının yapılması* (Yüksek Lisans Tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- KEKLİK, M. (2014).** *Üsküplü İshak Çelebi Divan [metin-çeviri-açıklamalar-dizin]* (Doktora Tezi). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkoloji Anabilim Dalı, Kırgızistan.
- KOÇ, R. (2014).** *Amrî divan [metin- çeviri- açıklamalar- dizin]* (Yüksek Lisans Tezi). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkoloji Anabilim Dalı, Kırgızistan.

- KÜÇÜK, İ. (2014).** *Ali Emîrî Efendi'nin durûb-ı emsâl-i Osmâniyye'si [Metin-çeviri-açıklamalar-dizin]* (Doktora Tezi). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkoloji Anabilim Dalı, Kırgızistan.
- MERT, A. (2014).** *Eski Uygur Türkçesiyle Çaştanı Bey masalı (Giriş-metin-çeviri-notlar-dizin-ıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Samsun.
- ÖZCAN, C. (2014).** *Eski Uygurca Kuanşi-im Pusar. İncelemesi-metin-çeviri-açıklamalar-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖZDEN, K. (2014).** *Şah İsmail metni esasında Horasan Türkçesinin Kuçan ağzı (Giriş-gramer-metin-çeviri-sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Muğla.
- SARIDOĞAN, K. (2014).** *'Dağarcık' dergisinin çeviri yazısı, sistematik indeksi ve tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Sakarya.
- SEFER, H. (2014).** *Türkçe ve Fransızca Kuran çeviri örnekleri üzerine sosyo-kültürel açıdan betimleyici bir bakış* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- UĞUR, A. (2014).** *Mecdî Mehmed Efendi, Hadâ'ıku's-Şakâ'ik (290-430 sayfalar arası), (inceleme-çeviri yazı)* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- YALÇINDAĞ, A. S. (2014).** *Jane Austen in Turkish context: A critical study of re/translations and their reception* (Yüksek Lisans Tezi) Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- YILDIZ, E. (2014).** *İngilizceden Türkçeye istatistiksel bilgisayarlı çeviri sistemlerinde paralel derlem boyutu ve kalitesinin etkileri* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- YILDIZ, F. (2014).** *Babanzâde Ahmed Naim'in 'İlmü'n-Nefs' adlı eserinin tahlili ve çeviri yazısı* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- YILDIZHAN, H. (2014).** *Nevrûz bin İsâ Adanavî Manzûme-i Kıssa-i Kerbelâ inceleme-çeviri yazı-sözlük-ıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.
- YILMAZ, M. (2014).** *XX. yüzyılda Rusya ile Türkiye'deki çeviri bilimin gelişimi* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Erzurum.
- YİĞİT, G. (2014).** *Edebi metinlerin çevirisinde dilsel, kültürel çokanlamlılıktan kaynaklanan çeviri kayıpları* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Mersin.
- YURTDAŞ, H. (2014).** *Çeviride kültür ve ideoloji kavramlarının çeviri destek programları bağlamında incelenmesi* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

2013

- YAMAN, H. (2013).** *Ta'birnâme-i Fârsî (Çeviri-inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.
- AKALIN, R. (2013).** *Çeviribilim araştırmalarının çeviri eğitimindeki yeri ve işlevi: Kuram temelinde akademik çeviri eğitiminin temel ilkelerini belirleme denencesi* (Doktora Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Mersin.
- AKGÜL, A. (2013).** *Hüseyin Bin Mehmed El-Ferâzî'nin Muînü'l-Kassamîn tercümesi (giriş-çeviri yazılı metin-inceleme-indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Tokat.
- ALKIM, E. (2013).** *Text conversion system between Turkic dialects* (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İzmir.
- ATİLA, O. (2013).** *A model for technical translation training in university departments of translation & interpretation in line with translation market requirements in Turkey* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- BAL, S. (2013).** *British Museum Turki Ms 23'te kayıtlı Çağatayca Şâhî divanındaki Gazeller (vr. 1b-10b; Transkripsiyon, Çeviri, Sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- BOLAT, A. (2013).** *Übersetzungskritische analyse des Romans 'Buch der Enttäuschungen' von Margit Schreiner* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- CAN, Ö. F. (2013).** *8 numaralı Şâm-ı Şerîf Ahkâm Defterinin çeviri ve tahlili (Hicrî 1259-1266 / Miladî 1843-1850, 120-231. Sayfalar arası)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, İstanbul.
- CANKİ, T. (2013).** *Fazıl Ahmet Aykaç'ın Şeytan Diyor ki adlı eserinin çeviri yazısı ve metin incelemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kırklareli.
- ÇOBAN, F. (2013).** *Çeviri edinci: Yazılı ve sözlü çevirmenin edinmesi gereken beceri ve yeteneklerin genel kuramlar ışığında incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- DEMİR ÖZTÜRK, N. (2013).** *Nidâi Mehmed Çelebi Ankaravî'nin Rebû's-Selâme adlı eseri: Metin-Türkiye Türkçesine çeviri-dizin-tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- DEMİREKİN, M. (2013).** *Martı romanının Türkiye Türkçesine çevrilmesi ve çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.

- DEMİRKIVIRAN, S. (2013).** *Die bedeutung epochaler merkmale im hinblick auf die übersetzungsstrategien -Koranübersetzungen in Deutschland bis zum 20. Jahrhundert-* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- EBADI, G. (2013).** *Osmanlı-Türk edebiyatında ilginç bir çeviri örneği: İlhâmî'nin Gûy u Çevgân çevirisi* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Edebiyatı Bölümü, Ankara.
- ERİŞ, E. (2013).** *Common errors committed by students of University of Siirt and determination of effectiveness of grammar translation / communicative language teaching on writing skills* (Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kars.
- ESER, O. (2013).** *Çeviri eğitiminde edinç kavramının değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- GÖKMEN, G. (2013).** *Abdurrahmân Gubârî'nin Şebistân-ı Hayâl adlı eseri (Metin-İnceleme-Çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- GÜNAY KÖPRÜLÜ, S. (2013).** *Film çevirisinde eşleme yaparken karşılaşılan çeviri sorunları* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- IŞIK, M. (2013).** *Postmodern encounter between translation and fiction* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Karşılaştırmalı Edebiyat Anabilim Dalı, İstanbul.
- KABUKÇİK, S. (2013).** *Çevirinin toplumsal boyutunun çeviri kuramı ve çevirmen pratiğine yön verici etkisi: Çeviriye toplumsal bakış ve çeviri sosyolojisi* (Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- KALAYCI, İ. (2013).** *10 Numaralı Sivrihisar Kadı Sicili çeviri yazısı ve tahlili* (Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, Eskişehir.
- KARTAL, A. (2013).** *The letters of George- Gennadios Scholarios to members of the ruling elite in fifteenth- century Peloponnese: Introduction, translation, and commentary* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, İstanbul.
- KARTAL, K. (2013).** *Kitab-ı Ahkâmü'ul-Akâyid (1a-51a Dilbilgisi İncelemesi, Çeviri Yazılı Metin, Dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- KOCABAY, F. G. (2013).** *Gender and translation: A case of Jeanette Winterson'* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Ankara.
- MENTEŞ, J. Z. (2013).** *Kemterî İbrahim Maktel-i İmam Hüseyin inceleme-çeviri yazı-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.
- ÖNER, S. (2013).** *Çeviri yoluyla kanun yapmak: 1858 tarihli Osmanlı Ceza Kanunu'nun 1810 tarihli Fransız Ceza Kanunu'ndan çevrilmesi* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, İstanbul.

- ÖZCAN, M. (2013).** *Kur'an-ı Kerim'deki bazı deyimlerin çeviri stratejileri açısından değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Arap Dili Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- ÖZDİLEK, H. (2013).** *Tercüme Dergisi ve Türkiye'deki çeviri eleştirisi serüvenine katkıları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖZTÜRK, E. (2013).** *Yerelleştirme ve çeviri: Çeviribilimde ve çeviri eğitiminde yerelleştirmenin konumu* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- PEKCOŞKUN, S. (2013).** *The study on the place of translated self-help 176ranslatio within the Turkish literary polysystem between the years 2000-2010* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- ŞİMŞİR, Ç. G. (2013).** *Sözlü çeviri türlerinden ardul çeviri yöntem ve teknikleri* (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Mütercim Tercümanlık (Fransızca) Bilim Dalı, Kırıkkale.
- TATLICIOĞLU, M. (2013).** *Frequency-driven late fusion-based word decomposition approach on the phrase-based statistical machine translation systems* (Yüksek Lisans Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Ankara.
- TAYHANİ TEMİZGÖL, T. (2013).** *The effects of grammar translation method and communicative language teaching on vocabulary teaching* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı İngilizce Öğretmenliği Bilim Dalı, İzmir.
- TEFLEK, A. (2013).** *Yabancı dil olarak Fransızca öğretiminde edebi çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Fransızca Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- TEMUR, Z. (2013).** *Süleymaniye Kütüphanesi Ali Nihat Tarlan bölümü 59 numarada kayıtlı Mecmû'a-i Eş'âr isimli şiir mecmuası (141a-214a) (Çeviri yazılı, tenkitli metin)* (Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Gaziantep.
- TÜYLÜ, E. (2013).** *Derviş 'mevlid' inceleme-çeviri yazı-tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.
- ULUSAN, A. (2013).** *Ahmet Ümit'in Patasana romanının çeviri analizi* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Eskişehir.
- UYGUR, B. (2013).** *Cihan Tarihinin Umumi Hatları, 4.cilt (Çeviri Yazı)* (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Elâzığ.
- YAĞMUR, Ö. (2013).** *Latin harfli çeviri yazılı metinlerde Türkçe söz dizimi (16.-19. Yüzyıllar)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

- YILMAZ, G. (2013).** *Kazan-Tatar Türkçesindeki aile ve akrabalık konulu atasözleri: Metin-çeviri-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Niğde.
- YUNT, G. (2013).** *Tatar yazar Emirhan Yeniki'nin hikâyeleri (Ana Hem Kız-1942, Tugan Tufrak-1959, Töngge Tamçılar-1964, Kuray-1970): Giriş-dilbilgisi incelemesi-metin-çeviri-dizin* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- YÜKSEK, A. (2013).** *Arapçada mastarların Türkçeye çeviri sorunu* (Yüksek Lisans Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Samsun.

2012

- DEMİRCİ, M. (2012).** *Analyse der Übersetzung von Kinderliterarischen Texten anhand von Grimms Maerchen und ihren Übersetzungen* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- AKBAŞ, O. (2012).** *Mustafa Reşid: Müntehabat-ı Cedide isimli eserinin çeviri yazısı ve incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Afyon.
- ATAY, N. N. (2012).** *History and translation: A study on the history of technical translation in Turkey* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- BAKIR, G. R. (2012).** *Yazılımda yerelleştirme ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, Sakarya.
- BOŞÇA, G. (2012).** *Âmioloğlu, Terceme-i Cavidân-ı Arş-nâme (giriş-çeviri yazılı metin- inceleme- indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Tokat.
- DİLEKÇİ, P. (2012).** *Rusça'ya çevirisi yapılan Orhan Pamuk'un 'Benim Adım Kırmızı' romanında çeviri problemleri* (Yüksek Lisans Tezi). Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kars.
- ERDOĞDU, Ş. (2012).** *Mesnevi çevirilerinde izlenen çeviri yöntemlerinin çeviri kuramı açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- EREN, E. (2012).** *Nizâmî-yi Arûzî'nin Çehâr Makâle'si: Çeviri ve dilbilgisi yönünden inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.
- ERGENE, O. (2012).** *Sibicâbî Gülistan çevirisi: Giriş-dil incelemesi-metin-çeviri-dizin-tıpkıbasım* (Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Adana.
- ERKUL YAĞCI, A. S. (2012).** *Turkey's reading @evolution a study on 177ran, readers and translation: 1840-1940* (Doktora Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

- ESMERLİGİL, S. (2012).** *Effect of shadowing exercises in simultaneous interpreting training* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- GEDİK, Ü. (2012).** *Fazlullâh b. Rûzbihân-i Huncî'nin Mihmân-nâme-i Buhârâ'sı: İnceleme-çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.
- GEZER, G. (2012).** *Türkçeden İngilizceye edat çevirileri esnasında alınan çeviri kararları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- GÜVEN, M. (2012).** *Karaçay-Malkar edebiyatında çağdaş bir ozan Özdenlanı Albert (metin- çeviri- inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- KAMAY, B. (2012).** *Public diplomacy and the Translation Office (Tercüme Odası) in the Ottoman Empire (1839-1876)* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- KILINÇ, A. (2012).** *Kazan-Tatar Türkçesindeki dünya, hayat ve tabiat konulu atasözleri metin- çeviri-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Niğde.
- KORKMAZ, Ş. (2012).** *Eski Anadolu Türkçesine ait bir manzum hikâye mecmuası: İnceleme-metin- çeviri-dizin ve tıpkıbasım* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- MUTLU, S. (2012).** *Hukuk çevirilerinde ortaya çıkan çeviri sorunlarının boşanma davaları örneğinde incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- OKUYAN, S. (2012).** *Çeviri tarihinin bugünün çeviri bakış açısıyla incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Sakarya.
- ÖRDEK, Ş. (2012).** *Nâbî'nin Farsça Divânçesi: İnceleme-Türkçeye çeviri-tenkitli metin* (Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Nevşehir.
- ÖZTÜRK, A. (2012).** *Directionality in simultaneous interpreting: English-Turkish language pair* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, Ankara.
- ÖZTÜRK, M. A. (2012).** *Zu den übersetzungsstrategien von kulturspezifischen phraseologismen in literarischen texten und ihren verfilmungen für das sprachenpaar Deutsch-Türkisch* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İzmir.
- RODOPLU, F. (2012).** *Mehmet Emin Resulzade'nin Azerbaycan tarihi, Rusçadan Türkçeye çeviri ve değerlendirmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalı, İzmir.
- SOYSAL, F. (2012).** *Eşdeğerlik ve Skopos kuramının çeviri eylemine uygulanabilirlikleri: Bertolt Brecht çevirilerine eleştirel bir yaklaşım* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Konya.

- TANRIBUYURDU, G. (2012).** *Mu'îdî, Divân: Metin-çeviri* (Doktora Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kocaeli.
- TOKTOSUNOV, A. (2012).** *Çeşitli konulardaki Kırgızca koşuklar: Çeviri-metin-Türkiye Türkçesine aktarım-dil incelemesi-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- YAVUZ, A. (2012).** *Fundamentals of curriculum design for translation courses in social sciences for undergraduate students in the departments of translation and interpretation* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, Ankara.
- YILDIZ, A. (2012).** *Bir Kırgız hikayesi: Tüstük Kızı (metin-çeviri-inceleme-sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.

2011

- BAHAR, Ş. (2011).** *17. Yüzyıl mensur Şehnâme tercümesi: II. Cilt vr. 60b-90a metin-Türkiye Türkçesine çeviri-dizin-tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- BEİLİKEZİ, S. (2011).** *Uygur atasözleri ve deyimler B, P, T, C maddeleri: Metin-çeviri-açıklama* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Ankara.
- BİRKAN BAYDAN, E. (2011).** *Yapısalcılık-sonrası kuramsal görüşler doğrultusunda çeviri eğitime giriş: Toplumsal oluşumcu yaklaşım ışığında uygulama örnekleri* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, İstanbul.
- BÜKER, H. (2011).** *17. Yüzyıl Mensur Şehname Tercümesi (II. Cilt vr. 120b-150'a Metin-Türkiye Türkçesine Çeviri-Dizin-Tıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- CAN, M. Z. (2011).** *Çeviribilim yöntemleri açısından çocuk ve gençlik edebiyatındaki çeviri eserlerin algılanması* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Sakarya.
- CİHAN, F. I. (2011).** *The Turkish Cosmopolitan magazine as translation: An analysis of representations of women* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- GÖKGÖZ, E. (2011).** *Description of tatar morphology and a Tatar-Turkish machine translation system* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- GÜL, B. (2011).** *Rızvan Şah ile Ruh-Afza Hikayesi (Laleli 1698) giriş, metin, çeviri, dizin ve tıpkıbasım* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- KAYA, G. (2011).** *Battal Gazi Destanı'nın (343-675) çeviri yazıtı ve metin sözlüğü* (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kahramanmaraş.

- KILIÇ, Ş. (2011).** *Kısa kronikler (Brachea Chronika)'e göre erken Osmanlı tarihi (1402-1451): çeviri ve değerlendirme* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, Ankara.
- KIRAN, M. (2011).** *Usûlü'l-Melâhim (Çeviri yazılı metin-gramer incelemesi)* (Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Manisa.
- KİRAZ, A. (2011).** *Sinanoğlu Ümidü'l-Müznibin: Giriş-çeviri yazılı metin-inceleme-indeks* (Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Tokat.
- ÖCAL, M. (2011).** *The use of Robin Hood in the comparison of two methods in teaching foreign language vocabulary: Total physical response and grammar translation method* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖNCÜ, M. T. (2011).** *Eine übersetzungsorientierte untersuchung von rechtstexten im sprachenpaar Türkisch-Deutsch unter terminologisch-kulturvergleichendem aspekt: zur problematik der lexikalischen und syntaktischen 180ranslat der strafgesetzbücher unter berücksichtigung des neuen türkischen strafgesetzbuchs* (Doktora Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İzmir.
- ÖZKUL, M. (2011).** *Translation process: Transferring culture or adaptation* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Konya.
- ÖZTAŞ, S. (2011).** *Siyasi çağrı metinlerinde çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Mersin.
- SERİNKOZ, A. (2011).** *Übersetzungskritische Analyse von literarischen Texten* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Almanca Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- SÖHMEN, Z. G. (2011).** *Mimari temsil yöntemlerinin Mimesis, yeniden üretim, çeviri ve anlatı kavramları üzerinden incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Mimari Tasarım Bilim Dalı, İstanbul.
- SULAK, S. (2011).** *Kaynaklardan ders kitaplarına aktarma Kutb'un Husrev ü Şirin'inin metin çeviri ve sözlüğü* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- TANBI, Y. (2011).** *Contribution of linguistics courses to translator education at university level: A case study of Atılım and Bilkent Universities* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, Ankara.
- TARLAK, S. (2011).** *17. Yüzyıl Mensur Şehnâme tercümesi (II. Cilt vr. 29b-60a metin-Türkiye Türkçesine çeviri-dizin-ıpkabası)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- TAYDAŞ, S. (2011).** *Sözlü iletişim becerileri dersinde kullanılan 'Conversations Pratiques De L'Oral' kitabındaki Fransızca söz kalıplarının Türkçeye çevirisinde öğrencilerin izledikleri çeviri stratejileri* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Anabilim Dalı Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.

- TORUN, A. (2011).** *Muvakkat Mustafa B. Ali Rumi'nin Hall-i Daire-i Muaddil'i (Çeviri yazılı metin gramer incelemesi)* (Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı, Manisa.
- UZUN, S. (2011).** *Üsküdarlı Aşkî Divanı tenkitli metin, nesre çeviri ve 16. Yy. Osmanlı hayatının divandaki yansımaları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- UZUNİSMAİL, T. (2011).** *17. Yüzyıl Mensur Şehnâme Tercümesi (II. Cilt vr. 90b-120a metin-Türkiye Türkçesine çeviri-dizin-tıpkıbasım)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- YARBA, N. (2011).** *Faik Reşat'ın Yeni Letâif-i İnşa yahut Muharrerât-ı Nadire ile Muharrerât-ı Nadire yahut Hazîne-i Müntahabât isimli antolojilerinin çeviri yazısı ve incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Afyon.
- YAVAŞ, A. (2011).** *Ardıl çeviri eğitiminde zihin haritaları oluşturma yönteminin etkililik derecesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- YAZGAN, B. (2011).** *Halil bin Halil Efendizade Salık Divanı (1-70. Varaklar çeviri metin)* (Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Manisa.
- YILMAZ, S. (2011).** *Çeviribilimde metinlerarasılıktan metinlerötesiliğe: Yapısalcılık sonrası ve elektronik edebiyatla yenilenen 'metin' kavramını çeviri kuramları üzerinden okumak* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- YILMAZOĞLU, B. (2011).** *Yeni binyılın çocuk edebiyatından bir örnek: Talihsiz Serüvenler Dizisi'nin Türk çeviri yazın dizgesindeki yeri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- YURTSEVEN, H. (2011).** *MEB onaylı 100 temel eserde yer alan çeviri kitaplardaki iletilerin ilköğretim ikinci kademe öğrencilerine uygunluğunun Türkçe öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Bursa.
- YÜKSEL, M. (2011).** *Çeviri kuramı ve problemleri açısından Tanzimat'tan günümüze matbu Kur'an meallerinin önsözlerinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Tefsir Bilim Dalı, Isparta.

2010

- AKARSLAN, T. (2010).** *İbn-i Melek Muhammed bin Abdüllatif Bahrü'l-Hikem (giriş-çeviri yazılı metin-inceleme-indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Tokat.
- AKBATUR, A. (2010).** *Writing/translating in/to English: The 'ambivalent' case of Elif Şafak* (Doktora Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

- AKDAĞ, A. I. (2010).** *Oulipo teknikleri çerçevesinde bir çeviri çalışmasına kültürel, biçimsel ve söylemsel yaklaşım (Queneau'nun Exercices De Style eserinin Türkçe çevirisi)* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ARSLAN, S. (2010).** *Çeviri kuramlarının çeviri pratiğindeki yeri ve önemi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı Mütercim Tercümanlık (Almanca) Bilim Dalı, Sakarya.
- CHİ, Y. (2010).** *The Chinese translation of Benim Adım Kırmızı by Orhan Pamuk through English-A comparative stylistic analysis of the two translations and the Turkish source text* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÇINAR, D. (2010).** *Türkiye'de Cumhuriyet Döneminde gerçekleştirilen çeviri hareketinin Türkçe ve Türk kültürüne etkileri* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Muğla.
- AKYAY, E. (2010).** *Textlinguistics and translation performance: A sample study in translation course.* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı, Edirne.
- ATAŞ, D. (2010).** *Übersetzungskritische analyse des romans "Die Biene Maja und ihre abenteuer" von Waldemar Bonsels* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı Almanca Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- BARUTCU, T. (2010).** *Çocuklara kıraat (1881) ve Sevimli Mecmua (1925) dergilerindeki çeviri metinler ve dış dünya üzerine bir inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı, Konya.
- BİNGÖL, C. (2010).** *Kültürler arası iletişim sürecinde kültür, kültürel kimlikler ve çeviri ilişkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Muğla.
- BOLATKALE, E. (2010).** *Külliyat-ı Emir Hamza'nın çeviri yazısı ve sözlüğü* (Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Halk Bilim (Folklor) Bilim Dalı, Manisa.
- BÜYÜKNİSAN, E. (2010).** *Çeviribilim gölgesinde sözlü çeviri* (Doktora Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Mersin.
- ÇURUM, D. (2010).** *Effect of imagery mnemonic Method of Loci in consecutive interpreter training* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- ERTAN, E. (2010).** *Uzmanlık alanları çevirilerinin tarihsel süreci, eğitimi, önemi ve çeviri uygulamalarındaki konumu* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Dil Eğitimi Anabilim Dalı Fransız Dili Eğitimi Bilim Dalı, İstanbul.
- GÜN, Y. (2010).** *A comparative study of communicative and semantic translation methods* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Anabilim Dalı İngilizce Öğretmenliği Bilim Dalı, Konya.
- GÜNEŞ, İ. (2010).** *Çeviri kuramlarının gelişim evreleri ve genel çeviri kuramına katkıları* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Sakarya.

- İŞBECER, Ö. (2010).** *Cultural transfer through translation: The evaluation of Virginia Woolf's short stories* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı İngiliz Dili Eğitimi Bilim Dalı, Edirne.
- KAHRAMAN, R. (2010).** *Göç ve çeviri: İltica başvurularında sözlü çeviri uygulamaları ve toplum çevirmeninin rolü* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- KILIÇ, U. (2010).** *Çeviri çocuk klasiklerinde eğitici iletiler (MEB'in 2005 yılında ilköğretim öğrencilerine önerdiği 100 Temel Eser örneğinde)* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Afyon.
- KÖSE, S. (2010).** *A comparative study of form vs. meaning focused translation instruction (From English into Turkish) to the second year elt students* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- MARAL, N. (2010).** *Tiyatro metin çevirilerinde çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- ORHUN, M. (2010).** *Uygurcadan Türkçeye bilgisayarlı çeviri* (Doktora Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- OUMAR, S. (2010).** *Ahmed bin el-Hüseyn bin Muhammed bin el-Uleyf'in Kitâbü'd-Dürri'l-Manzum fî Menâkibi's-Sultân Bâyezid Melikü'r-Rum adlı eserinin çeviri ve değerlendirmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, İzmir.
- ÖZMEN, C. (2010).** *From movie/script to novel: Translated popular cinema novels in Turkey from 1944 to 1957* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- SARIZ, İ. (2010).** *The perception of translation in comparative 183ranslatio from the 19th century onwards* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Karşılaştırmalı Edebiyat Anabilim Dalı, İstanbul.
- SAYHAN, Ç. (2010).** *Ardıl çeviride çevirmenin görünürlüğü/ görünmezliği: Normlar ile çeviri performansının karşılaştırmalı tartışması* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- SEYMEN, A. (2010).** *Die übersetzungskritischen analysen der literarischen texte* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı Almanca Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- TANRIKULU, L. (2010).** *Ahmet Hamdi Tanpınar'ın 'Huzur' romanının Almanca çevirisi ('Seelenfrieden') örneğinde edebi çeviri eleştirisi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Almanca Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- TAŞKIRAN, C. (2010).** *Tanzimat Dönemi'nde çeviri: Siyasal ve kültürel bir bakış* (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim Dalı Siyaset ve Sosyal Bilimler Bilim Dalı, Kocaeli.
- TOPAL, A. R. (2010).** *Çeviri kuramlarında işlevsel yaklaşımlar* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Sakarya.

USTAÖMER, G. (2010). *Hâsim divânı inceleme metin ve düzyazıya çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kocaeli.

YILDIZ, K. (2010). *Tercüme-i Risâle-i Mûsikî ve İlm-i Edvâr-ı Mûsikî çeviri yazı inceleme – karşılaştırma* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimleri Bölümü Folklor ve Müzikoloji Anabilim Dalı, Sakarya.

2009

YÜCE, B. (2009). *Galatât-ı Terceme Defterleri'nde çeviri normları* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

AHMET, Z. (2009). *Eski Uygurca Altun Yaruk Sudur'dan "Aç Bars" öyküsü (metin-çeviri-açıklamalar-sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

AKIN, A. (2009). *Göstergebilim araştırmalarının çeviri sürecine etkisi ve dilsel göstergelerin çevirmen tarafından alınması* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Sakarya.

AYDOĞDU, S. C. (2009). *Translation with user computation* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.

BAKKALBAŞI, İ. (2009). *Johanna Spyri'nin Heidi adlı eserinden yola çıkarak yayınevlerinin çeviri çocuk edebiyatı üzerindeki etkisinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

CEYLAN, C. (2009). *Mevlâna'nın Mesnevi'sinin ilk on sekiz beytinin şerh ve çeviri aracılığıyla Türk Edebiyatı ve kültüründe içselleştirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

ÇİMEN, F. (2009). *Yaygın spor dallarında kullanılan İngilizce terimlerin benimsenme süreçleri ve çeviri ilişkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Muğla.

DURGAR EL-KAHLOUT, İ. (2009). *A prototype English-Turkish statistical machine translation system* (Doktora Tezi). Sabancı Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Bilimleri ve Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.

ELMALI, M. (2009). *Daşakarmapathaavadānamālā giriş-metin-çeviri-notlar-dizin-tıpkıbasım* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

GÜZELYÜREK ÇELİK, P. (2009). *Les procédés du registre fantastique dans le Château des Carpathes de Jules Verne et ses traductions* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.

İŞLAK, M. (2009). *Questioning contemporary theoretical approaches to translation in terms of translation ethics* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

KABA, F. (2009). *Discours figural de flaubert et la traduction une étude comparée sur les traductions en turc des figures de l'analogie dans madame bovary de Flaubert.* (Doktora

Tezi-Fransızca) Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.

KABUKCİK, S. (2009). *Sözlü çeviri sürecinde çevirmenin yaşadığı anlama ve aktarma süreçleri üzerine kuramsal ve yöntemsel bir araştırma* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Sakarya.

KARAMAN, G. (2009). *Hasan Rızâ Dîvânı (inceleme-metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Kocaeli.

KASIMOĞLU, F. N. (2009). *Methodes, techniques et strategies de la traduction des textes journalistiques et leur place dans l'enseignement de la traduction* (Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Adana.

KAVAK, P. (2009). *Development of a translation memory system for Turkish to English* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.

KILIÇ, O. (2009). *Çeviri yoluyla popüler bilim: TÜBİTAK yayınları örneğinde Türkiye'de popüler bilim alanında çeviri yaklaşımları ve sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

ÖZAVŞAR, R. (2009). *Marzubanname tercümesi metin, çeviri, art zamanlı anlam değişimleri, dizin* (Yüksek Lisans Tezi). Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, Diyarbakır.

ÖZDOĞAN, M. D. (2009). *Contribution of translation activity on the development of medicine through historical perspective from Hippocratic translation the 15th century* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, Ankara.

ÖZTÜRK, A. (2009). *Ermeni Kıpçakçasıyla yazılmış Kamanets Vakayinamesi (Çeviri metin-gramer-sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Dili Bilim Dalı, Erciyes.

SAĞLAM, Ö. (2009). *Harf çocuk edebiyatı çeviri kitaplarının çocuk edebiyatı açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Sakarya.

SALİEV, M. (2009). *Coodarbeşim Destanı (İnceleme- Metin-Çeviri-Dizin) / Epos "Joodarbeshim" (Studying-Translation of the text- Terminological list)* (Yüksek Lisans Tezi). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkoloji Anabilim Dalı, Kırgızistan.

SEÇKİN, S. (2009). *Felsefi metinlerin çeviri eleştirisindeki yeri ve önemi* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Muğla.

SİRAL, S. (2009). *The work of translation in the age of digital recreation: A study of translation within the framework of electronic literature* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

SORGUN, S. (2009). *Talib Ahmed Bosnavi Divanı (inceleme, transkripsiyonlu metin, nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Kocaeli.

ŞAHİN, M. (2009). *Abdürrahîm Fedâî'nin Kasîde-i Nûniyyesi (Transkripsiyon-nesre çeviri-inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Sakarya.

TOPCU, M. (2009). *Işknâme, Tırâşnâme, Risâle-i Âfâk u Enfus (metin-çeviri-inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Konya.

YILMAZ, C. (2009). *Yeni Uygur Türkçesi Zunun Kadiri eserleri (giriş-inceleme-metin-çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Dili Bilim Dalı, Elâzığ.

2008

AYDIN, Y. (2008). *Ermeniceden Türkçeye yapılan çevirilerde karşılaşılan çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ermeni Dili ve Kültürü Anabilim Dalı, Ankara.

BAYRAKDAR, F. (2008). *Kültür aktarımında çeviri stratejileri: Yüksel Pazarkaya'nın Türkçe-Almanca çeviri örneğinde bir araştırma* (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Çanakkale.

BEKTAŞ, S. (2008). *Diliçi çeviride kültürel ve dilsel değişimden kaynaklanan çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Sakarya.

CANIM, S. (2008). *Türkiye'de çeviri bürolarında web sitesi yerelleştirmeleri ve bu süreçte bilgi teknolojilerinin kullanımı* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.

DEVOLDERE, S. (2008). *Traduction de certains chapitres du livre d'Aymil Doğan (sözlü çeviri, çalışmaları ve uygulamaları) et stratégie de traduction* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fransızca Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, İstanbul.

DURDAĞI, A. N. (2008). *Çeviri yoluyla kavram aktarımı sürecinde üniversitenin rolü 'felsefe kavramları örneğinde'* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Alman Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

GÜNEŞ, S. (2008). *Deyim öğretiminin İtalyanca çeviri dersinde metinleri anlamaya etkisi* (Doktora Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, İstanbul.

GÜRSU, S. (2008). *Yeni kuramlar ışığında yabancı dil olarak Almanca öğretiminde çeviri etkinliğinin değişen işlevi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Anabilim Dalı Alman Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

KOÇAK, O. (2008). *Türkmen Yazar Bazar Övezov'un Başarcan Adamlar Hikâyesi (dilbilgisi incelemesi-metin-çeviri-dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

KONUK, D. (2008). *Fazlullah-i Muhtedî (Subhî) ve Kıssehâ-yi Subhî adlı eserinden çeviri masallar* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Erzurum.

- KÖPRÜ, S. (2008).** *Coupling speech recognition and rule-based machine translation* (Doktora Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Ankara.
- MERİÇ, A. (2008).** *Emine Sevgi Özdamar'ın çokdilli Mutterzunge adlı eserindeki çeviri sorunsalı* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Muğla.
- ÖZATAĞ, O. (2008).** *Suyuti'nin Tarihu'l Hulafa adlı eserine göre XI. Ve XIV. Yüzyullarda Selçuklular (çeviri ve değerlendirme)* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, Ankara.
- ÖZDEMİR, B. (2008).** *Çocuk Dünyası dergisinde yer alan çeviri metinlerin indeksi ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Sakarya.
- SALMAN, R. (2008).** *Selim Sabit'in Sarf-ı Osmani adlı eserinin çeviri yazısı-terimler-lügatçe-metin* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Türk Dili Bilim Dalı, Sakarya.
- SEYFİ, H. (2008).** *Ata Durdıyev'in Keymir Kör Tarihi romanı (Sayfa 9-54) (metin-çeviri-diziner incelemesi)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- SHYLOV, M. (2008).** *Turkish and Turkmen morphological analyzer and machine translation program* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- TEMİZÖZ, H. (2008).** *Yabancı dil öğretiminde dil bilgisi çeviri yöntemi ve iletişimci yaklaşım uygulamalarının öğrencilerin öğrenme becerileri üzerindeki etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Malatya.
- TÜRE, F. (2008).** *A hybrid machine translation system from Turkish to English* (Yüksek Lisans Tezi). Sabancı Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÜZÜMCÜ, M. A. (2008).** *Kitab-ı Sergüzeşt-i Zaiifi (İnceleme, metin, nesre çeviri, indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Kocaeli.
- YAŞAR, Z. (2008).** *Sevdâyî Divanı'nın çeviri yazı metni ve günümüz Türkçesiyle nesre aktarımı* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Konya.

2007

- DEMİRTAŞ, Ö. (2007).** *Özel alan çeviri eğitimi derslerinde hukuk metinlerinin kullanımı* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- AKYILDIZ, H. C. (2007).** *Pierre Charras'ın On Etait Heureux Les Dimanches adlı romanının çevirisi ve çeviri sürecinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fransızca Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, İstanbul.

- ALKOK, P. (2007).** *Phraseologismen als Übersetzungsproblem eine Türkisch-Deutsche Analyse auf der Grundlage von Yaşar Kemal's Werk "Firat suyu kan akıyor baksana" und 188ranslati bischoffs Deutsche Übersetzung "die Ameiseninsel"* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Mersin.
- ALTUNTAŞ, H. (2007).** *Translation an ideology: A comparative analysis of the translations of Daniel Defoe's Robinson Crusoe* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- ATMACA, H. (2007).** *Collaborative learning in translation courses at E.L.T departments* (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı İngilizce Öğretmenliği Bilim Dalı, Çanakkale.
- BOLAY DİLEK, F. (2007).** *La traduction pedagogique dans la traduction de presse* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Dil Öğretimi Anabilim Dalı, Ankara.
- DEMEZ, N. (2007).** *Osmanlı İmparatorluğu'nda yenileşme hareketleri ve çeviri: Encümen-Danış örneğinde Tanzimat Dönemi çeviri yaklaşımları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- DİKİCİ, İ. Z. (2007).** *Çeviri ve dilbilim ilişkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Muğla.
- DİLER, A. (2007).** *Karşılaştırmalı model yaklaşımı yardımıyla çeviri eğitimi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.
- DOĞAN, H. (2007).** *Example based machine translation with type associated translation examples* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Ankara.
- DURMUŞ, A. (2007).** *1897-1910 yılları arasında çıkan eski harfli çocuk dergilerinin çeviri metinleri üzerine* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Sakarya.
- ERTAN, O. (2007).** *2000- 2005 yılları arasında Türkiye'de çöksatan çeviri kitaplara kuramsal bir bakış* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, İstanbul.
- HALDAN, A. (2007).** *Türkiye'deki çeviri politikaları üzerine bir inceleme* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.
- KORUCU, B. (2007).** *Türk Hümanizminin çeviri boyutu: Tercüme Bürosu ve Tercüme dergisi (1940- 1946)* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, İstanbul.
- KUNT AKBAŞ, S. (2007).** *Enrichment of national 188ranslatio through translation: Significance of the translation bureau in the Turkish Republic's social and cultural life, as well as Turkish translation history* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- MUTLU, G. (2007).** *Theorie und Praxis in der translationsdidakti.* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Almanca Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.

- NAÇI, V. (2007).** *Türk yazınında Yunanca çeviri eserlere yaklaşımlar: Alınan çeviri kararlarının değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- OĞUZ, D. (2007).** *Übersetzungsprobleme für die wiedergabe der bildhaften ausdrücke im roman böll's 'Der zug war pünktlich.* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- ÖZMEN, V. (2007).** *Abdurrahim-i Tirsi Divanı (inceleme- metin- düzyazıya çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Kocaeli.
- ÖZTÜRK, N. D. (2007).** *Example based machine translation from English to Turkish with synchronous structured string-tree correspondence (SSTC)* (Yüksek Lisans Tezi). Atılım Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Ankara.
- SAKA, P. (2007).** *Risâle-i Teberdâriyye Fî Ahvâl-i Darü's-sa'âde (çeviri metin-değerlendirme)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, İstanbul.
- TANRIYAR, K. (2007).** *The life of 189rans Auxentios: An introduction, translation and commentary* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, İstanbul.
- TANTUĞ, A. C. (2007).** *Akraba ve bitişken diller arasında bilgisayarlı çeviri için karma bir model* (Doktora Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, İstanbul.
- UÇAK, H. (2007).** *Translation and identity: A case study on eda: An anthology of contemporary Turkish poetry* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- USLU, M. (2007).** *Çeviri ve Hermeneutik (yorumbilgisi)* (Yüksek Lisans Tezi). Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Muğla.
- YILDIZ, N. (2007).** *Interpreting within the frame of skopos theory* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

2006

- ERER, N. G. (2006).** *Translation as an integrated approach in ELT* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- AMANMYRADOV, G. (2006).** *Türkçe- Türkmençe bilgisayarlı çeviri sistemi* (Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Trabzon.
- AKKANAT, H. (2006).** *Kadı Siraceddin el-Ürmevi ve Metalîu'l-Envar (tahkik, çeviri, inceleme)* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı İslam Felsefesi Bilim Dalı, Ankara.
- BATAKLAR, S. (2006).** *Türkiye'deki çeviri bölümlerinin çok dillilik profilleri Avrupa Birliği kurumlarında çevirmenlik ve Türkiye'deki çeviri bölümlerinin çok dillilik açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.

- ÇAKIR, H. (2006).** *Methodology used in translating texts pertaining to automotive industry* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ÇETİN MİLCİ, E. (2006).** *Başkurt masalları ve Başkurt Türkçesindeki sözcük grupları (inceleme-transkripsiyonlu metin- çeviri- metin- dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- DALKILIÇ, V. (2006).** *A comparative analysis on translation editing in the light of translation criticism: Translator's choices versus editor's choices* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- DARICIK, M. (2006).** *Nazif Divanı (transkripsiyonlu çeviri ve metin-inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Sivas.
- İSTANBULLU, S. (2006).** *Übersetzungsprobleme für die formale äquivalenz der märchentexte* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı Alman Dili Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.
- KARAN, D. (2006).** *La traduction 190rans moyen d'engeignement dans la classe du fle* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- KUTLU, S. (2006).** *Übersetzungsprobleme in der kinder-und jugendliteratur am beispiel von Erich Kästners roman 'Das Fliegende Klassenzimmer' und der Türkischen übersetzung 'Uçan Sınıf'* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ONAT, F. (2006).** *La traduction issue de l'analyse du discours dans l'enseignement du Français langue étrangère* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- SOYSAL, F. (2006).** *Koca Ragıp Paşa'nın Farsça manzumeleri (metin-çeviri-yorum)* (Yüksek Lisans Tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Van.
- ŞAN, F. (2006).** *Theorien and methoden der übersetzungskritik- (Ein wissenschaftlicher, zielkulturorientierter ansatz zur übersetzungskritik)* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Sakarya.
- TANIŞ POLAT, N. (2006).** *Kulturelle spielräume und diskurse in narrativen texten im lichte der literarischen übersetzung* (Doktora Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İzmir.
- TANRIBUYURDU, G. (2006).** *Eşref Paşa divanı (inceleme-transkripsiyonlu metin-nesre çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kocaeli.
- TOKTAŞ, H. A. (2006).** *Tuvaca Alday-Buuçu Destanının dil yönünden incelenmesi: Metin-çeviri-açıklamalı sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- YASEN, S. (2006).** *Uygur atasözleri A, E maddeleri* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Ankara.
- YILIK, M. E. (2006).** *Çevirmen odaklı çeviri modeli* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yabancı Dil Öğretimi Anabilim Dalı, Ankara.

YILMAZ, B. (2006). *La traduction et le vocabulaire dans la langue étrangère* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

2005

AKSÖZ, F. (2005). *Almanca teknik metinlerin Türkçeye çevirisinde ortaya çıkan çeviri güçlükleri ile teknik çevirinin çeviri eğitimindeki yeri ve önemi* (Doktora Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Mersin.

BÜYÜKKEÇECİ, B. (2005). *Kadıızâde İlmî Efendi'nin 'İtmânü'l-Merâm Min Nazmi'l-Kelam' adlı eserinin tahlil, çeviri ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Kelam Bilim Dalı, Erciyes.

CAMCI, M. (2005). *Metinlerarası ilişkiler ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Çeviri Bilim Dalı, İstanbul.

ÇAKIR, H. (2005). *Çeviri metinlerde konu sürekliliği* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.

ÇAVUŞ, G. (2005). *Kaynak-odaklı ve erek-odaklı çeviri yaklaşımlarında eşdeğerlik sorunu* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Mersin.

ÇOYMAK, N. (2005). *Modernlik ve çeviri şiir çevirileri bağlamında Can Yücel'in çeviri anlayışı ve modernlikle ilişkisi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.

ERKUL, A. S. (2005). *Discourses on translators and translation in the Turkish Fiction* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İzmir.

GAZAZ, Ö. (2005). *Türkçeden İngilizceye çeviri programı* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği anabilim Dalı, Edirne.

GÖKTAŞ, N. (2005). *Türk çeviri tarihinde Tercüme dergisi ve Metis Çeviri dergisinin yeri* (Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Adana.

GÜLTEKİN, E. (2005). *Çeviri eğitimi-çeviribilimde paradigma değişimi sonrası devlet ve vakıf üniversitelerinde uygulamalar* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

HESAMİPOUR, A. (2005). *El- Fuşenci'nin İbretü'n-Nâzırın adlı eserinde Timur Devri olayları: Metin, çeviri ve değerlendirme* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, İzmir.

İŞİMTEKİN, S. (2005). *Nâsiru'd-din Şâh'ın Avrupa Seyahatnâmesi (Sefernâme-İ firengistan-ı Nâşuru'd-din Şâh) inceleme ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.

- KALJANOVA, E. (2005).** *Elmira Kaljanova Uygurca dışavustuk (giriş-metin-çeviri-dizin ve tıpkıbasım)* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- MURZAKMATOVA, N. (2005).** *Мемдух Шевкет Эсендалдын өмүрү, Чыгармачылыгы : 'Бир кучак гүл' аңгемесин кыргыз тилине которуу жана анализдөө* (Yüksek Lisans Tezi). Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkoloji, Bişkek, Kırgızistan.
- ÖZDİKİLİLER, E. (2005).** *Slav Dilleri ve Türkçe arasında çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı, Edirne.
- ÖZÜNLÜ, M. (2005).** *Effect of pragmatic strategies on simultaneous interpreting* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ŞAHİN, Y. (2005).** *Eichendorffs novelle aus dem leben eines taugenichts' und ihre übersetzungen ins Türkische -eine übersetzungs- und literaturwissenschaftliche untersuchung* (Doktora Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Mersin.
- TAKANAY, A. (2005).** *Yazınsal bir tür olarak 'deneme' çevirilerinde sorunlar ve yaklaşımlar: Bir 'deneme seçkisi' çeviri projesi kapsamında alınan kararların değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- TOPRAKTEPE, E. (2005).** *Edebiyatımızda ilk çeviri roman: Fenelon'un Les Aventures De Telemaque adlı yapıtı- yapıtın çeviri tarihimizdeki yeri ve önemi* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- YALIN, Y. (2005).** *Teknik çeviri eğitimi kapsamında WEB sitelerinin yerleştirilmesi uygulamaları için bir model önerisi* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, İstanbul.
- YILMAZ, H. (2005).** *Teknik çeviri öğretiminde ölçme-değerlendirme modeli önerisi* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İstanbul.

2004

- ABAYLI, Ö. (2004).** *Tarihçe-i Fenn-i Musiki (Çeviri yazım ve inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, İzmir.
- ALP, A. (2004).** *Toplumsal açıdan çeviri olgusu farklı dil kullanımları* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- DALDENİZ, E. (2004).** *Kültürlerarası aktarımda dil ve çeviri olgusuna bakış-bir metin alt türü olarak patent metinlerinin Türkçede oluşum serüveni* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- HİKMET YENEL, S. (2004).** *Pierre Charras 'ın Dix-Neuf Secondes adlı yapıtının çevirisi ve çeviri sürecinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fransızca Mütercim Tercümanlık Bilim Dalı, İstanbul.

- MUTLU, Ö. (2004).** *A needs analysis study 193ransla English-Turkish translation course offered to management students of The Faculty of Economic and Administrative Sciences at Başkent University* (Yüksek Lisans Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Bölümü, Ankara.
- ÖZER, B. (2004).** *Dânişî Dîvânı (İnceleme, transkripsiyonlu metin, nesre çeviri, indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Kocaeli.
- ÖZKAN, A. (2004).** *Tercüme and individual thought: Conflict and consensus over concepts and norms of translation* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- TUĞLA, Y. (2004).** *Erweiterung der fremdsprachlichen kompetenz durch das übersetzen* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- YAŞAR, M. (2004).** *Edebi metinlerden alınan Türkçe deyimlerinin Rusçaya çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Erciyes.
- YENER, Y. (2004).** *Çeviri bürolarında çeviri ve çevirmenlik* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviri Bilim Dalı, İstanbul.
- YILMAZ, M. (2004).** *A translational journey: Orhan Pamuk in English* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

2003

- AVCI, M. A. (2003).** *L'adaptation et la traduction cinematographiques: Une 193rans sur les problemes de sous-titrage et de doublage* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.
- BAYTOK, A. (2003).** *Kırgızcadan Türkçeye çeviri meseleleri* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Ankara.
- DARCAN, S. (2003).** *Hacettepe ve Bilkent Üniversitelerinin mütercim tercümanlık bölümü öğrencilerinin cümle düzeyinde anlambilimsel çeviri hataları, nedenleri ve çözüm önerileri* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- DUYGULU ŞAHİN, P. (2003).** *Translating images to words: A novel approach for object recognition* (Doktora Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Ankara.
- GÜN, S. (2003).** *Umberto Eco göstergebiliminin çeviri incelemelerine yansımaları* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- HARMANCI, M. E. (2003).** *Manisalı Cami'i Muhabbet-Name (Vamık u 'Azra) inceleme-metin-nesre çeviri (2.cilt)* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- KAVA, H. (2003).** *Rif'at and Gülşen-i Hurremi* (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

KÜÇÜKBEZİRCİ, Y. (2003). *Theories and practice of translation: A study of the two translations of 'The Pearl'* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Konya.

ÖZCELİK, N. (2003). *Türkiye'de yayın politikaları ve 'feminizm' -Feminist bir uygulama olarak çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İstanbul.

SEYALIOĞLU, İ. (2003). *Anthologized poetry from English and French in Turkish translation (1985-1995)* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ŞENKAL, M. (2003). *An Approach for machine translation between Turkish and Spanish* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

TAT, D. (2003). *A Suggested syllabus translation course from English into Turkish at ELT departments at third year* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

2002

İLİÇ, Y. (2002). *Kırgız halk destanı Er Töştük, gramer-metin-çeviri-dizin* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

AKKAN, E. (2002). *Mesleki metinlerin mekanik çeviri versiyonları* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Sakarya.

ARGÜN, S. (2002). *Türkiye'de çeviri bürolarının dünü, bugünü, yarını* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İstanbul.

AVCI, H. E. (2002). *İngiliz Büyükelçisi Sir Gerard Lowther'in 1908 yılı Türkiye Raporu: Çeviri ve değerlendirme* (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, Çanakkale.

BİÇER, A. (2002). *Teaching translation at English language teaching departments: Process approach to traditional approach* (Doktora Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

GÜZELYÜREK, P. (2002). *Polisistem kuramına göre Türkiye'de 1940'lı yıllar çeviri etkinliğinin değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, İstanbul.

KAZAN, Ö. (2002). *Litvanya Karaylarına ait dini metinler (giriş, gramer, transkripsiyonlu metin, çeviri, dizin)* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

TOSUN, M. (2002). *Dil edincini aşan bir edim olarak çeviri eylemi (çeviri kuramlarının gelişiminde paradigma değişimi)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul.

2001

- AKDAM, A. (2001).** *A Contrastive analysis of errors in translation courses with a particular emphasis on mother tongue interference* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya
- ALTINTAŞ, K. (2001).** *Turkish to Crimean Tatar machine translation system* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- BAŞ, S. (2001).** *Seytek Destanı -Seytek'in doğumu ve çocukluk çağı (Sayakbay Karalayev varyantı) (3518-7222) Kırgızca metin, çeviri, dizin sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- COŞKUN, M. R. (2001).** *Nasır Abdülbaki Dede'nin Tahririye'si (çeviri yazım ve incelemesi)* (Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Isparta.
- GÜLÖZER, K. (2001).** *The Value of literary translation in teaching translation* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- OKYAVUZ YENER, A. Ş. (2001).** *The Linguistic analysis of poetry for translation purposes: Orhan Veli Kanık's Garip poems and their translations into English* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ÖZTÜRK, G. (2001).** *Edige Batır Destanı'nın Başkurt versiyonu (inceleme-metin-transkripsiyonlu metin-çeviri-dizin)* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

2000

- BAŞARAN, O. (2000).** *İdris-i Bitlisi'nin Heşt Bihişti'nin hatimesi metin-inceleme-çeviri* (Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Erzurum.
- ÇELİKBAY, A. (2000).** *Göroglinin Tugilişi destanı-Özbek varyantı (inceleme-metin-çeviri-dizin-ek)* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Ankara.
- DURAK, T. (2000).** *Hikayet-i Aşık Garib (çeviri-transkripsiyon-metin-inceleme-sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Halk Bilim (Folklor) Bilim Dalı, Sakarya.
- HANBAY, O. (2000).** *Almanca ve Türkçedeki tamlamalarda çeviri güçlükleri ve çözüm önerileri* (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Adana.
- NEYDİM, N. (2000).** *1980 sonrası değişen paradigma açısından çeviri, çocuk edebiyatı* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- ŞEN, M. E. (2000).** *Kitabü'l-Bustan Fi Ba'zı Ahbari Al-i Osman çeviri, tanıtım ve değerlendirme* (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Konya.

1999

- AYDOĞU, C. (1999).** *L'enseignement de la traduction dans la classe FLE* (Doktora Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Fransız Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Eskişehir.
- BADA, G. (1999).** *Türkmen matalları (bilmeceleri) (ses bilgisi, şekil bilgisi incelenmesi, metin ve çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Adana.
- ÇALDIRAN, A. (1999).** *Münacat-ı Musa Aleyhi's-Selam (metin-çeviri-dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- ÇİFTÇİ, H. (1999).** *A Comparative translation criticism of Hermann Hesse's roman 'Siddhartha' in the translation samples By. Kamuran Sipal and Yurdanur Salman* (Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- ÇÖLTÜ, İ. (1999).** *Die Übersetzungsproblematik der juristischen texte vom Deutschen ins Türkische Dargestellt anhand der eheseidunge texten* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- ERUZ, F. S. (1999).** *Çeviri eğitiminde ve çeviride koşut metinler Hukuk alanında kuşut metin çalışmalarının kapsamı işlevleri ve yöntemleri* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ESER, O. (1999).** *Çeviri metin türü işlevlerinde değişiklikler ve gerekçeleri* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim-Tercümanlık, İstanbul.
- GÖKÇEKUYU, İ. S. (1999).** *Evliya Çelebi'nin Bursa seyahati: Giriş- metin- çeviri- notlar – indeks* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- KARPINAR, B. (1999).** *Ahmed Mürşidi'nin Pend-name'sinin (ilk 5094 beyiti) tenkitli çeviri yazısı ve metni* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı, Malatya.
- KÖPRÜ, S. (1999).** *Extendible structural transfer: A case for German to Turkish transtation* (Yüksek Lisans Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- MUTLU, H. K. (1999).** *Er Sayın Destanı -çeviri-gramer-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- ONAT, E. (1999).** *Dr. Suphi Ezgi'nin tambur metodu: Çeviri yazım ve yorum* (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- SERİNDAĞ, E. (1999).** *Leistungsmessung und beurteilung im übersetzungsdidaktisch relevanten unterricht* (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- ŞANLI, İ. (1999).** *Hilali Divanı (metin-çeviri-tahlil)* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Bursa.
- ŞULHA, P. (1999).** *Çevirmenlerin çeviri sürecinde karşılaştıkları sorunların sosyo-kültürel nedenleri* (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı, İzmir.
- TÜRKMEN, M. (1999).** *Guideliner for establishing criteria for the assessment of translation tests at YADİM Çukurova University* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

1998

- ARMUTÇUOĞLU, N. F. (1998).** *Çeviri kuramlarında son yönelimler ışığı altında Oscar Wilde'in 'Dorian Gray'in portresi'* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili Eğitimi Anabilim Dalı, İstanbul.
- AYAZ, Z. (1998).** *Çeviri kuramı açısından Nurullah Ataç* (Yüksek Lisans Tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- ÇETİN KARAKURT, Ü. (1998).** *Şiir çevirisinde kaynak metin seslerinin çeviri metinden özgün metine doğru yakınlık olgusu* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eskişehir.
- ERİŞEK, Ö. (1998).** *Çeviri sorunu olarak niteleme ilgeçleri* (Doktora Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Mersin.
- KEYDER TURHAN, Ç. (1998).** *Structural transfer in an English to Turkish machine translation systems* (Doktora Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- TAN, A. (1998).** *Moldo Kılıç'ın Kazaldar'ı (Ses bilgisi ve şekil bilgisi incelemesi- metin ve çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Adana.
- TELLİOĞLU, B. (1998).** *Reflections of Gideon Toury's target-oriented theory and Hans J. Vermeer's Skopos theory on translation criticism: A meta critique* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- YAZICI, M. (1998).** *Çeviri eğitimi: Kuramsal yaklaşımda ve uygulamada kaynak odaklılıktan erek odaklılığa geçiş* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- YILMAZ, G. (1998).** *Çeviribilim yönünden çeviri eleştirisi sorunları: Heinrich Böll'ün 'Biiard um halb zehn' romanının Türkçe çevirileri* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- ZEYNEP, O. (1998).** *Confidence factor assignment to translation templates* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

1997

- BEZCİ, E. (1997).** *Kültür ve çeviri/ Bir örnek: Fransızcadan Türkçeye yapılan çeviriler ve 'Tercüme' dergisi* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ÇİFTOĞLU, A. (1997).** *Kumuk halk yurları (Gramer analysis, Qumuq-Turkish text, translation glossary and facsimile)* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- DALKARA, Z. D. (1997).** *Kırgızca on iki masal (metin-çeviri-sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- DURMUŞ, M. V. (1997).** *Türkiye'deki üniversitelerimizde İngilizce öğretmeni yetiştiren bölümlerde çeviri öğretimine yaklaşımları* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.

- FAKILI, N. İ. (1997).** *A Translation criticism of Virginia Woolf's A Room of One's Own* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, Ankara.
- GÜERER, N. (1997).** *Özbek halk masalları (Metnin çeviri yazısı, dil incelemesi, sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Afyon.
- KARADAĞ, A. B. (1997).** *From impossibility to possibility in poetry translation: A new insight for translation criticism* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- ONAN, B. (1997).** *Özbek atasözleri a maddesi: Metin-çeviri-açıklama* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Lehçeleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- ŞAHİN, E. (1997).** *Yurt konulu Tatar şarkıları: Metin- çeviri – dizin* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul.
- TİRİTOĞLU, M. (1997).** *Sözlü çeviri ve sözlü çeviri eğitiminde bir metot* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- YILMAZ, T. (1997).** *The Contribution of translation to foreign language learning and teaching in ELT departments: Translation as a pedagogic device* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

1996

- AKANT, Ö. (1996).** *Akademiya Geceleri-Tarihi Piyes, Kasım Tınstanov (Kırgız Türkçesi metin-çeviri-sözlük-dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ASLAN, N. (1996).** *Traduction des 'culturemes' dans la trilogie (Au-dela de la Montagne) de Yaşar Kemal et analyse critique des procedes de traduction* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- BAŞDAŞ, C. (1996).** *Göroğlı Türkmen halk eposu (metin-çeviri-dil özellikleri-sözlük)* (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Malatya.
- BOZ, E. (1996).** *Hakiki Divanı -dil incelemesi, kısmi çeviri, yazılı metin- (2. Cilt)* (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Malatya.
- BUDAK, Y. (1996).** *Yabancı dil öğretiminde iletişimci yaklaşım ile dilbilgisi -Çeviri yönteminin 198ranslati etkisi-* (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- GÜNEŞ, A. N. (1996).** *'Çeviri eleştirisi' çevirmen Melahat Togar'ın üç kısa öykü çevirisine dizgesel ve betimleyici bir yaklaşım* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- KOCAKAPLAN, M. (1996).** *Özbekçe üç hikâye: (Metin-çeviri-indeks)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

- PEHLİVANTÜRK, B. (1996).** *Qusai-logical form to case frame mapping for English to turkish machine translation* (Yüksek Lisans Tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ŞAT, F. (1996).** *Rethinking translation in language teaching: A reeds assessment to develop curriculum guidelines spesific translation course at YADIM Çukurova University* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- TOSUN, M. (1996).** *Metin türleri bağlamında çeviri problemleri* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- TÜRKOĞLU, E. (1996).** *Çeviribilim ve yabancı dil öğretiminde araç çeviri uygulamaları* (Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- ÜNSALAN, G. (1996).** *A case study of translation strategies among three Turkish students using think aloud protocols* (Yüksek Lisans Tezi). İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- YILDIZ, N. (1996).** *Özbek yazar Nimet Eminov'dan üç hikâye (metin-çeviri-gramer incelemesi- indeksi)* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

1995

- DARA, O. B. (1995).** *El yazma mevlid incelemesi çeviri yazı-metin-sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- KAHTALI SİS, N. (1995).** *Nuhun Tapanı Türkmen Türkçesi romanı: Dil incelemesi-metin-çeviri- sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı, Malatya.
- NEYDİM, N. (1995).** *Türkiye'de çeviri çocuk edebiyatında tarihsel süreç içerisinde çizilen çocuk figürlerine toplumsal bakış açısından yüklenen işlevler* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.
- ÖZALP, A. (1995).** *Çeviri ortamı ve çevirmen bir çeviri projesi örneğinde çeviri süreci içindeki kararlar açısından çevirmenin rolü* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, İstanbul.
- PARLAK BİLGİÇ, B. (1995).** *Çeviri öğretimimizde bir yazınsal metin uygulaması 'bir Calvino öyküsünün sorunları'* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İtalyan Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

1994

- ATAY, A. N. (1994).** *Türk yazın dizgesinde Shakespeare'in Bir Yaz Gecesi Rüyası çevirileri: Çeviri kuramında norm kavramının değerlendirilmesi* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı İngiliz Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.
- BESEN, A. P. (1994).** *Samuel Beckett'in 'Godot'yu Beklerken' oyununun çeviri karşılaştırmaları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sahne ve Görüntü Sanatları Anabilim Dalı, İstanbul.

COŞKUNER, F. (1994). *Şeyh Evhadüddin Hamid el-Kirmanî'nin mankâbeleri (İnceleme-Çeviri)* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.

GÜR, H. (1994). *A Modular approach to designing English-Turkish translation courses for adult learners of english at post-intermediate level* (Yüksek Lisans Tezi) Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KILDACI BENLİ, N. (1994). *Machiavelli'nin hükümdar çevirilerindeki çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Batı Dilleri Edebiyatı, İstanbul.

SAVRAN, H. (1994). *Kazak Türkçesi Korkut Ata Kitabı: Transkripsiyonlu metin-Türkiye Türkçesine çeviri-dil özellikleri-sözlük* (Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı, Malatya.

1993

GÖDE, H. A. (1993). *Zeyneloğlu Cihangir'in Muhtasar Azerbaycan Tarihi adlı eserinin çeviri ve incelemesi* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Erciyes.

TÜRE, Y. M. (1993). *İnsanbilimsel teorik metinlerde bildirişim edimi açısından çeviri sorunları* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İstanbul.

1992

DELİCE, H. İ. (1992). *Eski Anadolu Türkçesi ile yazılmış satır arası bir Kur'an tercümesi (gramer-metin-çeviri-sözlük) (1056-1706)* (Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Sivas.

EMET, E. (1992). *Uygur halk destanları (giriş-metin-çeviri-sözlük)* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.

ÖRS, D. (1992). *Tarih-i Olcaytu: İnceleme ve çeviri* (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı Fars Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, Ankara.

SARIKAYA, M. (1992). *İli vilayeti Kulca-Tarançı ağzı giriş-inceleme-metin-çeviri-sözlük* (Yüksek lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Erciyes.

1991

TÖRE, E. (1991). *Çeviri piyeslerde kadın ve tiyatromuza aksi (20.yüzyıl)* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sahne ve Görüntü Sanatları Anabilim Dalı, İstanbul.

1990

BİLGİN, B. (1990). *İsma'il ve Futuhat-ı Süleymanisi (araştırma, metin ve çeviri)* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

BİRKAN, İ. (1990). *Felsefede çeviri: anlamın dilden dile aktarılması sorunu* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe Anabilim Dalı, Ankara.

ÖZKAN, N. (1990). *Yarkend Ağzı Giriş-İnceleme-Metin-Çeviri-Sözlük* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Erciyes.

1989

EKER, S. (1989). *Kazakça bir hikâye: Songı Tasil metin-çeviri-dizin* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.

KURULTAY, A. T. (1989). *Çeviri dersinde yapılaşma (uygulama sorunları-yöntem önerileri)* (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, İstanbul.

TURAN, F. A. (1989). *Revnaku'l Mecalis (transkripsiyonlu çeviri ve inceleme)* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.

1988

CELİK, Ü. (1988). *Kırgızca bir hikâye: Astra Gülü (metin-çeviri-dizin)* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara.

DEMİR, G. (1988). *Yönetim konusunda Türkiye'de 1980-1987 yılları arasında basılmış yerli ve çeviri kitaplara ilişkin bir inceleme.* (Yüksek Lisans Tezi) İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Eko. Anabilim Dalı, Malatya.

1987

BİLGİN, A. (1987). *Ada'i-yi Şirazi ve Selim-namesi (Araştırma, metin ve çeviri)* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ORTAÇ, H. (1987). *Manisa Kütüphanesi'nde bulunan 7079 no'lu kanunnamenin çeviri yazısı ve açıklaması* (Yüksek Lisans Tez). Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, İzmir.

1985

KURULTAY, A. T. (1985). *Çeviri eleştirisinde yöntem sorunlarına uygulamalı bir yaklaşım* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul.

ÖZ GEÇMİŞ

Doğum Yeri ve Yılı

Öğrenim Gördüğü Kurumlar	Başlama Yılı	Bitirme Yılı	Kurum Adı
Lise	1999	2003	Biga Atatürk Anadolu Lisesi
Lisans	2005	2010	Bursa Uludağ Üniversitesi
Yüksek Lisans	2019	2021	Bursa Uludağ Üniversitesi
Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyi	Fransızca-İleri	İngilizce-Orta	
Çalıştığı Kurumlar	Başlama ve Ayrılma		Kurum Adı
	2013-2014		Enderun Etüt Merkezi
	2014-		Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (Ücretli)

25.06.2021

Dilek ÇALIŞKAN